

BU YAZMA ESERİ İNCELEYENİN

Adı ve soyadı	Milliyeti	İşi ve adresi
Doç.Faruk Timurtaş	Türk(T.C.)	İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk dili Doçenti.

(6)

غزلیاتی بیرم
ضد برعکس نمن عجم بیزیم شمدی بیله
بعض حالات ابد دور مطلع اولنجه

1

هذا لغت حلیمی

حمد بلیغ • وثنای بی دریغ • خدای را جل جلاله وعم نواله • که شرح
کنندهٔ صدور ست از بهر اسلام • وپر کنندهٔ نور شعور ست اندر دل انام
ودرود وسلام وتحیاتی تام بر روح پاك سید الانام محمد مصطفی
علیه الصلوة والسلام وبر ارواح آل واصحاب او باد ما اختلف الآلاء
بین العباد وبعد چنین می کوید ضعیف وشکسته بال ونحیف
برکشته حال المتوسل الی ما ینال باللطف الالهی والعون العلیمی
لطف الله بن یوسف الحلیمی شکر الله مساعیه وجعل الی المیزان
داعیه که چون بهر ضبط زبان ملاحت وکتاب جامع بر لطافت
بر رشتهٔ نظام کشیده بودم وبانواع قوانین ولطایف رایبده
وبنام بحر الغرایب اشتهار داشته وهر کسی بر وی دستی افراشته

بولنمدوغی حالده نسخهٔ ... قوت لغت بحر الغرایب

T.C. İZMİR HALK KÜTÜPHANESİ SAYI 678

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı İzmir
Yeni Kayıt No.
Eski Kayıt No 643

2 3

یوجه یاپلمش چاردق وکوشك **بیت** توی که از غرف اشکوی طارم چرخ
نزول یافت بایوان حد تو تنزیل **آشنا** بلش وصو دیو زنك خواجه
سلمان • دلت را باغ عشقت بمعنی آشنایی ده که تن را آشنا کردن نمی
شاید درآن دریا **آشوب** ارکوکر ایل بربرنه قارشور وهر نسنه نك
بر برنه قرشمسی وحرکته کلمسی ودکیز جوشغنلغی وآشفتن لفظندن امر

صیغه سدر بعض ترکیبلرده صفت دخی استعمال اولنور حافظ
فغان کین لولیان شوخ وشیرین کار وشهر آشوب چنان بردند
صبر از دل که ترکان خوان یغما را **آشوفتن** آشفتن معناسنه دربلك
اصلدر صکره تخفیف اولنمشدر **آشیان وآشیانه** یوه آغار اغاریدیت
اصلمق واصلتمق هم متعدی وهم لازم استعمال اولنور آغار اسم مصدردر
وهم امر صیغه سدر بعض ترکیبلرده صفت دخی استعمال اولنور **آغار**

سزوکه پشما فجلر کونله بشتی آراسته قویب ذکرلر عربجه نخاس درلر لغت

هم راء مهمله وهم معجمه روایت در آغاز اول آغاز کردن وآغازیدن

بشلمق ابتدا معناسنه آغالیدن یلتمک تحریص معناسنه آغشتن نم چکوب

یمشمق ونمکین اتمک هم لازم استعمال اولنور وهم متعدی وطفح

مق معناسنه دخی کلور عربجه تقطیع درلر آغشته اولکه نم چکوب

اصلانمش ویومشامش اوله عنصری لاله از خون دیدهٔ آغشته

متحیر بمانده سرکشته آغوش قچاق وقچاغ صغن اوت وبغدای وارپه

باغی خرمه معناسنه وآغوشیدن لفظنده اسم مصدردر وصیغهٔ امر

وصف ترکیبی در آغوشیدن قوچمق وقوچقلمق آغیشتن آغشتن معناسنه

اصل بودر صکره تخفیف اولنمشدر آغیل کوز قویرغیله بقمق اسم مصدردر

آفتاب کنش شمس معناسنه آفتابگاه کومی که قرمقابله سنده استعمال

امّا درمشکلاتش که متردد کشتند برسوی فقیر وحقیر متردد

کشتند بس برحرص نیاز ایشان رافتی بردم وقصد توضیح این

کتاب کردم شرح اورا بردو دفتر تقسیم کردم ودر هر دفتری

صدهزاران فواید تعلیم • والله الحکیم العلیم دفتر اول در بیان

لغات بتایید ابیات ثقات مرتب بر ترتیب حروف هجا ولطف

الله المتوقع المرتجا حرف الالف همزهٔ مفتوحه که عرب دلنده

ادات استفهام وادات ندادر فارسیده فرس شاعرلری بعض

ادوات اوللرنده ادخال ایدرلر کویاکه انلروک قتنده تنبیه در

اسدی فرماید ایا آبگینه کجا ساخت سنک بهم چون بود

مهر وکین گاه جنک فردوسی فرماید ابر راه ودو هفت شد کتخدای

کزو قند هریک سزاوار جای لطیفی فرماید بی جرم راز کینی ظلم وجور

كنذينى كنه مرترا جوردور . والف ساكن كه اسمك آخرنه اولشه
علامت ندادر شاها وسروا وخدا وندا بكى وكاه اولوركه استغاثه
وندبه مقامنده ايراد اولنور شيخ سعدى فرمايد دردا وحسرتها
كه عنانم زدست رفت دستم نمى رسد كه بكيرم عنان دوست
وكاه اولوركه بعض تركيبلرده الف ساكنله فاصله توسل اولنور
سراسر ابالابكى . وكاه اولوركه محضا زايد كلور شويله كه ذكر
اولندغى واولمدنغى على السويه اولور افادۀ معناده . لطيفى كفتم كه
قد توسرو نارنست كفت سخن قدم درارنست . والف اطلاق خود
فرس شاعرلرينك شعرلرى آخرنده جوق كلور شاكرى بخارى باتش
درون برمثال سمندر . هميدون باب ندرون جون نهنكا . الف
ممدوده كه بعض مصادر وافعال اوللرنده فرس شاعرلرينك شعرلرنده

واقع اولمشدر شويله كه اندن تجريد اولنسه اصلا معنايه خلل كلمز
اكيدن خالى دكل يا محضا زايد دركويا كه تنبيه ايچون ادخال اولنمشدر
رودكى . چون بكرد دپاى وازپاى دان . اشكو حيندى بماند همچنان
آتش
ويا خود انوكله داغ هجر لغت دروايدن واو آريدن بكى وهم
آمدن لنطفندن صيغه امركه شايعا يا كلور اقلنده بابيله كاه اولور كه
شاعرلرك شعرلرنده بادن تجريد اولنمش واقع اولور شويله كه حافظ شيرازى
حافظ چو پادشاهست كه كاه مى نوازد . دبخش زبخت منما بازا بعذر
خواهى . وقاعدۀ مقرره دركه هر صيغۀ امر مجرد بعض تركيبلرده وصف
استعمال اولنور وصف تركيبى دلربس معنى دان وخرده شناس اولنلره
معلوم اولديكه خوش آينده ونهان آينده وجست آينده محلنده خوش
آو نهان آو جست آديمك اولور وبوندركه تكريى تعالى يه جل جلاله
وعم نواله خدا ديرلر يعنى كندو كليجى زيرا كه وجودى كندو ذاتنك
مقتضاسيدر غيره احتياجى يقدر بو سوز باعتبار الاصل درشمدى

علم خاص اولمشدر غیره اطلاق اولنمز اولنمایسه کفردر جایزدکلدر صکرکه
ترکیب اصلی قصد اولنه بیت آمد برمن که من رسوا طرم • کفتم توبروکه
من خدا آیم • فصول عما دیده تصریح اولنمشدر ولو قال علی وجه المزاح
یرید بدکفر آب صودر و رومتا ریخنده برآیك آدیدر که اغستوس
درلر آباد شین اولمغه درلر معمور معناسنه وکلمهء تحسین در
آفرین معناسنه شمس فخری • زکردکار بدین پادشاه باد آباد •
که کرد ملك جهانرا بعدل وداد آباد آبادان شین اولان یر آبادانی
شنلك عمارت معناسنه آبان برآیك آدیدر تاریخ فرس قدیمدن
وتاریخ جلالیدن تاریخ جلالیده اوتوزکوز آیدر تاریخ فرسیده کبیسه
اولنمادوغندن ایلر وکرودورایدر بیهزك اعتبار ایدرلر ان شاء الله
شرح اولنه وهم فرس ایلرنك اونبخی کونیکه آبان آینده بیرام ایدرلر
آی وکون آدی متفق اولدوغندن اوتوری آب پشت منی که دول
ودوشلندن حاصل اولور آبخانه مستراح که متوضا دیرلر

انجسور قاعدهٔ مقربه اوزره صفت درصولانجی وصوابجی دیمك
اولور صکره شایع وذایع اولوبی صوابجه جك یره صواد معناسنه
لطیفی می کوید درین ابجوزکس نکشت ابجوز که آخر بجاکش نشد
یترح تراوکلی ابجوز اسم مشتریدر وصکره غی ابجوز وصف ترکیبی در
صولانجی معناسنه واو رسمی درسروتر قافیه سنده استعمال اولنوم
آبجوست آطاجزیره معناسنه واو رسمی دردست ومست قافیه سنده
استعمال اولنور • عنصری • برسر باد تند وموج بلند تابیك آبجست
شان افکند آبدار صولونسنه که تازوتر اولا آنك وضعنده استعمال
اولنور ابدان صو محلی دیمك اولور زیرا که دان لطفنی براسمك آخرنه
دلالت اولشه اول اسمك محلنه دلالت ایدر سرمه دان ونمکدان یکی
بس هرپرده که صوجمع اولور آبدان درلر صولوقه درلر واکثر که درلر
وقاوقم نخه دیرلر مثانه معناسنه آب دستان ابرق آبدبدان
زبون لطیفی فرماید • کرچه کشتم آبدبدان دردهان حاسدان

آنغوخریزه یعنی قاوون وقرپوز

ابرستان ابریقدر

لیک همچون علك رومی بوی خوش آمدزمن آب ریز مستراح ایجاننه
معناسنه عامه تحریف ایدب هویزه دلر آبستن یکلو اولن دیشی آبسرد
یخنی که عربجه قریس آبشتنگاه مستراح ایجانه وابریز معناسنه قریع
الدهر نه همی باز شناسند عبیران سرکین نه گلستان نشناسند نه
آبشتنگاه آبشخور صواد صو ایچجك یرکه آدم وطوار اورادن صو ایچرلر
واورسمی دیسرو ترقافه سنده استعمال ولنور آبکامه اولدرکه اوتوز
رطل بغدای اونی ویا اربه یخشی یغوره لر خمیرسز وطوزسز اندن صکره
بشوره لر قوروده لر دوکلر اوتوز رطل قوغه یکرمی رطل طوز قتوب برشیله
صرچلو قابه ایچنه یغورلر بر ربع چورك اوتی اکی ربع رازیانه قتالر
بلیلی سنده قرق کون نشه قویالر هر کون اوچکز صباح وایلن واخشم
یغورلر اوزرنه صو صجالر قرارجق بر بری ایچنه قویالر اوزرنه براوله
قدر داخی صو صجالر ایکی هفته قویالر صباح واخشم قریشدره لر قینمغه
بشلیجق دیمالر ساکن اولیجق سوزه لر ثفلتی بینه اول یشل صرچلو قابه ایچنه

قویوب

6

قویوب صو صجالر بر هفته مقداری کونده ایکی کز قریشدره لر اندن
صکره سوزب اوکنه ایچلین ایلیالر عربجه مری دیرلر آبکشن سقاو
چکن طوار آبکند سیل یولی بهرامی • هرکه باشد تشنه وچشمه نیاید
هیچ جای بی کمان راضی نباشد کربیاید آبکند آبگیر اکزلك یعنی اول
چقور یرکه انده صو جمع اولور آبگینه صرچه ترجاج معناسنه آبله
قبرجق کرکسه ایاق قبندن اولسون کرکسه یرامز خلطی طبیعت دفع
اتدوکندن اولسون مثلا چچك که آدملك کوده سنده چقر عربجه
جدری درلر کتابلرده آبله لفظی که ذکر اولنور همان جدری مراد
در آبلیسه اکنجی حارث معناسنه لطیفی جوابن الوقت بنود آبلیسه
پینرك چیننده او وقت هریسه آبی یوه عربجه سفرجل دیرلر آبیار صواریجی
مثلا اکینی یاخود باغی کمال اصفهانی تا کشت تخم مهر تو یکدم جدا نشد
از چشمه سار خون جکر آبیار چشم آتش اود نار معناسنه آتش
افروز آتش انگیز طوترق که اودی انکله یقرلر آتش تابه کولخن اوده استعمقدن

بالدر تزلہ قزل اولور آتش دان اوجق آتش زنہ چقمق کہ انکلہ طاشدن
اودچقاررلر آتش کاو اود قرشدرجق اکسو کہ عربجہ مسوددیرلر آتش کدہ
اولہ اودکہ مجوسیلر یقب طپرلر آجستن اغ وطاش ودکک دکمک نوجستہ
دیرلرد کلمش باغہ اخال ہرسنہ کہ سقط ودشکون اولہ فرخی ازبس
کل مجهولہ کہ درباغ بخند نزدیک ہمہ کس معروف شد اخال آحستن
برکسنہ اوزرینہ قلج وبچاق چکمک وسکو حوالہ اتمک اسدی دکر ہاید
ہردو سپہ ساختند کشید ندصف تیغ وخشت آختند وچیمق واوکرتمک
وادمان اتمک معناسنہ دخی روایت اولنور آختہ یتمش آت خصی
معناسنہ واوکرنمش زلولہ معناسنہ آخر فارسی صحیح درکہ تعریض وتعجب
مقامندہ استعمال اولنور لطیفی راہم زدی ولطف نمود بدلبری
آخر چہ شد کہ از سر من باز کشتہ آخریان قماش اخشیج ضد اخشیجان
عناصر اربعہ کہ بربرینک ضد در اجسام نامیہ دن جزاولدوغی اعتباریلہ
الف نونلہ جمع اولندی غلبۂ استعمالدہ عناصر اربعیہ تخصیص اولندی

احمد کرمانی ناکہ شکرد کبوتر جان شاہین قضا ز اخشیجان آخیر
مہی دیوار کہ بلجغی قالب قالب کسرلر اوررلر ویاخود قالب ایچندہ
دوکرلر انی قوررلر اندن صکرہ قالبیلہ کیدہ ررلر آذار برآیک آدیدر تاریخ
روم آیلرندن مارتس دیمکلہ مشہوردر آذر اود آتش معناسنہ وبر

آیک آدیدر تاریخ فرس قدیمدن وتاریخ جلالیدن وجلالیدہ آخر کون
ایدر تاریخ فرسدہ کبیسہ اعتبار اولنمقدن اوتوری ایلہ دوکیرودور ایدر
وہم فرس آیلرینک طقوزنجی کونی کہ آذر آیندہ بیرام ایدرلر وانوری کہ
آذر مقامندہ استعمال اتمشدر تسامح قبیلہ سندندر انوری
آکونہ کلک اوشد نافہ آہو وکرنہ طبع اوشد ابر آذر چرا باردبنطق
این در دریا چرا بیزد بنوک ان مشک اذفر ودخی بر قصیدہ دہ دیمش بیت
ہمیشہ تا بود دی پیش از امروز ہمیشہ تا بود دی پیش آز آذر آذرخش
یلدرم صاعقہ معناسنہ اذرنک محنت وغصہ بوشکور زفرزند
برجان وتنت آذرنک توان بہار وروز وشب جون نہنک اذرم اود

بنچی آذرکشب اوده طبجی کافر آذرم ایارك قوملریچه کم ایك پاره اولور آذین
عادت وآرایش وبرپادشاه کم شهره کلدکده شهر خلقی قرشوچقرلر یولی
اوزرنده کوشه لرطونادرلر اول کوشلره اذین درلر امیر معزی بو ایکی
معنانی بربیتده جمع ایلدی بیت تا زمشك خم کرفته بر کلش ازین بود
خم کرفتن قامت عشاق را ازین بود آذینه جمعه کونی اراستن وارستن
بزنمك یعنی زینت اتمك مستقبلاتنده سین یا یه قلب اولنور آراید
وآراینده درلر خوجه سلمان بسیار مشو غره بدین حسن دلاوین
کین حسن دلاوین ترا عشق من اراست عنصری بنام کینت آراسته
بادا ستایشگاه شعر وخطبه تا حشر آرام قرار اسم مصدردر وصیغه
امر ووصف ترکیبی آرامگاه وآرمکه قرار ایده جك یر آرامیدن قرار
اتمك آرایش بزه یشردیمك اولور اما بزنمك معناسنه شایع اولمشدر
ارد سکون رایله اون دیمك اولور دقیق معناسنه وفتح رایله صیغه
مستقبلدر اوردن لفظندن کثرت استعمال الله واو حذف ایدب آرد

درلر واصل اردنه آورد دمك دخی جایزدر آردبیز الك منخل معناسنه
آردهاله بولمج اشی واون اشی ارغن خشمله حرکته کلن یرنجه وایشه
حریص اولان کمسه آرمدن وآرامیدن ارامیدن لفظندن تخفیف
اولنمشدر فردوسی جو بیدار باشی تو خواب ایدم جو آرمده باشی شتاب
ایدم ارن وارنج درسك مرفق معناسنه بیت استین ازبوار
بنج برزنی هردم اما شمس فخری معیار جمالیده الفك قصرایله
روایت ایلدی بیت چه غم مملکت راکه دردفع ظلم شکست شاه
استین تا ارنج مثال ارن لطیفی مسوبا مفسد ودزدان مقارنکه
خون آلوده بایی تا بارن وارنك فتحه سیله دخی نقدر معنی موضوع
له بودرکه نقل اولندی ننته کم واوله وارن ضایع لغتدر اما بعض
شعرانك عبارتندن منفهم اولنورکه بلك معناسنه استعمال اولنور
بوشکور کهی بازی بازوش افراشته داشت کهی برنج جهان اندرون
بیرد ارنج ارنك درلو کونه معناسنه حق بودرکم آرنك رنك معناسنه

دراز و آرنك كرقت يعنى اندن رنك الدى كمال اصفهانى ايچ عجب
شمشير خسرو از چه سبز ارنك شد چون همه ساله زخون خصم مى بايد
خروش آروغ ككرمك جشا معناسنه ارد دش دينيه خسروى بادام
حشمكانت رخنه شود ببوسه وانسى ودوكهرها هم بكسلد زان
اريغ اودكه ها دخى ديرلر نعمه بلى معناسنه اريغ بركشنك سوزندن
طرلغمق ومتنفر اولمق شمس فخرى از جفاى زمانه چند رسد بدل خسته
نفرت و اريغ اناد درخت براغ ادى در اكه يمشى يكى اقچه يمشى اولور
طبرستانده طامك درطبيبلر قتنده معروفدر ان طمع كمال اصفهانى
انتست اين كه همه چيز چين نايابست ازكم كن تو كه نرخ هم ادزان
كردد آزار آزردن لفظندن مشتقدر اسم مصدر استعمال اولنور
ازرلمق معناسنه حافظ شيرازى مباش درپى آزار و هرچه خواهى كن
كه در شريعت ما غير ازين كناهى نيست وهم صيغهء امرد ر و بعض تركيبلرده
صفت دخى استعمال اولنور دل آزار و اوستاد آزار بكى آزخ سكل كه كوده

جقر عربجه ثؤلول درلر طبيب لر جمع ايديب تاليل درلر ثراء عجميله
دوزخ ومنفخ قافيه سنده استعمال اولنور ازدن اكنه ايله برنسنه
صيرلمق و بجاغى برنسنه حاصلى بركتمك ديمك اولور احكام معناسنه
اسدى نى ندان سيمين زرين دده درون مشك وبيرون بدر ازده
جانور صورتنده درلمش شراب التلرى وقبقجق وصفنده در آزدن
ازرلمق مستقبلاتنده زايله را ارا سنده الف زياده ايدرلر ازارد و
ازارنده ديرلر ازرم فتح زاء معجمه يله اندن صكره سكون راء مهمله ايله
اودو حرمت درلطيفى فرمايد هرآن كه ايمان ودين شرم دارد زيران
وزنان آزرم دارد احمد كرمانى فرمايد فارغ همه از حيا واز رم بد سيرت
ولكينه جوى وبى شرم وايرك قوملرى كه ايكى پاره اولور شمس فخرى
زين اسب كتلى شرار ازمه ومهر بسته ازرم است ازفنراك اينكم
سغمال قوس قوزح معناسنه لطيفى ميغ چون بنبه باد چون نداف
ازفنراك چون درونهء او ازمايش و آزمودن و آزمون بربرندن

مشتق لفظلردر آزمودن مصدردر ضمنو معناسنه یعنی تجربه اتمك در
مستقبلاتنده واو الفه قلب درلر بعدنده بر یا زیاده ایدرلر آزماید
وآزمایند درلر آزمایش وآزمودن اسم مصدردر اسدی بیتی تیغ
نو دارم الماس گون برخم تو خواهش کرد آزمودن آژند اکثر ارباب
لغت خللدیو نقل ایدرلر حق بودر که کرجه کوپلی بربرنه قرشدربا ود
آراسنه دوکرلر اکا آژند درلر ملاط معناسنه بلکه مطلقا اوروبلجغنه
آژند درلر آژندن اکلمك مثلا اکنه ایله صریمق وتیلله برنسنه بر کتمك
وضمنو معناسنه دخی کلور آژنك یوز بورشغی کرکسه قریمقدن عارض
اولسون کرکسه قیمقدن وانجنمكدن عارض اولسون آژنج چتو کر
کوزدن چقر کیکلرده جمع اولور آژیر زیرك وچست فردوسی سپه
رانکه دار وآژیر باش شب روز با ترکش وتیر باش آزیغ راء مهمله ایله
دخی وزاء معجمه ایله دخی روایتدر یمشق نرم معناسنه وعربجه مرسین
اغاجنه درلر آسا اسمك ثوباء معناسنه اسم مصدردر ومصدرینك

آساکشیدن درلر ویکدش معناسنه دخی کلور مشك آسا وعنبر آسا بکی وآسون
لفظندن صیغهٔ امردر وبعض ترکیبلرده صفت دخی استعمال اولنوردر ود
آسا ومهما آسا بکی آسان کلور یعنی قولای آسایش راحت ودینجلمك اسم
مصدردر آسودن لفظندن آستانه اشك عتبه معناسنه آسته جکردك
مثلا خرمانك وکجی یمیشونك وقس علی هذا آستی وآستین یك کمال اصفهانی
روح الله ارزاء ستیء مریم آمد است صد مریم است روح تر اندر آستین
آسفده ایکسی که برزیا یمش اولا معروف فی استاده میان کرابر همچو اسفده
درمیان تنور آسمان کوك سما معناسنه وفرس ایلرنوك بکرمی یدنجی کونی آسمان
اولك سقف که بعض برلرده ارستو درلر آسودن دکلنمك ودکلندرمك
مستقبلاتنده واو الفه قلب درلر مابعدنه بر یا زیاده ایدرلر آساید
وآسایند درلر آسیا وآسیاب دکرمن طاحونه معناسنه خواجه سنائی

T.C.
HISAR
Kültür Bakanlığı

باكران جان مكوي هركز راز كاسيا چون دوشد شود غماز • بو بيتدن

آڭلور كه دكرمنڭ طاشنڭ آديدر سوز معناي موضوع له ده در مجاز مرسل

طريقيله قنغيسي كركسه استعمال اولنور **آسيب** بر بر نه يان باشي كلمك اسم

مصدر در شمس فخري رد نه پهلو بهم چون سپهر وقدرت شاه كبود

كشت تن آسمان از آن آسيب صكره زحمت وشدت معناسنه شايع اولدي

آسيمه متحير وسر كردان فردوسي چنان لشكر كش وچندان سوار سراسيمه

كشتند از آن كارزار **آشام آشاميدن** ايچمك شرب معناسنه آشاميدن

مصدر در آشام اسم مصدر در وهم صيغهء امردر وبعض تركيبلرده

صفت دخي استعمال اولنور زهر آشام وخون آشام كبي **آش پز** آشچي طباخ

معناسنه **آشفتن** متغير وقرشمورش اولمق حال وعقل وهر نه كه وار

آدميدن وغيرده استعمال اولنور **آشكوي** اوازرنه ودرك اوزرنه

اولنور **افنا به** ابريق **آفروشه** بر نوع حلوادر **آفريدن** يرتمق تخليق

معناسنه مستقبلاتنده بر خلاف قياس بر نون زياده اولنور

آفرينيد وافرينينده درلر قياس بويدي كه ياي حذف ايدوب آفرد

وافرنده ديرلردي **آفريده** يرادلمش مخلوق معناسنه **آفريدكار** يرادجي

خالق معناسنه **آفرين** كلمهء تحسين در وآفريدن لفظندن

صيغهء امر در بعضي تركيبلرده صفت دخي استعمال اولنور **آفرينش**

يرادلش اسم مصدر در معناي مفعوليت اوزرنه خلاف قياسيچه

آفلن ديدكلري اوت كه بعضي يرلري لوط ديرلر **آقشته** كلار

مخياءِ معناسنه **آكا واكه** خبر دار **آكاهيدن** طيمق تنبيه معناسنه

وطويدرمق اخبار واعلام معناسنه **آكج** قلاب برانج دركه اوجنه

اكري دمر كجو درلر اكريجه اولور انكله بز خانه بزجكرلر **آكليون**

كلستاني كخا شمس فخري كشد بساط زمين از براي مجلس شاه

بهن بهاي فرآش شاه زاكليون **آكج** سوجوق كه بغرسغي قيميله

طولدر رلر شمس فخری خوري برخون كيتي هرجه خواهي اباوقليه
وحلواو اكنج اكندن طقمق يعنی برنسنهٔ برنسنه نك ايچنه محكم
طولدرمق اكنه طقلمش طوبطلو بو سببدن دركه بجوغه دخی اكنده
درلر واخورده دخی درلر اصطبل معناسنه آكين اول كه برنسنه نك
ايچنه طولدررلر يصدق اچی كبی ويورغان ايچی الآه والايش بولشمق
معناسنه اسم مصدردر والآ امر صيغهٔ امردر ووصف تركيبی الر
اوجا سرون معناسنه الست سمزوقالك اوجا الغونه اولكی عورتلر
يوزنه سوررلر قزيل ايلر بو يرلرده قزلجه ديرلر وبعضی يرلرده فكر
ديكله مشهوردر شمس فخری رخسار روزكارت بادت هميشه كلكون
زان سان كه روی خوبان ازبناء الفونه الغته يعنی مكروا لايجنده افتاده
وشكسته خال اولمش لطيفی جودلدر آلغم آلفته باشد همه حال بدن
آشفته باشد الكون العونه معناسنه دركاف عجميله دخی غين معجميله
دخی لغتدر آلنی قبوسواسی عضاده معناسنه آلوار والك اجاص معناسنه

الوبالو كرآس الوجه ولجوصا روجه طبيبلر كتابلرنده بويله تصحيح اولنشدر
اكرچه بعض ارباب لغت كوكمردر ديو نقل ايلديی الودن بولشمق
مستقبلاتنده واوی الفه قلب ايدرلر دخی مابعدنده بريا زياده لويدرلر
الايد والاينده درلر الق والك طاوشنجل ديدكلری قوش كه يرتجيلرك
سيدی درعربجه عقاب درلر الیدن والیرندن صوحموثلاث
بلكلمك وبوكلمك وآدمی سوزدن جبالمق اماج پوته هدف معناسنه
امادن يراقلمق تهيئه معناسنه امار يعنی طلب اتمك استسقا
معناسنه اسم مصدردر الماس ششورم معناسنه آمدن كلمك
مستقبلاتنده ميمر يايه قلب اولنور آيد وآينده درلر امدش كردن
كلش كيدا تمك امزكار يرلغايجی عفور معناسنه امرزيدن يارلغمق
غفران معناسنه امرغ مقدار آموختن اوكرنمك هم لازم استعمال
اولنور شيخ سعدی معلمت همه شوخی ودلبری آموخت جفاو
نازوعتاب وستمكری آموخت من آدمی بچنين شكل وقدوخوی

وروش ندین ام مکر این شیوه از پری آموخت مستقبلاتنده خا زاء
قلب اولنور آموزد و آموزنده درلر آموی جیحون ارماغنك آدیدر
مشهور اما حقیقتده جیحون کنارنده برشهرك آدیدر جیحون ارماغنه
بو اضافتدن اوترو اطلاق اولنور ایختن قرشمق و قرشدرمق
مستقبلاتنده خا زایه قلب اولنور آمیزد و آمیزنده درلر آمیز ایختن
لفظندن مشتقدر اسم مصدردر صفت استعمال اولنور قرشق
معناسنه و صیغهٔ امردر و بعض ترکیبلرده صفت دخی استعمال
اولنور شکر آمیز یکی آمیزه قرشق دیمك اولور زاء معجمیله امیغ قرشق
اسم مصدردر و جماع معناسنه دخی کلور ان اول ایجا انده انجنان
ایله آزا آکا و این انکاه و انکهی و انکه و انگاهم اندن صکره دیمك اولور
انیس طاش یایق انکله یوغردی یایوب یاغ چقاررلر آو صو آب معناسنه
واوله با آراسنده تاخر و تبادیل وارد ر لطیفی کی نتواند که هجوماغ چکا
بکند غوطه درمیانهٔ آو آوا ینقوا واوان والفك دخی یزدر اوار

ظلم

ظلم اوآریدن یوتمق و بایند یایمق و سوز قرتلمق آواز ان صوت معناسنه
آوازجا و صیت معناسنه آوازیدن و آواز کردن چغرمق تصویت معناسنه
اوخ ای و آی دیمك اولور لطیفی عمر دنیا بدین بدی اوخ کارم آخر کسد
سوی دوزخ اوخانه ایخانه معناسندر اوَر یقین کسامی هرچه کردی
ینك بدمزد ابیشت اورند ینی شك ای مسکین اکر در دل نداری آوری
و آوردن لفظندن صیغهٔ امردر و وصف ترکیبدر اوچه چه دفتر
اوریجه لفظندن تخفیف اولنمشدر لطیفی هر آن کوغر هواج و غرجه
باشد و راجه قولجه آورجه باشد اورد جنك آوردگاه و آوردگه
جنك یری معرکه معناسنه آوردن کتورمك مستقبلاتنده رآیه فتحه
حرکت و دردلر آورد و آورنده دیرلر کاه اولور که کثرت استعمالندن
اوترو تخفیف قصد ایدر واوی حذف ایدرلر آرد و آرنده دیرلر اورس
اردج اغاجی اوَن قفتان یوزی آورندن آوردن معناسنه کلور
اسدی تو انجه از پیمبر رسیدت بکوش بیین وبجای آوریدن

بكوش واو باريدن معناسنه دخى كلور لطيفى مراد كسان آوريدى
شها مراد از غريب آوريدى چرا ماوير نزاب رين معناسنه كلور آدله
ابله معناسنه كلور اوفك اولدركه اوزمى بغلرلر اصولر عربجه معلاق
ديرلر اوايندن اوموق رجا معناسنه بعض روايتده امزغنموق تعاس
معناسنه آوه وآه دمك اولور كلمهٔ عذابدر شدت وعقوبت وقتنده
استعمال اولنور آويختن اصمق مستقبلا تنده خا زايه قلب اولنور آويزد
وآويزنده درلر آويزكن اولشقن وقوشقن علق معناسنه اويش قلق
سلقومى اويشن كويكى اوتى كه طبيلر قتنده سعتر ديمكله معروفدر آهار
ايلكلى وبزك خشلى اهرمن ديو اصل بودركه الفك مديله وهانك سكونيله
ورآنك فتحه سيله غلط عام قبيلندندر اما شايع در آهيختن اوجرمك
ويخرمك وقلچ وبچاق چكمك وقصد اتمك فى الجمله جسمانى وروحانى
ير حركته متضمن درهادن صكره يايله وياسزلغتدر فا فيه لردن
معلوم مدر آهسته ارقون ودولك اولان كمسنه وقور معناسنه وبتوت

وصفنده

وصفنده دخى استعمال اولنور آهك كرج له قومه قرشدروب يا بويرلر
عربجه نوره درلر آهان وآهن دمور اهيخته جنبار كه جلاهلرك التلريدر
بيرزولك اتنى طوقركن ديرلمكه قومز آهنجيدن اهيختن معناسنه در آهنك
قصد معناسنه اسم مصدر در وهم صيغهٔ امر در وبعض تركيبلرده .
صفت دخى استعمال اولنور خيرآهنك وشرآهنك بكى آهنكيدن قصد
اتمك مصدر در آهو كيك ظبى معناسنه وعيب معناسنه دخى كلور
خواجه سلمان بيته حرص جون آهوچه تازى نفس راجون سك
بصحراى قناعت روكه نى آهوست آن صحرا اهوبن كيك بوزاغوسى ديمك
اولور وحقيقتده بر نوع كيكدر ديدر غزال درلر آنك صاصه سندن در
هرجانورى كه كوركندويه خيردن وشردن نداشته كرك بلور آهون
نقب آهيانه باش جناغى قحف معناسنه اما اى عجب ايتر وآبزك اود
قوغى شرار معناسنه ايين ترز عادت معناسنه آيينه كوزكو بكى يايله
جايزدر شيخ سعدى تامل در آيينهٔ دل كنى صفاى بتدريج حاصل

کنی بر ایله دخی جایزدر اسدی فرماید تنت آیینهٔ ساز و هر دو
جهان ببین اندر و آشکار و نهان ابا آتش کمال اصفهانی در مطبخ
تو چوب خورو تا ابا برد آتش از تکبر سرمایهٔ اباست صکرغی ابا عربجه
در امتناع معناسنه یعنی ابلیس علیه اللعنه اوددن یرادلدغندن وتری
آدمه سجده ایلمدی ابتن قولتق دوقلرکه یولنجکک دن قولمشدر غواص
کنبدی برکار جوی بینم رستهٔ بادام و بید راست بنداری
قطر استرانندابتن ابن بولت ابرکایکا اوربجک اوی لطیفی دیلت چو
ابرست بوشای حق بستیست همچون ابرکایکا ابرنجن بلزک دیمک اولور
ست ابرنجن قوله بچرد کلری سوار معناسنه بای ابرنجن بالدر بجر کلکری
خلخال معناسنه ابرو قاش ابزار اولور اوتلرکه دوکرلر اشک اوزرنه
اما اصلده عربی لغتدر اما فارسیده شایع اولمشدر فارسی یکی تصرف
اولنور با یرنه فا کتوردلر و واو کتوردلر بو اسلوب فارسیه مخصوصدر
اما جمعنده ابازیر دلر عربی لغت اوزرنه ایزاردن اوله قابدرکه

آتشه

آتشه اکرجک اوتی که اباز یردلر انوک ایچندن صقلرلر ابستا
صحف ابراهیم در علیه السلام حق بود وکم انک تفسیردر حسرولنی
جو جکین از ین آتش نهاد و عکس افکند بشاخ او برد راج شدا
بستاخوان ابهل دکنلو اردجک قوزنجه یمشی کرد ودک درلر لطیفی
بکوهستان غنک و نلک ابهل بر اند و باغ ناکس ازبد و کل اصلده
فتحتین اله ایدی صکره غلط عامه طریقسیجنه ضمتینله مشهور اولدی
ات علامت خطابدر الف ساکنه دن صکره وهاء علامندن صکره
وهاء تانیثدن صکره الفله کلور کبریالت و شهات و غمزات کبی
و بونلردن غیرده الف حذف اولنور رجانت و سرت و سکت کبی
اجفیل اوکک دوه قوشی عربی لغتدر لطیفی پایداری کن بجایت بیل واز
ورنه بکر یزی زمیخ اجفیل وار اختر یلدز ستاره معناسنه و فال
و طالع معناسنه دخی کلور شمس فخری ملک و دین را بقدرت کر کر
کشت مسعود عاقبت اختر اجسته الت ایشک لطیفی خنک آن سک

که بر دربسته باشد که بالینش از درت انجسته باشد اخش قیمت عنصری

خود نماید همیشه مهر فروغ خود نماید همیشه کوهر اخش شمس فخری

معیار جمالیده مثالله و فتح خایله نقل ایلدی اخش آتش قافیه سنده دخی

بو بیت انشا ایلدی بیت در سلک مدحت تو بنکر چکونه باشد بنکر چکونه

باشد صد ملک نیم اخش احکر کوز جمع معناسنه اخکل بغدای وار به

قلیجغی باشلارینه اولور اخکلند و چقشغو که اوغلنجقلر الله ویررلر

اوتر شمس فخری ظفر از رایتت دلشاد باشد بسان طفلکان

از اخکلند و اخکم قصناق که چنبر دخی درلر مثلا غلبیرک و الکوک

و طبلوک اخکوچه و اخکوژ بند ایلک که اینی قفتانه دکرلرد کمیه لی انکله

بغلرلر اخکوله خرمانک کوک قورغی ار حرف شرطدر اکر لفظندن

تخفیف اولنمشدر ارتنک مانی نوک کتابی که اول رسم اتدوکی عجیب

نقشلر و تصویرلر انده جمع اولمشدر آرج مقدار فرج و سرج وزننه

استعمال اولنور ارجمند اولو یعنی خلق ایچنده مقدارلو و معتبر اولان

زیراکه

زیراکه مند لطفینی ادات نسبتدر دردمند و ارزومند و اندوهمند بکی

ارد فرس ایلرینک یکرمی بشنجی کونی اردبهشت بر آیک آدیدر تاریخ فرسده

کبیسه اعتبار اولندوغندن اوتر وایلالاوکرو ورایدو و هم فرس آیلرینک

اوچنجی کونی که اردبهشت درانده بیرام ایدرلر آرز ارج معناسنه

در فردوسی پسند کند زین جهان مرز خویش نداند مکر مایه و ارز

خویش ارزان اوجز رخیص معناسنه ارزانی اوجزلق ارزن طارو

دخنه معناسنه و بر اغج آدیدر که غایتده قتی اولور مسیحی دی بجتبی

براه دیدم در دست کرفته چوب ارزن ارژنک ارتنک معناسنه مروی

لغتدر ارزیدن بها سنه دکمک ارزیز قلعی آرس کوزیاشی لطیفی آرس شد

ارسمن درجست وجویت سبوی بر برفت از وی بکویت آرس ضمله

چنار اغاجی لطیفی توی شهسوار جوانان فرس خدو قد تو ماه رسته

بر اوس ارش دزاع یعنی بلک اوزونی ارغ جرک قورکه قوقو مرغ وزننه

استعمال اولنور ارغن بنوت دشت و قیچا و لغتلرندر ارغنون بر معروف

سازك آديدر كم كشيشلر كليسالرنده انجيلي انك اوازنه اويدربلر اوقرلر

ارغوان بر قزل چچكدر حقيقتده بر اغجدر كه قزل قزل كلري بتر تعريب

ايدوب ارجوان درلر مظفري چون غرابست اين جهان من ازان زلف

غراب ارغوان بارست چشم زان لبان زعفران ارمزد مشتري يلدوزيدر

كه البنجي قات كوكده در لطيفي هر انكه زاد د زدي د زد باشد اكرچه دايه

اش ارمزد باشد ارمان امك يعني رنج و زحمت كه برايشه چكرسن

ارمون شفنه كه اشلمزدن اوكدون اجير اولان كمسنه وير لر وبيعي

قبض اتمزدن اوكدين مسترهيه وير لر لطيفي منحردن د تر اباي خريدار

كه ارمون داده ام جان بهر بازار ارنبين طرخون درلر كه بزلك تخمي

ترب اجنده طبراغه قرشدر لر خون بتر اروند اوچ معنايه كلور اولا

همدانده بر طاغ اديدر الوند ديرلر عرب شعرلرنده كوه اروند كلمشدر شعر

فارقت اروند لا طابت مراتعها بعدي كما لم يطب لي بعدها جبل

اني تركت بها الآمال مثمرة لا ان تحي بعدها ان يثمر الامل هيهات طلعت

على

على اروند ثانية هل للشباب الذي ضيعت بدل ثانيا دجله ارماغنك آديدر

فردوسي اكر پهلواني نداني زبان بتازي تو اروند را دجله خوان ثالثا

تجربه معناسنه كلور اكثر بودركه ارمان برله اتباع ومزاوجه

طريقيله استعمال اولنور اسدي اروند مرد هن فراز آورد كنج زر و كهر

اروند يدن كاهل لنمق تكاسل معناسنه ارة بچقو كه دولكرلر اتلرندندر

رانك تشديديله وتخفيفيله دخي لغتدر از حروفدر من وعن معناسنه

ازان اندن ازان اوست انكدر ازان تست سنكدر ازان خداست

تنكرينكدر از دست فرا خمير سز اتمك كه صاج اوزرنده بشوررلر

بعض يرلرده اشكو ديرلر وبعض يرلرده قتلق درلر اژدر واژدها

واژدرها اوچي يله فصيحدر لطيفي چون اژدرها پاست دنيا كوهفت

سر دمنده دارد خواجه سلمان مراد وكام دنيا وي مضرچون زهرمار

امد زبهر زهر ساغت مرود ركام اژدرها شمس فخري شير در بيشه

اژدرها در كوه جفكند از نهيب تيغ تو پشك اژدف الوبح آغاجي وانوك

17

يمشي كه عربجه زعرور درلر آزغ كوجك كه دكلدن كسرلر عربجه قضابه
وجلمه درلر ازماينده حسرتلو تحسر معناسنه اژكهن كاهل وبيكار
كيشي وباطل ازكيد دونكلد يدكلري يمشدركه بعض يرلرده
مشمله درلر ازمان خوردن بر فوت اولمش ايشه پشمان اولوب
قيرمق تأسف معناسنه ازواندن ژهرآك ضحاك اژدرها قاش
آيدر آزيرا زيرا معناسنه درالف صكره لاحق اولدي نتكم صدر كتابده
بيان اولندي اسيدى ازيراكه پيلان ديكوبكين بران بوي كشته
دوندازكين اژينه كحرك ايكه دوكلر النلريدن وطاش دلجك كحرك
كلنكه دخي ديرلر اسب ات فرس معناسنه اسپرى تمام اسپرى شدن
تمام اولمق اسپرس ميدان اسبغول بزرقطونا ديكلري طرودركه
طبيبلر قتنده معروفدر اسپيد آق عارضنك صفتي اولور ومعروضك
صفتي اولور رنك اسپيد واسپيدبكي اسپديا برآتش آيدركي تقريبا يدوب
اسفيدباج ديرلر اسپيوش بزرقطونا اسبغول معناسنه است ادات

دايطه درما قبلنده براسمه متصل اولدقده الف دوشر سين ساكنله
تلفظ اولنور زيدست دربكرست بكرد نكاه اولوركه ضرورت شعردن
اوترسني تحريك ادرلر فرس شاعرلري شعرنده چوق كلور عماى معذورست
اربا توسنا زدزنت ايعز زان كنده دهان تووران بيني فرغنده
فصيح بودركه بونك كبيلر ساكن صورتنده حركت اختلاسيه ايله
تلفظ اولنه اخرنده هاء علامت اولان اسمه اولشدقده افصح بودركه
الفي دشميه شيخ كمال خجندى سرتاپا كلي اي شاخ نازك كه برك اتشيو
است وميوات نازشيخ سعدى اي لعبت خندان لب لعلت كه كزيده
است وزباغ لطافت كل رويت ابجده است است اوجا باشي جست
وست قافيه سنده استعمال اولنور استا تفسير صحف ابراهيم دو
عليه الصلوة والسلام استاخ كستاخ لطيفي رفتم استاخ بردرش
ناكاه كرد برمن جو سك هجوم رقيب اسادن كدركن طورمق توقف
معناسنه مستقبلاننده الف خذف اولنور استد وبايستد ولر آسار

التی بچوق درهم استا بچه آتش واستانهٔ آتش اوددن جقن قغلجم که
قوغ درعربجه شرار درلر استین یوعون وقلن غلیظ معناسنه استخوان
خوار لویی قوشی استخوان رند قوتال استدن استادن معناسنه در
اندن تخفیف اولنمشدر طورمق معناسنه بومعنایه بغایت نادردر
وشایع بودرکه صتون المق معناسنه کلور استو قترکه عربجه بغلدر
لر استرنك آدم صفتلو براوتدر بیروح صنم درلر چین ولایتنده
جوق بتر باشی اشغا ایقلری یوقارو واشغا تیل تیل کوکلری ولور ساج کبی
وارکلکلو دشلو اولور بربرنه صارشق وقوللرینی بربرنك بوینه صلمش
وایقلرنی بربرنه طولشدرمش درلر اونی یردن قوپر فی الحال دوشر
اولور وبعضلر درلر فی الحال اولمز اما اول ییل ایچنده اولور درلرکه
چقاردکن زاریلق لر ایلر اول سببدن اشدن دوشر الوبس حیله ایدرلر
کلبه چقاررلر بعض عشابلردن روایت اولنور وهم کتابلرده یازلمشدر
که بوسوزلر خرافات چین قبیلندندر بن بجه کنم چقاردق نه اواز ایلدی

ونه قوبرن

ونه قوبرن اولدی اکش یرلرده بتر علامت اولدرکه بکرتلن بیراغی کبی
بیراغی یاننده اغاج اولسه ردولاشور کیجه لورده جراغ کبی اشیلر بوسببدن در
که بیروح وقاتدیرلر وسراج قطرب درلر اما اشیلدوغی بعضلر کهدوودن
دکلدر درلر بلکه یلدوز بوجکی دیدکلری انی سورکیجه انك اوزرنه اوشر
اشلیان انلر دو دیرلر عسجدی هندجون دریای چین شدچین دریا
اشکار زین قلب رویدبچین برشبه مردم استرنك وبعضلر
درلرکه استرنك قواق اغاجدر وعقیم عورتلره دخی درلر اکا تشبیه
استروون قصیرکه قرننده یوکی اولمیه ودرلرکه اولطشی که هرکز طوغرمیه
عقیم معناسنه استریلوکن که کری دخی درلر استوآن برك محکم
معناسنه وامین معناسنه دخی کلور خواجه سنائی حق هچ کوید که ده تا ده مکا فانت
دهوان بچوق ندیه وبس اسان بیاشی وریشیا این نه شرط مومنی باشد کم دن
ایمان تو حق هچ خاین نماید خاك وسرکین استوار استیر استار لفظندن
اماله سی در بخیر قافیه سنده استعمال اولندی بشقه برلغت دخی عدا ولندی

استم قصیر همزه ایله واخرنده میمله آستین معناسنه دربیکده ملك
اولورکه عربجه کم دیرلر **اسرب** قورشون **اسریخ** سلوکن **اسطبر** بوغن
وقلن استبر معناسنه زیراکه بونلرك عادتندندر طاءتا اوقنو پس اصل
لغت بواولمش اولدی **اسفرد** بغرتلق دیدکلری قوش که عربجه اکا
قطاة درلر **اسفندارمذ** تاریخ جلالیدن صوك قیشل آیدر تاریخ فرسده
کبیسه اعتبار اولنمدوغندن اوتز وایلر وکثرو دورایدر وهم فرس
ایلرینك بشنجی کونی که اسفندارمذ ایننده بیرام ایدرلرایله کون
متفق کلدوکندون اوتز **اسفندمد** خمسهء مسترقه نك اوچنجی کونی
اسفید آق عارضك صفتی اولور رنك اسفید واسفید رنك کبی **اسفیدبا**
براش آیدرکه تقریب ایدوب اسفیداج درلر **اسفیوش** برزقطونا
اسکدار اولدرکه اوکلکه زمانلرده پیکلر واتلر وقترلر صقلرلردی
تابر مهرلونامهء علی التعجیل مقصود اولان یره اولشدرملو ولیجاق بربرنه
اولشدرردی هر بری کوجیتدکجه دورمیب کدردی سکردردی یوردوغی

یره آندن خاضر اولانه ویردی شبو وجهله نامهء علی التعجیل مقصود
اولان یره اولشدررلردی عضری توکوتی کز اخبار ایشان همی فرستد بدو
آفتاب اسکدار **اسکدار** قوغالوق درلر براوتدر سزق یرلرده بتر **آش**
ضمیر غایبدر ماقبلنه متصل اولسه الفی دشر جانش وکرفتمش کبی واخرنده
هاء علامت اولان اسما اولشدقده الف دشمز غمزه اش ومژه اش کبی
حالیا جمیع احوالنده واحکامنده ات لفظی کبی درکه ضمیر خطابدر ان
ان شاالله شین بابنك قلنده شرح وتصویر اولنه **اشخون** اشخون دیدکلری
اوت که طبیلر قننده ریباس درلر **اشتاد** فرس ایلرینك یکرمی التنجی کونی **اشتر**
دوه جمل بعیر معناسنه **اشتربان** دوه جی جمال معناسنه **اشترغاز**
براوت آیدر طبیلر قننده معروف **اشترکاو پلنك** زرافه دیدکلری
جانورکه بوینی دوه بوینی کبی اوزون اولور وآیقلری صغرلغی کبی در
وکوده سی پلنك کوده سی کبی الاجدر **اشترمرغ** دوه قوشی **اشتور** خمسهء مسترقه
نك ایکنجی کونی **اشتوخ** براجی اوتدر عربجه مرار درغایتده اجلغنده دوه

يدكره طوطقلارينى چكلور اشغان واشغر واشغور برسوق ديدكلرى

جانور اشك كوزيشى اشكره آوقوشى طغان واتمجه وزغنوس وشاهين

كبى اشكه ابخقرق علتى كه طبيبلر قواق ديرلر اشنان چوغان ديدكلرى

اوت فقير الحال اولان كمسنلر انوكله طون يورلر اشنه اولدركه اغجلر

اوزرنده بتر آغ آغ تيل تيل بچاق بچاق معتبر ادويه دندر بشته العجوز

دخى درلر اشنوشه اقسرمق وعطشه معناسنه لطيفى آكرچه اشنوشه

صحت رامدارست مراتشمت دوران نقطه دارست اصطبر يوغون

اصطراك معده سايلنولنك قورمشى معتبر ادويه دندر بعضلر درلركه

لبان جاويدر اغش هر يومري كه ادم اوغلانلنك كوده سنده ظاهر اولور

وابجدر واندن عارلن بوسبدن دركه عربجه بكفر درلر افتادن وافتيدن

دشمك ووقوع وسقوط معناسنه مستقبلاتنده الف وياء شرافتد وافتند

درلر افد عجب شكفت معناسنه افدر يگن يعنى قرداش اوغلنلرى

افدستا اوكمك مدح وستايش معناسنه لفظ مركبدر افدعجب

معناسنه لفظ مركبدر يعنى مدح عجب افراختن يوجلمك ويوجلتمك

لازم ومتعديده استعمال اولنور مستقبلاتنده خاى زايه قلب ادرلر افراز

دو افرازنده ديرلر افراز يوقش وسوبك يوزلو آدمه افرازخ ديرلر

وافراختن لفظندن صيغهٔ امردر وبعضى تركيبلرده صفت دخى

استعمال اولنور سرافراز ديرلر افراشتن يوجلمك ويوجلتمك لازم ومتعديده

استعمال اولنور افرنجه اولدركه اوغلانجقلرى قورقدرلر حبدوش

وشغوت وخرتليوز درلر افرنك يراشق زيب وزينت معناسنه

افروختن يتمق ويقمق لازم ومتعدى استعمال اولنور مستقبلاتنده

خاى زايه قلب ادرلر افروز وافروزنده ديرلر افراز ابراز لفظندن

تعجيم اولنمشدر افرازدن ابرازدن معناسنه درافروشه بر نوع

حلوادر عربجه خبيص درلر مذالفله دخى لغندر افزودن ارتمق وارتورمق

لازم ومتعدى استعمال اولنور مستقبلاتنده واو الفه قلب ايدوب

مابعدنه برياء زياده ايدرلر افزايد وافزاينده ديرلر افزوليدن

قندرمق حث وتحريص معناسنه افزون ارتوق زايد معناسنه

افسان يلاور افسان بلكو افسرتاج افسردن طوكمق جمود معناسنه

افسوس اوسون كه برخسته اوزرنه اوقورلر عربجه رقيه درلر طناز افسون

افشاندن سلكمك مثلا يمشى اغجدن عربجه نفض ديرلر افشاردن هرزه

سويلمك فحش معناسنه افشردن صقمق عصر معناسنه مستقبلاتندر ٥

جايزكه الف زياده اده بافشارت وافشارند ديرلر جايزكه اصل اوزرنه

افشرد وافشرند ديرلر افشركر عصار يعنى اوتلردن وتخملردن ياغ چقارجى

مثلا برزجى افشن سقندوكه تقريب ايدوب افشرج درلر وصافنه

عصار ديرلر افكان كوترم معناسنه كاف عجميله در كاف عربى يله لفظ

عربيدر فكرك جمع در افكندن برقمق حذف واسقاط وطرح معناسنه

اقليميا التونك وكومشك توابى كه طبيبلر قتنده مشهوردر توتيا لوده

استعمال اولنور اكارش طملن منظار اكر حرف شرطدر اكرا ارشته اش

اكسون اطلاس مخصوصدر رنكى قرارق اكنون شمدى الآن معناسنه

الجنت

الجنت الجنت طمع معناسنه الخفتن والفغدن والخيدن قزنمق كسب

معناسنه شمس فخرى بجزدى كيست كاندر پادشاهى بعدل وداد نام

بنك الخفت النجوج عود اعجى البى قصر الفله التى معناسنه درمذ الفله كه

قبوسواسنه درلر الوا اصبر ديدكلرى دارودركه طبيبلر قتنده معروفدر

الوان خوردن قبه قبه يمك بتون بتون يوطمق كه عربجه قثم وقدم

درلر امرود ارمود دكمترى معناسنه امروز بكون امسال بويل

امشب بوكجه آمنه يارلمش اودن كه صاتمغجون بولك بولك يغرلر حرونه

امنه درلر اميدا ومورجا معناسنه ميمك تخفيفى وتشديدى جايزدر

مصراع دارم اميد آنك باميدها رسم امير بك عربى لغتدر فارسيده

شايع اولمشدر حتى تخفيف ايدوب مردحه ديرلر اناغالس براوت اديدر

پيراغى اولجك اولور چچكى قزل اولور وصاروا اولور آنك كوزنده كى سنه

ازآجق اكرلر شفا ايلر اناخون قلعه وحصار معناسنه بعضى فرس

شاعرلرى واوديمى طوتيت تن وزن قافيه سنده استعمال ايلديلر معيار

جمالیده شمس فخری واصفهانی کردون وجیحون ومجنون قافیه سنده
کتوردیکی حق بودرکه اکیسی بله جایزدر لفظ حور کبی انبار معروف غله طولدیرب
صقلیجق یرک اډیدر وانباشتن وانباریدن لفظندن صیغهٔ امردر وبعض
ترکیبلرده دخی صفت استعمال اولنور اوکلکی معنایه دخی بونلردن نقل
اولنمشدر انباز اورتق شریک معناسنه انباشتن طولدرمق مستقبلاتنده
شین رایه قلب اولنور انبارد وانبارند درلر انبان طغارجق عربجه
جراب درلر انبر وانبره قساج کلوب معناسنه انبس جاج صبر معنا
سنه انبته صوقلنسنه که قنه واویشه وطوکه وقوریه درلر که انبسته
شدقانه صفت اولور ومرکب صفت اولور شاکر بخاری خون انبسته
عمی دیرمر برزترین رخ زانکه خونابه نمانده است درین دیدهٔ تر انبودن
وانبوسیدن اوپشمق حدر معناسنه بعضلر دیدلر که انبوسیدن جرمکدر
بوسیدن معناسنه انبوه وانبه کثرت اولور غلبه معناسنه انبوهی
کذلک انبوی قوخو وقوقو معناسنه اسم مصدردر وصف دخی استعمال

اولنور

23

اولنور شمس فخری ترنج اسمان کرد معنبر اکر کرد زخلقش دسته
انبوه انتله مغرب ولایتنده بتن جدوار انجالیدن براشه اقدام ایدن
کمسنه اول اشدن یورمق ودکیجیدن دکلی یوموق انجام اشک
آخری انجامیدن اشی آخر اتمک واش آخر اولمق متعدی ولازم استعمال
اولنور انجغ اسرغان دیکنه دیدکلری اوت انجمن درنک محفل معناسنه
انجنیدن انجتمک ویارلمق معناسنه کلور کسا آمی عصیب وکرده برون
کن وزوزوبج نورد جکر بینجن واکنج آروسامان بندار خاطری بویله
نقل ایلدی انجوخ بورشق انجوختن بورشمق واوخذف ایدب انجختن
دخی درلر انجوغ اجق انجیدن بزکسلمک کرکه کازور توقماغندن
اولسون کرکسه چجن کسون انجیر اوتودجق یرک دلوکنه دیرلر
انده بخه معناسنه اسم کلور که مجهول عدددن عبارتدر شمس فخری
فیض جودش زسنک خاره یابس کل امید بشکفانده اند ودخی
رابطهٔ است جمع دبیکانه اند یاد رزلر ورفته اند کتمشلردر اخرنده

آخرنده الف ویا واو اولان اسمه اولسه جایزدر الف یرنده یا کتورلر

اشنایند ومهرویند کبی بونلردن غیری اسمه اولشه الف حذف اولر

جانند وشافعیند کبی کاه اولورکه است رابطه طوررکن کتوررلر

خواجه سنائی این کروهی که نورسید ستند عشوه جان وزرخریده

ستند انداختن اتمق ویمک معناسنه مستقبلاتنده خای زایه قلب درلر

اندازد واندازنده درلر اندام عضو ونظام وآراستلق معناسنه دخی

کلور یعنی یرلو یرنجه شمس فخری همه اندام خصم خون بکرفت تاجرا

کاراوست یا اندام اندرخ فدر فی معناسنه دردرلر واندر درلر

ایکن چوق کتورمسی تعییب اتمشلردر اندرخور واندرخوردن لایق

دیمک اولور خواجه سنائی مرزناست جامه اندرخون حیدد ومرد جوشن

اندربر اندرخوردن لایق اولمق اندرز وصیت اندرون ایچرو اندک

ازقلیل معناسنه اندمه بچمش عصیه وقصبه واشیلری وبولداشلری

آکوب یاداینلمک رودکی بهترین یاران ونزدیکان همه نزد او دارم همیشه

اندمه

اندمه اندوختن قزنمق کسب معناسنه مستقبلاتنده خای زایه قلب

اندوزد واندوزنده درلر اندودن صوامق مثلا بلچخ دیوار وبرنسنه

نسنیه یاخود کودیه مستقبلاتنده وا والفله قلب ایدوب ما بعدنه

بریا زیاده ایدرلر انداید واندانیده درلر اندون اولدرکه زنکستان

ولایتنده برکلمی اکی یانندن اغجه برکدرلر بکلر انوک اوزرنه اوتورر

درت یانندن کتوررلر اندوه وانده قیغو اسعدی مده روزفرخ

بروز نژند ببهر جهان دل درانده مبند اندی خصوصا دیمک اولور

خصوصا واکثر خاصه اکرچه لفظ عربیدر اما فارسیده وترکیده شول

قدرشایعدرکه اصل فارسی که اندیدر واصل ترکی طولیدر در

ترک اولنمشدر اندیشه فکر اندیشیدن فکر اتمک انفست اربجک آغجی

انژیا برادوبه درکه بلادردرلر طبیبلر قتنده معروفدر آنک

آروبخل معناسنه انکبین لفظی بوکه منسوبدر انکاشتن صنمق ظن

وحساب معناسنه مستقبلاتنده شین رایه قلب اولنور انکارد

وانكارنده درلر انكاں حسابده فتر انجامه هنكامه قصه خونلر
وكرشجيلر طوترلر انكبين بالعسل معناسنه انكداں براوت اديدر
تفريب انجدان درلر انكرذ انجدانك بسی درآغرقوقر طبيبلر قتنده حليت
دمكله معروف در انكشته اكنجی حارث معناسنه فتح كاف عجميله واخرنده
یاء عجميله انكشت ضم كاف عجميله وشينك وتانك سكونيله برمق
اصبع معناسنه انكشت كسر كاف عجميله كمردر فحم معناسنه انكتال
ضعيف المزاج اولان كمسنه كه دايم صيرو كبيدر اكثرنه درلر انكشته
ضم كاف عجميله وآخرنده تاءيله كه ثالث حروف تهجی دريباكه انوكله صمان
اترلر انكشتری يوزك خاتم معناسنه انكشتوانه يكسك كه درزيلر
اليتی دروزكيركه انوكله طوتوب ياي جكرلر انكليون ترسالر انجيلنده
معتبر كتابدر انكله دكمه انكيدن طقوق اكنده معناسنه انكور انم
عنب معناسنه انيران فرس آيلرينك اوتوزنجی كونی اينسان مخالف
دمك اولور وعده نك وسوزك وانلك صفتی اولور او اولدمك

اولور ضمير عايبدر او واش ابا معناسنه برنج اواوبلعوز اوكبی اوان ديوانی
حكم شمش فخری شهنشاهی اندر شرق ودر غرب بنام اوستند اعيان آوان
اوام بوبرج دين معناسنه اكثر بودركه وام درلر الفز اوبار اوباشتن
واوباريدن لفظندن صيغه ءامردر وبعض تركيبلرده صفت دخی
استعمال اولنور اژدها مردم اوباری ماهی كشتی اوبار كبی اوباشتن واوباريدن
يوتمق اوج صرت دزه معناسنه يعنی طاغك وهرنسنه غايت يوجه
يری دربونندركه هريلدزك غايت مرتفع اولجق يری اوج درلر اوند
يكن اقدر معناسنه اوزرسو اورمزد مشتری يلدزی ارمزد دخی درلر
نته كم سابق ذكر اولندی وفرس ايلرينك اولكی كونی اورند براشق اورنك
تخت اسدی برآورنك بهشت شبداسب شاد بشاد دردان وبخشش
كشاد ويراشق معناسنه دخی كلور فايله واوله لغتدر اوزار
واوزاردن ابزار وابزاردن معناسنه دراندن تعجيم اولنمشدر اوژن
صفت دركه بهادرلق اطلاق اولنور مرد اوژن وشير اوژن درلر مرد

افکن وشیر افکن معناسنه قیاس بو ایدیکه اوژیدن افکندن معناسنه
کلیدی وژن صیغهٔ امر اولوب بعض ترکیبلرده صفت استعمال اولنیدی
لیکن خصوصیله هما وصف اولنان ایشدلودی مصدر وماضی ومستقبل
وحال صیغلری ایشدلمیدی اوژلیدن قذرمق افژولیدن معناسنه
اوستام اعتماد وشمس فخری معیار جمالیده معتمد علیه معناسنه نقل
ایدوب اشبو بیتله انشا ایلدی هرکجا بود دزد وراه وه زنی ازنهیب
وی اوستام بود اوسو یاس ماتم معناسنه اوکندن افکندن معناسنه
اولنج جوك یعنی نهانده بتن آکشی اوجك اوزم اوماج بونهٔ هدف معناسنه
اوماج وآماج دخی دیرلر اوینا سقند وغصان معناسنه اهرمن دیو
حقیقت حال الف ممدوده فعلنده بیان اولندی اهنوز خمسهٔ
مشرقه اینك اوتکی کونی ایار حرف نداد رای برآینك آدیدر تاریخ رومیدن
تأخیر تقدیم
کنش انك اورتاسندن جوزا بورجنه انتقال ایدر ایارده صحف ابراهیمك
تمام تفسیری یلی یاره جزلرینك تفسیرنه حرزه دیرلر ایچ هیچ دمك اولور

ایدر

ایدر بوراده دمك اولور اینجا معناسنه دخی کلور اسدی درنك
اورایدر بزی نیاز بود کاید آن بخت برکشته باز ایدون شیله
دمك اولور ایرا زیرا دمك اولور ایرسا کوك سوسنك دنی که غاقتن
بنفسه دیمکله مشهوردر ایزد تنکری ایژ وایژلك قوغ که اوددن چقر شرار
معناسنه مذالفله وقصر الفیله روایتدر ائستادن کدرکن طورمق
یایله ویاسز دخی استعمال اولنور مستقبلاتنده الف دوشر ایستد وباستنده
دیرلر ایشان انلر ضمیر جمیع درهم وهن معناسنه ایشه جاسوس شهدیی
درکوی توجون ایشه همی کردم ای نکار درد دیده تامکرت ببینم بیام بر
اینت حاجت ودلك که برکشیدن درلرسن ایغی بینجك کیشی که بیهوده
لاف اوروب اوکنور ایلول روم تاریخندن برایك آدیدر کنش انك اون
بشنجی کونی میزان بورجنه واروب کیجه وکوندز برابر اولور کوزکیر وریلیا
بیت المقدس آدیدر ایمد صبان حق بودرکیم جفت دیمك اولور اکنجی
دلنده صبانه مستعملدر واوکرنده استعمالا ولنور بوسببدن اوتروار

بابِ لغتك بو یرده تفسیرلری مضطرب دور این بودمك اولور اسم اشارتدر
اینان واینها بونلر صیغهٔ جمعلردر اینچنین بویله اینجیدن یارلمق ایندك اشو
بحق ایوان سایه بان که قپو اوکنه یپرلر عامه تحریف ایدوب صیوان درلر
حرف الباء فتحیله باء مفرده الصاقچون کلور حافظ عاشق که
شد که یار بحالش نظر نکرد   ای خواجه درد نیست وکرنه طبیب هست
دخی مصاحبت ایچون کلور با معناسنه حافظ بهست ونیست مرنجان ضمیر
خوش دل باش که نیستیست سرانجام هر کمال که هست ببال وپر مرو ازره که
تیر پرتابی هوا کرفت زمانی ولی بخاك نشست   قسم ایچون دخی کلور
حافظ بجان دوست وبحق قدیم وعهد درست که مونس دل وجان
دعاء دولت تست لطیفی بخدای که داد جان وخرد   بی تو دل خلد ر
ایچو نخرد   دخی ظرفیت ایچون کلور حافظ کس بدور نرکست طرفی نبست
از عافیت به که نفروشند مستوری بمستان شما   بیت دیکر کرم
ترانهٔ چنك وصبوح نیست چه باك نوای من بسحرکاه عذرخواه منست

دخی

دخی زیاده کلور که ذکر اولنمسه معنایه خلل کلمز کمال خجندی فرماید بطلب
یافت نشان از لب شیرین فرهاد   ره سوی لعل تو نبردند بجز کوه کنان
کسره اله باء مفرده ادات توسل درکه افعال ومشتقات اولنه داخل
اولور بدانست وبداند وبدانستن وبداننده کبی با ایله مع معناسنه
بابِ عرب دلنده قپو دیمك اولور وفرس دلنده آته بذر معناسنه باب
زن کباب چورجك شش بعضلر سغلی در پابند وپای بند آتك ایاغنه کچر
دکلری که پایوند درلر بابونه پاپادیه چچکی که طبیبلر قتنده بابونج
درلر بعض یرلرده قیون کوزی درلر پاتابه طولاق که بالدره طولرلر
پاتله وپاتیله تنکره که تعریب ایدوب طنجیر درلر باج اولدر که بازرکانلردن
وایللردن پادشاهلر الورلر جیم عربی ایله وزاء عجمیله اکسی دخی جاین درلر پاجال
درکاه که اهل حرفت انده صفتلرین اشلرلر مثلا جولاهلرلك چقوری
پاچنك بچراك دریچه که اندن انجق برکوزله باقله پاچه معروفدر
طوننك اکی یکا ایلوغه بچنلره دخی پاچه درلر پاختن   اوینمق مستقبله ...

خاى زايه قلب ايدوب بازند وبازنده درلر باخه باخسه قوركه بتالر
دلنده استعمال اولنور بر قورد وايكى قورد درلر باختر مشرق باديل كه
اسر بو دن لفظندن صيغهء امر غايبدر اولسون ديمك اولور اصلده
بواد ايدى وفرس آيلرينك يكرمى ايكنجى كونى باداش وباداشن آخرنده نونله
ونونسز اكسى دخى لغتدر عوض معناسنه بادافراه وبادفره عقوبت معنا
دراصل بودركه دال فتحه ايله والف ساكن وفاء مفتوح تلفظ اولنه دقيقى
بجاى هر نيكى باداش نيكى بجاى هر بدى بادافراهى كاه اولوركه الفى حذف
ايدب فاء ساكن تلفظ ايدرلر بادام معروف باذاورد بر دكنلو اوتدر
كه كوز وقتنده صحرالرده ييل اوكنجه يوالندوغندن اوترو باد ورد درلر
بنك وكى يرده اكى ذرع مقدارى بالدرى ولور ونكى اغرقاجى بوش تولودك
بيراغى اولور به سنده دكنلو باشى باشنك اوجنده قونجه اداجلى چچكى
اولور اصبر تخمى كبى تخمى اولور لكن بونك تخمى دكرمجه شكاغى دكلر ينه بكزر
كمال مشابهتدن اوترو بعض طبيبلر شكاغى وباد آورد اكسى بردر درلر

وهم فعلده دخى اكسى بله قابض ومجفف درامّا باد آورد اقوى در بعضلر
باد آورد بغاد كندز درلر بادبان كمينك يلكينى شراع معناسنه بادبر
برلاغ كه فرفره ونزاو آنى چقر وآوردى يللو كشى كه صاورو سويلر الندن
آتش كلمز پاوبن يونقه تراشه معناسنه بادبرين صبايلى شمس فخرى برنجرخ
برين نى شال وفرمانش مز سوى قبله نيارد وزيد بادبرين ه بادبيج
صلنجاق بادبيزن يل ايلجك آلت عربجه مروحه درلر بادخون يل كرجك
پنجره واورسمى درتن وزن قافيه سنده استعمال اولنور بادرم باطل
دمك اولور شمس فخرى بيت هركه جز مدح ذات اوكويد قول وفعلش
تباه باد رم است بادرنك شين خبار اسدى وطوس وشمس فخرى ترنج
معناسنه نقل ايلديلر بيت يك ياسمين امد بمجلس يا بنفشه دست سوده
جمله حله كردند شكسته شد سپاه بادرنك بادرو براوتدركه طبيبلر
تعريب ايدوب بادروج درلر بعض يرلرده تره خرسانى درلر بادره
ايج طونى پاچه سى بادروزه هر كونكى مثلا هر كون كيلى قفتان بادزهر

ایکی معنایه کلور بری اولدرکه هر دارو که روحک قوتین حفظ ایلر اغولر
دن صقلر اکا باد زهر درلر ایکنجی بر معین طاشدرکه بو ایشی اشلر اچمکله
وکتورمکله رنک صارو اولور وبوز زرق اولور اما صاروسی یکرکدر ار
سطو ایتدی معدن جینده ومشرق جنوبنده اولور بجه طاشلر اکا
بکزر اما اول دکلدر فرقی اولدر باد زهر یمشق اولور ونیکی کوکچه
اولور کنشه قرشو درلر بیلک ادر اغولو اشلروک اوزرنه طوتسه لر
دکرلر اکر درلمز سه معلومدرکه باد زهر دکلدر بعضلر دیدلرکه آغولو
جانوز اصردوغی یره قوسلر یاشور آغوتی صورر طوبجق دوشر الننده
صوتموق کرک تاکه صویه دوشه اغوسی دخی وکله ینه اون قویالر شوکا دکن
که یاپشمز اولا بو طاشک حقیقتنده جوق دلو اختلاف نقل اولنمشدر
بعضلر معدنی دزلر نته کم ذکر اولندی بعضلر یلان بوینوزینه دیر طاش
بکیدر اما حقیقتنده طاش دکلدر دیدلر بعضلر بویک افعیلرده بولنور
دیدلر بویله دینلر دخی کسی اودنده بولنور دیدی کسی افعی رفع اولنسه

برنجه

برنجه مدتدن صکره باشی قتنده بولنور دیدی کمسی انیدن متولد اولور دیدی
بعضلر کیک یورکنده بولنور دیدلر بعضلر کیک کوزنده دررد دلر اشبو
سببدن که کیک یلانی بودر اغوسنک حرارتی کودسنه یایلور فارور
صویه کرر بتر باشین یقا ر وطوتر کوزنده سنده آغونک بخاری کوزندن یکا
متوجه اولور کوزنک کوشه سنده رطوبت جمع اولور کوندن کونه قات قات
یغلور بجه اولور کوزنده درلر دوشجک الورلر باد زهر اولدر دیدرلر بادسار
باشی بللو یعنی وقاوسن اسیدی فکندی بمردی تن اندر هلاک نه مردیست
کان بادسا دیست باک بادغر وبادغرد یای لوی که ایچنده کفک یللر اسر
باذفت اولغ که یللر اسدیکجه خوش خوش تخولر کلور اسدی براز کوه
وپشنه جزیری فراخ جزیری همه عود ویاذفت شاخ بادفر وباد فن
برلغوج واوردی یللو کیشی که صاورر سویلر اما الندن آشر کلمز باد کر
قصرغه دیدکلری چرخ اوری یل بادکند دیه بادکیر یلکرمکچون یوجه یاپلن
برو دیرلر که بادغرد معناسنه در بادوزن یل ایلجک الت که عربجه مروحه

درلر باده بیجی می معناسنه ظهیری باده دست ما لالای که آن همه خونست
که قطره قطره چکیده است از دل انکور بادبان وبادبانه رازیانه دیدکلری
اوتدر که تعریب ایدوب رازیانج درلر بادیر اوناکوده رك که صنمش
اغاجه وبریقلمغه کلمش دیواره قارشو طابولو شمس فخری نسبت دیوار
حصین دولت را به زتایید اوده کرباد بر بار یوك حمل معناسنه ویمش ثمره
معناسنه وکزمن معناسنه وشوط معناسنه یکباره ودوباده بر کز وایکی کز
دمك اولور وباریدن لفظندن امر صیغه سدر وبعض ترکیبلرده صفت
دخی استعمال اولنور اشك باروشکبار کبی بار بلد یعنی کچن یل باران
یغمور باران کبرا لاجوق که یغمردن قچوب اکا صغنورلر بارانی یغمرلق
باربد خسرو پرویزك مطربی آدیدر شمس فخری ای شهنشاه جهان
خسرو شیرین حرکات مجلس بزم ترا زهره کند باربدی باربس
یوکجی متحمل معناسنه بارونه یوك یاب که اغرق درلر عطف فارسی
طریقیله اکسی برلغندر باوخدا مولی دیمك اولور تا اکثر فتنا واده

ذکر

ذکر اولنمشدر که سلاطیندن ویا چابن دن بریسنه ای خدای دیسه
اتفاق علمانك بو اوزرنه در که کافر اولور زیرا ای بارخدای دیسه بعض مشایخ
قتنده کافر اولور وبعض مشایخلر قتنده کافر اولمز کافر اولور دینلر بیله در
لرکه بارا اولومك پس ایی بارخدای دمك اولوتنکری دمك اولور اصل معنی
بویله اولیجق وخطاب ایدن بومعنی قصد ایدجك نزاع یوقدر کافر اولور
اما اگر معنی بویله اولدوغنی بلمسه وبومعنای قصد ایدب خطاب
ایلمسه محمد بن الفضل رحمه الله بیورمشدر که بن اومارم بیله دمکله
کافر اولمیه وفقیه ابونصر دبوسی وفقیه ابوجعفر هندی وایمه بلخدن
بعضه لر کفر لازم کلمز دیمشلر جامع اصغر مصنفی وابوعبدالله بلخی کفر لازم
کلمز دینلرك سوزی صوابدر ونظری دقیقدر دیمشلر وجهنده ..
بونی دیمشلر که خدای اصلده برامر متولینك آدیدر نته کم براوك
تدبیری ایلنه اولانه خانه خدای درلر وبر کویك تدبیری ایلنه اولانه
خدای ده درلر بو توجیه اوزرنه بارخدای اولدر او لولق تدبیری بنوك

الندہ اولا کلمن تا به همت ایدوب قهرمان ملك اتمك الندن کله بو وصفوله
حقیقیٔ حق تعالی یه لایق در ملك بخش وصولت فزا اولان سلطان
که ظل الله در اکا دخی اطلاق اولنسه اولور ملك بخش ودولت فزا
اولندوغی کبی باردان قاب تحقق باردم اولدرکه عامه تحریف ایدوب
پالدم درلر بارزد قصنیٔ که جار خوت ودانه جادر دخی درلر عربجه قنه
درلر پارسا صالح اولان کمسنه بارك انجه دقیق معناسنه باریك
لفظندن تخفیف اولنمشدر بارگاه دوزن دیمك اولور باركی بارکیرات
بدویه وعربیه مقابل بولوو یاوزلو بو دخی بر نوع اندر بارکین
یغمور صوینی اکرلن بوکه عربجه جبیه درلر شمس فخری فرماید کسی که
چون سرطان با تو گردد بشکن بسنك پشتش در بارکین فکن
چون یك انوری به مپوشی از جهان دانی که چون آید مرا همچنان
کز بارکین امید کردن کوثری بارندکی فای بفش دخی دیرلر بارنکبنو پر
بادرد معناسنه درکه طبیبلر قننده باد روح درلر بارو کونلك

که

که انوکله سنه کوردلر باروث بادروث لفظندن تخفیف اولنمشدر مثلا
هرکون کیلن قفتان بارح باروریض معناسنه وآت معناسنه دخی کلور
دخی جوق معناسنه کلور لطیفی درباعی من توبی دراکاه پاره رشوت
بای عجمیه وبای آیله دخی که حروف تهجی نك آخریدر روایت اولنور باری
ادات توسل در مقام تحیرده استعمال اولنور خواجه سلمان فرماید دل
اکر بار کشد بارنکاری باری ور کسی بازی کرنید جو تو یاری باری
باریدن یغمق باریك انجه دقیق معناسنه بیت چشمان خوش ومیان باریك
ما اطیب وهنالك جل باریك باز کرو وطغان ولجق وقول بازو معناسنه
وفرق اتمك وبازیدن لفظندن صیغهٔ امردر وبعض ترکیبلرده صفت
دخی استعمال اولنور حقه بازو شعبده باز کبی باژ زاء عجمیله باج معناسنه
درجیم عربی اله دخی لغتدر بازار معروف بازارکان اصلده نایله را
اراسنده الف وارد رفصحانك شعرلری انوك اوزرینه در وعامه دلنده
بازرکان دیدکلری الف سز تخفیف اولنمشدر بازدار طغانجی باژنك

سال یارلق کبی اوغلنجقلرك کوکسنه بغلرلر خاز باز دخی دیرلر **بازکونه**

ترس عکس معناسنه **بازند** ابرهیم پیغمبر علیه الصلوة والسلام

آننْ صحفك آخر بخشیکه نصایح وحکمت وسیر سوزلردن متضمندر **بازیچ**

صلنجاق واوغلانجقلر اوینا مغچون بشك اوکرمکتندن اصد قلربینه

دخی دیرلر بولغتی بعضلر فتح بایله تصحیح ایلدلردن بوندن اوکدین شاخ

بیج وزننه **بازو** قول عقد معناسنه **بازو** اکی درلو اولور بری آغ اولورکه

بازو دیمکله مشهوردر وبری قزل اولورکه جکندر دیمکله مشهوردر

باره اول آغ آتوکه طواردوکرلرسوردرلر ایتدن وبر بجی جانورلردن

قورترلر **بازی وبازیج** اویون لعب معناسنه **بازیدن** اوینمق **پاس**

حفظ معناسنه اسم مصدردر شیخ سعدی بیت پاس خاطر بچار

کان وشکر برما وبر خدای جهان آفرین جزا وهم پاسیدن لفظندن

صیغهٔ امردر وبعض ترکیبلرده صفت دخی استعمال اولنور خاطر پاس کبی

پاشا بینه جوز یاغی **پاسبان** بکجی حفظ ایدجی معناسنه **بارستار** زاید

وحشو

وحشو واقع اولان عبارتکه سوزاراسنده بله تلفظ اولنور اکثر

بودرکه هر کیشی برلفظله معنا داولور سویلوکن اختیارسز اول معنا داولد غی

لفظنی تلفظ ایلراکا باستار درلر شمس فخری باوجودت ازشهان باستان

چرخ نارد برزبان جز باستان **باستان** اسکی وقدیم **پاسخ** جواب

پاسدار پاسبان معناسنه در **باسرم** اکنلك کشت زار معناسنه شمس

فخری پیوسته کشت زار آمیدش زاب کل سیراب باد که بود نام باسرم

باس کونه ترس عکس معناسنه **پاسیدن** قورمق یعنی حفظ اتمك پاسبان

لفظنی بوندن مأخوذدر **پاشامه** درنجك که بورنجك دخی درلر

عورتلر بیونلرینه طولرلر **پاشترك** الاجه صغرجق که چکرکه ایله جنك

ایلر فرار **باش کونه** ترس عکس معناسنه سین مهمله ایله وشین معجمه ایله

لغتدر **پاشکو** برلفظدر مقام تسلیمده توسل اولنور اولدی طوت واولدی

دیدمك اولور لطیفی جون بدیدی جان ودل راغمزه را برهم زدی

قصد کشتی کرده‌ئی باتیغ وخنجر پاشکو **پاشنه** اوکجه عقب معناسنه **پاشنك**

ازوم سلقومی درکه تکاکنده قورمش اولا وتخملو قومش صاروخیاره دخی
درلر پاشیتن تخته پاره لری که براغجدن قوپاررلر پاشه قرغوک
انجه دمکله مشهوردر تعریب ایدوب باشو درلر باشیدن اولمق
پاشیدن باء عجمیله صچمق براکمدن معناسنه پاغز هر بومری که
آدم اوغلنلرینك کوده سنده ظاهر اولور که اکا اوردرلر اغز معناسنه
باغند وباغنده اولدرکه چلاج پنبوغی اتدقدن صکره دکربجه دکربجه
ایلرکله درلر بافتن طوقمق بافدم عاقبت شمس فخری کرکند دارآیی
دولت تبریست کاردانانیك کرد د بافدم بافرنجن آیق سنکلی خلخال
معناسنه پاقوم یحك منازلندن برمنزلدر ویا بن بها دادی درویا
براسم موضعدر باك ایمك مبلات معناسنه پاك اری طاهر
معناسنه پاگاه قدمه طاسی ومستراح ومرتبه پاکند یاقوت پاکیزه
اری طاهر معناسنه بال قنت جناح معناسنه وآدمیده قول معناسنه
استعمال اولنور بالای بوی وقامت ویقارو وفوق ویجا وعالی معناسنه

بالا

بالاپال بیلکن وغایتده روان اولان سیال معناسنه دقیقی بفرو هیبت
شمشیر تو قرار کرفت زمانه که پر آشوب بودو پالاد بنوت مطبخ معنا
سنه وبیذك جنیب معناسنه پالار اولك اورتیسی اغاجی پالکانه
اول دریجه درکه مشبك ادرلر اغاجله ویا دمرله شول وجهله که
ایچرودن طشره کورنر طشره دن ایچرو کورنمز رودکی بهشت آیین
سرآیی را بپرداخت زهر کونه درو تمثالها ساخت زغود جندل
اوراآستانه درش سمین زرین پالکانه پالاهنك اویانولك جلبری
که آتدبندکلری وقتن اوجنی قرنی اللرنده برکدرلر واندکلرینده آتی
انوکله بغلرلر الف حذف ایدوب پالهنك دخی درلر پالان بلنز بالان
دهلیز که بالان اندرونی درلر وحیاط که بلان بیرونی درلر پلاهی
بلا معناسنه بال زین ایرك دینکوسی که ایکی طرفنده قنتلرکبی در بالش
یصدق بالغ بوینزدن دزلمش قدح که انوکله شراب ایچر بالوایه
أبابیل قوشی اکثر ارباب لغت آخرنی بابله روایت ایلرلرکه آخر حروف

تنجه دروهم اباعن جد مسموع بویله در اما شمس فخری معیار جمالیده
بونله روایت ایلدی زمانه قافیه سنده پالوسگل اژح معناسنه پالوب
سوزمک مستقبلاننده واو الفه قلب ایدوب مابعدنده بر یا زیاده
ادرلر پالاید وپالاینده دیرلر پالوده معروف تعریب ایدوب فالوذج
درلر پالوش کافورک مغشوشی شمس فخری حسود اگر بنود باتو خالص
اندر مهر عجب مدارکه ویرا نیابد از پالوش پالهنه سنک مصنی معنا
پالیدن اورمق نمو معناسنه پالیز بستان حدیقه معناسنه پالیک
چارق که ترکلر خام کوندن دکوب کیرلر بالین یصدق بالش معناسنه
بام اوده فجر معناسنه ودام اوستی سطح معناسنه وادات درکه رنکلر
آخرنه لاحق اولور سیاه بام وسرخ بام درلر بر ذات انکله فی الجمله موصوف
اولدوغنه دلالت ایدر شویله که سایر الواندن اولرنکه ارتوغرق مایل
اولا تمام موصوف اولمیا بو معناده اکثر بودرکه فایله استعمال
اولنور ان شاء الله فایاینده دخی ذکر اولنه بامداد ارته فجر معناسنه

بامزد

بامزد ایو دردی یعنی ایو کریسی جعل معناسنه پامس اولدرکه بر بر امر
کندویه چقمز برده تعلقاتندن ویا بر سببدن اوتری یاغی بغلنمش قلمش
اولا کره بلمیه بان بر تیاغجلرندن بر آغاج ادیدر یمشی اولو طبیبلر قتنده
حب البان درلر وادات نسبت درجی معناسنه شتربان وسکبان کبی
پانزده اون بش خمسة عشر معناسنه بانفش بنوش اغاجکه سان عصا
فیرد دکلری انوک یمشی در بعض یرلرده بر سبیل غلط چنار درلر چنار اول
دکلدر قولغان اغاجیدر بانک اون صوت معناسنه بانو خاتون بانه
قستو قلی پاینذ اولدرکه شکر قوامه کتوررلر حکرلو مخلص اوررلر تاکه
یل یدوب خفیف اولا تعریب ایدوب فانید درلر باورکردن انانمق
تصدیق معناسنه لفظ باور باکوز اسم مصدر دخی استعمال اولنور
باوزامه باوزکن جلاهلرک ایاغله بصدقلرکه عربجه معلاه درلر باوند
پای بند معناسنه باه جماع باه پاء عجمیله آش باهک اشکنجه اسم مصدردر
وصیغه امر ووصف ترکیبی باهکیدن اشکنجه اتمک باهو دکنک عصا

معناسنه پای ایق رجل معناسنه پای پای ابرنجن ایغه بچردکلری خلخالی

معناسنه پاباب طاقت وحوض ومعیار جملیده لفظک ترکیبنده منا

سب صونک دینی شمس فخری خدایکان جهان افتاب چرخ جناب

که بحر بخشش او واندید کس پاباب پای افزار وپای افسار پابوج عامه

تحریف ایدب پاوزار دیرلر پایان اخر پای انداز پادشاهلر اباغنه دوشدکلری

قماش برین تشریف اندکده پای باف جلاه پای بند پایوند دیدکلری

ات ایغنه بغلرلر شیخ سعدی پای بند بلا جوجان ندید بچرابنشه

راکان نذید پایتابه طولاق که عامه تحریف ایدوب باناق دیرلر

پایچه پاچه پایخوست اباغله دوکنمش ویاصرقش یرواورسیمی دور

همت ومست قافیه سنده استعمال اولنور پایدار ثابت ومحکم

محکم معناسنه بایستن کرک اولمق مستقبلنده سین حذف اولنور

باید دیرلر پاییستن پا عجیله کویمک یعنی منتظر اولمق ترتص معناسنه

پایگاه پاکاه معناسنه پای کوب رقاص اسدی تراشاید این کل رخ

وسمین

وسمین که هم پای کوبست وهم نای زن پای مزد پامزد معناسنه پایه

نردبان ایغی بوندن استعاره ایدوب مرتبه معناسنه استعمال ایدرلر

پاییدن بریرده کویمک یعنی اکلنوب دیرمق ومحکم طونمق اسدی زبانرا

بپای ازبد اندیش ودوست که نزدیک تر دشمن سرت اوست ویاصمق وایاغله

دیمک وقایم اولمق پایین کز وقتی خریف معناسنه پاییز اولنسنه که

پادشاهلردن ودرلو مطیع اولسونلر ومخالفت اتمسونلر دیو ببر برجانوردر که

هندوستانده اولور ارسلان اندن قجر ببریان برنوع کیمک دریلنک

دریسندن رستم زال صواش کوننده کیردی واوجمقدن جقمسد ردیرلر

بیت خشل که جلاهلر ایلکه دیرلر اهار معناسنه بیت ضم بایله اول

صورت که دوزرلر برزلریلان تنکری دیو طپرلر وبر سبیل استعاره

محبوبلره دخی اطلاق اولنور بتا قودمک اولور واسم امر دربکنار معناسنه

کندو صیغه سندن ماضی ومستقبل ومصدر وسایر تصرفات اشتقاق اولنمامشدر

در بتر برامزدیمک اولور صیغه تفضیل دربد تر لفظندن تخفیف

اولنمشدر بغوز بورن قوشلرده منقار معناسنه وسایر حیواناتده آلت
معناسنه بتك چکچ فردوسی سر سروران زیر گرز گران چو سندان برو
بتك اهنگران پتکوب بر اکشی بیجال در قوزله وصرمساغله ویغرده ادرلر
صحاح فرسده آخری بابله نقل اولندی یعقوب واسلوب قافیه سنده
بتوك بقاللروك طبله سی بعض تاء فوقانی مقدم روایت ایلدی بتیان
بلا معناسنه دراسدی نقلنده ومعیار جمالیده دیو معناسنه نقل اولندی
وزشت صورت که کورجك اوکرلر بج اغزك ایچنه درلر شمس فخری
درمدحت او هرکه دهن باز نکشاید دندانش کند چرخ بروف
یك بیك از بیج بجبج ایکی معنایه کلور اولا اورتلوسوز که اوغرلین سویلر
لر ثانیا صوتدور چوبانلر بکجا وخشر چکی چکی درلر بچکم صفر یعنی یایی آوی
بجم نظام معناسنه کارم بجم کرفت اشم نظام دوتدی شاکر بخارایی
چرا نه شکر کنم نعمت تراشب وروز که با تو اختر من سعد کشت وکار
بجم بچه هرجانلودن طغان کوچك بچه ، ادم وبچه مرغ وبچه

شر

شیر وبچهٔ کرك کبی نخج خوش خوش دمك اولور نخجن بشمك وپشور
مك هم لازم استعمال اولنور وهم متعدی مستقبلاتنده خازآیه قلب
اولنور بزد وبزند دیرلر بخنو کوك کورلمك رعد معناسنه واوكث
اته پذراندر معناسنه بخج بخنه بیوك قوزی یعنی عریض معناسنه بجند
دموز بوقی بخیدن یصلمق وطولشمق پیچیدن معناسنه بجزد اصلوتند
بیرلو اصلده باء الصافیه خرد لفظنه داخل اولوب بجزد ایدی کسرخا
اله صکره کثرت استعمالله خا ساکن قلنوب برلغت اولدی حتی باء الصافیه
مقامنده اولنه بر باء الصافیه دخی ادرلر لطیفی جوشد چار ساله ورا
روز وشب بد بجزد سپردش برای ادب بجزیدن اوغلنجغی اوچق دوتمق
که ام الصبیان درلر قال الله تعالی وشروه بثمن بخس ای قلیل وناقص
وفرس دلنده غمدن وغصه دن وبلادن متغیر اولمشه درلر شمس فخری
شاهی که اکر خاك رهش را بفروشی ایمروز بملکی بود او را ثمن بخس اما
اسدی روایتنده بجز اسم مصدر در بخیدن معناسنه یعنی غصه دن

وبلادن طرلغنمق رواتینده بخا اسم مصدر در بخیدن معناسنه ویورك

یمق ومتغیر اولمق بخست کردن وبخستن اویوین کشی خور لمق بخیدن

طرلغنمق ویورك یمق ومتغیر اولمق وارمك . شمس فخری مخالف ارچه

که خود را چو سنك مینداشت   ز تاب آتش بنقش چو موم شد بخسان

وچدلمك معناسنه دخی کلور بخش حصه معناسنه وبورج معناسنه

کلور وبخشیدن لفظندن صیغهٔ امردر وبعض ترکیبلرده صفت دخی

استعمال اولنور جان بخش وفرح بخش درلر بخشایش وبخشودن بخشایش

اسم مصدردر راسرکیش دیمك اولور بخشودن مصدردر راسرکمك

دمك اولور ترحم معناسنه مستقبلاتنده واو الفه قلب اولنور بخشا

وبخشاینده درلر بخشیدن بغشلمق هبه معناسنه بخله بریوم بقله

الحمقا معناسنه بخنو بلدرم صاعقه معناسنه بخیه نکنده که درزلر

بنوقلوقفنانه بوله بوله دکرلر بد یرامز ودی معناسنه ویاوز شریر

معناسنه بدان باء الصاقیه مقتضا سجه اکادمك اولور کماك

اصفهانی

اصفهانی می کوفت افتاب من ورای شاه عقل کفتش بطنز کار تو اکنون

بدان رسید وباء مصاحبت مقتضا سجه انکله دمك اولور وبانك

جمیع معنالری باب اولنده نقل اولندی بوراده دخی مضمون کلور لطیفی

بدان خدای که عقل و روان وجان بخشید . بجز جناب رفیع تو می ندارم

امید دیکر بدان وقت اندر غلامت شدم که با جان بلی کو بنامت

شدم بد پذر اوکی آته لطیفی حال دلم بدست عتاب رقیب تو چون

حال طفل کشته دراز آر بدپذر بد پشت تو سن آت وقتر صفت لرندن

در بددل قورقان جان معناسنه پدر آته بدر باء عربی اللفظ

مرکب بدر خارج معناسنه بدر رفت یعنی طشره چقدی پذرام شوله

یر که خرم وآرسته اولا شمس فخری چرخ بدرام تا که شد رامش از کواکب

خوشحال رشد پذرام پذرزن قین قاین آته اصل بوبیدی که رامکسور

تلفظ اولونب اضافت صورتنده استعمال اولنیدی اما کثرت استعماللم

ساکن اولدی پذررفت پذیرفتن لفظندن تخفیف اولنمشدر قبول

اتمك دمك اولور بذراندن وكيه آته بدن هميان بدست قرش شبر معناسنه
دشت وطشت قافيه سنده استعمال اولنور بدرود كردن سفره كدلك
تنكريه اصمرلق وسفره كدن كيشي يرنده قلنلره اسن قالوك دمك اولور
اسدى كفت اين زاب مش رود كرد ببوسيدش از مهر وبدرود كرد
بذزوش وبذروشت كافرله مسلمان اراسنده اولان دربند شفر معناسنه
بدكار مفسد كه يرامز ايشلر اشلر بدكند رشوت شمس فخرى دختر
ابكار من در مدح شاه هست عذر آيينت نى شبهت عزيد نابينديك
نظر رخسار شاه روح قدسى جان ببدكند اوريد كربنيند حسن شاه
كسى عيب نيست كى تواند جعل روى مهر ديد بدن بودن لفظندن
تخفيف اولنمشدر انورى ازين چه نقص تواند بدن كمال ترا چو سال
وماه بتوفيق ايزد ذو المنن بدو آخرنده واوله وسكون داللهٔ اول معناسنه
درعرب لفظندن تعجيم اولنمشدر اصلده بدا ايدى همزه عجمه نقل ايدكدن
صكره بدو اولدى ننه كم جزو درلر سيمى اى حسن طلعت تو نبى حد چو

عشق

عشق سيمى از بدو آفرينش تا انقراض عالم بدوس اميد رجا معناسنه
بدو ضمه دالله بدان معناسنه در واميد ورجا واميل معناسنه بدواز
اقرار ايدجك ير بده قواق اغاجى هندوشاه نخجوانى صحاح الفرس آدلو كتابنده
باء عربيه وباء عجميله ودال بدلنده تاء فوقانيله مجموع لغتدر ديو نقل ايلدى
شمس فخرى فرمايد كز فيض دست اويك قطره آيد بر زمين ميوه
باغ بهشت البته يار آرد بيده بذه قاوكه جقوق جقوب انكله اوديقرلر
بذيد آشكاره بذير صيغه امر در بذيرفتن لفظندن وبعض تركيبلرده
صفت دخى استعمال اولنور دلپذير كبى واسم مصدر دخى استعمال اولنور
قبول اتمك معناسنه بذيراى قابل صيغه مبالغه در بذيرفتن لفظندن
بذيرفتار صفت معناسنه كلور واسم مصدر استعمال اولنور ومناط
فعل استعمال اولنور قبول ادجى قبول اتمك وقبول ايدجك معناسنه بذيرفتن
قبول اتمك مستقبلى ننه بذيرد وبذيرنده درلر بذيره شدن قرشولمق
استقبال معناسنه بدين باء الصاقيه ايله بوكه ديمك اولور وباء مصاحبت

مقتضا سنجه بونكله دمك اولور بود آنخ بدآن لفظى كبى بانك جميع مغاسيله

اعتبار اولنور بر كوكس صدر معناسنه بوندندركه محبوبلره سيمبر وسمن بر

درلر ويمش معناسنه دخى كلور شيخ سعدى درخت كرم هر كجا بيخ زد

كذشت ازفلك شاخ وبالاى وا كر اميد دارى كز وبر خورى

بمنت منه ارة بر پاى او ونصيب معناسنه دخى كلور شمس فخرى ذهن

زآن انكس خورد بركومدام درد دم ايشان بود جون بار دم وحرفدر

على معناسنه اوزره دمك اولور برمن بنم اوزرومه برتوسنك اوزره اوكه

برجان جان اوزرنه وبردن لفظندن صيغهء امردر وبعض تركيبلرده

صفت دخى استعمال اولنور دلبر كبى وكاه اولوركه فعللر ومصدرلر اوائلنده

همان تحسين لفظ ايجون كلور پر يلك واوسكفك وتاجوك يقارو

قوزلنه يرلرى وبريدن لفظندن صيغهء امردر ووصف تركيبى

پر ضمله طولو ومملو ومشحون معناسنه پرآجل كو فسرد يدكلرى اوت

براذر قرنداش براذراندر وبرازندد اوكى قرنداش براز يراشق

واسم

واسم مصدردر وصيغهء امردر ووصف تركيبى دخى استعمال اولنور

برازيدن برشمق وبرشدرمق لازم ومتعدى استعمال اوا ولنور پراز

فيش براكندن وپراكنده كردن وبراكنده شدن طغتمق تفريق وتشتيت

معناسنه براكنده طغلمش پريشان معناسنه بران كسكون براه زينت

براى حرفدر لام جات معناسنه براى آن انونيجون براى توسنك ايجون

براى من بنم ايجون براى زيد زيدايجون بر بروشان امت شمس فخرى

اكر دعوا كند رايش نبوت بود خرشيد وماهش بر بروشان پريس

دينار بربط قپوز برپهيس بر برم بقلة الحمقا معناسنه هانك سكونى

وفتحه سى جايزدر بربند ايروك كوكوزلكى كه كوملدرك درلر برتاب وبرتاو

اوزاغه آتلن اوق برتر يجه دلك اسم تفضيل صيغه سدر اعلى معناسنه

برتك اشكون ويلكن آت برتميدن تسبرمك برتنك بغردق كه بشك

آلتلرندندر برتو برق ونور وشعا برجاس عرب لغتنده مخصوص هوآده

اولان شاينه درلر فارسيده شاعرلر مطلق شانه معناسنه استعمال

ایدرلر برجستکی اندامك قبر قبر اولمسی ننه کم قوددا شنی درلر برجم
برچك برجستن کوده قبر قبر اولمق برجیس مشتری یلدزی برماش
فارفشه وجنك برخ برز معناسنه برخنج اغزلق که ایقوده اولور
کابوس معناسنه برخوسر بون که ایچنه بغدای وطاروواربه
وکیك طولدررلر وشادلق معناسنه دخی روایت اولندی
برخورا اوش نصیب معناسنه برخوردار نصیب لودمك
الوروا ورسمی درز وشرقافیه سنده استعمال اولنور برخورواو
اصلی ایله کافور ومضور قافیه سنده انباز وشریك معناسنه شمس
فخری همیشه تا بود این سور وماتم باد مخالفان ترا ماتم وشمارا
سور زملك جیش وجوانی وسلطنت برخور که ازشهان جهان
بنست شاه را برخور برخیدن ددمك مثلا کیی وچالولامق
برخیس فدا برد مثل که اوغلنجقلر وعورتلر بربریله صوروشورلر مثلا
دزی بخانه درامد بروزن رفت بونك خلاصه سندندر شعراو

وظرفادلند که لغز نظمله صورور برد اسم امهدرجنك وقشده تلفظ ایدرلر
ایدرلر اراق اول وصاول دمك اولور برداختن تمام اتمك مستقبلاننده
خازایه قلب اولنور برداند وبردازند درلر بردار کردن اصمق برداشتن
کتورتك دفع معناسنه مستقبلاننده شین زایه قلب اولنور برداز دوبر
دازنده درلر بردیار یواش که یوك کتورجی اولور هر ایشه وهرسوزه
قاقمز حلیم معناسنه بردختن برداختن لفظندن تخفیف اولنمشدر
بردن ایلتمك ویکمك مستقبلاننده بانك ضمه سی فتحیه ابدال اولنور
ورا مفتوح اولور برد قول قراوش که کافرلردن سوریچقادرلر
بردی حصیر اوتی برز بجه شویله که صفت ذات اولا ویولك شویله که
اسم مصدر اولا ایکی معناده بله استعمال اولنور مثال صفت اسدی
چون امد بران تیغ کهسار برز برزد نعرۀ تند بفراخت کرز دیکر در وصف
کوه مقدم ادم علیه الصلوة والسلام بیت نه هر کوهست اینی بر
زتر در جهان نه یاقوت دارد جزین جایکان مثال اسم مصدر عنصری

فروكوفنندان بتان رابكرزنه شان رنك ماندوند فروند برز برزد
آكين كشت معناسنه برزكر اكنجى حارث معناسنه زادن صكره بايله دخى
لغتدر برزن محله برزه سجق هدب معناسنه وخاوير معناسنه برزين
آكين اكمك برزين ابراهيم عليه الصلوة والسلام ملتندن اولماملك
اديدر براو لو اتشكده دردى كه ظرفا دلنده تمثيل وتنظير طريقنجه آذر برزين
ديو چوق چوق كتورورلر شمس فخرى فرمايد خليل وار شكسته بتان باطل را
دل مخالف كرده براذر برزين برس پوشه اغاجى كه يا وزا تلارك نعلبندلر
بورننه كچورورلر پرستار قوللقجى پرستك وپرستو قرلغوج ديدكلرى
قوش پرستيدن طپمق عبوديت وتعبد معناسنه پرستيان دارد ماطلق
ديدكلرى اوت كه طبيبلر قتنده عصاء الراعى در پرسيا وشان بلدرقرا
ديدكلرى اوت كه قيالر اوزرنده كوكلكلو برلرده بتر صاج كبى طبيبلر قتنده
مشهوردر شعر الغول وشعر الجبال وشعر الجن وكزبرة القتا ده
دخى درلر برطله سيدن صورمق واستفسار واستخبار معناسنه

برشن صرمشق برطله قبالق برغ ارق كه ارماقدن برارلو صو چقارورلر
برغست خيرك ديدكلرى اوددر كه طبيبلر قتنده قنابرى ديمكله معروفدر
برغول بلغور كه آش پشوررلر شمس فخرى مطلب ماه وجان قانغ شوه بدو
تانان وكاسهٔ برغول جند باشى براى شهوت وحرص باى بسند بطرهٔ
مرغول برف قار ثلج معناسنه برفرود اشغه ويقارو وديمك اولور
ديرو بالا معناسنه برفوق بالقافين رزدالو ويا خودصاروجارك
برك رانك فتحه سيله برارماغك آديدر برك باء عربيله مفتوح وراء
ساكنه ايله ايكى معنايه كلور اولا يپراق وورق معناسنه ثانيا يراق ساز
معناسنه برك چاتلدى يعنى صوت كه بر مقلردن ويا اوانجلرندن
ظاهر اولور بادكار معروف بركاشتن دندرمك اسمى جوكويند
كز جنك بركاشت پشت ازآن به كه كويند دشمن بكشت بركاله
يم كه قفنتانه بمرلر بركو مرصع طوق كه عجم بكلرى بيونلرنه طقر برك ريزان
كوز فصلى يعنى خريف بركس وبركست معاذ الله ديمك اولور بركستوان

چقال برکم منع معناسنه اسم مصدردر شمس فخری که شود کرنه عدل
او باشد خیل یاجوج ظلم را برکم بوك بره رلو تقیه در کلاه انواعندن
بر کبنج اقحلوا برماه متقب که دولکرلر النندن در تخفیف برمه دخی
درلر برمایدن فریدون اوکوزینوك ایدی در برچیدن قرومق یعنی الـ
یو قوتلمق معناسنه برمخیدن مخالف وعاق برمیدن قرومق برمجیدن
معناسنه برن اولدرکه اکنجیلر تخمی اکدکدن صکره انکله ارترلر بعضی سنه
کشان درلر یوم روسنه طبان درلر ملعه ومملقه درلر برن ارکر ثریا
معناسنه برنا کنج یکت برنجاسف قوان چیچکی نك اقی که طبیبلر قتنده
معرفدر پرند قلجوك جوهری که تعریب ایدب فرند درلر کسر تینله در
پرند کسر تینله وفتحه تینله نقش سز حریر و هم پرند فتحه تینله درخت ورك
خیترك طبیبلر قتنده قنابری دمکله معروفدر پرندآور ایو کوهرلو قلج که
پرند کبی کورنور پرندوش اصراغی کیجه برنشتن بینمك دکوب معناسنه
مستقبلاننده سین حذف اولنوب شین دن صکره یا زیاده اولنوب نشیند

ور نشیننده درلر پرینان حریر چینی درکه چرخ لری ونقش لری واردر
ویاحود بله طوقنمشدر ویاحود الله ایلنمشدر بیت چون پرند نیلکون
بر روی پوشد مرغزار   پربنان هفت رنك اندر سر آرد کوهسار برنس
مقص ومقلق که انکله قوین قرقولر برنیش مقص صندوسی برو
الکرثریا معناسنه برو قاش ابرو لفظندن تخفیف اولنمشدر بروا اکثر
ارباب لغت حکیم قطرانی وآرموی واسدی وشمی وطوسی وهندوشاه
نخجوانی کبی پروا فراغت وطاقت معناسنه نقل ایلدیلر دقیقی ابو سعدا تك
ازکیتی بدو برکشته شد بدها   مظفرانك شمشیرش ببرد از دشمان پروا
ظاهر بودرکه مبالات معناسنه شایع در بیت کمال عاشقی پروانه
دارد   که غیر از سوختن پروا ندارد پرواد قوش هواده اوچرکن
چرکنمك شمس فخری   زمانه با من چون مشفق نهادنمان   کرفت مرغ
دلم در هوای حق پرواز وقرارکاه معناسنه دخی کلور پروانه اولیمك
که بشرب تفرجه کدنلرك اودنجه التزلر واولکون باز اشی که عشرت قتنده

يقرلو پرواش الی یوقوق برنسنیه اری مدر ویاخود یمشق مدر بلمك

ایچون لمس معناسنه وپرداختن معناسنه دخی کلور پرواق سرشر اویی

حشی معناسنه پروردکار بسلیجی پروز اورتونك ودوشکك وکیسی نك

وقاپونك چیچون پروازی فرس دلنده الفنز وترك دلنده الفله پروستان

امت دقیق شفیع باش برشه مرابدین ذلت جومصطفی برداز پروستانرا

برومند اونلو یرواکنلو برو حاصللو باغ ونضیب لو کشی واصلو بازرکان

برون طشره پرونن کردن وپرونیدن بیزی یوك دوتمق واو ایغلنن

برز پرونده درلو عربجه رزه مه درلو پرویزن الك منخل معناسنه

پروین اولکر ثریا معناسنه برج قوی رانك تشدیدی وتخفیفی

اکسی بله شایع درلغتدر بره اسیاه دکرمن بویی بره سرا اوجی سوری

سوکك قواشه معناسنه برهیختن ادیلمك واکرنمك برهم حکیم

هندی رانك سکونی وهانوك فتحه سی وعکسی اکسه دخی روایت در برهنه

یالنجق عادی معناسنه برهنکی یالنجقلق عریان معناسنه برهودن

اوداسی

اوداسی برنسنه صرتمق وهم براوداستندن صرمق لازم ومتعدی

استعمال اولنور پرهون داین شمس فخری فرود چرخ محل حوادث

امدواه بصدهزار جهان خارجست ازین پرهون پرهیز اسم

مصدر در رجیش معناسنه پرهیزیدن یغلمق احتما معناسنه پری

افسای اوجقدوتن کیشی مصروع معناسنه بریدن کسمك قطع معنا

سنه رانك تخفیفی وتشدیدی اکسی بله لغتدر پریدن یاء عجمیله اوچمق

طیران معناسنه رانك تشدیدی وتخفیفی اکسی بله لغتدر پریرا مراغی

کون پریرینه اصراغی کونکی پری رفت وپری سای اوجقدوتن کیشی

مصروع معناسنه پریش پریشانلق معناسنه اسم مصدر در شمس فخری

مکرکه دوسر زلف بتان باد صبا نماند درهمه ملك دیکر مجال پریش

وپریشیدن لفظندن صیغه امر در ووصف ترکیبی در پریشان طاغوق

بریشیم ابریشم لفظندن تخفیفا ولنمشدر وساز قللری دخی مراد اولور

پریشیدن طغلمق فرخی توان امدان خیمه دان دوزلف بنفشه پریشدن

برنسترن برینان صغری بریون دمرکچه که طبیبلر قننده قبا دمکله
مشهوردر بزبجی پژ بای عجمی ایله وزای عجمی ایله عقبه که زحمتله بچلو خسروانی
سفر خوش است کسی را که بامراد بود اکر سراسر کوه بژاید ش دریش
بژ قراغو که کوزو قتلرنده دوشر ضم بای عجمی اله واخرنده زای عجمی اله بژاذ
برامد یاشده بیوك اولان بژاوند قپوطرآقسی که منطل دخی درلر بزاك
اولو عظیم معناسنه جمیع اشیایه وصف اولور برزکوار اولو اولان
ذوالعلم اسلرنه مخصوصدر سنك بزولك درلر مرد بزدکواری درلر
بزشك طبیب اشك وکشك قافیه سنده استعمال اولنور بزغ قوربغه
صفدع معناسنه بزغ دکك قدیدی که بن دکلمش درهنوز بتمشدر
بزغم خزك که انکله دکمی یردن قلدررلر بزغاب بزغاب صوبندی
بزغاله اوغلق بزغم قرظ دکنی که افاقیا دکلری داردی معروف
انك عصاره سدر بزغمه قوربغه یومنی بزم صحبت وعشرت بژم
قراغو بژمان قیغلو عنصری اندرین خانه بوده ام مهمان کرده ام

شاد از ودل بژمان بزماورد خلیفه لقمه سی که بر طعامك ادیدرکه
حرسانده نواله درلر عربجه زماورد ویشروهنا ونرجس المائدة درلر
بزمایون فریدون اوکوزنك ادیدر بژمردن صلمق زبول معناسنه
بژند ایت خیاری که طبیبلر قننده قثاء الحمار درلر بغایت اجیدر ومسهل
وقتیل ودیکا کبج معناسنه بژنکر طباغ بژداك بنقوص دامعناسنه
بژویه طوپوق کعب معناسنه بژول باز تبثلو وینابجی بژولیدن بلنمك
وقنذرمق حث وتحریص معناسنه بژوه بژوهیدن صیغهء امردر
ووصف ترکیبی خبر بژولشکر بژ کبی اسم مصدردر بژوهیدن
چنزمك وایرتمك درلو تفتیش معناسنه بژوه بحر بزه ضم بای عربی اله
جدی برجی فتح بای عربیله یازق کناه معناسنه بژهان کنو وغصه
که قیودرلر بژهان بردن کنولمك وقیرمق بزه کاو بزمند یازقلو
بزیدن فتح بای عربیله یل اسمك شایع بودرکه وزیدن درلر واوله
بزیدن ضم بای عربیله چمدلمك فتح بای عجمیله پشرمك بژیدن برنوع

بفقه كخادر بس انجق فقط معناسنه شيخ سعدي سخن كرچه دلبند
وشيرين بود سزاوار تصديق وتحسين بود چو يكبار كفتي مكو باز پس
كه حلوا چو يكبار خوردند بس ويخه بخه دمك اولور بس بسا لفظندن
تخفيف اولنمشدر شيخ سعدى بس نامور كه بزير زمين دفن كرداند
كز هستيش بروى زمين بر نشان نماند بس فتح باء عجميله اردبعد
معناسنه بسا انجه ويخه بخه دمك اولور بيت نه هر بيرون كه بپسنديه
درونش همچنان باشد بسا حلواي صابوني كه زهرش درميان باشد
بساخ فساد قريع الدهر بسادست ويراسي بنيه معناسنه بسارده
صوارلمش يركه نربوزدرلر بساك تاج كه كل وريحان لردن ايدرلر
عشرت كوننده اورتنرلر بساوند قافيه بسانك جوى پست فتح
باء عجميله الچق دمك اولور منجيك چرآت ريش دراز آمدست وبلا ايست
محال باشد بلا چنان وريش چنين وبخيل معناسنه دخي نقل اولنديكي
معلومدركه كه بخيل اولان قدرده ومرتبهده دون والچق اولور پست

ضم باء عجميله فوت سويق معناسنه پستان امجك بستان ابرون
وبستان افزون اول اوتدركه قزل قطيفه بكي چچكي اولور محزون چچاكي
وسلطان بوركى وبك بوركي وكل يوسف درلر بعض عشابلر امير
عاشقان درلر حواولنقل اولنان در پستر دوشك پستر اهنك
چادرشب بستن بغلمق مستقبلا نندء سين نونه قلب اولنور بند دوبند
نده درلر پستك اكثره سنجد معناسنه بستو وبستوق كوچك خمير معناسنه بسته
بغلو ونقشلو بزكه عورتلر الله وكاركاهله اشلرلر پسته هندوشاه
نخجواني ضم باء عجميله تصحيح ايلدى پستيناخ پش خورد ارتق سور معناسنه
بسد ضم بايله وفتح سين مشددله مرجان آديدر وبعضلر ديديكه مرجان
دبددر دلك دلك اولور پسر اوغل ابن معناسنه مطلقا يالك يوزلو
اولسون وسقللو اولسون اكرچه ارباب هوا وشعرا وظرفا اوغلان
معناسنه ادرلر بفدم مهيا معناسنه بسمل بغرلنمش پسند بسنده
وبركزيده معناسنه وپسنديدن لفظندن صيغه امردر ووصف تركيبي

خود پسند کبی بسند کافی معناسنه پسندیدن بکنمك سوودن
ال یوقوق لمس معناسنه مستقبلا نذن واوالفه قلب ولنور واندن صکره
یا زیاده اولنور ساید وساینده درلر بس سا لفظنك اماله سدر
آنجه وبنجه دمك اولور فردوسی جه ناخوش بود دوستی با کسی
که مایه ندارد ز دانش بسی بسیار چوق بسیج یراق بسیجیدن
یرقلمق تهیه معناسنه پسین صکره غی پش وبش بند کشه با عجمیله
وباء عربیله لغتدر پش ضم نثار باء عجمیله آت یالی بشار اسدی
دواینده سیم کوفت ومعیار جالیده نثار معناسنه نقل اولندی
شمس فخری بشیر باد صبا مژده کل اورده همی فشاند بپاش ابروشاح
بشار پشت ارقه پشت تشت ارقه لق که ارقیه بغلرلر او زرنده
یوك کتوررلر پشتر میکائل علیه السلام پشترغ برسر تیز دکن درکه
مکه شرفها الله یرالرنده بر ته لرده چوق بتر یاشکن دوی بسه اولدر
قوربجق دکنلری جدقطر نفلری کبی اولور عربجه ضریع درلر قال الله تعالی

یس

یس لهم طعام الا من ضریع پشترم فرداشنی دد کلری مرض که طبیبلر قتنده
شری دمکله معروفدر پشتاز وپشتمان سکردن صلب معناسنه پشت تهها
اوکرخه سکوکی قفا معناسنه پشتوان شلك که ارقیه کتوررلر
پشنه بلك ودیه جك وبقه وارقه یکه شلك درلر بشته یکسك
پشتیبان وپشتیوان قیو باغی وهر نسنه که بر نسنه انوکله محکم اولور
اکا درلر پشجیر برقاتی اغجدرکه اندن یای دوزرلر پشخوار ارتق سور
معناسنه واو دیمی درسرود وعبهر قافیه سنده استعمال اولنور پشخیدن
اشلمق لمعان معناسنه بشك چه شبنم معناسنه پشك بالضم قرعه وقور
جق ساج وقیع پشکل قیع پشکل قلاب واول که قپوسوانی انکله محکم
ایدرلر بشکول اول کشی که اشه جست وقوی ولا بشم قراغو پشم
یولك صوف معناسنه پشماکند کرتون بردعه معناسنه پشمه چشمك
دیدکلری کوزاوتی پشنج کسرشینله یکلو عورتلرك یوزلرنده بلوردن
جفدکه طبیبلر قتنده کلف دمکله معروفدر پشنجیدن صوپجق پشنك

قزمه بشوتن بدخو لطیف کسی کو بشوتن بود زشت کار بهرجا که
باشد کند کارزار بشولیدن بلتمك بژولیدن معناسنه پشته اویز
بعوض ویق معناسنه پشنر بول اسدی همی تا بود جان تعران یافت چنز
چو جان شد بنزرد جهان یك پشین پشین بالغك واژدهانك
وتوصبغانك یوللریه بطارس ابرلتو دیدکلری اوت درکه طبیبلر
قتنده سرخس دیمکله معروفدر بغما روپسی عورت وهینز اوغلان
بغار جوی بسآهنك معناسنه بغل قولتق ابط معناسنه بغنری
جلاه التلرندن در بعضلر کوجه درلر وبعضلر ده فه درلر بغج اغز
یاری که سویلرکن صاچلر بغم چوق بسیار معناسنه سخیل فرماید
بدان ماند بنفشه بر لب جوی که در آتش زنی کو کرد بغم ودخی نثار اولن
اقچه وشکری وقوروازومی هواده ایکن طوتماق ایچون الندر بقس
شمشاد اغجی بك قربغه ورعنالق ایدوب برکشنك درت یاننی طولمغه
دخی درلر واکثر بوددرکه لك لفظندن صکره اتباع ومزاوجه

طریقنجه استعمال اولنور لك وبك درلر یلپ یوپرمق معناسنه بکجان
طغلرده وبیانلرده اولان این لرکه ایچنده قیون قشلر وکاربانلر صغنر
فرخی شهریاری که خلاف فش طلبد زود افتد ازسمن را ربخارستان ارکاخ
بکار اسدی وطوسی وهند وشاه بخجوانی بو لغتی بویله نقل ایلدیلر
وبو بیت اشتهاد کتوردیلر ظاهر بودر که اصل لغت کاددر اقلنده بالصا
فجون داخل اولمشدر بکجاه وقت صبح بکمان سوجی بکیر خیار شنبه پل وپول
کیری پل کسر بای عجمیله اوکچه یا شنه معناسنه بل کسر بای عربیله امر
صیغه سدر بهل لفظندن تخفیف اولنمشدر بلاده وبلاذیه مفسدرو
دکه هرآن کریم که فرزند او بلاده بود شکفت باشد اکر ازکناه سار بود
بلاس شال واسکراك چوال پلالك برنوع علیه پولاددرکه اندن کسکون
قلجلر دونرلر واول قلجلره داخی جلالك درلر وبعضلر تخصیص ایدوب
هند قلجدر درلر پلپل معروف پای عجمیله ببرد یدکلری اسی اوت در تعریب
ایدوب فلفل درلر فصیح بوددرکه کسرتینله استعمال اولنور بلیله کلندر

اچنه شراب طولدردلر پلپوس یبان صوغانی پلچم صپان فلاخن معناسنه

پلسك كباب چورجك دمرشیش درلر وصوغلی درلر یاب زن معناسنه

پلسكی براوتدركه قول بویه یپراغی كبی یپراغی اولور اما اندن اوجق مربع

بلدیری وارمغرب ولایتنده اكا مصفاة الرعاه درلر زیراكه چوبانلر انكله

سود سوزرلر پلشت چپل ومردار دشت وطشت قافیه سنده

استعمال اولنور كساحی بادل پاك مرا جامهٔ ناپاك رواست

بدمراندا كه دل وجامه پلید ست وپلشت بلغرج كننی درقفج

چپل دمك اولور پلشت معناسنه بلفرج اولدركه اندن نصاد راولورسه

چپل ومردار صاد راوله بلفونه فكركه عورتلر یوزلرنه سوررلر

پلك كوزقپاغی جفن معناسنه پلكسن منجنیق یعنی بیل وارفكن پلكنجك

طرفه ومسخره شاعردر پلمرده سولیك وصولمش سنه پلیدن خورشماك

بلمریش قبه سقل پلنجاسن قوان چكنك اتی پرنجاسن معناسنه

بلند یوجه بلندین قپو پروازی شاكرنجا ریدر روافراشته درهای

سیمین

سیمین جواهرها شاندر بلندین پلنك قپلان پلنك مشك

چنك اوتینك برنوع دركه بقله دهان وبقلهٔ خرسانیه درلر چنك

اوتی نك برنوع دخی سنبل رومی دركه منتجوشه دخی درلر بعض

ارباب لغت آدنه مناسب دیدی كه پلنك مشك براوتدركه

كل كبی چچكی اولور قپلان بكی الاجه مشك كبی قوقر پلوج تركمانلردركه

عقلسزلردر ودین سوزلردركه حرآملق دخی ادرلر پلوس

تواضع وامید پله فتح باء عجمیله نردبان اباغی پله كسر باء عجمیله ترازو

وكفه سی سوری فرماید دربله زوی اعمال عمرا طاعات داندانه

عصیان تنك تنك پله كوزقپاغی جفن معناسنه باء عجمیدن صكره

بایله دخی لغتدر پلیسته فتیله كه چراغ ایچنده یقرلر ویا رایه صوقرلر

بم یوغون اواز وسازلرك یوغون اوازلو تلی بن دیب بناسب

سقرلق اغاجنك سقزی یمشنه حبة الخضرا درلر باربجه دنمشك

درلر تركجه جونه درلر بناغ ابرشم تلی كاغد دخی درلر بنا بخ

اکی عورت که برکشینک نکاحی آلتنده اوله تربجه‌ا وکلکسنه البنجی صوکره
کسنه قوما درلر فاربجه هر بریسنه بناخ درلر بنادر چیان
دنبل معناسنه پناه وپناکام صغنجق ملجا معناسنه تخفیف ایدوب
پناه دخی درلر اما حقیقتده پناه اسم مصدردر وصیغه امر ووصف
ترکیبیدردر مفعولیت معناسنه پادشاه عالم پناه کبی پتاق توکل
معناسنه پناهیدن صغنمق التجا معناسنه پنبه پنبق قطن معناسنه
پنتومه کوکه اغجلرده بتراندن اکسوت دوزرلر پنج باکوردکلری
پنج بش خمسه معناسنه پنجاه اللی خمسون معناسنه پنجشک سرچه
عصفور معناسنه پنجشک بان وپنجشکزوان لسان عصفور دیدکلری
دارو که طبیبلر قتنده معروفدر پنجشنبه معروف پنجند کشت یاکه
اکجلر انکله صمان اترلر وایطا غاجی که تخمنه حب الفقد درلر زیرا که
ایجن کیشینک نسلی کسلر رهبانلر کلیسلرنده دوشانزلر شهوت جماع
ضعیف اولسون دیو پنجه ها ملفوظ یله پنجاه لفظندن تخفیف اولنمشدر

یعنی آل آیاسی

پنجه هاء مرسوم ایله آیه وقینق وخوران که ارومغوتلرا وردلر
عربجه ختترج درلر پنجه ضم باء عجمیله آلنه درلر پیشانی معناسنه
شمشی فخری بر استان درکه شاه جهان پناه* دارند مهر وماه شب
وروز پنجه را پنجه بند عصا النه بغلرلر پنجهر پنجره بند باغ وبوستان
لفظندن صیغه امردر سلطان ولد بنست خنکی بهران ره همچو شوق
این سخن وا بند بر کرد چو طوق ووصف ترکیبی دلبند وکسوبند کبی
پند فتح باء عجمیله اوکوت موعظه معناسنه ودخی چیلق معناسنه
که دولوکج درلر بنداب جریب پندار صنودملک اولور اسم مصدردر وهم
وصیغه امردر بعض ترکیبلرده صفت دخی استعمال اولنوردور
پندار کبی پنداشتن صنمق مستقبلاً نندهٔ شین رآیه قلب اولور
پندارد وپندارنده درلر بندرگاه المن که گمیلر انده کلور اکلنور
بندق فندق دیدکلری یمش بندقه اوازند در بردرهم در بعضلر
درلر که بر مثقال در بندگاه اعضانک اکی مفصل معناسنه

بندوكنه كه طواره يا پشير قراد معناسنه بندوا فجى ديدكلرى
بندورغ اول سدكه ارمقلر ايچنده بغليب اوقچقاد ورلر اول ارغه
برغ درلر بنددوز جوالدز بنده قول عبد معناسنه بندينه دكه
كه قفتانه دولر بنطانلون بيش مرمق ديدكلرى اوت بعضلر دولر
كه پيغمبر چچكى ديدكلر اوتدر طوپلق كبى كوكلرى واردر قبض اولانه
مجربدر حق بودركه پيغمبر چچاكى بنطافلون دكلدر انده سوادر بنفش
يا نفس معناسنه بنفشه معروف طبيبلر تعريب بنفشج درلر بنك باكوره
ديدكلرى اوت بنج معناسنه اما عوام اصطلاحنده اسرار معناسنه
استعمال اولنور بنگان طاس بنگاه اوبا بنكن اولاغج اكجيلر كوك
چقررلر بنلاد بنياد بسنه اغرق يعنى يوك ياپ بنهان كزلو پنير
پينر جبن معناسنه پنيرك ايم كومجى ديدكلر اوت طبيبلر خبازى
دمكله معروفدر پينز هركز اسدى نبينم درين راى كردون چه چيز
دكر بيمنت يا نبينم پينز پينه شاه تن ديدكلرى اوت كه

طبيبلر

50

قننده معروفدر تعريب ايدوب شاه ترج درلر پوپ دوشك كه
اوبزينه ذو سايب نين ادرلر پوپش وپوپك وپوپو وپوپه ايك ديدكلرى
قوش كه عربجه هرهر معيار جماليده شمس فخرى اخر بجى لغت كه پوپه درلر
مشترك دار ارزومند معناسنه كلور ديو نقل ايلدى واشبو بيتلرى.
انشا ايلدى بيت بدار ارابى كه از نغام عاشق بود طوق حمام وتاج
پويه كه بيش ازحد واز انداز دارم بدركاه شه افاق پويه ولكن
ما نوس ومسموع اولنان ارزومندلق معناسنه اوقلى يايله دركه
اخر حروف تهجى در بعضلر خود بولفظ بضم الياء بنقطه واحدة من تحتها
ثم باليا بنقطتين من تحتها ديو تصحيح ايلدى پس روايت برلفظده
مضطرب اولدى نزاع قطع ايدب فرس شاعرلرنك قافيه سنده
واقع اولان لغت شول كندولغت تتبع ايدوب نقل ايلروانك اوزرنه
شعرد يربونك كبى خلاف روايت نقل اولنان يرده انكله استشهاد اتمك
درست دكلدر زيراكه لغت عربيه وغير مالوفدر ديو نقل ايلمشدر احتمال

وارکه اولا امردن یکلش دشمش اوله بو قبیلدندر معیار جمالیده
جمع اولنان لغتلر بو قبیلهدندر اسدی طوسی دخی لغت جمع اتمشدر
معلومدر اول جمع اتدوکی لغتلری اتاسندن اناسندن اشتمش
دکلدر پس کرشاسبنامه سندهکتوردوغی لغتلر الهخلافنه روایت
واقع اولان یرلرده اشتهادی انک درست دکلدر بوتیمار بالقجیل ابو الحزین
معناسنه بوخل وبوخله پر برمرکه طبیبلر بقله الحمقا درلر بود اماله اله
ارغاج جلاهلیر بن طوقرلر بود اماله سزقاوکه انوکله چقماق
چقوب اودیقرلر شمس فخری شك نیست که آتش زنده سنك بلارا
جز جان ودل وشمع ملکش نه بود بود بود وجود معناسنه وهم بودن
لفظندن صیغهء ماضیدرکه اکثر بود رکه ادی معناسنه رابط
استعمال اولنور جان بود جاندی ویادشاه بود پادشاه ادی
بودن اولمق کینونت معناسنه مستقبلاتنده واو مفتوح قلنور
بوددرلر امرغاییبنده باددرلر اصلده بوادادی کثرت استعماله الف

خذف اولندی بود قاوبوده درلر وپوده درلر پودینه نغنه بوداآت
بودا وغل پوزا نمز جوره سی شیخ سعدی میرفت هزار دیده باا وهمچون شکرش
لبی وپوزی بوژ باء عجمیله چکه پوزبند بسکل پوژ بلدرساق معناسنه
واغاج بلدرنده دخی استعمال اولنور بوزش عذراسم مصدردر بوزش
کردن وبوزیدن عذراغك پوزنه میمون ددکلری جانور بوس بوسیدن
لفظندن صیغهء امردر ووصف ترکیبی واسم مصدردر پوست دری
بوستان افروز بستان افروز معناسنه پوست سیان صغری پوستین
کورك بوسه اوپمك قبله معناسنه اسم مصدردر بوسیدن اپمك
تقبیل معناسنه مصدردر پوسیدن باء عجمیله چورمك بوش فتح باء
عربیله چوق وبیوك دیمك اولور بسیار وعظیم معناسنه بوش ضم باء
عجمیله پوشیدن لفظندن صیغهء امر ووصف ترکیبی واسم مصدردر
بوشا فکر اندیشه معناسنه چوشن اورتلو وارتش واورتلمش معناسنه
اسم مصدر دخی استعمال اولنور اما کثرت استعماللهشایع اولوب

حقیقت بکی اولمشدر پوشك چنك کربه معناسنه پوش کردن
اتکن بلنه صوقمق وکیه درشمك پوشیدن اورتمك وکیمك پوغاضکاو
زبان دیدکلری اوتدر بوغنج چورك اوتی برنج قافیه سنده استعمال
اولنور بوق بوری که چالرلر بوقلمون کلستانی کخاکه درلو درلو کورنور
بوك اولاکه دمك اولور لعل وعسی معناسنه وقاوکه انکله چمق چقوب
اودیقرلر و قبوکه ایچنه غله طولدررلر واوستنه خارخاشاك قورلر
تا بلمیلر حق بودرکه بوك اولچور چوب ادیدرکه قیواوزرنه دکرلر
بلنمسون دیو شمس فخری • باميد بهرکارهنر • چند کویم دلا مکر با بوك •
غم اکر یار من بود چه عجب • میل اتش بود همیشه ببوك • زیر وخس خار غم
هجران • اند فصل وهنر چو غلهٔ بوك بوکان رحم یعنی انا قرنندکی
اوغلن یری که ترك دلنده مدزه درلر بولغت یا بابنده دخی روایت
اولندی اخر حروف تهجی در بوله دکمش قادن وقودز قوردی بول
کوبری بوم بیقوش وسرحد معناسنه دخی کلور ترکجه سنور درلر بوهن

زلزله اسدی برامدیکی بومهن نیم شب تو کفتی زمین داد از لرزش
بت بون دب بن معناسنه لطیفی درختی راکه کرد دکبر افزون سبوزد
تیر بهر از شاخ تا بون بوی قوقی ایوسنه وکنوسنه اطلاق اولنور
مطلق ذکر اولنورسه ایوسی مراد اولنور بویا بوییدن لفظندن •
صیغهٔ مبالغه در یعنی قوقلی نسنه بویا وپویان یاء عجمیله پوییدن
لفظندن صیغهٔ مبالغه در یلکن دمك اولور لطیفی عشق کرد اهل
عشق را پویا بلبل از عشق کل شده کویا خوجه سنائی کفر ودین هر دو
در رهش پویان وحده لا شریك له کویان بویانك معدنوس بوی دان
قبور جو درج معناسنه اچنه قوخلو نسنلر قورلر بوی مازران
قوانچکی که طبیبلر قنده قیصوم و بر نجاسف دمکله معروفدر بویه
ارزومندلق بوییدن قوقمق وقوقلمق پویه وپوییدن یلمك پویه اسم
بهارك معنایه کلور اولا یا ز ربیع معناسنه ثانیا بتخانه آدیدر فرخی
وثاق از جو بهار ست واو در و جو صنم سرای از جو بهشت واو در و

حورست بهور اعلام رجالدندر ایوآدلودملك اولور بهتر ایورك
صیغهء تفضیل در اخود معناسنه بهر حرف تخصیصدر لام جاره معناسنه
بهرا ونوکیجون برمن بنجون بهرام اوچ معنایه استعمال اولنور اولا مریخ
آدلو یلدزوك آدیدر که سیاره لردندر بشنجی قات کوکده اولور ثانیا اعلام
رجالدندر ثالثا فرس ایلرینك یکرمیجی کوننك آدیدر بهرم عصبر دیدکلری
اوت بهرمان اوچ معنایه کلور اولا اصبر بهرم معناسنه ثانیا یاقوت
ثالثا بنفشلو حریر بهر نصیب بهشت اوجماق جنت معناسنه بهلویان
جنب معناسنه وایا کوسکوك صلیع معناسنه بهله دستوانه اله
کجوردلو یریجی قوشلر یرتمسون دیو بهم بله مع معناسنه بهمان
زاید وحشو اولان عبارت سزارآسنده هر کشی عادتنه کوره تلفظ
ادر بهمن درت معنایه کلور اولا تاریخ فرس قدیمدن تاریخ جلا
لیدن برایك آدیدر تاریخ جلالیده متعین اورته قیش آیدر تاریخ
فرسده کبیسه اعتبار اولنمدوغندن اوتروالاروکرودور

ایدر

ایدر ثانیا فرس ایلرینك ایکنجی کونی که بهمن آینده اولکونی بیرام ادرلر
واول کونه بهمنجنه درلردی ثالثا اعلام رجالدندر رابعا طبیبلر قتنده
معروف ایکی درلو ادویه نك آدیدر بردرلوسنه بهمن سپید درلر
آق اولور وبردرلوسنه بهمن سرخ درلر قزل اولور بهمنجه اول
بیرام کونی که بهمن اینك ایکنجی کوندر اول کونده درلو درلو نعمتلر پشورر
لردخی ایچنه بهمن سپید وبهمن سرخ قترلر جمیع اهل حرف جمع اولوب
بربرینی تفتیش ادرلردی پیر وپیش قدم صوررلردی بهمی جلی وزننه
پسك اوتی که اربه باشی کبی باشی اولور دیوارلو وزرندن بتر طبیبلر اعصان
سستی اولورلر بغایت قابض درقانی قطع ایدر بهن این عرض معناسنه
بهنا وبهنا ور واینلو ویصو عریض معناسنه بهنانه ایکی معنایه کلور
اولا طاغ یصتی کلیجه اتمك ثانیا میمون دکلری جانوردر بهند اول کجه یکی
سنه که غازیلر انوك اوزرندن طوب اوینادلر عربجه طبطابه درلر
بهو اعلام رجالدندر بی حرف نفیدر سز معناسنه بیجان جانسز

بی یار نیز بی فتح عجمیله سکر عصب معناسنه بی کسر باء عجمیله ایچ یاغی پیه
لفظندن تخفیف اولنمشدر بیابان یابان یازو پیاده یایو راجل معناسنه
وشطرنج بیدقی پیاز صوغان پیاستو اغز بیوك ویرا اولان ومعیار رجما
لیده اغز قوقرکسنه درلر کرك اغزی بویك اولسون کرکسه کچوك اولسون
پیاله قدح که انوکله شراب ایچرلر پیام خبر پیبی ابودیمك اولوربه معناسنه
منوچهری پیبی آن ترکی که چون او برزند چنك چنك از دل ابدال بکریزد
بصد فرسنك سنك پیچ طولاشق وبورشمق پیچاپیچ غایتده طولاشق
لقدن عبرتدر اسم مصدر دروصف ترکیبی استعمال اولنور پیچان وپیچان
مشهور ومعروف جواهر انواعندن بر نوع در بغایت ایوسی یاقوت رنکنده
اولور اکثر بودرکه پیچان یاقوته مشتبه اولور اوده فرق ادرلر
کاه اولورکه اودخی تعیین ایلمز اشبونکله فرق اولنورکه یاقوت صوزلق
کیدرر پیجان کدرمز وبعض ارباب لغت ایلکه دزلمش قولجه اولجق
بوبجقدر دیو نقل ایلدی محبوبلرك بیغی قوارخوش شاعرلر اکه تشبیه ادرلر

بیجه

بیجه بورغوکه دولکرلر التلرندندر پیچیدن طولاشمق معناسنه
پیچیدن فتح باء عجمیله یارلقاتمق پیخ کوك اصل وعرق معناسنه پیخ باء
عجمیله چپاقدمص معناسنه پیخال قوش درقی الطیر معناسنه پیخش
الملك نخل معناسنه مستقبلا ننده خازاید قلب اولنور پیزد وپیزنده درلر
پیخستن کرفتار وعاجز اتمك که دپرنمك مجال قلمیه عسجدی
شادی وبقا بادت وزین بیش نکویم کاین قافیه تنك مرا بنك ف
پیخست عاجر وکرفتار اولان کمسنه پیخست وپیخسته درلر پیخست
اکا درلرکه دبندن کوکی اکه برکزدن قوپمش اولا پشت ومشت قافیه
سنده استعمال اولنور پیخوست پیخسته ایاغله باصلمش برپایی خوست
لفظندن تخفیف اولنمشدر واورسمی درجرب دست وکل دسته
قافیه سنده استعمال اولنور بید سوکد اغاجی بیدا اشکار بیدار
اویانق پیدارشدن اویانق اولمق بیدا نجیر کنا وبی که طبیبلر قتنده
خروج دسکله معروفدر بیرکی معنایه کلور او لایلدرم صاعقه

معناسنه ثانیا دوشك جامه خواب معناسنه پیر قوجا وقری بیرك

ساك ابلشی یل پیراستن بشر معناسنه کلور اولا بزمك اراستن

معناسنه بوندن درکه بزکه پیرایه درلر ثانیا اغاجی ودکاکی بودمق

تشذیب معناسنه ثالثا دری سیولك رابعا اکین اکمك ایچون یر

اصلاح ایتمك اول یره پیرسته درلر عربجه فلوجه دیرلر خامسا

قیویی طاشله اوریك درلر اول قیویه چاه پیراسته درلر مستقبلاتنده

سین یایه قلب اولنور پیرآید وپیرایند درلر نته کم اراستندن ارآید

وارایند درلر قیاس بویدی که هایه قلب اولندی خواستن وکاستندن

خواهد وکاهد دیدکلری کبی پیراسته شهردن طشره شنلك سواد

معناسنه برنیچه معنی دخی پیرآستن لفظنك شرحنده بیان اولنیی

پیرامن حوالی چپ چوره معناسنه واتك دامن معناسنه پیراهن

کوکلك پیرایه بزك بیزرد قصنی چارحوت ودانه حادردخی درلر بازد

لفظندن اماله اولنمشدر بیرزی اوقدولك که خرده فروشلر صترلر

بیروت وفروش خرده فروش بیرك هیولا یعنی هرنسنه نك

بنیادی ومادهسی نقاشلر که برصورت تصویر ایتمك استرلر

اول نیی رنك رسم ایدرلر اندن صکره تمام نقش ایدرلر نی رو

ازجه کدن یعنی ردجه کدن ننه کم اوکجه کدنه پیشرو درلر پیروزه

یکن کلن مظفر معناسنه بیرون طشره بیرون آمدن طشره

کلمك بیرون کردن چقرمق پیره کلا قرع معناسنه پیره زن

قری عورت عجوزه معناسنه پیر اول که کوده سی برص اوله بیست یکرمی

عدد معروفدر وایستان لفظندن صیغهٔ امردر طوردمك اولور بیستان

زاید وحشو واقع اولان عبارت باستار لفظنك اماله سیدر بیستکانی

آیلق وطونلوکه زمان اوللرده یکرمی کونلرده برور رلردی عربجه

عشرینیه درلردی زیراکه سنهٔ شمسیه ایلرینه اعتبار ادر

لردی وسنه قمریه ایلرینه اعتبار اتمزلردی پیسه اله بیش اماله

باء عربیله ارتق افزون معناسنه بیش اماله سز باء عربیله براوتك

آدی دراغود ردفعی اولدررسندا قلیمنده هلا اهل شهرنده اولور
تازه ایكن یرلو هر كز زیان ایلمز قروسن دخی اولییرده یا یجك زیان ایلمز
اول یردن غیری اراق یرده بیجك دفعی اولدررا قلمدن اقلیمه نقل اولنوب
صاتلن كوكی دربعضلرده دیكه اغاجیدراوج درلودر برسی بیوز چقلر
كبی اكلیل الملك بوینز چقلرینه بكزر سنبل هندی ایجنده بولنور قروف
سنبل درلر اوزرنده كافور وطلق ازندوسی كبی اغجه سی واریلدر
یلدراشلر یوغون یوغون اولور برموق مقداری بردرلوسی دخی
یشل دربوز زرق وصارورق قاره قان نقطه لری وار ماميران
كوكلرنه بكزر بردرلوسی دخی ترون یوغون یوغون اغاجدر قش
كوكنه بكزر برموق اوزونی ورنكی صاروا اولور بوغایتده یرامز یاغی
دربو نكله برصه وجذامه علاج ایدرلر **پیش** اوك قبل معناسنه **پیشادست**
نقد **پیشانی** آلن جبهه معناسنه **پیش اهنك** چرینك اوكی مقدمة الجيش
معناسنه **پیش خورد** اتمه بغدای عجاله معناسنه **پیشرو** اوكجه كدیجی

وهنرده وصفنده ایلروا ولنكسنه **پیشكان** نامی قابله معناسنه **پیشكاه**
و**پیشكه** اوره صدرا ولان یركه اولو اوتوررلر وآدمك صدرا ولانی یعنی
جمیعسندن اولوسی **پیش مزد** شغنته كه اوكدین درلن بهادن واجرتدن
عبارتدر **پیش نماز** امام **پیشوا** هرجماعتك اكبر اولانیكه اكا اویرلر
بوسببدن دخی امامه پیشوا درلر **پیشه** اومارن ومیشه بستان
واغاجلق وارسلانن یتاغی وهرجانورك یتاغنه دخی درلر **پیشه** صنعت
پیشه ور صنعت اهلی **پیشیار** سدك بول معناسنه معیار جمالیده قارورة
كه طبیبلر قتنده اندن صیرورنك سدوكنه بقرلر شمس فخری دشمنت
درجنك مركست وجه سود بردلتش پیش حكیمان پیشیار **پیشیار**
و**پیشین** مامی قابله معناسنه **پیشین** الاروكی واپله وقتی **پیغار**
طعنه وملامت **پیغام** خبر معناسنه **پیغمبر** اولكه الله قوللرینه خبرجی
كوندردی **خوله** بچاق یعنی اوك وهرسنه نك كوشه سی واوی خذف
ایدب پیغله درلر **پیغه** قاوكه انكله چقمق چقوب اوديقرلر **بیكار** صواش

وجری پیکان دیرلر پیکانه یاد پیگاه ایر پیکر صورت شمس فخری
قالب معناسنه دخی نقل ایلدی اشبو بیتی انشا ایلدی بیت اوجه نورست
وملك داری چشم اوجور وحست مملکت پیکر پیکن کوز بعضلر
که تغل وسجك پیکیدن بوفکرمك پیل بر معروف جانوردرکه
تعریب ایدوب فیل دیرلر دخی سطرنجك اتلرندندر پیلاسته وپیلسته پیل
سکوکی که عاج دیمکله مشهوردر پیلغوش وپیل کوش سوسن ازاد
دیدکلری منقش سوسن رودکی جون کل سرخ ازمیان پیلغوش یا چوز
رین کوشوار ازخوب کوش پیلك یصی دمرنلو اوق که سحر وکسمه دیرلر
حقیقتده اوبویك دمرنك آدیدر پیلور جرجی صیدلانی معناسنه
پیله اوج معنایه کلور اولا جرت که جرجیلر کوتررثانیا کوکل ابریشمنه
دیرلر وکوکل قوردنه کرم پیله دیرثالثا کوزك قباغی پیله اول دمرن
که بویك یصی اولا پیلك کبی سحر وکسمه دیرلر پیم قورقو پیمار صایرو
پیمارزون صایرو جغی کشی که یعنی انحان پیمارستان پیمارخانه تعریب

تعریب ایدب مارستان دیرلر پیماری صایرولق مرض معناسنه پیمان
عهد وقول قرار پیمانه اولچك اکثر بودرکه شراب اولچکنه دیرلر
پیمودن اولچمك مستقبلاتنده واوی الفه قلب مابعدنده بر یا زیاده ادرلر
پیماید وپیمایند دیرلر بین دیدن لفظندن غیر قیاسیجه صیغه امردر
ووصف ترکیبی درحال بین ودوربین کبی وسایر مستقبلیات بونك
اوزرینه کلور بیند وبینند کبی بینند اوج معنایه کلور اولا دیدن لفظندن
صیغه جمع مستقبلدر کورلردمك ننتکم ذکر اولندی ثانیا امید دوتمق معناسنه
اسم مصدردر والعهدة الراوی ثالثا عدد مجهول دریخه معناسنه کلور پینو وپینوله
کس اقط معناسنه بیت معروف پینه دوزاکجی پینی که معنایه کلور اولا بورن انف
معناسنه ثانیا دیدن لفظندن صیغه مخاطب مستقبلدر کورسین دیمك اولور
پیو کوپه دیدکلری قرجقرکه پای وقننده کیاسلرده وکرکلرده اولوردلو دلوك
ایلر عربجه عشه دیرلر پیوان غریب پیواز اجابت بهرامی بامید رفتم بدرکاه اوامید
مراجمله پیواز کرد پیوازیدن اجابت اتمك پیور اون بیك پیوس تواضع اتمك

وقولق ایتمك دوتمق بركمسنه بنم حقمده ایومی سویلر پیوستن اولشمق واولشدرمق
مستقبلاتنده سین یرنده نون ودال کتوررلر پیوند وپیونده درلر پیوسیدن
اوج معنایه روایت اولندی اولا تواضع ثانیا رجا معناسنه ثالثا صنوصمق
پیوك کلن عروس معناسنه پیوکانی دوکن عروسی معناسنه پیوند اولاشو پیوق
طول عورت پیه ایج یاغی بیهده باطل لطیف بازار ومتاع تست کاسد کارت
همه بیهده است وفاسد بیهودن اوداسی بزی صارتمق بیهوده باطل بیهوده
شده اوداشتی بزی صرتمق بیهزك اول ایدرکه فرس عادتنجه تاریخ لرنده کبیسه اعتبار اولنما
دیغچون یوز یکرمی یلده بر کرازترلر بر ییل اون اوج ای اولور اول آیه بیهزك درلر اول
ایی بشدن بشه بیرام ایدرلر صکره که جلال الدوله والدین ملکشاه سلجوقی کبیسه اعتبار
ایلیدی بو عادت ترك اولندی اما تقویم لرده وتاریخ بله یزرلر واعیاد برله ذکر اولنور اگرچه
که شمدیکی زمانده بالکلیه اعتباردن دشمشدر حرف التاء تاء ساکنه که فارسیده
کلمنك آخرینه اولاشو ضمیر خطابدر اسمك اخرینه ولاشو مضاف الیه معناسنه
اولور جانت سنك جانك یارت سنك یارك فعلوك آخرینه اولاشو مفعولیت معناسنه

اولور دیدن کوردی سنی رابطا اخرنده دخی اولاسن اکثر بو قبیلدن در شیخ کمال
از عمر اگرت نصیب باشی بایاری کمال روزی بوتانك ماقبلی سیفغه کلامده مفتوح
تلفظ اولنور ساکن تلفظ اولنمز مگر ضرورت شعردن اوتورو فردوسی خرد بهتر از
هرچه ایزدت داد • ستایش خرد را به از راه داد • اخرنده حرف مد اولان کلمیه اولشه
الف صورتنده اکی وجه جایز ساکن تلفظ اتمکده کمال اصفهانی کبزی مکی جوکان
تات خیرتلی ترنند • جو تیر راست روی کن که بال و پربانی • مابعدنده یاء
مفتوحه زیاده اتمك جایز لطیفی مندیش زکشتکی لطیفی یائی زلبش جو خون بهایت
واو صورتنده اوج وجه جایز ساکن تلفظ اتمك جایز شمس فخری بود بروز غا چو
پیکر بهرام • زتیغ وتیر تو جان عدوت در تب وتاب مفتوح تلفظ اتمك جایز
لطیفی اگر از کشتن چشمت عزیزان عفوها جویند • چو مقصود منست از دل بخواهم
کشت معفویت یا صورتنده دخی اوج وجه جایز کمال اصفهانی تکرکه دوستیت را
بها چه باشد خود • جو دشمنی ترا دشمنت بجان بخرید • سپهر قدر را اندر
ازای مرحمت تو • نیست خامشی از عجز واضطرار گزید • لطیفی صادق وثابت قدم

شوکه باشد نزد خلق دوستیت راثبات وبر کلامت اعتبار آخرنده هاء

علامت اولان کلیه اولشه ادالرنده برهمزهٔ مجتلبه زیاده آدرلر خواجه بیت ینست

نی دوی تومیل کل وبرك سمنم تاشدم بندهات اناد زسرو چمم کاه اولورکه

وزن ضرورتندن اوترو هاء علامتی تلفظدن دوشرب تانك همزه سز تلفظ ایدرلر شمس

فخری زرو یاقوت واملاك ندرخزینت نه بیند دوی کیسه نه تبنکر بو

ضمیری دخی الف ونونله جمع ایدرلر کمال اصفهانی طناب عمرتان اندسلامت بهم پیوسته

بادا تا قیامت اسدی اکرتان دیکر بینم ایدرد رنك • نبیند جزد اروباران سنك

درت معنایه کلور اولا ادات غایتدر حتی معناسنه ثانیا ادات تعلیل در لطیفی ازبهد

تابلحت بیاموز یاك زی تانزدحق وخلق جهان معتبر باشی ثالثا توقیتچون کلور

کمال اصفهانی تا جهانست صدر عادل باد • فیض وجودش چو عدل شامل باد رابعا

قات دملك اولور طاق معناسنه یکتا دوتا سه تا درلر برقت ایکی قت واوج

قت معناسنه تاب شعله معناسنه وحرارت ورنج معناسنه کلور وپیچ

وطاقت معناسنه کلور تابیدن لفظندن صیغهٔ امردر ووصف ترکیبی در خواجه

سلمان مرا بدو درخت شد یقین که جوهر لعل • بدید میشود از افتاب عالم تاب تابستان

یای صلی تابشان طیلسان وهم تاب لفظ جمع ضمیر غایبه مضاف اولور متعدد

معنیلرکه بیان اولندی قصد اولنسه اولور لطیفی نیست فضل سروری وتابشان •

جز بکسوتهای خوب وتابشان تابل اشك ایچنه قوید قلری اسباب ایازیر واقاویه

ونخود وبرنج ومرجمك وماش وکرز وشلغم وصغان وکلم ومعدنوس وزعفران

واشی اوتلری کبی تابه تاوه که ایچنده بالق قاورلر وبشی وبیرده بشورولر تابیدن

قزمق وقزدرمق وبولدرمق وطولشمق وکوج یتمك تاختن چوق چمق معناسنه کلور تاقام

فرازم رکب تحقیق از برای طلب زصبحگاه ازل تا به شام تاخته ایم وایلك قورتمق بورتمق

معناسنه وبر یومری طومالوب چقمق معناسنه کلور مستقبلاتنده خاز اید قلب اولنور

تازد وتازند درلر تاراج یغما دقیقی آن دو خط مسکین که بدید امدش ازعاج دایی

که دل من که فکنده است بتاراج تار دیر آدمك اولسون وطاغك اولسون غیرینك

اولسون شمس فخری دعای بندهٔ که شاه میکند سوسن سکوفه نقره همی زیردش ازان

برتار وقرانکو تاریك معناسنه وبولد وآخرینه ها زیاده ایدب تاره دخی

درلر تارك ادمك وطاغلق وغیرنك دیه سی تارمار طارلغن تارمیغ طومان تاریك

قرکو تاریکی قرکولق تازانه وتآزیانه قمچی تارنی عرب تاش ملاك که جود له ادرلر

وادات وشرکت ومقارنت د که بواسمك احزنه اولاشرانك معناسنده بردخی اله

شریك ومقارن اولدوغنه دلالت ادر کمال اصفهانی ای اهل فضل رابقدوم توانتعاش

برآستان تومن واقبال خواجه تاش تاغ سکسك اغاجی عربجه غضا درلر بجه زمان

اودی سیوغمز تافتن ویقمق معناسنده دخی کلور واشلمق معناسنده دخی کلور لطیفی

برفت ابرتاکه ستان بتافت رهی راه کم کرده را بازبافت اکمك واکلمك معناسنده دخی

کلور بوندندر که موی تاب درلر وبوزدوندرمك معناسنده دخی کلور اولیخی بوندندر

بسالکی رخ متاب ازنا کریشت بنا زاردکسی نازنین آن به کزوخاطرهیا زاردکسی

مستقبلانده قالی بایه ابدال ایدرلر تابدو تابنده درلر قافسیا براوت درکه دریاس

دیمکله مشهوردر دزیانه بیرآغی وآدر صاروچچکی واروازون وبغون کوکی وادلی

شیشوروقسدروواسها لایلر طلالرده وضمادلرده وطشره دن استعمال اولنمق بخشی

دصوقدن اولان مرضلر ووجع مفاصلی کدار خصوصا که یاغله برورده اولا تاك

دکل جوبغی تالاناك قیسی یعنی نرداکو که جکردکی طتلو اولان تالواسه تاسه تالیدی چکرمق مثلا

طاس جکردغی کبی تاو تاقت وتالفظی جمیع معنالرده واوله دخی استعمال اولنور تاوان

اودك وجرم جنایت وسوج معناسنده دخی کلور هاآم همام خسته والجندین ان

مرجان • کنه دل کرد واو تاوان ندارد تاول توسون که صغرك اوکرنمشدر تاوق

معروف وآشو تاویدن قزمق قیاسی بودرکه تابید معنالرنك جمیع سی استعمال اولنور بایله

واواراسنده تمام تواخی وتبادل وارد ر تب اشم خرم معناسنده تبار قبیله عربجه

هلاك معناسنده تباه هیچ فاسد معنا تباهه برطعام ادیدرکه تعریب ایدوب

تباجه درلر اجزاسی ات ویمرده وصوغان وصودر تب باده استمرده مسیی شمس فخری

مباد دشمن خسرو دکر بود بادا همیشه دریرقان ازبلا وتب باده تبت برولایتك

ادیدر مشك خاصی اکا نسبت ادرلر ضمه تینله بت قافیه سنده استعمال اولنور تخفیف

وتشدید جایزدر کاه اولور که برنون زیاده ایدیب تنبت درلر مشك تبنتی در تبخاله

اوجق که استمه صوکنده طوطغنده جقر تبر بلته تبت تباه معناسی در اکثر بودرکه

تباه لفظندن اتباع ومزاوجه طریقنجه ذکر اولنور تباه وتبت درلر تبیدن

تبسرمك هواسيدن معناسنه تبسرمش طوطوق عربجه ظامیه درلر فارسیجه هواسیده وتبسیده

درلر تبش قزغونلق حرارت معناسنه واشلمق معناسنه دخی کلور واسم مصدردر تابش

لفظندن تخفیف اولنمشدر بتك سلقه یعنی اول ابریشم که قوشقلر وکلاه هلره دقولر تبنك

سکون نون ایله پلنك وزننه اتلو ومحکم اوغلانه درلر لطیفیجه نیکو بود باخیالا تبنك

بر نبرآوریدن حریف تبنك بولغت اصلنده داله در عجملر تظرف ایدوب تا ایله تلفظ ادرلر

تبنك کبنك وزننه قیومجیلر بوتاسنه درلر تبنکو وتبنکه صندق وغله طولدردقلری

سپنه دخی درلرکه اغجدن دوزرلر وسبزه طولدردقلری یره دخی درلر تبوراك

دف تپیدن طلبتمق بولغت اصلنده طایله در عجملر تظرف ایدوب تا ایله استعمال ادرلر وتا ایله

یز درلر تبیر وتبین طبل دهل معناسنه تتق پرده تتم سماق تخن کوکل طارلغی وتغیر حال اولمق

غصه دن بلادن بو اول لغتدر که شمس فخری واسدی وطوسی نقلنجه بابا بندن نقل اولندی

اما هندوشاه نخجوانی صحاح الفرس ادلو کتابنده بو لغت اولها بالتاء الملفوظة بنقطتین

من فوقها دیو تصحیح ایلدی وسببدن بوراده دخی اول نقل اوزرنده ایراد اولندی تخله

عطا ونعلینه تخم معروف تخم مرغ یمرده تخمه معروف ومشهور برمرضدر که معده ده طعام

فاسد اولور وهم تخم معناسنه کلور جانورلرك تخمی در تذرو فتح ذال الله وسکون را ایله شکلن دکلری

قوش تر یاش رطب معناسنه وادات تفضیلدر بدتر برامزوق خوبتر ایورك ترا سکا ضمیر

خطابله علامت مفعولدر مرکبدر واو رسمی ارالقدن دوشوب متصل یازلمشدر تراب سزندی

یعنی صوکه بر یردن سزه جقر تراویدن سزمق ترشح معناسنه تراشه یونقه تراشیدن یونمق تراك

جاتلدی خسروی وآن شب تیرکمان ستان برفت وامد از اسمان بکوش تراك وبرنسنه جاتلیبیاره لمق

تراویدن سزمق تراویدن معناسنه ترب اشکنجه ترپ ومرث تار ومار معناسنه ترجمان اولکه

بر بلنمز دله مألوف ومعروف اولان دلله ترجمه ایلر ترخال قوش بوقی بیخال معناسنه ترزد قاضی

بتسی قباله وسجل ترس قورقو ترسیدن لفظندن اسم مصدردر وهو صیغهٔ امردر ترسیدن

قورقمق ترش اکشی اصل بودرکه ضمتینله تلفظ اولنه ترش وزننه وکاه اولورکه تخفیف ایدب رایی

ساکن قلورلر ترشیدن اکشمك بونده را البته ساکن تلفظ اولنمق کرك زیرا که تصرفات مشتقاتده تخفیف

مقصوددر ترف قروت که کشك دخی درلر ترفنج ابجه وطار یولکه زحمتله کدر ترفند محال وپلان

اولان وعده وسوز ترك ترکش وطورلغا اشق دخی درلر ترك فتح را ایله تراك لفظندن تخفیف اولنمشدر

ترك ضم تا ایله وسکون را ایله خطا وختن ودشت قبچاق در بو مملکتك اهالیسی یوزلو وقرا کوزلی

وقرا قشلو وجفاکار اولدقلری سببدن عجم شاعرلری محبوبلره بر سبیل تشبیه ترك درلر مصراع ترك من ترك
جفا کن که وفا از همه به ترك تاز یغما وغارت ایچون ایل اوزرنه چاپتو وهم اولچیان کمسنه در
اسم مصدر استعمال اولنور ووصفده دخی استعمال اولنور ترکز نارله که اکنجلر اکرلر ترکش معروف
ترکون قنجفا یعنی فتراك ترکیدن چتلمق تراکیدن لفظندن تخفیف اولنمشدر ترنجان بادرنبود
ددکلری اوت درطب کتابلرنده بادرنجویه دیو ثبت اولنمشدر ترنجیدن قنشاغی وقولاغی محکم
جکمك ترند قرجان دیدکلری قوشجوغز باغلرده وچمنلرده اولور سرچه دن کچرك اصفهانی لغتی
ترنك یای کرشنك تنقلدسی ترنکبین معروف دارودر هوادن عاج اغاجنك اوزرنه یغر طبیبلر
تلین طبع ایچون وترتیب صدر ایچون وتحریك باه ایچون استعمال ایدرلر ایوسی خرسان ولایتندن وما
وراء النهر اقلیمندن کلور ترنیان اولدرکه اغجدن طبله یکی اوردلر بو ولایتده اکاچت غلبر درلر
عربجه طربیان درلر تروشه قوزی قولاغی ددکلری اوت تروند یلان سوز ووعد تروفند
معناسنه واوله فا ارا سنده تبادل وتواخی واردر ترن هرسبزه که بوستاندن اکولور صترلو اسپاناخ
وپازو ومعدنوس کبی اکرچه که ترك دلنده بر سبیل تخصیص طبیبلر وعربلر شاد دیدکلرنه درلر
تخفیفی وتشدیدی جایزدر تروغ اولدرکه تن لردن برنجه سنی یوغرد له تعبیه ادرلر بو مجموعنه

سد وکنی بقرقابله کونه قودلر بربقردن نسنه اله بچه کون قوشدررلر کوکلکن
دخی اتسلر جایزدر اندن صکره قوردرلر صقلرلر قتو محبلره التون ارتماغ ایچون تلیین
اتماک ایچون کرك اولور وهم دیش یوغنی کدارد و قوردنی قرور وصار وسنی
کسر وملمه معجون ایدرلر واجنه طولدررلر تنکنای طارلیق ضیق معناسنه تنده
ارمجك عنکبوت معناسنه وچاغ که چلاه انکلر ایلك جوزد تنومند تندرست و
خوش کوکلو تنه بر طونلق بز واغاجك وزدکی اسدی ٭ نخستین کیاهی نماند
درخت ٭ تنه کیرد انکه کند بیخ سخت تنها یالکوز وتنك جمعی شیخ کمال خواجندی
دیمشیدی خرامان چون سرو عقلم میکفت ٭ خوش می روی تنهای فدالی
جانت تیدن اورملك مثلا الی وقلی واورمجك اوینی حضرت مولانا ای که
تو انظلم جاهی میکنی ٭ از برای خویش دامی میکنی ٭ کرد خود چون کرم پیله بر متن
بهر خود چه میکنی اندان کن توسن دملك ضمیر خطابدانت معناسنه فضیح
بودرکه واو تلفظ اولنمیه کاه اولورکه مزودت و زننك تلفظ اولنور اسدی
از بعت ترسم که دمساز نیست ٭ هم از توك بانك دل دا نیست ٭ هم ام

مکر سنکین دلست وجان ندارد ٭ هر آن کس که چو توجانان ندارد ٭ و
رابط ، استاکا ملحق اولیجق الف واو دخی شرتست در لرکاه اولورکه وزن
مزور تندن او ترو واو مفتوح تلفظ اولنور آسدکی همه ما توستان بجویش باز
نیایدکسی تا کشاید ت راز ٭ تواشاع واوله قایمدکه سددن حاصل
اولور تو فتح تا یله صحرالرده صوا کلسن ین درلر ابکیر معناسنه توابل
تابل لفظنک جمعدر عربی اسلوبنجه توان بسوراد که اند سپرندی وترس
اولا شمس فخری بساط دوستاسنت دربساتین ٭ مقام دشمنانت در
درتوان توان کوج قوت معناسنه وتوانستن لفظندن صیغۀ امردر
ووصف ترکیبیدر رقضا توان کبی وتواند معناسنه دخی کلور شیخ کمال
اینچنین صورت مطبوع ٭ زجان نتوان ساخت ٭ ورتوان ساخت
چوقدتوروان نتوان ساخت توانا کوجلو قادر معناسنه توانکر
کوجی یتر کمسنه توپال نوال توبان تمان که کورشجیلر کیرلر توبر توبره
تونکی بر نوع اغجدر توته اوللدکه کوده قبقس سکل کبی چقر

سودآبی دمدن پیدا اولراصل بود که صکره غنی تا مثلث درفارسیده ثاء
مثلث ثقیل اولدوغندن اوترو تا یله تلفظ ایدرلر بلکه عجملر هر یکه تو تودرلر
توجیه سیل توختن ارکمك یعنی از ازجمع اتمك مستقبلاتندن خازایه قلب
اولنور توزد وتوزند درلر توخچه ترکه یعنی دیوار اوزرنده نسنه قوما
عجوب دوزلن یر تودیري قوشراتمك دکلری اوت تخمی که قزلا ولور
تودري سرخ درلر واق اولور تودری سپید درلر توده دیه جك
وبرنسنه که چاچ کبی یغن اولا بر سبیل تشبیه توده درلر تود طول عورت
توز توختن لفظندن مشتقدر اسم مصدر استعمال اولنور وصیغۀ امر ووصف
ترکیبیدر توژ بر نوع بزدرکه قفتان ادرلر یمن ولایتنده برقبیله منسوبدر
بغایت یوفقه در حنیفدر عربی سندن تا دخی واو دخی مفتوحدر فارسیده
واو دخی ساکن استعمال اولنور بیت فاقم سنجاب درسرما سه چار ٭ توزی
وکتان بکرما هفت هفت وهم توزی فتح تا یله وسکون واوله قمار چون
بغزلنان دوه نك اتنك بخشی در توروش فتح تا یله وکسر واوله قرنتلق

حرارت معناسنه تبش وتوش اكسی بله مستعملدر توش طاقت وقدرت
ناصرخسرو دراطاعت نی طاقت ونی توش جرآلی ای كاه ستمكاران كی یا طاقت
ویاهوش توشت قانما كه آنكل برقزدلر توشمال اشلاری كه اهل ایچنك
یوردیكلك بشاردر وبكلرك چاوشنه دخی درلر توشه ازق زاد معناسنه
توشی جان اثری دمق معناسنه توغ سكسك اغاجی كه اودی سیونمز تاغ
درلر وتوغ درلر اكثرا اول یرلرده اودندان اولدغندن اوتر واودن
معناسنه استعمال اولنور تود یتمق كه سددن چقرایكی واوله وبر واله لغتدر
توله ایم كوجی پنیرك معناسنه طبیبلر خبازی درلر تولیدن سنجمق
سپوختن معناسنه تون كلخن ومشرق طرفنده بر مملكتدر دیدیلر تووقایمق
تویل طرازته ایزاثر معناسنه تهك بوش تهی معناسنه اكثر بودركه تهی
لفظندن صكره اتباع ومزاوجه طریقسنجه استعمال اولنور تهم اعلام رجالدندر
وهم نسنه هرنسنه كه عظیم بیوك اوله تهم درلر تهی بوش خالی معناسنه
تهی دستالی بوش فقیر اولان كمسنه تهیگاه بوش بوكر خاصره معناسنه

تیب متحیر معناسنه اما لفظ شیبدن صكره اتباع ومزاوجه طریقه سنجه
ذكر اولنور تیر سكز معنایه كلور اولا اوق كه اترلر ثانیا قمار اوینك یتركه
اوت تیردهر بریچون نصیب معین اولمشدر اوچنك نصیبی یوقدر ثالثا
نصیب معناسنه رابعا تاریخ فرس قدیمدن وتاریخ جلالیدن بر آیك
آدیدر تاریخ جلالیده متغین اولی یای آیدر تاریخ فرس قدیمده كبیسه
اعتبار اولنمدوغی سببدن الاروكرودر وایدر خامسا تاریخ فرس
قدیم ایلرنك اون اوجنجی كونی كه تیرماه درلر اول كونك بیرام ایدرلر سادسا
قراكو معناسنه كلور سابعا بولانق ثامنا یلكن اغاجنه درلر تیر بر قوش
آدیدر كه آوكا ایك مقداری اولور عراق مملكتنده چوق اولور عربجه شفنین
درلر تیر آهنك انكم سغمال قوس قزح معناسنه تیردان اوق قوباجق دمك
اولور بلكه دخی طلاق اولنور وقبوره دخی طلاق اولنور تیرنام وقلاغی
كه یفقه یتیرلر تیرزم اولوخاتون تیره بولانق وقراكو شیخ كمال كرنه بینم
رخت از نظر مسكین چه عجب • برشب تیره بخرشید نظر نتوان كرد •

وبرمنورنسنه متغیر اولوب قرار د وغنه دخی د رلر وهم شنفنین ادلو
قوشك ادیدر تیره کوذ کوزرکه آنكله بغدای وطپراق الورلر تیرمغ وتیرنز
چاپق تیز اومرق تیز اماله یله کسکن دیمك اولور لذتنن دخی استعمال
اولنور داردی تیز درلر حریق معناسنه تیزدادن اومرهق تیزکام یورکن
آت اولسون وغیر نسنه اولسون تیزنای کسکونلك قلچوك وبچاغك
اغزی که آنكله کسر تیزیدن اومرهق تشیه کسر تیغ قلج وغلی وبیزك تیغی مشهوردر
وطاغك دپه سي ظاهر بودرکه اوزا دوکنه دوش کرش معناسنه اما اکثر طاغ
دپه سنن اولنور وخرمن که دوکرلر سوزلی یغرلر صاورمنجون اکا داخی
تیغ درلر ومشعله معناسنه کلور تیم برازستان وبازار دیمك
اما اسدي وطوسي وهندوشاه نخجوانی وشمس فخری کاربان سراي
معناسنه نقل ایلدیلر غالبن غالب بودرکه اول اقلیمن برازستان و
بازار اکثر خانلرده اولدوغی سببدن اطلاق الینور وهم مواردا استعما
لرنن بودرکه بازار سوق معناسنه در تیماس بیشه معناسنه

اورمان دیمك اولور تیو طاقت تیهان بربوجکدرکه طوکزلن قوردندن
بجرك اتروت دکلرندن اولور اوزرندن اق رطوبت حاصل اولور کندنك
قانی کبی تمام اولدقدن اچندن اولور برقرا سکلك کبی ولور اول رطوبت
اردا اولور لوکوکس مرضلرینه خیلی منفعتی واردر تیهو جبل دکلری بر
قوشدر عربجه طیهوج درلر حرف الجیم جیم ساکن آخر کلمه علامت
تعریب در هر اسم عجمی که آخرنده هاء علامت تعریب اولنه اکثر بودرکه آنك
یرینه جیم ساکن کتوردلر بنفشج وبابونج کبی که ه اولورکه قافه کتوردلر
بیدق ومرزق کبی وکاف عجمی مطلق تعریب اولندقده جیم ابدال اولنور
جهان ولجام وپنج کبی جیم عجمی مفرد کسریله غیر ذوالعقول رسوآلله نر
دیمك اولور آخرنده هاء علامت یزرلر اما تلفظ اولونمز که ه اولوکه
ما بعدندن اکلن لفظك اولن اسکان ایدوب بولنی اکا اولشدرلر
خواجه سنائی نه شود دل زحرف قران به نه شود دل به پیچی فرهنر
توکه ددقیکلك وانقاسی چین را ازنقاب چشناسے چاپك وچاپوك

اکسی داخی مستعمل لغتدر چابلوسی دلله تلفظ ایدوب دوستلق صورتن کوسترمك
اما کوکلدن دکل ترکجه یلد قلمق ودلکو جکلك درلر عربجه تبصبص درلر چاچ
بر شهر ادیدر ختن ولایتنده ایو یایلری اکا نسبت ادر کمان چاچی درلر چاچوك
اوتاوراغی سین مهمله ایله وشین معجمه ایله اقلاجیم عربی وصکره غین معجمه‌یله
وعسکی مجموع مرویدر چادر معروف خیمه معناسنه وهم عورتلر اوزرلرینه
برندوکی برکه بو ولایتده چادر درلر امیرزا الوغ غلام‌بان ینم من ندارم
این منصب ٭ هلاك چادرم تشنهٔ لچك پوشم چارپایی درت ایقلو جانور
هر قنقیسی کرکسه اولسون چارده اون درت چاردهم اون دردنجی چارمین
دردنجیسی چارکون سباسه دیکلری دارو که طبیبلر قتنده معروفدر
حقیقتده جوزك قشردر چارمغز قوز کردکان معناسنه چارو وچارق
سپرکه کنسه معناسنه چاره درمان وبرکز معناسنه دخی کلور ٭ رودکی
ای پرتوی رسیده بهرتنك چاره ٭ ازحال من ضعیف برایدیش چاره ٭ چاش
چج بغدا یك واربه نك بشی چاشت قوشلق ضحا معناسنه چاشتکا وچاشتکه

قوشلق وقتی چاشته قوشلق یماکی چاشنی طادلذت معناسنه چاش کیر طادجی
چافنجاف روپسی عورت برسکوره زدانا شنیدم که بیماده شکن ٭ زن
چافنجا فنست وآسافکن چالك یرتق وقفتانك یرتماجی چاکر قوللقجی خدمتکار
معناسنه بعضلر درلرکه خاصهٔ قول معناسنه در چاکشو قراجه دانه جکلر
درکه کافورله کوزه براغودلر چال برقوشدر دیدر قرغه مقداری اتی قازالی
واوردك اتی کبی در چلاك چابوك جام ساغرکه انکله شراب ایچرلر جام جام
قت قت دیمك اولور اولرده ومحله لرده وبزلرده استعمال اولنور جامکی طونلق
فارسیسی وترکسی اکسی دخی مشترکدر قفتان اولجاق بزده وعلوفده ٭
استعمال اولنور جامه طون اسم جنسدر دکیلن کیسیلر تنوسنه اطلاق اولنور
وم راجی معناسنه دخی کلور جامه جیم عجمیله شعر معناسنه درد درلرکه
قصیده دیمك اولور جامه خواب دوشك که کجه دوشنرلر یا تورلر جامه ور
طون اولجوی وقاعده ترکیب شویله اقتضا ایدرکه جامه وار طون یکی دیمك
اولور جامیدن اشه‌مك بتول معناسنه جامین سدك بول معناسنه

سرجه
جارجاو برقوش آدیدر بیجیدن قورقوب ویاخود یاورسندن قوجنوب بردرلو
دخی اوتروهم اولا وتشه دخی درلر اندن استعان اید وب غیر یرلرده دخی
استعمال اولنور ایدرلر جاودان وجاویدان ابدی اولزسنه صیغهٔ مبالغه در
• جاوید ابد معناسنه اسم معنی ده وصفت دخی استعمال اولنور جاویدن سرجه
قوجنب بردرلو دخی اوتمك وهر قوواد آمدن برسبیل استعان استعمال اولنور
بوشعیب ای عاشق مهجور زکام دلخود دوره میناڵ وهمی جاوکه معذوری
ومعذور رودکی ولایتندن اکلنرك مصدرندن جاوجاویدن جایز اولا
جاه جیم عزلی ایله لفظ عربیدر اقبال ومنصبدر چاه جیم عجمیله قیویه درلر
کورکسه ضواولسون کورکسه صوسز اولسون که ایچنه علّه طولدرلر چاه یون
•
اولکه بکوع انلك ایچندن دونرد مورا ولسه عربجه خطاف درلر اعجندن
اولسه عربجه قعوه درلر جاهیدن اشمك چاییدن اوشمك چپ صول الی
یسار معناسنه چبغل صیرنجق اوینی زجلوفه درلر چب دادن صیلوج
وردمك دوغان معناسنه چبفت وجبفوت برنسنه نلك ایچنه طولدقلری

اکین معناسنه جه بودی نولیدی دملك اولور لیت معناسنه چیبه دغرو
صولق آدم چپین بر قلنمش اماره معناسنه درلمش مجتمع معناسنه چپبرشلك
درلمك اجتماع معناسنه ویر قلنمق بولغت جیمله وهم خاء معجمله روایتلدر جسین
للجو وکرج چپین سله که سوکد اغاجندن اوردلر چتر سایبان چتین ایرك
قوی که ایکی یانندن برکمنشدر نخش اوردکلری علت که طبیبلر قتنده سلغه
درلر اد ملك کوده سندن چقر بوبر یادنجان وقربوز مقداری اولور هیچ اغومز
اسدی وطوسی وهندوشاه نخجوانی وشمس فخری بولفظی آدم بوبیند اولانه
تخصیص ادرلر غماج آغز بوزمه بویك بیجق که ایچنه قاوچقماق قویرلر واچه
وطرق قویرلر بولغت جیم وخا فصلنده روایت اولندی وهم میم
فصلنده کلور انشاء الله خیدن درشمك کوشیدن معناسنه وطابه بول
لنمك معناسنه دخی کلور وبکلم معناسنه دخی کلور جدا ایرو جدالی
ایرولق جدا اول دوه که دردیا شنی طولدرمش بشنی سورد جدکان مخالف
تد بیرلو چرا نیچون مقام تعلیلده استعمال اولنور وینه مفعولدن

سنواللدد چرا اوتلق اوتلمق واوتلین طوار یعنی چریدن لفظندن صیغهٔ

مبالغه در چرازادا وتمی جوق چراغ حقیقتده فتیان یانن اودلکا دیدر

الت مخصوصیه د دکلری مجاز در چراغ پایه اول التدرکه چراغ انک اوزرنده

• یانر چراغ بر اول که چراغی انک ایچنه قودلر بر یردن بر یره الوب کدرلر

مثلا فانارکبی چراغدن اول که چراغ انک ایچنده یانر مثلا چراغ باشنده

طاس وایلکن کبی چراگاه وچراکه اوتلق مرتع معناسنه چرامین علف

بهرامی ٭ بماند مرا اینجا بیچاره داه کم کرده ٭ نه آب بامن بیچاره نه چرامینا

چرانیدن اوترمق چرب غالب چرب سمز فربه معناسنه چرب دست

المصولی کشی که اشی یواشلر چرب چرویش جربیدن غالب اولمق جرجه

• قلوغان دیدکلری اوت چرخ اسم مصدر در حرکت دونیر معناسنه

لطیفی ٭ میرنم چرخ گاه که بصفاه در غمت چون دمی حضور برمه ٭ وهر

نسنه که حرکت دوریر ایله حرکت ایدر فلک وچقرق ودولاب وعربه

تکرلکی وبقرم اجنده دونر کبی وقس علی هذا وبر نوع قتی نایی ادیدر وبقا

68

تن دوغ درلر ترفروش سبزه صاتن کشی سبزه فروش دخی درلر تن تیزاب قجی دکلری اوت تریان

تریان لفظندن تحفیف اولنمشدر ترنجی قروت یعنی کشک ترینه ترخانه تریعه اینش ویوقوش یولر

که چنکالو کله کدر لر لطیفی چون باز پرنده بر کر بوج چون باروزنده بر تریوق تن بر کجراک

قوشجغز در که باغلرده وکلستانلرده اولور رنکی بوزور قی الغه مایل کنده ایواوغم بر وم

ولایتده اکا قوجان درلر واصفهانده ترنده درلر نته که ذکر اولنیدی تن ژاء عجمی اله یوقش فراز معناسنه

واکین که یردن تل تل چقمشدر وهنوز عربجه شطاء درلر ترده دکرمن طوکوزلغی عربجه طبق

وبرکه درلر تن وتی بغدای واربه باشنك قلچوکی وقبونك سواسی واو وکلیدبری تیسدن

بوغلمق تسخر طنان واستهزا معناسنه تسو ایکی حبه درجه نك یکرمی دردی بر دینار ودردینارك

سدسی یعنی التی بخشند بر بخشیدر پس تسو دینارك سدسنك ربعی اولور تعریب ایدب طسوج

درلر تسی بر نوع کرته درلر اودن اوق کبی تولیی اولور دیرلر انکله قوان ادمی وآتی اورر تش

بوبك کسر بلته که انکله اغیز یا درلر تشتخوان صیتی تبشیل اولنه که انکله بالق اولرلر اشهر

روایتده نونله در تشت لگن که تعریب ایدوب طشت درلر تشرین تاریخ رومیدن ایکی

آیك ادیدر تشرین اول اوتوز بر کوندر که کونش انك اون دردنجی کونی عقرب برجنه انتقال

ایدر تشرین آخر اوتوز کوندر کنش انک اون اوچنجی کونی قوس برجنه انتقال ایدر تشلیخ سجاده تشنه صوسز عطشان معناسنه وخنجر معناسنه دخی استعمال اولنور اما بوثانی معناده اصل لغت دشنه در بونلرک اراسنده دالله صح

تانك تمام تواحی وتبادل وورد تشویر خجالت شیخ سعدی هی کفت اندران غرقاب تشویر
مرابکنار رود دست یار من کیر تشی شین معجمه ایله وسین مهمله اله اکیسی دخی مستعملدر اوزون
اوقلی کرپی که ذکر اولندی تعویذ هیکل که اغلنجقلر بوینه بغلرلر حفظ ایچون ودفع
بلا ایچون تفتغ بر بویك غله اوجاکیدر بعض یرلرده مزوکلر بریسی درت یوك اولور
ماوراء النهر اقلیمنده مستعملدر بولغت تا ایله ونون ایله مرویدر تف تاب وحرارت تغاع
قفاسکوکی اهیانه معناسنه بولغت شایع اولدوغی یرلرده بوندن ساغر دوزب شراب ایچرلر
بوسببدن تفاع لفظندن شاعرلر ساغر معناسنه استعمال ایدرلر تفت حرارت معناسنه
اسم مصدردر وصیغه ماضی در تافتن لفظندن تخفیف اولنور تصریف اولنمشدر وجمیع
معانی سنده بویله تخفیف دخی استعمال اولنور اسدی زتفش همی دشت وکردون بتفت
زبانش همی کوه هامون بکوفت قرمغه اورمك لازمدر تکلدوکندن اوترو ارمك معناسنه
دخی استعمال اولنور مجموع حرارتك لازمدر تفریدن قاورمق قلمی معناسنه تفسیدن قونمق
وقزدرمق لازم ومتعدی ایکی وجه ایله استعمال اولنور تفش حرارت تفشر طعنه لطیفی
مکن تفشه بر من توای تندخوی چه دانی چه آید برت تنجوی تفشیله قلیه کزده کلری

طعام تقرده

طعام درکه تعریب ایدرب طفشیله دیرلر بعضلر نقلوا دردیلر تفنه ایجا ایدوب تفق نوده ملك که بر کشیه قاقمق
یوردنه توکیدرلر تفوه ساقشدن اولان قیقاق قفار معناسنه تفر سایدی
غارنکی یتری دکری اق یمشق طاش تقبع کشنلر

تقیرده کراویا دکلری دارولك طبیبلر قتنده معروفدر تك اتلك بجرلدوکی
یرکه عربجه شوط وطلق درلر ویکرمك ویلمك معناسنه دخی کلور ورب
معناسنه دخی کلور عربجه قعر درلر وقوش بورنی منقار معناسنه وتکیدن
لفظندن صیغه امردر ووصف ترکیبی در بارتك ولسب تك واداتك
تشبیه درکه اسمك اخرنه اولاشور برنسنه اکا تشبیه اتمکیچون مانك
ایکیسی دخی دریانك دکزلیی در تکاپوی وتك پوی یلب یوپورمق معناسنه
لفظ مرکبدر اسم مصدر معناسنه استعمال اولنور تکاور یورغا آت
تکرك طولو که هوادن یغر برك ومرك قافیه سنده استعمال اولنور تکرو
تکس وتکش ازمجکوردکی واولکه اوزم سقلد وغنلدن صکره قلورکه
جیندرلر عربجه شجیره درلر فصیح وشایع اخری سینله استعمال اولنور
هوس وفرس وزننه تکل نوخاسته کنج یکت که هنوز سقالی کلمه مشدر
تکوك جانور صورتنده دزلمش قدح که انکله شراب ایچرلر تکیدن
یلب یوپورمق ویوکرمك دویدن معناسنه وبیلك یوبیدن معناسنه

تكين بهادر تار د يه جك عربجه د ر صحيح فرسن داخي شايع اولمشدر ويقين
معناسنه داخي استعمال اولنور تلاتف وتلاتوف چيل و كرنجي ولان كمسنه لركه
مردارلقدن پرهيز ايلمزكو وپاس يوردر تلاج اون يعني اواز ومشغله وغوغا
وغلبه تلخ اجي تلك هندوستان قماشلرندن بر قماشدر تلنكي كلخن جمعيسي
تلوسه يجك قيجوغي تله اوني كه دزايلر وكلاه دوزلرك اكيندر وقوكه
انكله قوش دوترلر وتوبن وطوار بغلنان يره دخي درلر تلي بوكرتلن
ديدكلري يمش كه عربجه عليق درلر تم كوزك پرده سي كه طبيبلر قتنده سبل
ديمكله معروفدر تم زدن اسم اولمق تمول اول وت كه طبيبلر قتنده ضامري
ديمكله معروفدر ادمينلر خبروك درلر تمنك بلنك فا معناسنه تموز
تاريخ روميده بر آيك اديدر غايت ايسيلر وقتدر كنش انوك اون بشنجي
كون اسد برجنه انتقال ايدر شيخ سعدي • عمر برفست وآفتاب تموز • اندكي
ماند خواجه غره هنوز تمول اسدي دواشيك بر نوع اوقدر كه انكله پوته
اترلر شمس فخري دوانيتك پوته دركه اكا اوق اترلر هدف معناسنه

كوزلك انكله جونكلمش كوزلر ايو كورلر وهم بردارددي معروفدر كوزاوتلرندن
چشم كشته اكملو كوز لو شيل وشاشي درلر چشمه بكار ينبوع معناسنه واكثنه
وحوالدن مثلو نسنه لرك بوردي و بوكه بكر ده نه واريسه چشن بيرام
عيد معناسنه چشيدن طتمق ذوق معناسنه جعد قورجق ساج
لفظ عربيدر اما فارسي شعرلرنده شايع در جغ بويندرق كه اوكوز لروك
بوينينه اورر جفت سوردلر وعربه جكرلر چغامه شعر وقصيده درلر
چاه معناسنه چغانه درت تخته جقلردركه الده چالرلر واقلغه دخي درلر
چغبوت وجغبت يصدق ودوشك ايجي الين معناسنه غينلر بارا سنده
تسابق واردق جغد بيقوش دديكلري قوش ويرانلرده اولور چغرات
يوغرد ودرلركه سرمه تعريب ايدوب صقران درلر جغز قربغه چغابه و
جغراق وجغرواق قربغه يوضي صولرده اولور عربجه طحلب درلر چغنه
بر قوش اديدر كوزلري بويك رنكي صاري ولغه مايل تعريب ايدوب
چغنق درلر چغو بيقوش جغد معناسنه چغاله قوشلر رنكي هواده اوسون

يرده اولسون جفت اول عددك كه تنصيف اولنه فرد وطاق مقابلنده

زوج معناسنه وهر نسنه كه بر نسنك مقارنى اوله هر برينه اخرك

جفتى درلر بو قبيله دندر كه ار وعورته جفت درلر وعربجه زوج درلر

جفتن اكلمك ويانه قابمق دكون معناسنه جفته اكلمش منحنى معناسنه

جفته كراو دكه اوزم ايچون باغبانلر ايدرلر عربجه عريش درلر وعروش دخى لر

چغرشته ماصوره كه جلاهلر ايلك صرر لر جفيدن بيشمق جفيدن

قازوق وميخ قفقق چك قاضى بتسى تعريب ايدوب صك درلر چكاچاك

بر قتى نسنه بر قتى نسنيه طوقنمقدن حاصل اولان صوتك حكايتدر تركجه

چق چاق درلر فردوسى چكاچاك خنجر بكردون رسيده نهندوستان

خون بجيحون رسيد چكار ديه ادمه استعمال ولنور وطاغه استعمال

اولنور چكامه شعر قصيده چاه معناسنه چكاول وچكا وطورغاى ديدكلرى

قوش كه عربجه قنبره درلر وابو المليح درلر جكر بغر كبد معناسنه جكر اكند

باغ بغر جكر استخوان ديدكلرى اوت ديباك معناسنه چكل توكرستانده

بر كوزللرى چوق يردر جمله بته طپرلر وهم اول يرده بتخانه نلر ادييدكه

عليه يله علم اولمشدر اول بتخانده بغايت كوزللر چوق اولوب بتلر قوللق

ايدرلر انك سببيله بوتلره زياده ميل واقع اولوب وقراحى طايفسنه داخى چكل

درلر معلومدركه يغماجلردر بو معناى قصد ايدب محبوبلره ده چكل استعمال

اولنور چكن بر نوع محبوب بزدر اطلس انواعندن اكثر بودر كه خروسك

بوينى تولرندمع استعمال اولنور بيت خروس وار سحر خيز باش تا سروتن بتاج

لعل وقباى چكن بيارايى ه چكو زخمه كه انكله سازچالرلر چكونه نيجه كيف

معناسنه چكيدن طمق نقط معناسنه چل قرق اربعين معناسنه چهل

لفظندن تخفيف اولنمشدر جل كسر جيم عربيله قرب اولنان صاب چل

ضم جيم عجميله چولكه اته اورترلر جلاه جلها حايك معناسنه جلب

دوبسى عورت وزنخ جالرلر جله اول كشى كه ايشه قوى اولا جلفوزه چام

قوزاغى طبيبلر قتنده معروفدر چله اوچ معنايه كلور اولا بر نوع منتردر

سمادوغ دمكله مشهوردر ثانيا مدت نفاس ثالثا درويشلركه قرق

کون خلوت جکرلرا کا چله دلر جلویز مفسد و غماز چلیپا خاج نصرانیلر
طپر شمس فخری محمود غزنویشان از بهر دین احمد زنارها کسته بشکسته است
چلیپا چلیدن کمورمك مثلوات اویان وجلدلك ایلمك چم معنی شهیدی
دعوی کنی که شاعر دهر و لیك نیست در شعر تو نه لذت و نه حکمت و نه چم
چم چم قات قات دیمك اولور جام جام معناسنه جاش اولدرکه اوغرلین
اون کورب بویلر یرتجی قوشلرك صفتی در شعرا محبوبلرك کوزی وصفنده استعمال ایدرلر
اولنور جمان صیغه مبالغه در چمیدن لفظندن تخفیفا ولنمشدر سروچمان
یعنی نازله صالنجی چمانه سوجی قانی جمست بر طاشدر که رنکی کوك
فز للغه مایل کوهر ایجنده بهاسی کسکر کلدر معدنی مدینه رسولدن علیه
الصلوة والسلام اوج کونلك یولدر صغر کولی درلر انده اولور اما اصل
کمست اولوب اندن تعریب ایدوب جمست دکلری دلالت ایدر که عجمدن دخی
جوق اولا چمش کوز چشم معناسنه چملول صالنجق چمن چایر ودکل ادخی
بولیول درده ایدرلر ایچنه صوصالوب دکاکی صوا دردلر واغجلر اکسن

اکه

اکه صاف دنلمش یول چمیدن نازله صالنمق سرف یزدی جوسرو تو دامن
کشان می چمید چمن دامن از شرم برسر کشید معماد رنجم چقر چنایه براویون
درکه وای لطنانه وای سلیانه در چناغ ایارك دینکیسی چنان شیله جنبه دوکج
که انکله کاذلر بزی دوکه دوکه یورلر وقپوارد نه برقد قلری اغاج اکا طراقوز
درلر وقپوکواسی درلر وبو فقیر حقیروك منشا تندندر تلطفا یدوب دعایله
صورتندن دعا علیه قصد اولندی جنبیدن دپرنمك تحرك معناسنه تعدیه
جنبانیدن درلر تحریك معناسنه چند نجه عدددن سؤال اولنور جندال
فیلسوفا ولنلرك خاص مستعدا ولان مصاحبلر چندان نجه نجه که انجه دخی
درلر کم خبریه معناسنه جندل صندل اغاجی جنك برساز ادیدر وقوش
قیناغنه وادم پنجه سنه دخی درلر جنك بوزلمش ال سلا معناسنه چنك مرغ
قوش بورنی منقار معناسنه چنك مرز ادوکل بورننغی سوریجه که اکا
عربجه خرطوم درلر چنكال قوش قیناغی چنكال خواست نعمر دکلری طعام که
عربجه دلیك درلر چنكان اعلام رجالندندر چنكال برتجی قوشلروك بورنی منقار

معناسنه وبعضلر قینغی در درلر مخلب معناسنه چنكلوك الی وایاغی سقط
کمسنه تشنجدن ویاخود داینك اوغلانكن یرامز دوتدوغندن اولاو یا
برغیر آفتدن اوله چینیدن طملق چکیدن معناسنه چنین بویله جواربه جو
حرف تعلیلدر چونك معناسنه ظرفیت و توقیت معناسی بله ملاحظه اولنور
حافظ چو یاد عزم سر کوی یار خواهم کرد نفس ببوی خوششش مشکبار خواهم
کرد ، جواز انجدن دوزلمش صوقی که اچنن طوز وصرمسق وبوندن غیری
نسنه لرد وکرلر جوال معروف تعریب ایدوب جوالق درلر جوان یکت
کشی فتی معناسنه جوانمرد یکتار وسخی معناسنه دخی کلور چوب اغج که کسلمش
اولا چوب خوار اغج قوردي واورسی در کلزار قافیه سنده استعمال ولنور
چوب سای دربی نجارلرول التلرند ندر عربجه سفن درلر چوب نان
اوغلاغوکه وارد آنه دیمکله معروفدر جوزکن دکمه چونه وچومه قوش یوریسی
جوزهر فلك قمرك ممثلی مایلی تقاطع اتدوکی ایکی یرده بر برنه مقابل ایکی
نقطه که عقدتین درلر وراس وذنب درلر چوشیدن قیمق معناسنه

اسم مصدردر جوشیدن یاپشمق جوغزي یوغرت جغرات معناسنه جوق
جماعت معناسنه فارسیده وترکیده مستعملدر جوك دشت وقبجاق وترکستان
دللرندندر فارسی نامدرده چوق استعمال ولنور وپادشاهلر قتنده
اوکنده دزین قیوب بوکمك درلر جولاه وجوله جلاه جون اماله سز وشباعسز
حرف تعلیلدر چونکی معناسنه بیت چون عاقبت زصحبت یاران برید نست
بیوند باکسی نکند هرکه عاقلست وحرف تشبیه دربکی معناسنه حافظ
کر خلوت ما را شبی از رخ بفروزي چون صبح در آفاق جهان سر بفرازم
جون اماله یله واشباعله نیجه ونته دملك ولور کیف معناسنه حافظ
ز کریه مردم چشم نشسته در خونست ببین که در طلبت حال مردمان چونست
چنان ایله چونان معناسنه لطیفی مکن بد که چونان ببینی جزا نکوکار
باشد بنکی سزا چونین بویله چنین معناسنه اسدی چونین بود کیتی چنین
بود کهش مهربانی کهش کین بود جوي ارمق جستن وجویدن لفظندن
اسم مصدردر وصیغهٔ امر و وصف ترکیبی جست وجوي درلر استمك

معناسنه جوی بار ارمق کناری جه هاء ملفوظله چاه لفظندن تخفیف
اولنمشدر ماه ومه بکی چه هاء مرسومله وکرجیم عجمی ایله نه دیمک اولور
غیر ذوی العقولدن عبارتدر ها تلفظ اولنمز اما کاه اولور که وزن ضرو
تندن او ترو کسره اشباع ایدرلر یا حاصل اولور چهار درت چهار خانه
کیبه که شردن درلر چهارده اون درت چهاردهم اون دردنجی چهارم
دردنجی رابع معناسنه چهار زنده بر نوع چچکدر که هرکز رنکی صولمز یاز
وقش تازه طورر چهر وچهره صورت چهل قرق اربعین معناسنه هانک
سکونی وکسره سی جایزدر چهل پای چیان دیدکلری اغولو بوجک که حشرات
ارضدندر عربجه شبث درلر جهودانه بر طعام ادیدر عربجه نفاق درلر
ترکجه باغ اوردکی درلر جهیدن قلقمق جستن معناسنه چهیوز چاه
یوز معناسنه دیکی اندن تخفیفا اولنمشدر چی نه دمک اولور
آخرنده کی یا کسره یوز بخون اشباع اتمکدن حاصل اولور اسدی
چو کن لغت شد بود بی چی وچون هنوزش نه پیوسته با کاف نون

جیدن

جیدن درمک مثلا اغجدن یمش وکلستاندن کل درمک مستقبلا تندن بر یا
زیاده ایدوب چیند وچینند درلر چین وچین یورکلو وجراتلو کسنه چین
یورکلولک جرات معناسنه چین دوست اولکه هر ایشه صوقلنه وبشان
چین شدن یورکلنمک یعنی جرات اتمک چیز نسنه شی معناسنه چیزی
بر نسنه چیست ندر لفظ مرکبدر چیستان مثلکه عربجه ارعیه درلر نظمله و
شاعرلر صورت وریب بونفر درلر چیلان عناب چین طغرو راست معناسنه
وبکلم شکن معناسنه ومشهور شهرک ادیدر تعریب ایدوب مبلن درلر وچیدن
لفظندن صیغهٔ امردر و وصف ترکیبی در کل چین وعرقچین کبی چینوز
طغری مستقیم معناسنه چینه طوزق بکی که دانه جنسندن اولا جیوه سنك
جیم عربی ایله وجیم عجمی ایله لغتدر حرف الحاء حتو بودر که فارسیده حاء مهمله
کلمز اول که استعمال اولنور زبان عربیدن ویا غیرلردن منقولدر ویا تحریفات
عوام قبیلندندر دلیلی بعض الفاظ حاء مهمله ایله فارسیده شایع اولدیسه
واجبدر که نقل اولنوب شرح اولنه حاش فتح شینله حاشا معناسنه تخفیف

اولنمشدر کلمهٔ تنزیه در لطیفی لبت را لعل خوانم حاشه لله زین ترجمان نه دم
حاشه لله حاشا کلمهٔ تنزیهدر خافظ حاشا که من بموسم گل ترک میکنم من لاف
عقل میزنم این کار کی کنم وهم بر اوت ادیدر که طبیبلر قتنده معروفدر خال
شمدزمان معناسنه کلور لطیفی بسیار عمر فرصت باقیست نه باینه این حال غنیمت
دان مندیش زاینده وخالت معناسنه کلور که کشونک وصفندن وحضورندن
وتغیر آتندن عبارتدر اکثرا شیایه صفت واقع اولور بیت دروغی که خال
دلت خوش کند به از راستی کش مشوش کند وبو قبیلدندر که مقام کاشکیدن
توشلا اولنور لطیفی دمی زند و می زیبا و حاتم تا نی خال انکه نه دست بکس
پای نانی خالیا شمدکی حالده دملک اولور باکثر تخلیص خلاصهٔ کلام محلنده
استعمال اولنور لطیفی حالیا مصلحت وقت چنین است چنین که نشینم
بهم امده درباع سه سین حاما اوزانده ندر ایکی درلو اعتبار اولنمشدر حاماء
صغیر وار که ایکی مثقالدر حاماء کبیر وار که اوچ مثقالدر حبذا کلمه مدحدر
نعم معناسنه کوکچک یک اولور ومقام تعجبده دخی استعمال اولنور نه عجب

معانسه

معناسنه حبه اوزانده برچکردک عرددر برچکردک ایکی اربه اغریدر حذل
خصیصه دیدکلری دارو که طبیبلر قتنده معروفدر حاء مهمله وحاء معجمه ایله
اکسی دخی مروی لغتدر حرون لفظ عربیدر سرکش ومنقاد اولمین اته درلر
فارسی شعرلرنده چوق استعمال اولنور احمد کرمانی برنفس حرون نه اندک
رنج تا راحت روح یابی از کنج حزیران تاریخ رومیده بر ایوک ادیدر اوتوز
کوندر کنش انک اوننده دخی کوکی سرطان برجنه انتقال ایدر حصیر فارسیده
وترکیده شایع لغتدر حکم انداز اول که اتده وغنی یزمیانن لحقصد ادرسه اوره
حمدان کبیر معناسنه خوارزم لغتیدر نته که شیخ سعدی حبیثاتنده نقل ایلدی
حمدونه میمون دیدکلری جانور که عربجه قرددرلر حواصل سقا قوشنک قورصغی
کورک ادرلر حیز اوغلان که مخنث اولا اسدی وطوسی وهندوشاه نخجوانی
وحکیم قطرانی وشمس فخری شویله تصحیح ایلدیلر که اصل لغت هیزدر ها ایله
زیراکه فارسیده خاء مهمله مهملدر هیز دیو پهلوی دلنجه خام درلر کیم کرکسه
دوتدوغندن او ترو ومخنثلق ایدن ارکشیه بر سبیل استعاره هیز درلر

کثرت استعماللە حقیقت کبی اولدي اما عام حایله تلفظ ایلدیلر بو
سبیلك بوردە نقل اولندی حرف الخاء خانك مخرجی که درە دهانك
اول منظم اولدوغی یردندر بو سببدن فارسیك اکثر بودرکه خاء مفتوح جیمله
صکرە وحاء مسکورە دن صکرە رومضمیه اشارت ایدوب واو رسمی یزرلر
شیله که هر کز تلفظن دخلی یوقدر ابخوست وخاب واستخوان وخویش کبی
خاخصوك اوت اوداغی اول جیم صکرەغی بالعکس دخی جایزدر مروی لغتدرخاد
دولنکج که چیلق دخی درلر بعض معناسنه خادە طغری راست معناسنه
وبوداق شاخ معناسنه خار دکن خارا قتی طاش که اکا هیچ نسنه کار اتمزوبر
نوع قماشدر معروف خارپشت کرپی دیکلری جانور قنغز معناسنه خارش
کچیك دیدکلری مرض حکر معناسنه خان قتی طاش که اکا هیچ نسنه کار
اتمز خارا درلر وخان درلر خاستن قایم اولمق خاشاك وخاشه چوب و
چوب قنی معناسنه خاك طبراق تراب معناسنه خاکدان چوپلوك
منهی معناسنه کمال احرف صورت ادمیلطف منع خود بنکاشته بس

بقهراه هبطواد رخاکدان انداخته اسلوب صیغه شویله اقتضا ایدکه
طبراق محلی دملك اولور خاك روب سپرندی که عربجه کبا درلر خاکستر کول
ماد معناسنه خاکشو اول کوزاوتی درکه جیم بابنده نقل اولندی اصح روایت
جیمله در خاکش قزل توددری حبه معناسنه خاك کش سورتکی اغاجی که
اکبجیلر اکین اکدکدن صکره انکله تخمی اورترلر خاك نمك اوغلابخقلر اویونلرندن
برایوندر طبراغی یغرایچنه برنسنه کومرلر دونلر اول طبراغی ایکی بولرلر اول
اچنده کی کزلد وکلری نسنه قنغنك بولوکنه چقرسه غالب اولور خال فارسیجه
بکدشامه معناسنه عربجه طانی که انه نلك ارقوندا شدر خالو فارسیجه
طانی درخال معناسنه خام چیك اشن واتده استعمال اولنور وخام عیشده
وخام کوندە وکمند معناسنه داخی کلور خامش اسم ساکت معناسنه خامشه
سرکله دیدکلری اوت که طبیبلر قتنده شیطرج دمکله معروفدر خامه قلم
وقوم یعنی خاموش اسم واوله واوسز دخی لغتدر خان اولوبك
وکاربان سرای وخانمان معناسنه که اوبرق دملك اولور یالکوز خان

ویالکز مان دخی استعمال اولنور حافظ بیاکه ترك فلك خان روی غارت
کرد هلال عید بدور قدح اشارت کرده خان دان اهل بیت خیلخانه
او برق متصل یازلور برلغت اولمشدر خانه او بیت معناسنه خاور مغرب
ننه کم اسدی وطوسی اشراط ساعت بیاننده بیوربدر بیت سوی خاور
آید بدید افتاب هم اتش کند جوش طوفان هم اب حق لغت بودر که نقل
اولندی ارباب لغت جمله بونکله وزدنر اتفاق ایتمشلردر اما شاعرلر
مشرق معناسنه چوق استعمال اولنور انوری بدست عشق گرفته امید
دامن دل که افتاب هم اکنون برآید از خاور خای لذت طاد معناسنه
اسم استعمال اولنور وخابیدن لفظندن صیغهٔ امر و وصف ترکیبی خایسك
بویلك چاکج مطرقه معناسنه خاییدن چینمك مضغ معناسنه خایه طشق
ویمرده خایکینه وخایه ریز قیغنه خباك بوغز قسلمق شویله صواش وقتنده
خصمك بوغازی قسلور زبون اولور شویله که ارتق اوله اولدر و
انوك لوازمی دخی مراد اولور ودخی طنجمقدر رودکی باد وسه

بوسه رها کن این دل از کرم وخیال تا بمنتی احسان باشد احسن الله
جزاك واغل چهار دیوار که اوستی اچق اوله دقیقی زکلکش بیشه بر
شیران نعض شد کمندش دست برکودان خباکا خبا بیدن چینمك خبر برده
خبر چیندجی یعنی جاسوس خبزدو وخبزدك طوکوزلان قوردی جعل
معناسنه خبك بوغز قصلمق شویله که برکشی بیله صواشجق بر برینك
بوغازنی بوغر خیکال بوته هدف معناسنه شمس فخری نتیر حادثه اجرام
داغرض تن اوست که چشم شست کشا نیست جز سوی خیکال بو لغت جیم
ونون باینده نقل اولندی خبه بوغلمش اوسم مصدر دخی استعمال اولنور
بوغمق معناسنه خبه کردن بوغمق مصدردر خبه ضم خا ایله قزل تودری
دکلری اوتدر که طبیبلر قتنده معروفدر ترکجه قوش اتمکی درلر حق بودر که
برنوع قزلجه تخمدر اصفهانده اکا خاکشی درلر ختلان ختن ولایتندن
بریرك ادیدر ختن مملکت ادیدر مشهور ختنبر جمری که هیچ نسنه سی اولمیه
اناما للدار دله ختنه سنت ختنه کردن سنت ایلمك ختو برمرغوب

سکلردرکه اغوی دفع ایلر هر طعام که انده اغو اوله انک اوزرنه قوسلر
درلر درلر کرکدانک النی سکوکی درکه هندوستان جزیره لرندن صودن
چقراولورالتی چوردر دوزکارله کونه قرشو یاتوراغاردالورلر اندن
اوداناق والتلو اوزرلر بعضلر شویله روایت ایلدیکه چین ولایتنده
زنج اقلیم اراسنده خرابلق وچوللک یرلر واردر اوراده هیچ شنلک وآدمی
یوقدر انده بربویک قوش اولور ختوددلر بو وصفاولنان سکلک انکدر
درلر ابراهیم سندابندن روایتدر شویله ددی بربولک جماعتله چین
صحرالرنده کیدرکن ناکاه کون دوتلدی یولدا شلر قمو بونلرندن اشغه
اندیلر یوزلری اوستلرینه دوشدیلر باشلرنی قالدردیلر کوک اچلدی بعده
قلقدیلر بونلره صوردم که بونه حالدر دیدیلر که ختوددلر بربویک
قوشدر ذکر اولنان اوصافله وصف ایلدیلر بر کتابده دخی شویله
عبارتله نقل اولنمشدر قرن الختو یقال له قرن افعی اندن بچاق صاپی دوزرلر
بکلرکوتورر شبهلو طعاملر اوزرنه قورلر اغولو ایسه درلر خجسته

قتلو مبارک معناسنه وبرچجک ادی دیدیمیته معناسنه خدای تنکری علم
خاصدر غیره اطلاق اولنمز اکرچه اصلده صاحب ومالک وعزیز معناسنه
در صاحب مطلق ومالک مطلق همان تنکری تعالی در اندن غیریه صاحب
اموال ومالک املاک درلر وعزیز القوم که بالذات دکلدر بلکه بالعرض
در بو سببدن اوتر وخدای واجب الوجوده اطلاق اولندی کثرت استعمالله
علم خاص اولدی شویله که اندن غیریه خدای دینلسه کفر لازم کلور مکر که معنی
ترکیب ملاحظه اولنه کندو کلچی بیت امد برمن که من رسولم ٭ کفتم تو برو که
من خدایم ٭ ویا برشیئه خاصله ترکیب اولنه ده خدای وخانه خدای بکی شیخ سعدی
خانه خدای کود ربرج کبوتران ٭ بکشای ویا بکش که ببردیم از قفس خداخون
شهادت برمنعی مبتجه معناسنه خداوند اسمی صاحب معناسنه خداوند
مال وخداوند ملک وخداوند علم کبی کاه اولور که مضاف الیه سز براولویه
تعظیم قصد ایدوب خداوند درلر حسب السامع کل مذهب ممکن بو
اعتبارله عزیزلره وصاحب دولتلره وعلم وکمال اهللرنه شولقدد

شایع وذایع اولمشدر عوام تحریف وتخفیف ایدوب خوآند دیرلر وخواند
کارد دیرلر خدایگان اولو صاحب دولت اولان کمسنه خذل براوت آدیدر
حضض دیرلر طبیبلر قتنده معروفدر خدنک غایت اغاجی که اندن اوق
دوزرلر بو اغجدن دوزلن اوقه بیتر خدنک دیرلر کثرت استعمالله
مضاف حذف ایدوب خدنک دیرلر کمال اصفهانی بسوی مردمک چشم
دشمنت نرمک ؀ پیامهای درشت آورد زبان خدنک ؀ خدود اولکه
ترک دلنده هدک دیرلر برکشی یولداشنی اوشندورسه بکا هدک
ویرمه دیر عسجدی هرکه بردرکه ملوک بود ؀ ازچنین کار باخدوک
بوده خریش هراوده کتخدا اولان عورت که بانو معناسنه خدیو اولوبک
کشور خدیو هند دیرلر وتنکری تعالی یه اطلاق اولنور پادشاه
لفظی اطلاق اولندوغی کبی خر اشک خمار معناسنه وخریدن لفظندن
صیغۂ امر ووصف ترکیبی حضرت مولانا قدس سره کوش خر بخر وش
دیگر کوش خر ؀ وین سخن را دیدنا یدکوش خر لطیفی دیدناکه ورا ممیز شد

عاشق دلفروش وغمخر شیده ؀ واوزلو بالچوق که ایاغه یاپشور طوار بتا رقلور خم
کسر خا ایله طومان که یای وقتلرنده یوجه طغرای بورد کوز وقتنده الچق واردی
صولو یرلرده ظاهر اولور خُراج ضم خا ایله هر یمری که آدمک کوده سنده طولور
جفرا اسم غامدر بعضلر تحصیل ایدرلر خرادوش غوغا غلبه که خلق آراسنده
واقع اولور غلغله معناسنه لطیفی هردم که خطیب جلبی بانک بر ارد بجموع خرانز
افکنداو بخرادوش خراش قترد کرمنی که ات دکرمنی دیمکله مشهوردر
واول دکرمنه قوشلن اشکه دخی دیرلر خراش ایلی معناسنه کلوب قلاطرموکه
طرنقدن ودکندن کوده وقفتانده واقع اولور وبجعودن اغجه حاصل
اولور ثانیا دوشکن افتاده معناسنه اصح بودرکه اولکی معناده کسر خا ایله در
ایکنجی معناده ضم خا ایله در خراشیدن طرملق خرطین سوغلجان خرام بشارت
خرام کسر خا ایله صالنشوح علنا اولور واسم مصدر بیت مکر از یار من اموخت
کل سروبلی کاین چنین خنده وشرین خرامی دارند وخرامیدن لفظندن
صیغۂ امر ووصف ترکیبی سرو خرام وکبک خرامکی وکوزل خوب معناسنه

دخی کلور شمس فخری تا نباشد کوبه همچو لیثم تا نباشد کوبه همچو خرام خرامیدن

صالنمق خرایات کلک یر یعنی دخی سوریلماموش قتی بیر خربن قاوون وقرپوز

جنسندن ادیلدنکه عربیسی مشترکدر اکسنه بله بطیخ درلر خربط ابله یعنی بون

خربق اکی درلودر قراسنه خربق اسود درلر وفارسیجه خربق سیاه درلر

تورکیجه کرنی درلر بعض یرلرده لطانه قران درلر واغنه خربق ابیض درلر

فارسیجه خربق سپید درلر بعض طبیبلر بر سوسق بکی اوت اولور دبنک

لیغلری ولور اغر رق قو فر خربق البیض ولدد دید یلر اصح بودرکه خربق

مارلجق دیدکلری در خربنوان یارسه خفاش معناسنه خربوت قره توت

خرجال کوکجه قوغه خرجنک ینکج سرطان معناسنه خرچیک کیک یازی

بیابان معناسنه خرچین وخرچینی هکبه خرد اوزلو بالچق که اباغه یاپشر

سرد وفرد قافیه سندن استعمال اولنور شمس فخري بشیراز اتفرج کن بهشتی

در ودستش همه پر نرکس و ورد همه راود بود کوه وزمینش مناشد

دیولاخ وشوره وخرد خرداد اوق خرداد تاریخ جلالیدن صوك یارابیو تاریخ

80

قونسدن کبیسه اعتبار اولنماد وعندلی دورایدی وفرس ایلرینك التنجی کونی

خرد شتی قولان دیدکلری جانور خرز اواق دوك پاره پاره که هر نسنه نك

اواغنه درلر واتك اياغنك خرده سی معروفدر فارسیده ترکیده وصحف

ابراهیمك تفسیر جزلردر تمامنه بارده درلر بعضلر دیدیلر که خرده پازندك

جزلرنه وایتلرنه درلر خرده فروش اوق دوك صاتجی خرزه کبر معناسنه

خرزهره اغواغاجی دفعله معناسنه خرس ایودکلری جانور که عربجه دب

درلر خرسك براویون درکه اوغلنجقلر اوینزلر بري اکلور طوررا اوزرنه

قالقرلر قنغسنك اياغی یره اوررسه اول دورنك کوجسی واردر دیر

بوکزا اول دیلن طوردانك اوزرنه قالقرلر بویرلرده بواوینه اوزن اشك

درخرسند قانع خرسیدن پورسمق تعضن معناسنه خرف سوزنی وشدد

وسویلین کشی اصلده عربی لغتدر فعل وزننه فتح خایله وکسر عینله صفت درفارسیده

دخی مستعملدر بوسببدن شرح اولنوب نقل اولندي خرفتن خرلق که جان

چکشرکن واقع اولور خرفه تعمکان تخم که پر مر یرمر تحنه درلر خرف

درت معنایه کلور اولا خر لفظندن تصغیر دراشجك دمكدر ولور ثانیا بغربوكه
اوزرنه اودون واغر یردلر ثالثا دوه جك دیدكلری بوجك كه جكركه
شكلنده انجه دك وازونق قنتلری یوق اوزون ایقلری وار رابعا
سازلروك باسنده كسرش التنه قودقلرینه عربجه دامله دلر خرگاه وخرگه
قره اوكه تركمانلر یایلاقده دوترلر وپادشاهلرا وتاقی وتاقدن غلطدر
خرکن قودق كه انسكك چركنه وكجنه دلر خرکن كوكنك سككك انواعندندر
بای وقتلرنده اسنی یرلرده شنلك ولمیه طواره وادمه اوشرلر هلاك
ایلرلر خرکش صوقمان كه ایاغه كیرلر آتش قافیه سنده استعمال اولنور خرکش
اول چوق ایقلو بوجكدر كه یرده دشنز یاشور حمارقبان دلر ضم كافله
هش وخامش قافیه سنده استعمال اولنور خرکوش طوشن ارنب معناسنه
خرم هر یركه صویله وسبزه یله وچیچكلر ایله اراسته اوله اول یره خرم یردلر
وعربجه مكان نزه دلر وفارسی سنه یاء مصدر الحاق ایدوب
خرمی دلر نزهت معناسنه لاجرم خرم اولان یر كشایش خاطره

وفرحلغ

وفرحلغه سبب اولدوغندن اوتوری شادلغه خرمی دلر وشاد اولان كشیه
خرم دلر وزمانه دخی صفت واقع اولور انوری علیه نوشب چون روز روشن
باد روز تو همچو عید خرم باد وكاه اولور كه رانی تخفیف ایدرلر خسروی
ای سراپای معدن خرمی چشم تو بر دلم نهاده كرم وهم خرمی بر قول جیلك ادیدر
ارلدوكندن صكره تازه طورر صولمز خرمهن وخرمك كوز بوجوغی كه اشكه
وقاترلره طقرلر خرنبار اول عورت كه اشكه بندرب كزدردلر اما معیار جمالیك
محزی برنسنه نك وزننه جمع اولمقدر دیدی بو معنایه مناسب كند وبیت
انشا ایلدی بیت بمدح او وقصد دشمنانش همی سازند انس وجان
خرنبار خرند براوتدر چوغانه بكزر بلخ ولایتنده اكا خلخال دلر وخرند
دلر خرنوب كچی بوینوزی دد كلری یمش كه چكردكی قاد رخنبه دخی درلر
بر بستی اولور وبستانیسی اولور بوستانیسنه خرنوب شاهی دلر وبر نوع
دكن اولور كه خرنوب نبطی دلر وخرنوب مغزلی وخرنوب الشوكه دلر
وخیارشنبه خرنوب هندی دلر وقرظ دكاننه كه اقاقیانك عصاره

سدد خرنوب مصري وخرنوب قبطي درلر واتاغورس دیکلرا وته مصر
ولایتنده خرنوب ختر یردرلر ویمشنه حب الکلی درلر خرواَر اصلده
اشك یوکنه درلر صکره هر یکه استعمال اولندي خرول معروف خروسه
طلاق که عورتك فرجنده اولور خروش حمله وکورلدي که باد دلردن وجانور
لردن ظاهر اولور وصیغهٔ امر و وصف ترکیبي خروشیدن حمله ایلمك
وکود کود کورلمك خروع کنه اوت دد بید الجنز معناسنه که طبیبلر قتنده
معروفدر خروه حروش خروهه تلیه که قوشجیلر انکله قوشلر وقورلر
وطوزغر قودقلر یکه دخي درلر فلواح معناسنه خره هر نسنه که بري بري
اوزدنه یغالو کریج یعنی بکی وطاش کیی بکي خره چوب قر چاوکه مسجد ویامناره
وباغیري بنا یبد قلري وقتده اجمخدن چقر خریدار مشتري که بر نسنه
صتون الود خرید صتون المق خریدن اغلا بجوغی وچق دوتمق تخنبیل
معناسنه خریشیدن طرنقله طرملمق ودشله ددملك واصرب قوپرمق
خراشیدك معناسنه خروي جهان بر شبه دا وودمت منجون اوباکشم

همانا یافتی کامت کنون بزین بپش نخزیشم خریوف یرسه خفاش معناسنه
خز برجانوردر که انك یوکندن اکرب نفیس وفا خرکیا سلر طوقرلوا ولـ
کیاسیه دخي خزدرلر بعضلر درلرکه دکر فیوندر خزان شهر یوردماهك
اون سکزنجي خزف سقسي عزلی لغتدر فارسیده دخي شایع اولمشدر
خزمیان قندنطشاغی که اوغلان اشی دخي درلر طبیبلر ده قتنده جنندیه
دسر دمکله مشهوردر خزند زاي عجمیله وراء مهملیله اکسي بله جایزدر اول
اوتدرکه انندن کلك حاصل اولور خزیدن اوغلا بجق امکلمك وقرنی
اوستنه سورنمك ادمه صفت اولوب ویلانه وانك امثالنه صفت
وطیرنمق وسرچمك معناسنه فو وخزیدن درلو نته کم اسدي لغزیدن لفظ
انك تفسیرده دخسي کوني کوهر لو وناکس کشي وخسي عزب لغتده ماروله
درلر وفرس شاعرلرینك استعمالاتنده اکلنرکه خسی لفظندن منفعتسز
بیان اوتی مرادایدوکی مکرکه معناي اول تعمیم اولونبا ستعمال
اولنمش اولا بوتقدر جه موصوف بله ذکر اولنمو مناسبدي ومعیار جمالیله

چو چوب دیو نقل اولندی خاشاك معناسنه شمس فخری ای خسروی که منهل
لطف وعطای تو خالیست از کدرت وپاك از غبار خسی حسیدن اویمق
خستر بوجك خشرات ارضدن عبارتدر خستن یارلمق وسنجق معناسنه
دخی کلور ثنای خلق اکرد رتو خست ناکه خار توکل خویش از ود ریغ مدار
خستو اقرار خستوانه درویشلر خرقه سی که تیل تیل ایلمکاری وقللری
صالنور اولا خسته یارلو هرخستیه خسته دکلری حقیقت دکلدر خسرو
خسورن قاین اته خسو قین انه شمس فخری باد همیشه خسرو سلطان محترم
تا احترام دارد داماد را خسو خشاو اول یرکه اکن ایچون سورلمش طاشی و
چالوسی ایرتلنمش اولا خشاییدن طرملوح ودشلیه جیمنك ودمك رودکی
دریاد وچشم وبرد لا تش همی فزاید مرد میان آتش دریاچه کونه پاید
بی شك نهنك دارد دل داهی خشاید ترسم بکراد وکایدون نه خرد خاید
خشب بی هنرکشی خشت ایکی معنایه کلور اولا کرپیج که بشمك کرامدا وله خشت
پخته دلر وکاه اولورکه پخته یله صفت لمز سزین خشت لفظندن کرامد

وارد اولنور خطیب شیرازی صحن حمام رشك رضوانست کرچه بنیاد اوست
از کچ وخشت ماه رویان درو چو غلمانند فوتها پرزلهای بهشت ثانیاه
حربه خنجه وخشتك بریان مربع برزدرکه کوکلك قولتوغنه دکورلر لطیفی هرکه
از خار میق جیب بوده دامنی وخشتکش دریده بود خشك قورو ویابس
معناسنه وبدخو وناکس معناسنه دخی کلور خشك ابراز خشك افراز
خشك اوزا آچولملك التی نخود ومرجمك کبی ابراز وتوابل معناسنه خشکار
اولاتمك که النمك ایر واکنمش اوندن بشوره لر خشك ارد لفظندن تخفیف
اولنمشدر خشکامان برنسنه غایتسنه تشنجه چندرمك تفتیش ایتمك استقصا
معناسنه خشکانج بویك کدن خشك مازه اجغدن بودن قروادن
که عربجه شدب دلر خشك مقل مکی که طبیبلر قتنده معروفدر خشم قاقق
غضب معناسنه اسم مصدردر افصح بودرکه چشم وپشم قافیه سندن
استعمال اولنور خشم آلود غضبلو کشی خشند راضی خشنود لفظندن
تخفیفا اولنمشدر خشنار برنوع بیوك اوردکدر ترکیجه قل قیرق دلر

خشنود راضی خشنو قین اناسین مهمله وشین معجمه ایله مروید خود بیج حرام
زاده معناسنه لطیفی هرکه بداصل ویا خشوك بود حیف کو دهایر ملوك بود ٭
خشین وخشینه بوز رنکلو که قرالغه مایل اوله وکوکلکله قرالق اراسنده رنکلو
دخی دیرلر کسائی کوهسار خشینه را زبهار ٭ فرستد لباس حور العین خشینا در
قل قیرق وسوفه دکلری اوردك حق بوددکه مرتی دیدکلری قوشدرکه دکزلرده
چوق اولور جشنتار دخی دیرلر خط کش مسطر خف خف اکی معنایه کلور اولا
بوغجه ثانیا قاوکه بزی کوییندرلر اد دیرلر خفتان کیم که جنك کوننده کیرلر خفتن
اکی معنایه کلور اولا یتسو وقتی یتسو نمازنه نماز خفتن دیرلر ثانیا یاتمق واویمق
معناسنه کلور کاه اولورکه یاتمق مراد اولور اویمقدن قطع نظر خافظ شب قدری
چنین عزیز وشریف ٭ با تو تا روز خفتنم هوسست کاه اولورکه اویمق معناسنه
مراد اولور خافظ ٭ کفتم ای مسند جم جام جهان بینت کو ٭ کفت افسوس که آن
دولت بیدار بخفت خفته یتمش واویومش دمك اولور واکلمش معناسنه دخی
کلور شمس فخری شهنشاهی که بهر خدمت او همیشه پشت کردون خفته باشد ٭

خفجه قاضی حدو تعزیر اورجق اغاج کاه اولورکه التوندن ویا کمشدن ویا کندن
دوزب محکمه لرده صقلرلر خفرد وخفرد طوکولان قورودی خنبز ومعناسنه
خفنج قره جلبان خفه اکسرك سعال معناسنه وبغمق معناسنه اسم مصدردر
خفه کردن بوغمق خبه کردن معناسنه حفیدن اکسرمك خکشك برنوع برد
قدرخامطبرقدن دوزرلر دولودرلو نقشلر ایدرلر خلخ شهرنده قولر ایلرلر
خاك خشك لفظندن مخفف اولمشدر خکیدن بصمق خل سرکه عربی صحیح در
فارسیده شایع در خلاب جام وجرکف احمد کهانی چون هر همه در خلاب ماند
باسك همه در حجاب ماند نقل مادیه اویمش کمنلر بیاسندن در خلاشمه
تخمه صاید ولغی درکه بوغازله بوروب اراسنده طماغو علتی یکی برعلتدر تخمدن
حاصل اولور خلالوش غوغا غلبه وددددی که خلق اراسنده دوشر
خرادوش دخی دیرلر اما لاامله شایع در خلخ برشهر ادیدرکه غایتده کوزللر
ومحبوب جاریه لر وقزلر چوق اولور خلخال براوتیدرکه اندن کلك حاصل
اولور بلخ ولایتنده اکا خرند وخلخال دیرلر خلر جلبان خلم سموك بروندن

اقرعیجه بخاظ درلرخانك ضمه سی وكسره سی جایزدر خلند كویه كواوتی كه

طبیبلر قتندن سنور دیمكله مشهوردر خله ضمه خایله ولامك تشدیدیله تخفیف

دخی جایزدر اوج معنایه كلور اولا سموك ثانیا هرزه سوزهدیان معناسنه

ثالثا كونی كه كمی التلرندندر خله فتح خایله یتك كم معناسنه بعضلر ضم

خایله مشترك روایت ایلدی اسدی طوسنك وهندوشاه نخجوانینك

ترتیبی شونك اوزرنه دركه هرزه هدیان معناسنه دخی فتح خایله در خلیدن

دكن واكنه باتمق ویاره سنجوب اغرمق معروفی نخلد دل كه من از فرقت تو یادكنم

چون جراحت كه بدو باز خوردكرم سستم خلیش ایلجق صو خم فتح خایله اوج

معنایه كلور اولا آخر ثانیا صغه در ثالثا كمندك بوغان كچن یری خم

ضم خایله كوب دن معناسنه وبوری كه چالرلر خمانیدن اكمك وبركشی

بركشیه اوكینب سویلمك واتك بكی حركت اتمك خمیدن كوبجك بسقه معناسنه

خمخاج دغرمق ایچنه قاو وچقمق ویحق وطرق واچه قویرلر معنا رجما لیدن

ذكر اولندی اكا قولق درلرحق بودركه بولرده اغز بوز ملو بنجو قیدلد شمس فخری

بچامی شانه واتش زنه سیاهی اوه كتد بر زیواقیت كیسه خمخاج ۰ خمره لوپجك

حمیدن معناسنه تخفیفا ولیمشدد خموش اسم خاموش معناسنه شیخ سعدی

خداوند تدبیر وفرهنك وهوش نكوید سخن تا نبیند خموش خمیدن اكلمك

كمال اصفهانی كه دست بوس تو چون خاتم توان یافت كه زتا بادرزد ولعل قامتش

بخمید خنبر كب نون ساكن بادن اوكدن كلسه جمله دلك میمه قلبا ولنور

بولفظی دخی ایله ایلدیلر صكره تخفیف ایدوب خم دیدیلر خنبره كوبجك

اصل لغت نونله در تلفظده نون میمه قلبا ولندوغی سببدن میمله دخی

یازدیلر باشنه برلغت ولدی اكرچه كه بونك بكی تلفظده قلبا ولنور اصلی

اوزرنه یازمق كرك عنبر قنبر بكی جنبه اول كه كوب بكی اغجدن اویرلر و

بلچقدن اوردلر ایچنه اربه وبغدای وطروطولدردلر تركجه چیت ورلر

بوشكو برازمیق كن خانه را تابدد براز دانه كن خنبه را تا بسر خنج اسدی

طوسی وهندوشاه نخجوانی روایتنده منفعت معناسنه در شمس فخری

روایتنده نازونعمت وعیش وطرب معناسنه در جنجك فتح خایله بردكن

در ابو المؤید نباشد بر عیب از بختم ارعوده شود در دست مانند خنجك
خنجك کسر خا ایله صغرلق اغاجی که یمشنه حب الخضرا درلر فارسیجه ونمشك
درلر ترکجه جدنه درلر خنجك ضم خا ایله بوشن درمنه معناسنه خنجر
معروف خنجه اولسن که جماع صفاسندن ظاهر اولور خنجید از مروت
بای خذف ایدوب خنجد دخی درلر خنجیر چریش دتوننك محوسی که
بشوررکن محوسی دت یکا یاپلر خنجیل صنا الجق بادبیج معناسنه خندان
کولکن آدم بر سبیل استعاره انساندن غیریه دخی استعمال اولنور کل خندان
بکی خنده وخندیدن کولمك ضحك معناسنه خندیدن مصدردر خنده
خرش برکمسه نك یوزنه کولمك صقله کلمك درلر اول یزنه اکلدکلری
کشیه دخی خنده خریش درلر فرخی ای کرده مرا خنده خریش همه کس
ماران تو بس جانا ما از تو بس ضنغج قوش تمکی دیدکلری اوت که
طبیبلر قتنده تودری دمکله معروفدر خنك بوزات خُنك ضم
تینله ایکی معنایه کلور اولا صوق سرد معناسنه اب خنك وهوای خنك

درلر ثانیا بختلو دملك اولور طونی معناسنه خنوخ ادریس پیغمبری علیه
الصلوة والسلام خنور ایجنده طوتلال قبجاق بلنه وبجق دخی بونلره مناسب
نه فارسه خنیا ایروسرد معناسنه خنیاکر ارلجی مطرب معناسنه خنیك
ینقو وصدا که اکه طاغ اراسنده دوشر واواز که طاشدن چکر بو اجلدن
استعاره اولنوب ایللرده بلاوادی سویلنن کشیه ومشهور اولان اشلره
خنیده درلر خوصار ماشق ابو المتك چنان چون خوکه بر بیچید بکلبین
بلیچیم من برات سیمین صنوبر وقره چاوکه ینالراغجدن چترلر حروانی
بینی ان نقاش دان رخسار او وان برخو همچو برکرد ون قره خواب ونخو
نوم معناسنه ودوش دویا معناسنه واو رسمی در عند التحقیق خامع
الالف فصلند نلد خوابانیدن اویتمق وباترمق وچوکرمك واو رسمی
در خوابیدن یتمق واویمق واو رسمیدر خواجه قوش بوکی مثلا خروسك
وطودغایك وایوکك تاجی بکی بو سببدن تعظیم ایدوب بعض عزیزلره
خواجه درلر بو واوده ایکی وجه جایزدر لطیفی منم چون دیك وتو همچون

دجاجه • برمرشد راست بر تو خفته خواجه انوری خواجه در بغل شد
چنان معروف • که بباغ اندرون دو دراجه • هردو بایکدیکر همی کنند •
کیر خرد کس زن خواجه خوار کوتی حقیر معناسنه بو واده دخی ایکی
وجه جایزدر بری اوکه واو رسمی اولا الف ثابتا ولا ثانیا اولکه واو
ملفوظ اولا خور وصور قافیه سنده استعمال اولنه اماله یله اعتبار اولنمیه
بو استعمال نادردر فصحا اعتبارندن خارجدر خوارباز ازرق یمک خوان
اولکشتک که پادشاهلر کلدکده شهر جماعتی طونندیلر درلو چیچکلر وخوش قوقولو
اوتلر ونفیس قماشلر زینت ایدرلر واو رسمیدر الف ثابتدر خواستار طلبکار
معناسنه در خواستن لفظندن تصرف اولنمشدر اسدی کسی کان جهان ترا
بود خواستار ورا دانش ایدنه کوهر بکار واسم مصدردر ومناط فعل
دخی استعمال اولنور خواستن دلمک ارادت معناسنه مستقبلا تنده
سین هایه قلب اولنور خواهد وخواهند درلر واو رسمیدر الف ثابتدر
خواسته ایکی معنایه کلور اولا اسم مفعول صیغه سیدر خواستن لفظندن

دلنمشدر یمک اولور ترکیجه دلک دیمکله شایعدر ثانیا مال ومتاع وقماش
معناسنه کلور که عربجه عرض درلر واو رسمیدر الف ثابتدر خوالیدن بیمک
دوشمک واو رسمیدر خوالیلر اسدی طوسی نقلنده اشین معناسنه
در معیار جمالیده خونسالار معناسنه نقل اولندی خوان صفره وپهنه که
انک ایچنده طعام اراسته ایدوب یرلر واو رسمیدر الف ثابتدر اما غنی
سنده خا مکسور واو مفتوح والف ثابت استعمال اولنور جوهری صحاح
اللغتده مائده ایله خوان اراسنده فرق بیان ایلدی اکر اچنده طعام
اولجق اولورسه مائده درلر اولمیاجق اولورسه خوان درلر دیدی
خواندن اوقوق فارسی ترکی بکی مشترکدر قرائت معناسنه کلور ودعوت
معناسنه کلور واو رسمیدر الف ثابتدر اندن ومانده قافیه سنده استعمال
اولنور خونسالار اولکه پادشاهلرک اوکنه یمک دوشرویمک انک
حکمنده اولور واو رسمیدر خواهر قز قرنداش اخت معناسنه بو واده دخی
ایکی وجه جایزدر خوای طاد لذت معناسنه واو رسمیدر الف ثابتدر

پای وجایز قافیه سنده استعمال اولنور **خوب** کوزل حسن معناسنه **خوج وخوجه**
قوش ایکی **خود** کندو واو رسمیله د وبد قافیه سنده استعمال اولنور وادات
در براسمک آخرنه اولاشر حکم مرتبه خصوص حالنه دلالت ایدر لطیفی من
خود نمی رسم که پای سگت ببوسم یارب رقیب ناپاک ارجه ورا ببوسید
خود اشوکه توغلغه درلر صواش وقتنده بهادرلر باشلرنه کیرلر واو
ثابتدر جود وبود قافیه سنده استعمال اولنور **خرد وخرده** جوستان افروز
معناسنه در **خورد** واو رسمیله ترسد قافیه سنده برنجه معنایه کلور اولا
طعام یمک ثانیا کونش آفتاب معناسنه ثالثا فرس ایلرینک اون برنجی
کونی رابعا خوردن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی در یمک معناسنه
اسدی چه تازی بدیبا وخز وسمور ، چو خواهد تنت بلخور کرم ومور ،
وکتش معناسنه کلور کمال غیاث ، معشوق من که رشک وغیرت خورست ،
جانم فدا کنم که بدین مایه درخورست ، **خورا** بیاکن صیغهٔ مبالغه
درخوردن لفظندن واو رسمیله **خورایه** ایکی معنایه کلور اولا شول

اکنجی که جمیع اسباب مهیا اوله ثانیا شول صویه درلر که بندندن ضربا قتر
اسدی طوسی نقلنجه شول رماغه درلر که اندن صواللر **خورد** طعام واو رسمیله
سرد وفرد قافیه سنده استعمال اولنور وخوردن لفظندن صیغهٔ ماضی در واسم
مصدر دخی استعمال اولنور **خوردن** یمک مصدر در اکل معناسنه واو رسمیله
خورش اسم مصدر در ریاسی دیمک اولور ویاجک وایچه جک معناسنه واو
رسمیله **خون** بردخمتدر طبیبلر اکال درلر **خوش** واو رسمیله اتش قافیه سنده ایکی
معنایه کلور اولا ایو بخشی معناسنه ثانیا فین انا **خوش** اشباع واوله موش وردنی
قوردی دیمک اولور خفک معناسنه شمس فخری اکر بنود فیض سخا وبخشش تو ،
شدی مرحمت امید جهانیان همه خوش ، وکر نباشد عون تو درچنین وقتی ،
برآید از همه اهل جهان فغان وخروش ، وخروشیدن لفظندن صیغهٔ امر و
وصف ترکیبی **خوشاب** تازه وتر واو رسمیله **خوشه** اوزمک وخرمانک
صلقومی بغدایک واربرنک باشی وکوکده بر برج ادیدر عربجه سنبله درلر
خوشیدن بورشمق وقورسق لطیفی ، درختی کاب زدست بنوشد همه ،

میی وشاخش بخوشد خول طوکوز خنزیر معناسنه خول الاجه سرچه که چکل
درلر ومیدانی نقلندن طورغای ذیرلرکه قنبره وابو الملیح خول لفظنی بوتکله
تفسیر ایدر ویلاق که اغجدن دوزدلر ویاین بلق وبعض خیارك دیدکلری
علته دیلر خول فتحیتله خدمتکارلر حذمه معناسنه خولان خضیض دیدکلری خون
قان خون فتح واوله یغرق که اوزرنه اودون واغچ کسرلر خون سیاوشان
ایکی قرداش قانی دیدکلری ادویه خو خبه وخفه معناسنه خف کردن خبه
کردن وحفه کردن معناسنه درخوهل اکوکز معناسنه وبر مخصوص کوکی
اغجدن بشمقچیل الیتدر عربجه منغال درلر هانك سکونی وفتحه سی جایزدر
سکون صورتنده واو رسمیدر خوی واو اصلیدر بوی وموی قافیه سنده
عادت وتر کاه اولور که یایی خرندن تخفیف ایدر خوی واو رسمیله نی وحی
قافیه سنده درعرق معناسنه اسدی دلارام بر ابر خ ارشهر کی ثمن
لاله شد لاله لولوز خوی خویوز برسه خفاش معناسنه واوله وداىله
اکسی بله جایزدر خوید حصل که بجرلر اته یدوردلر واو رسمیدر بید

وزننه عماد دویش میان حلهٔ سبز اندرون بدید چون لاله برك تازه شکفته
میان خوید وعوام واو اصلیله تلفظ ایدرلر یانلرندن غلط مشهور قیلندیلر
خویش کندو خود معناسنه وقوم قریب معناسنه خویشاوند قوم قبیله
خویشتن کندو خود معناسنه خویله ایله واو رسمیدر بیله وزننه خواجه
هی هی معناسنه خهی برلفظ درزهی معادلسنده استعمال اولنور کمال اصفهانی
زهی شکسته خطت پشت مهرویان خهی ببرده لبت اب چشمهٔ حیوان خی تلوم
وخیك معناسنه وخیك لفظندن تخفیفا ولنمشدر حیا بیدن چیمك
خا بیدن معناسنه بو اول لغتدرکه خب فصلندن نقل اولندی حیدن اکلمك
خمیدن لفظندن تخفیف بوشکوره الاثاماه توخیده کماشت سپر کرد دمه
وداه چهار اخیر متحیر معناسنه کلور خیر اول کشیه درلرکه بد اندیش و
لجوح اولا واویشمش اعضا وقتمش کوز خیر شدن اویشمق وقتمق خیرد و
خیری برنوع چچکدر طبیبلر قاتنده معروفدر صاروا ولور بنفشی اولور
انك یاغن طوترلر بعض ارباب لغت خطمی معناسنده نقل ایلدی خطادر

اسماء او ویره ده ارباب لغتك نقلنه اعتبار یقدر خیری هر اوكه خطسی وحرمی كه
اندن اچار وسی اهلنه مخصوص در غیر لر دستور سوز كرمك اولمز مشفقی
روزبش خطر كرد مرونانش بشكستم بشكست مرادست وبرون كرد زخیری
خیزاب موج خیزران اولر اوتدر كه اندن قلقانلر دوزرلر اوزن چبوقدر
اكثرا اصلا صنمز هندوستان جزیره لرنده اولور اسدی همه دشت اونوكل
خیزران كهی بكسویش بیشهٔ زعفران خیزكر طوغت اوینی خیزبیك
قلقوب سومیلمك حیسیدن اصلمق اغاریدن معناسنه خیك طولم كه
ایچنه بال یكمز قویرلر خیكله براوت اد یلدكه عربجه جهیله وهرهند درلر خبل
وخیلاوندن سنجق عزمعناسنه خیم درت معنایه كلور اولا جراحت
معناسنه ثانیا جوال معناسنه كلوركه اسكی یامقدن طوقرلر ثالثا بغرسق
واشكنبه قازندوسی رابعا چایق كه كوز قراكلرندن وكربكلردن جمع اولور
خیمه چادر كه سفرلرده دوتولر حیف تكرك حرف الذال دل ساكن فعلك
اخرنده ضمیر غایبدر صیغهٔ حال وصیغهٔ استقبال مخصوصدر اكر صیغهٔ ندن اوندن

ویا هی لفظ كلسه صیغهٔ حال اولور می داند وهمی شناسد بكی واكر مجرد كلسه
ویا اقلنده حزوب كلسه صیغهٔ مستقبل اولور شناسد وبداند بكی جمعده
ماقبلنه نون ساكن كتورر لر دانند وشناسند بكی صیغهٔ جمولك اخرنده علامت
الحاق اولنسه ادات فاعل اولور دانند وشناسند بكی داج قوكو لفظ عربی در
صحیح اصلده داجی ایدی دجادن مشتق در فارسیده تاج وباج قافیه سنده
استعمال اولنور نظامی ای زروز سپید تاشب تاج بملد های فیض تو
محتاج داد عدل وداد ن لفظندن صیغهٔ ماضی ومصدر تركیبی می باید
داد بكی دادار تكری تعالی شمس فخری پناه ملك سلیمان جمال دین ودین
كه افتاب شهانست وسایهٔ دادار دادار قرنداش براذر معناسنه
دادرندا اوكی قرنداش كاه اولوركه رایی تخفیفا یدرلر داد بددرلر داكر
عادل دادن ویرمك اعطا معناسنه مستقبلاتنده الف هایه قلب اولنور
دهد ودهند درلر دار اویعنی سرای معناسنه فارسیده دخی شایع
اولمشدر وچانباز اودغانندن یقار وترتیبا تدوكنه دخی درلر بلك

اوزدنه بودركه اودغانه ددلر دارا اوج معنايه كلور اولا بر بويك
پادشاهك اديدر اسكندر ذوالقرنين النده هلاك اولدى ثانيا داشتى
لفظندن صيغهٔ مبالغهٔ فاعل طوتقان معناسنه ثالثا انباردار معناسنه
كلور داراب اول پادشاهدركه اسكندر النده هلاك اولدي داراب
ودارا اكى وجهله بله استعمال اولنور دار بنان بقم اغاجى داربزه بر دورلو جر
قوشجوغز در سرچه دن كچوك درلو درلو رنكلرى واواسكنه دلر داربوى
عود اغاجى شمس فخرى ببزمش جام زر راقتابست خطب در مطبخ او دار
بويست دارخال ديكجك اغاجى نهال معناسنه وددلركه چنبار يعنى
قلم كه ايو اغجلردن الورلر بر اغاجه دخى اشلرلر دارش بونيمش قوكون
دارو درمان دوا معناسنه داروى نويشتن عقل ألجى دارو داز بلمجى
بلجقجى وبلجغله ديوارا ودجى بولغت هم حا بابندن روايت اولندي
وهم راء مهمله بابندن داس اورق كه اكين بجرلر داس و دلوس ابود
صپور وكوتى موتى وطار طغان دمك اولور اتباع وخراوجه قيلندن در

وتباه

وتباه نسبت وخواب يباب وتار مادكى شمس فخرى مقام دشمن او نيست جز
خواب ويباب صفات حاسد او غير نيست داس ودلوس داسه قلجق كه اكين
باشنده اولور عربجه سقا ددلر داش چيقنجنك وكومد جنك وچولمك
جنك كوره سي داشاد عطا وبخشش داشتن طوتمق مستقبلاتنده شين
رايه قلب ايدرلر دارد ودارند ددلر داشن بخشش وعطا داشاد معناسنه
داغ اود له ادمه ادرلر وطوارة ادرلر مطلقا نشان معناسنه دخى كلور
شمس فخرى بر دان ختك جرخ نهادست قدرتش ٥ دركله ستاده بكف الخضيب
داغ نى داغ حكمتى ازجه بر خط استواسط ٥ خرشيد را سپهر بمشرق نداد
داغ دال سمز قربه معناسنه دلين اسكنى ديكلري الاجه قوشجوغز
لامله ودا يله لغتدر دالخال ديكجك اغاج كه كوكلنجك اشلرلر نهال
معناسنه لامله ودايله مروى لغتدر دالونه اسكنى واوله ويايله
مروي لغتدر زيرا كه اكسنك اداسنده تمام تبادل وتواخى وارد دال
قردال ديكلري بويوك قره قوش كه ير بجى لردنندر دام طوزق اسم

جنس در داماد گویگو ختن معناسنه داموك اوركه آدمك كودسنه
چقر سلعه معناسنه دامن ودامان اتك ذيل معناسنه داموز اولـ
سپد در اكی یاننه اغ بغلر لركمرلها شلر عربجه ونوزد رلر دامیدن صورتنه
تذیه معناسنه دانا صیغهٔ مبالغهٔ فاعلدر دانستن لفظندن علیم
علام معناسنه دانستن بلمك مستقبلاتنده سین حذف اولنوردند
ودانند دیرلر دانش بلو اسم مصدردر دانشلر ودانشمند ودانشور
بلكلو دیمك اولور دانك بر درهمك ربعی ومثقالك ربعی واصل حسابده
بر مثقالوك سدسیدر تعریب ایدوب دانق دیرلر دانیژ مرجمك عدس
معناسنه داور حاكم داوری حكم كه حاكمك صفتیدر وجنك معناسنه
دخی كلور داه ایكی معنایه كلور اولا قرنق قراواش معناسنه ثانیا عشر
معناسنه ده لفظی كه شایع دانندن تخفیف اولمنشدر قاعدهٔ كلیه
در هر لغت كه آخرنده الف وها اوله شاه وراه وماه وكوتاه بكی الفنی
حذف ایدوب شه ومه ره وكوته دیرلر ایكی وجهله بله فصحانك

كلامنده استعمال اولنور داه لفظی دخی بوقاعده موجبنجه تخفیفا اولنوب
ده اولدی كثرت استعمال سببندن تخفیف واجبا اولنوب اصل مهجور اولدی
استعمال اولنمز مگر كه بعض اشعار فرسده وزن قافیه ضرورتندن
اوتره وبوشكور الاثنا ماه نوحیدن كما نشت سپر كرد دمه داه چهار
داهول كیك طوزاغی كه عربجه خیاله وداخوك دیرلر اسدی وطوسی
وشمس فخری شیله نقل ایلدیلر داهل واوسز علامتلردر كه صیادلر
صیدگاهلرنده ایدلر تا كه صیدا ندن اوركوب دوزاغه دوشه داهیم
تاج مرصع اكثر بودر كه اما ایله تلفظ اولنور بلكه شایع بودر كه اصلده
یاصورتنده یازلور بایله دخی لغت عدا اولنور دیه حصل كه خویه معناسنه
درحق بودر كه اصلده عربی لغت مستثناه معناسنه دركه كروانی پولادن
بولك اكولر حصل نقل ایلدیلر مجاز مرسل طریقه سنجه استعمال تمشلردر
دبوع كوكجه كه اغ قودیجق بتر بعض برح در قوش بوقندن اولور اكسوت
انك یمشندن اولور بوسببدن اكسوت دخی دبق دیرلر دبنك

اولان اوغلان که اتلو و محکم اولا دالله وثنایله دخی لغتده ننك وزننك

استعمال اولنور دبوس چوماق دبه بتخفیف بایله معروف بر مرضدر

خاینك کیسه سی بغرساغله ویا صو ایله ویا یغله طولر اول علته دبه درلر

اول علتك صاحبنه دخی دبه درلر بر سبیل مجوز والا حقیقتده دبه خایه در

دبه تشدید بایله متاره که کوننك دکرلر وکوننك قابا درلر سفرده

ایچنه بال ویاغ ومعجون قویرلر اکه دخی دبه درلر دبید طبیبلر اصطلاحنده

دوا دیمك اولور بعضلر دیدلر که معجون دمك اولور دبیر یازجی

کاتب معناسنه دبیرستان مکتب خانه یعنی یازجق یر ویا ذواو کره

بنجك یر اکرچه اوغلان بچقلرا و قیاجق یره شایع اولمشدر دجر بوکرلجه

بنسندن د طبیبلر قتنده لوبیاد مکله معروفدر دخ حصیر اوت

رخ قافیه سنده استعمال اولنور دخت ودختر قز بنت معناسنه

دختر زآن قز طوغرن عورت دختر ندر و دختندر اوکی قز

قرنداش دخترك خمه جوك قزچوغزلرا و یترلر بعض یرلرده قوقله

درلر دخش بشلمق ابتدا معناسنه درلرکه دخشم بتست یعنی تخنین

معاملت من باتست دخمه سنله مقبره معناسنه عنصری هرکه را رهبری

کلاغ کند نی کمان دل بدخمه داغ کند دد و دده یرتجی سبع معناسنه دد

ودام قورد قوش دملك اولور دد ددت وجهله استعمال اولنور اولا قاپو

باب معناسنه حضرت مولانا قدس الله سره العزیز ازد ردل ازدد

اهل صفاد و رمشوای دل من هرکه دور دستا زین در نجدا نزد کیست

ثانیا ادات ظرفیتدرفی معناسنه لطیفی من زبان مدح کردادم ولکی ومد

جوده تیغ هندی در نیام وسیم در کیسه چه سود ثالثا تحسین لفظ

ایچون بعض افعال ومصادرا اول لرنده ادخال اولنور لطیفی شدم

خواب بیجان ای جان کره دهی بر ایچشم کرم درنکره رابعا دیدن لفظنك

صیغۀ امر ووصف ترکیبی برده در دیکی دروذرا بوکرتلن ددکلری

دیکن که طبیبلر قتنده علیق دمکله مشهوردر اکثر بودرکه یشنه

اطلاق اولنور دراز اوزن طویل معناسنه درازای ودرازی

اوزنلق طول معناسنه دراغوش قوچمق معناسنه اسم مصدر استعمال اولنور
لفظ مرکبدر اسم واحد قلنمشدر لطیفی ده که من می نتوانم که ببوسم لب او ٭
ای بساکس بتصرف زد دراغوش کذشت دراغوش کردن قوچمق مصدردر دراقن
بر نوع شفتالودر دراوردن اچرو کتورملک ادخال معناسنه درای
چالک جرس معناسنه ودر امدن لفظندن صیغهٔ امردر درباش کوتک
وطیاق که انکله ادم دوکرلر لطیفی بدر کاهش برفتم دید درباش مرا ٭
بر سرم درباش زد کفتا کزین در در وباش دربان قپوچی بواب معناسنه
دربند اول یرکه دخمتلو چکرلر تفرمعناسنه وهر نسنه که انکله قپو بغلنر
اچلمغه قومزلر اما اچمقده مفتاحسز اچلور معلا معناسنه عین مهمله ایله
درج قپرچاق بویدان معناسنه درخت اغج که کسلملک ولا کسلملکدن
صکره چوب دیرلر اما حضرت محمود باشا اشبو بیتده ٭ لاله خدکدن مکر
کلرنک وبوا وغرلدی ٭ کیم درخته صار و بن کزدر دیلر باز ارده ٭ خوش
استعمال ایلمشدر که رنک وبوی محبوبیله مطرا وخوش بوی و ترا ولمش

لالیه مقارن اولمغله چوب حقیر قوت غادیه ونامیه استعدادن بولب
درخت مرتبه سن بولمشدر بیت خوب روبی همچنین هردم زلب ٭ کو بمرده
جان دهد نبود عجب ٭ وهم حکایت اولنور که شاه منصورک استادکه شاه
اوغلانکن ایواچبوغیله تادیب ایتمشدی پادشاه اولدقده صکره اوستادینی
اوقدی که عتاب ایده اوستادی فراستله بلدی یکی یچنه ایوا کزلدی
قاتنه وارد قده صکره عتابله خطاب اتدکده ایوایی یکندن چقاروب
اوکنه قودی ایتدی که این میوه درختستانم در یعنی بو اداب ومعارف
اول اغاجک یمشدر وهم عجم دولکری اور تو اغاجنک ارا سنه کچرد کلری درخت
بند دیرلر و مجاز مرسل طریقه سی خود مشهور ومتعارف بولندد درخت
سنب اغاج دلکن قوش دیرلر درخور ودرخورد لایق واوسمی درکمال
غیاث ٭ معشوق من رشک مه وغیرت خورست ٭ جانم فداکنم که بدین
درخورست ٭ لطیفی هرکه صاحب نظر بود مردست ٭ مرد را ان کزرکه
درخوردست درخش شمشک برق معناسنه عنصری کربلور اینش باد ست

ادیجانی درخش ادبیداریش بترست دیجمانی کمان اصلده اسم مصدر
ایدی یلدریش دیمك اولوردي وهم بو معنایه دخی کلور ودرخشیدن
لفظندن صیغهٔ امر و وصف ترکیبی ستان درخش کبی درخشیدن یلدرمق
دره امزی وصبع معناسنه درد ضم داللّه بوضاکه سرکه نك وشرابك
وغیرنك نقل عربجه دردی دردلر واردار قرهاغج دکاری که عربجه شجرة
البوم در ودرلرقبرجقلري اولورادجند پس کبی سنسنه جکاری اولور
چکدك دردلر عجایز تحلیل اورامجون سدله دد ترلرشفا ایدرلر وهم
اخرا اول قبرجق لروك چنك اویوزلرددر بو سببدن درکه شجرة
البق دردلر دردکردن اغرمق توجع معناسنه درز پیوکه بزده وغیره
وش سکوکنن وبونك امثالی سنسلرده اولور درزاده صواجق تحته
که دکرمن ادقندن بیانه صوماغجون تصنیف اتمشلردر وابانه تصحیحند
اونلق دکاری برکه دکرمندن اوناتك ایچنه دوکال عربجه صابس
دردلر درست بتون اولان نسنه وصاغ اولان نسنه وطفری سوز

درشت اري خنش معناسنه درغاله دربند درفش علم فردوسی
دبس کونه کونر سنان ودرفش سپرهاي سمین وزرینه کفش وبز
معناسنه دخی کلور بشمقجیلروك وسراجلروك آلتی در ودرفشیدن
لفظندن اسم مصدر در وصیغهٔ امر ووصف ترکیبی درفشیدن یلدرمق
درخشیدن درم اقچه درمسنك درم اغزی دمك اولور درمنه
یوشن که طبیبلر قتنده شیح دمکله معروفدر دیمك سکونی وفتحه سي جایز
در درنك اکلنمك معناسنه اسم مصدر در وصیغهٔ امر ووصف ترکیبی
کمال اصفهانی رفت آنك دو زمار رستم بتن رنك بوده وانده را بیز دل
ما درنك بود درنك کردن ودرنکیدن اکلنمك لبث وتأني معناسنه
درو بچین حصاد معناسنه اسم مصدر در حافظ مزرع سبز فلك
دیدم وداس مه نو یادم از کشتهٔ خویش آمد وهنکام دروه ودریدن
لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبي دروا براشن طوتسناق اولمش
قالمش ومعیار جالیده اصلمش معناسنه درواخ شول صیرو که

ساغلغه يوز دتمش اوله هنوز تمام خلاص بولمامش اولا اصلده
بو لفظ مركبدر زيراكه داخ داستلق ديمك اولور اكثر اشيايه صفت
واقع اولور درواز شهر صوقاغى اندن بازار اهلى كچيرلر و ترسا نوبازار
ايدر درويشلر انده پارسا ايدرلر خواجه برتر از صورت ومكان ومحل
درد روان جهان ازل ه عقل وصف ايدكاه اولورکه برسبيل تجوز
دلبجيلك صفتى قصدا ولنور لطيفى ذكوي دلبران درو ان كردن ه بو
درد كهن را تازه كردن درواز طام اوزدن چقر كپنك كه نرد بانله
اندن چقرلر درود اسنلك سلام معناسنه درودكر دلكر كاه اولور كه
تخفيفا ييوب اورتدن دالى خذف ايدرلر شيخ كمال كجا كنند درست
اهل زهد تختۀ عشق كه مشكلست بميون درو كرى اموخت درون
بچمك اسديكى درودش سمن برك بيرى زبن ه بريدا زدهانش درخت
سخن ه يعنى اوستالنى ودلنى كسدكى دروغ يلان كذب معناسنه درون
ايچارو درونه حلاج يابي درو بماكه اسك بمرلر درويدن بچمك درو

معناسنه دن مشهور ومعروف اولديكه ايكى يانى كرش اوله اورتاسنده
صواق وياسيل اقه يغمر اولدقده غير وقتلرده اقميه ودخى قرينه دركه بويك
اولانه بولورسه بيه طوبميه تمت دري پارسي دله انوك ايچون دري
دري دلركه بهرام كور يساغ ايلدي كه كندو قاپوسنده فارسي دلنى
سويليلر و براتلري ومكتوبلري فارسيجه يزالر اول زمانده انوك قپوسنده
منسوب اولدوغندن اوترو دري دلر دريا دكيز درياچه كول
دريافتن ادرشمك واكلمق ادراك معناسنه مستقبلا تنده فالي
يايه قلب ايدرلر دريابد ودريابنده درلر دريجان هربوجك دريچه
لرنى اوچرا وچر قسمت ايدرلر هر قسمنى بريلدنه تعين ادرلر دريدن
يرتمق خرق معناسنه دريواس قاپو سواسي ومعيار جمالي ايداغلر
دركه اوك چورسنده محكم لك ايچون ايدرلر مثلا قازوق كبى دريونه
دروازه معناسنه كما اصفهانى ه دمانده ام بدست غربمان مظلمه ه در
بونه ذكوي عطاي تو ميكنم دز قلعه قلعه دزدار اولكه قلعه آنك

دنّ تشديد ايله اول كه داده ما اولور دن
درم صفته جسن اسن

النده اولا ابوسعید زد زداری دزی دزدید دزدی ٭ زهی زدیکه
درزد زد دزد زداد دژ بدخولق وقاقفنلق دژ برغدر معناسنه
دژاکاه ودژاکه بدخواولان کمسنه قاقغن وکورلك اولور ادمه ٭
استعمال اولنور دژخیم بدخواولان کمسنه که قاقغن اوله ترك دلنده
آکا خوریاددر جلاد وقتال معناسنه دخی استعمال اولنور دزد اوغری
دزدافشار ودزدافشره اول اوغریکه نه بولورسه اوغرلیه دزدیدن
اوغرلمق دژك یغلیق ودستارچه دژم قرشق حاللو اشفته وغمکین ٭
معناسنه جامع دراَدمه وغیره صفت واقع اولور اسدی کرانتق
زهرچیز بارکناه کر وجان دژم کرده ودل سیاه شمس فخری خسروا
دهر زمان معدلتست ٭ نیست جز زلف یار هیچ دژم ٭ وهیبتلو
ومهیب معناسنه عند التحقیق بو معنی دخی اولکه معنانك لوازمندندر
زیرا سباعك اشفته مزن حال اولمه سی مستلزم درمهابتی هیبتی دژند
بدخواولان کمسنه که قاقغن اوله دژاکاه معناسنه لطیفی مکن هیچ

١
صحبت بمرد دژند ٭ که بر طبع پاکت نیارد نژند دربخت کنك قدس مبارك
ادپدر دژه مهر که کسلر انبارلر وغله چاچلر نه ٭ اوردلر دژه ودژینه برغدر
ومعناسنه دژکیر اکسی سران که تکنه دن انکله خمیر قازدلر وبعض یرلرده
ارسون دردلر دست ال دست ابرنج بلازك دستادست نقد دستار
طولبند معنده دستابست طولبند صاروغی که دولود دلوصاردلر
دستارانه شاکردانه عسجدی بستی قصب اندرسرای دوسب یمشتی
زده سه بوسه بده ما را ای دوست بدستار آن دستارچه مندیل
دستارخوان پشکیر دستاس ال دکرمنی دستابراز ودستافراز ودست
افزار الت که انکله ایش اشلرلر دستاموز الده اوکرنمش جانور قیون اولسون
وکچی اولسون وقوش اولسون بمجموعسنه اطلاق اولنور عربیه داجن دیرلر
دستان مکر وحیله اسدی هر ان کو نتوسدد دستان زن ازو زجهان
رای ودانش مزن دستانه ودستاهنك طوتوق که جفت اتلر ندندر دست
نبرد خصمدن غالب اولمق ظفر معناسنه دست بند خوراز دیکلری وینکه

كافرعورتلری بر برنك الن طوتبا وبیزلر دست رس الا رشماسی كه قد
رتدن وغنادن عبارتدر دستكار صانع دستكاه اولكه عامه تخفیفا یدوب
دزكاه دلر اكثر بودركه ال ارشماسی معناسنه قدرتدن كنایتدر مثلا
بركشیه بوقدر بنسیه كوجی یترواليٰ رشور دلر دستنبو ودستنبویه شمامه
دستوار الاغاجی دستور ضم دال ووزیر معناسنه لطیفی ای شه اصل
معالی مه دستور كرم هستا نطلعت توشعله قرانور كرم دسته كستاخلق
وبر كمسنه كستاخ ایلمك رودكی ینستا ازمن بتوكه توم داده باوله دسته
وصاب معناسنه كلور دسته تیز ودسته كارد دلر وبولومك
بوجاغی وجوالك قولپی وكوشه سی كه یالربشور هر بر نسنیه مضافا و
دسته مشك ودسته جوال بكی دستار یاردمجی معین معناسنه دستینه
ایكی معنایه كلور اولا شاهلرك وقاضیلرك نشانی توقیع معناسنه ثانیا
عورتلرك قول باغنه دلر دسكن درسمه طاغ باشنده اولان كوی قلعه
شین وضرابا ولسون اطلاق اولنور فارسیده وعربیده استعمال اولنور

دسمو مردمك دیمكله معروف دانه حبوبات جنسندن عربجه درلسر
دسه جولیق یوماغی كه بری بری اوزرنه ایلك صارلمشدر حتا د
معناسنه بعض دلر ارخوت دسته معناسنه سكوك كه ضدو عندن
صكره چوك بتر دشت صوسز قیر یرلو ویازیلر دشتبان ودشتوان
اولكه یابانده اكینلر وبوستانلر وباغلر صاقلر كمسنه كوزه در دشخوار
عسیر معناسنه اصل لغت خایله در واو رسمیدر اكرچه خایی خزف
ایدوب واوله تلفظ ایتمك شایعه اولمشدر دشنام سوكمك دشنه
خنجر دشوار دشخوار معناسنه درانده تخفیفا ولوب شایع اولمشدر
دغ طاغ دیمك اولوردغ سرد لر باشی لطاز كشیه دغا دغل دیمك اولور
دغد كلن عروس معناسنه دغدغه قجق اصلده عربیدر فارسیده
داخی شایع اولمشدر دغل اولكه اچی طاشی برا ولمیه قلب ولاسلطان
ولد قدس الله سره برتو اوقلب ودغلرا زرنمود دیوار چون
خوربشت می ستود دغوك بیج خوامزاده معناسنه رودكی ایستاده

دیده انجادر دغول دوي زشت وچشمها همچون دغول دفنوك غاشیه دکلن
بلوط اغاجنك اوردکنه بتن قاولطیفی درکلخن دل اتش عشق چنان
شدست کاندر فروزدار برسینه دکان نهد دکانچه سکوکه بازرکانلرده
چرچیلر وغیرلر اوترلر دکر دخی بار دیکر بردخی دکرکون بردلودا خی
دل یورك وکوکل دلاله یوزونك عورت دلاود بهادر دلب چنار
اغاجی عزی صحیحدر بحر الفایدة وطبیب کتابلرندن نقل اولندقدن اوتور
وبورده ایراد اولندی دلبر کوکل الجی کوزل دلدار کوکل طوتیجی کوزل
دلربا کوکل قاپیجی کوزل دلفروز کوکل یاقجی دلکشای کوکل اچیجی دلنواز
کوکل اوخشایجی یعنی کوکل الهکتوریجی اخشمقدن کنایتدر دلنین لوکوز
بالغی دله سکنساد دیدکلری جانوردرکه درسنی کرك ایدرلر ایکی نوعدر ایوسی
زرداق درلر کوکسی صاروجه اولدوغندن اوترو الجغنه سنکساد
درلر کوکسی قچه اولور حق بودرکه سمور دخی بونك انواعندندر غایت
ایوسیدر زیراکه جانوری حاصدن وصفتده همان سنکساد کبیدر دلبر

بهادر دم نفس وکورك که دمرجیلرك وقیومجیلرك التدر منفخ معناسنه دُم
قویرق اتده وایتده وهرجانورده استعمال اولنور وهرنسنه نك اخرنده و
اوجنده برسبیل استعاره استعمال اولنور دما نفس صایر ولعی که صیر وددور
مادن بجد بجد کف کف صولور دمابر اول کشی که کف کف صولویه دمار
انتقام دمار اوردن قانلرد وکبا انتقام المق ود وکانچه قمق دمامه بلك
دمادر دمابر معناسنه دمچه قویرق که کچوك اوله دمندن صولق یعنی
نفس ویروب المق وکندو براولونسنیه وشریف مقامه وایوحاله نسبتلی یدوب
آوردا اورمق برسبیل استعاره غیر ناحق لرده دخی استعمال اولنور کمال اصفهانی
چوسر برارد کلکش زچاه ظلماتی بود مطالع انوار جای دم زدنش دم
غنی قویروق بتن بیر مثلا اتك واشکك صوکنده که اتدن ودریدن
وسکوکدن قویرق بتراولیر دم غنره درلر عربجه عیب درلر دمل
چبان عرب لغتنده مشدددر جمع ایدوب دمامیل درلر فارسیده تشدید بدله
دخی تخفیفله دخی استعمال اولنور لطیفی دودکن ازربا وسمعه عماه دم فاسد

بود وباوقدمل دمنه دلکو وچقال دم دنلی قاتی صوقدن عبارتدر اسدیکی

هرآن کوك دامرك به درد مه که نی خورد مانند میان دمه دمیدکه اندامك

قبر قبر اولماغی نته قرداشلی اولدقده واقع اولور دمیدن اوفرمك واوت

بتمك ویل اسمك وصباح اغرمغه بشلمق بیت کل صد برك چکونه دمد از

خاك سیاه ورنه خلق توکند باد صبا را تعلیم دن عرب لغتنده مضاعفدر

کوب دمك اولور فارسیده دخی مضاعف وغیر مضاعف استعمال اولنور

وهم دیندن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی لطیفی ای سرو آهو دن مرو

صید هر اهرمن مشو با ما نشین حکمت شنو تا سود بازادت شود شمس فخری

معیار جمالیده دن لفظ مفرد استعمال اولنور دیو نقل ایلدی اشو بیتی انشا

ایلدی بیت چو سرو باد سرت سبز و دولت دایم چو کل زیاد طرب روز

شب شکفته ودن دنب ودنبال ودنباز قویرق دم دیدکلری میمله اصلی

دنبادی قاعدهٔ مقرره اوزرنه نون ساکن بادن اکدن میمه قلب اولندی

کثرت استعماله تلفظده باد شدی کتابنده دخی ایله یازدیلر باشنه

برلغت اولدی خم وش دنبل چبان دمل دیدکلری تشدید میمله بونده

تصرف اولمشدر اما اصل اولان لغت عربی دلنده اصلا مستعمل دکلدر اما

فارسیده شایع در بونده اکلنز که عرب دلنده دمل دکلری تشدید میمله

اصل عربی دکلدر بلکه فارسیدن تعریب اولنمشدر وجمع تکسیرنده دمامل

ددکلری بوکه دلیلدر اللهم مکر ایدنله اصل عربی ده شیله وضع اولنمشده

صکره عجم دلنده شایع اولند قدن نظیره قیاس ایدوب اصل اثبات

اتمشلردر واصلنی دخی تلفظ اتمشلردر دبه قویرق اکش بودرکه قوینده

استعمال اولنور واکه تشبیه ایدوب آدمه دخی استعمال اولنور دند

احمق ابلهی اندرین شهر بسی ناکس برخاسته اند همه خرطبع وهمه احمق وبی

دانش ودند وطبیبلر قاتنده حب السلاطین دیدکلری اوتك آدیدر اوغولر

دندر اما اسدی طوسی هرنسنه که غایتده قبضدن بوغاز دوتارمازکبی

وانار قبی دندر ددی ومنجیلوك اشو بیتنی استشهاد کتردی بیت

قند جدا کن از و دور شو از زهر دند هرچه با خر بست جان تران بسند

بو بیتك خود معناسی حب السلاطین دمکدر ولور یعنی انك ظاهرد دنقه
دلوجه که بغدایدن ارزن دنکك ابله ونی اندام اولان کمسنه بسه ان زننه
استعمال اولنور شمس فخری چارکس در ممالك شه نیست ظالم وخیره و
مفلس ورنکال دنکلوله دکولجه جك قارکبی یغر دنه تیزلك که اتشی طیعلرك
صفتدر دنه کرفتن تیزلك اتمك وبیلمك یعنی حالنه وفرضنه مغرور
اولوب خصمنه حواله اولمق انی متمام مقهور اتمامکچون والنده کس بالکلیه
الماعجون دنه کرفته یایلن کمسنه که غیرك السداکنه دش بلر دنیدن
صالنی صالنی نازله یورمك دد ایکی افصح بود رکه واو تلفظ اولنمیه کاه
اولورکه وزن ضرورتندن اوتری تلفظ اولنور اسدی بجنند عقیق
نقط میم کرد شباهنك درمیم دو نیم کردکاه اولورکه یادخی الحاق
اولنور روی ومری قافیه سندن در کمال اصفهانی طاق ورواقم زنکی
طاق بود خود بجهان طاق بود ست دوی اما آخرنه یای مصدریه
لاحق اولجق واو البته ثابت اولور خواجه سنانی چه کنم زحمت توی دوی

چون یقین شد که من منم تو توی دواج فرجی دخی درلرکه چادرلرکه چادرد
شب دوادم اغر کوبکی دوانه ده اون اکی دوال قایش دوال پای
قایش بلدرلود درلرکه ادم اصنافندن بر درلو مخلوقدر انلره تشبیه ایدوب
عیارا ولن کمسنلره اطلاق اولنور دوال اوشنه معناسنه دوبجی سرجانک
ایك اوزرنه صارلمش بمرده کبی سونی اپ بماغنه درلر دوبرازان فرقدان
دیدکلری ایکی یلدزدرکه بربرنك یاننده قطب شمال حوالی سندن بنات
النعش صفرسی یاقنده اولور وهم سکسك دیدکلری قوش که همزی درلر
اکسی براواوزنه اولور لر برارادهٔ ایرلر دوپیکر جوزا برجی وجوزادر
کلری یلدزلر شمس فخری ایا شهریاری که ازبهر خدمت ه کمر بست براستانت
دوپیکر دوچندان ایکی اولقدر ضعف معناسنه دوخ حصیراوتی واوله
دخی واوسز لغتدد شمس فخری حصیران مه ازمزرعا چرخ ه ازبهر خا نقا
شهنشه برند دوخ دوختن دکمك مستقبلا تنن خازایه قلبلی ولنور
دوزد ودوزنه درلر دود دتون دخان معناسنه دود اهنك

بخاری داخنه معناسنه دود دچب وراست عامه تحریف ایدوب
چاپراز دلو اکثر ابریشیم کلابه لرندن استعمال اولنور وکمرمرلرندن استعمال
اولنور بونلره بکزر نه وارسه دودل چلتاوینی که عربجه تله دلر
واوغلانجقلرا وینرلر دودمان بوي قبیله معناسنه دوده اوباد
ودمان بوندن ماخوذدر دود اراق بعید معناسنه دورباش چوماق
وطیاقدر باش ودورباش دلر دودوی برنوع کلدر اچنک رنکی
بردلو وطشره سنک رنکی بردلو اسدي هزاران صف کل دمیده
رنسنک نصد برك ودودوي وازهفت رنك وهم منافق اولان کمسنه
ددلر زیرا که ایکی یوزلو اولور دوزخ طامو جهنم معناسنه دوژه
شراب عجمیله بوطراق که قفتانه بیشرخفاف بدلها اندا ویزد دوزلقش
چودن اندا ویزد بدآمن دوست معروف دوستکامي کشینك
حالی دوستلر دلکی کبي ولمق کمال اصفهانی منت خدایرا که شهنشاه
شرع را اسباب دوستکامی ودولت میسراست دوستکان معشوق

وقتي

وقتي کسی را چو من دوستکانی چه باید ، دلشاد کرد وبهره وستانی ، دوستکانی
طولي که شراب ایچن لر اراسنده مستعملدر بو ایکی لغتدن تاني حذف ایدوب دوکان
ودوستکانی دملك دخی جایزدر دوس یولاف که حبوب جنسندندر دوسکو
صوایچی دوسند یلشمك اولان نسنه دوسیدن صوبوق تطیین معناسنه
دوش ایکی معنایه کلور اولا اوموز چکن دخی دیرلر عربجه منکب دلر
ثانیا دون کیجه دیمك اولور دوشاب بکمز که عربجه دبس دلر طبیبلر تسنن
دبس ودوشاب ذکر اولنه حزمی بکمزی مراد اولور اوزم بکمزنه رب العنب
ددلر دوشیدن صغمق حلب معناسنه دوشین قزاوغلان بکر وعذرا
معناسنه دوص دمورصوتي که معدیه قوت ویرر وقبض ایلر وطلاق
وطوتماي کیدرر عربجه ماء الحدید دلر اصلی بودرکه بر بویوك دموري
دمرجي دکاننده محکم قزدردلر توبالني ددني ایله کن دراندن صکره
پاك صویوله ایچنه براغورلر صوبیخه اندن صکره صقلیبله استعمال
ایدرلر دوغ ایرن که عربجه مخیض ددلر ولبن خامض ددلر دوغه

اول که یاغ سزودجق دبنه چوکر دوق بیان کشرنلک تخمی ذولک ایلک

که انکله ایلک وایب اکرلر دوکارد سندوکه درزیلرک وکلاه دوزلر

ولک آلتدر دوکان فارسیده دکا لفظندن تصرف اولنمشدر لطیفی

بوصل تو خورست دوکان بهشت ه دو عالم فدا بهر دوکان تو ه دوکریه

یوک ایکی دول تول که عربجه والیه ودلو درلر دوله قصرغه بادکرد معناسنه

دوموی قرغل کشی سقالنک بعضسی قرا اوله دوری اولکه کندو

نوغنه نسبت جوهری کوتی اوله ادنی معناسنه ادمن وهرنسنه

استعمال اولنور دوبین یلمک ویکرمک دوبست اکی یوزده ده اون

دِه کویی دیه معناسنه دیه دن تخفیف اولنمشدر حضرت مولانا

قدس الله سره دِه مرید ه مرد را احمق کند ه عقل را بی نور وبی رونق

کند وداذن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی یاری ده وفرمان ده

کبی دهار مغاره دهاز نعره فرخی ه فرخی بنغ تو دردتو ه ازنشاط

بو بر کشید دهاز بولغتک آخرنی اسدی ذا بعجمیله دواین

ایلدی وشمس فخری ذا بعجمیله نقل ایلدی دهان اغز دهانه اسمک واسنین

کمنه دهانه اغزلق که اکیجیلرک وجلاد هلرک قتنده معلومدر دهره اولکه

انکله باغ بددلر ونعلبندلر طینق یوناجفنه درلر دهش ودهشته بخشش

یعنی عطا دهش اسم مصدردر دادن لفظندن وریشمک اولور ودهشته

تصرفات عامه قبیلندندر اسدی فریدون وفرخ ورشته نبود دمشک

زعنبر رشته نبود زداد ودهش یا فتند بنکویی توادد ودهش کن

فریدون شوی دهقان اکنجی دهل طبل دهله کون دیکلری اوت ودخی

درلرکه قندره لطیفی برپشت اکر خارکشی ودخ ودهله به زانک زدونان

طلبی نا سرکهل دهشت دفنی اغلجی که یمشنه حب الفا درلر دهره اغز

دهان دکاری کبی دهنبند یشمق که عربجه لشام درلر دهنه برطاش

ادیدر معروف وتعریب ایدوب دهنج درلر نیجه درلو اولور ایوسی کوکرک

اولور قبرسدن کاور دهنه فرنکی درلر وبرنوعی دخی صاروق

اولور وبرنوعنه موشی درلر درلو درلو نکار اولور وبرنوعنه دخی

[illegible]

طاووسی درلر قرارق قزللغه مایل اولور یلدز یلدزا شلس دهو بر
یوجه طاغك آدیدر سرندیب قاتنده آدم پیغمبرك علیه الصلوة والسلام
اثنه ارزی وارد زیارت ایدرلر درلرکه هر ازی یتمش آدمدر اول
طاغده دلو چچکلر وخوش قوقولو ویتلر بترا ولانك برکاتندن دایم خرم
وآرسته در دکزدن اکا ایکی میل مقداری یروار در درلرکه هرکیجه دکزدن
اکا بریانغ اکلیو اکلیو کلورا ورده بشلر دوکردنجی یرلره یغمور وعکس دی الك
قیش ایی تاریخ جلالی اعتبارنجه شعرلرده بونك اوزرینه استعمال اولنور وفرش
تاریخنك الآدوکرو دور ایدرکیبسه اعتبار اولنماد وغنده اوتر ودی
دن امس معناسنه دیبا ودیبه اطلس بیت تهی دست درویش یادر
دوتاب همه دیبه ذره ببند بخواب دیبادر فرس ایلرینك سکزنجی کونی
دیبادین ودیبه دین فرس ایلرینك یکرم اوچنجی کونی دیدار دیدن لفظندن
مشتق در اسم مصدر استعمال اولنور دفتار یکی ومناط فعل استعمال اولنور
عوداركبى دیدبان کوزجی عربجه عین طلیعه درلر دیدن فتح داله غایت

معناسنه در عربیده فارسیده دخی استعمال اولنور دیدن کسر داله ٥٥
کورمك رؤیت معناسنه مستقبلاً تندن غیر قیاسجه دال یایه قلب ٥٥
اولنور بیند وبینند درلر دید اسم مفعول صیغه سیدر بیك معناسنه و
مطلق کوز معناسنه دخی کلور دیدگاه کوزجی طورب بقاجق یر دیرکیج دیرنه
دهر رودکی یافتی سو بمال غنی مشو چون تو پس دیده وبینند این دیرنه
دیرینه اسکی وقدیم اولان نسنه دین اول زنك که اندن غیرت اولمایعنی
بوزوق اوله بوزدنخلوا کثرات وصفنده استعمال اولنور هم عارضه
وهم معروضه اطلاق اولنور جمیع رنکه دلالت ایدن لغتلرك حال بودر
اسب دین ودیزه مارنك یکی وس ادات تشبیه در اسمك آخرنه اولاسر اخرنه
اولاشر انکابکر تمغون ماه ربس یکی ای صورتلو دیمك اولور ٥ فرخی یکی خانه
کرد ست فرخار دیس ٥ که بفروز دار دیدن اوروان دیش ویرانی ویرکه
دیمك اولور دادن لفظندن صیغه امر در ضمیر مفعولله مرکباً اولمشدر
یاهادن ابدال اولنمشدر ٥ رودکی ٥ خویش بیکانه کرد دازپی سود ٥ خواهی

ان روز مزد کمتر دیش **دیك** ماله یله چولمك قدر معناسنه اسم عامدر

هرنسنه که انك ایچنده اشش بشورلر دیك درلر بقردن اولانه قزغان درلر فارسیجه دیك مسین درلر سفتیدن اولنه دیك سفالین

درلر اما اله سرتن دمك اولور امر معناسنه **دیك پای** و **دیك پایه** ساج ایاق

دیك بر دیك اولدرکه عام تحریفا یدوب دلبردك درلر و سجان اونی دخی

درلر بتن دار ولردندر چونك چولمك اوزرنه قویوب تصعید ولنمش در

بو سببدن دیك بر دیك درلر **دیکر** ایکی معنایه کلور اولا اکندو وقتی

ثانیا دخی معناسنه **دیلمك** بوده کلری بوجك اوربچك انواعندندر عربجه

تیلا درلر **دین** فرس ایلرینك یکرمی درد بخی کونی **دینار** وزنده بر مثقال

در و مطلقا اقچه و فلوري معناسنه دخی استعمال اولنور عربی لغتدر فارسیدن

دخی شایعدر یا نوندن بدلدر زیرا که جمعنده دنانیر درلر **دیناروبه**

چوردك دیدکلری اوت که بیابان طورق اوتی دخی درلر بوغرد انکاله تعبیه

ایدرلر یرلر **دیو** شیطان **دیواسیت** و **دیواسفت** و **دیوسیت** قرنیجا

دیدکلری اوت که عربجه خند قوق درلر **دیوانه** دلو **دیوانه سك** قودز

ایت **دیوپای** ایقلری اوزن بویك اربجك **دیوچه** تخل قوردی ارباب لغت

بونك ازونه متنقلدر اما شیخ اسمعیل جرجانی ذخیرهٔ خوارزمشاهده ارسال

علق بابنده مشددر سلوکه بر روم ولایتنده دیوچه درلر **دیو دارو** و

دیوداد بر نوع اردج اغاجیدرکه سودي چقرشیر دیو دار درلر استرخاء

عصب مرضلرینه و اقلاج ولقوی مرضلرینه بوندن افضل دار و بوقدر

حار یابسدر **دیوکندم** چاودر دیدکلري بغدای ایچنده بتر **دیولاخ**

شنلکدن و ادمدن خالی ولان بر دیرا که لاخ لفظی هر اسمك اخرنه

اولانشور اول نسنه اندن چوق اولدوغنه دلالت ایدر سنك لاخ بکی یعنی طاشلق

دمك اولور پس دیولاخ دیو چق یر درلر ظاهردرکه دیو چق اولان

یرده شنلك اولمز و اوت چوق اولور **دیوه** طوملان منتری **دیه** کوي قریه

معناسنه **دیهم** تاج شمس فخری شهریار جهان که طلعتا وست زینت تخت

و نیو دیهم **حرف الراء** را علامت مفعولدر که اولور که تخصیص ...

کلورلام جان معناسنه حافظ ه زرقیب دیوسیرت بخدای خود بنالم ه مکر
ان شهاب ثاقب مددی کند خدا را ه وکاه اولور که قسم ایچون کلور حافظ
دل میرود زدستم صاحب دلان خدا را دردا که راز پنهان خواهد شد
آشکارا وکاه اولور که بر وجه زیادت استعمال اولنور ذکر اولنمه اصل
معنایه خلل کلمز انوری بران مثال که توقیع تو در وبنوشت زمانه طی
نکند جز برای جتنی را داد جوانمردسخی معناسنه بسحدی اکر نیستم نیست
باهست خرم ولر نعمتم نیست باهست رادم راز معنایه کلور اولا
سر ثانیا بلچقی وبلچقاله دیوار یاپجی راز اخرنده زاء عجمیله چاج
که خرمن غله نک دباجوکنه ددلر راست طغری وهم صاغ یان وصول
ال راسته اولکشی که یمکی صاغ الیله ییه واشی صاغ الیله اشلیه
راسخ کوطاش راسن انده دیدکلری وت راسو اس دیدکلری جانور
دلرکه ییرکورن راغ طاغ اتکی رام سطیع وفرسا یلرینک یکرم بر نجی کونی
رامش ایکی معنایه کلور اولا ایردملک ولو رسرود معناسنه ثانیا

فکر رای معناسنه لطیفی هرآن شه که با رای وارمش بود همه ملک ومنقا
دو ورامش بود رامشکر مطرب رامکه ترکیب معروفدر ایکی رطل ماذوبر رطل
انار قانی ویارم رطل صمغ وربع رطل قرا بویرا وج رطل بالله ویابکنله پشورن
لو ران اویلق فخذ معناسنه وهم راندن لفظندن صیغهٔ امر ووصف
ترکیبی راندن سورمک رانین ایشم دیدکلری نسنه که شلوارد یمکله مشهود
اولشدر راود اول یرکه بشنه اولا ود رلود رلو چچکلر وسبزه لر بتمش اولا
رواق بالون کو مجندن سوزب الستنده اکولن وهر نسنه نک صافیسنه
دخی دیرلر مقصود اصلنی بلدرمکدر والا بوخود ترکی دلده دخی شایعدر
راه یول راه آورد ارمغان رهبر قولاوز کمال اصفهانی ه برین صفت که
توکم کرده طریق بنجات ه ذیروری بزرکان مکر که راهب یابی راه زن یول
اورو بجی حرآم دیمکله مشهوردر راه شاه اول که غالبی جوق کزمشدر سیاح
معناسنه دودکی براه اندرهمی شد راه شاهی ه رسیدنا بزد پادشاهی ه
وهم اول یولکه اندن بنجه منشعب اوله شاه راه دیرلر وراه شاه دیرلر راه کرد

يول اغزاغی راه نمای وراه نمودن یول کوسرجی رای هندوستان پادشاه
وعربجه رای وتدبیر راه دلکو ربوخدا اولکه جماع حالتنده شهوتی کلمکه یقین
اوله ربودن قیمق مستقبلاتنده واوینه الف ویاکلور باید وربایند در
ربون سقنه پیش مزد وارمون معناسنه واصلی ربع معناسنه دت
ضم رایله بوش ویلنجاق تهی وبرهنه معناسنه شمس فخری تیغ سرتابسر کهرزان
شد که نکین حسود اوشدت رجله معیا دجالیه سماروع معناسنه
نقل اولندی وطب کتابلرنده بر برم دیدکلری اوتدر شمس فخری نهال دولت
بربار باداه همی تابوی کال نیاید دجله رخ یکق خد معناسنه رخام مرمر
رخبین جوکالک عماره بینیت همی بینم جون خانه کردان اراسته هوان
بشیر او برخبین بعض طبیبلر درلرکه بشمش یعزدك سویدن حار ویابس
یمکه برامز شافایلرلرسه الایدر بعضلر درلرکه مصل خرسانی علو تیخه
اولان کشك در بعضلر دیدلرکه ایرانی بشورسه لو قویله مصل
اولور کونشه قرشو قوسلر قورسه رخبین اولور اما ایراننه طوزقلق

کرك بعضلر دیدلرکه کشك قابلرنده مرشح اولان صولردرکه اورزنده قاتلر
رخبین اولور رخت اسباب معناسنه رخسار بویك دکرمی یکق زیراکه زار لفظی
هر اسمك اخرنه اولاشورانك کثرتنه دلالت ایدر کلزار ولاله زار بکی واخونر خاکلن
اسملره اولشه ذلینه قلب اولنور رخسار وشاخسار دیکی برکشینك یکاغك جوقلغندن
مراد بویکلکی درودکرملکی در رخش رستم زالك اتنك علمی در ودرلو بنکلو کوکون
ات دیمك اولور رستمك اول معروف ومشهور اولان اتی ایله ایدی غلبه استعماله اکا
علم بکی اولدی واکثر استعمال قوس قوزح معناسنه شمس فخری زبستان خلقش نشانیست
خلد وزایوان قدرش مثالیست رخش بومعنایی بعضلر زا معجمیله نقل ایلدی
رخش ضم رایله پرتو وعکس معناسنه شمس فخری روی مریخ زرد کرد داکر افکند بر سپهر
تیغ تو رخش وقره سقال که اغ دوشرایی مقداری اغاردکویاکه ایچنده اشلر اکاده
رخشیده رلر رخشا ورخشان صیغه مبالغه دیلدرغن دمك اولور شمس فخری
جو کشت کار من از اهتمام بخت روا جو کشت اخترم از ازواج خرمی رخشاه رخشیدن
یلدرمق درخشیدن لفظندن تخفیفا ولمنشدر رخنه کدك رد عالم وحکیم فیلسون

رز
اوزم چوبی

رده صفا آسدی دو لشکر چو درهم رسیدند تنك رده برکشیدند و بر
خاست جنك دز دکل دزد یا کن کشی بوشکور زدینار خیزد هزار از دژ و
زخشمت کویند نه دردی خلق دزم جنك وصواش دُزو دوکمه که قوتك
اشکنه قفرلر شویله که کورك اکا کیجیجك بغلنر دژه شریت که ابخه جك اچه دکلر
وبجه دخی درلر اولرده کورلرا وذرنه قفتان سرهلو و بنالرده اولور رته بنا
درلر دس ضم رایله اوکه بوغازی قولی ولانکلو بنك معناسنه یاکن لکدن اوتروزده
لوت سزدسه کولیه دوشه اکتلك ایده شمس فخری بو عبارتك تفسیرنده که ارباب
لغت کلوبنك دیمشلر ابدی بیون باغنه ویاخود اول کشیه درلر که بوینی بغلو
اوله اکا حمل ایلدی واشبو بیتی انشا ایلدی بیت ازموی زغ دشمن شرا فلك
ارد هنکام خفه کردن واویختنش دس رساندن ورسایندن ارشدرمك رست
صف شمس فخری همیشه تاکه باشد سرو وسوسن بستان برکشیدن هریکی رست
وهم رستن لفظندن صیغه ماضیدر ومصدر معناسنه دخی کلور رستاخیز و
رستخیز قیامت کونی امتا به وصدقنا حافظ بپاله برکفنم بند تا سحرکه حشر بمی

بمی زدل بیرم هول روز رستاخیز دستم علم شخص دستکار فتح رایله قور
تلمش یعنی خلاص بولمش رستمین اوت که بتراسدی خورد رستمین ازرمین
اب وخاك کند همچو خود هرچرا خورد پاك رستن بتمك نبات معناسنه
مستقبلا سین واوه قلب اولنور وبریا دخی زیاده اولور روید ورویند
درلر شیخ سعدی سبزه درباغ کفته اند خوشت ◦ داند این کین سخن همی کوید
یعنی ارزوی نیکوان خط سبزه ◦ دل عشاق بیشتر جوید ◦ باغ روی کند
نان ایرست بس برمی کونی ومیرویند رستن فتح رایله قورتلمق خلاص معناسنه
مستقبلا تنك سین هایه قلب اولنور هرورهنده درلر رستین بیتجك
دملك اولور اسم زمان واسم مکان ومناط فعل صیغه سدد وبتن اوت
معناسنه دخی استعمال اولنور دسته صف دست معناسنه وبو
معنیدن التمشدر که بری بری یاننده صرصر بازار دکانلرینه دسته
دیرلر بلکه بازار معناسنه استعمال اولنور انوری نادرسته دجهل
برده هر روز توبانه احمقی رسته رس ایب رش اوچ معنایه کلور د

اوّلا اول یرکه یمری یمری اوله پشته پشته ثانیا بلك اورزونی ذراع معناسنه
آرش لفظندن تخفیفا ولنمشدر ثالثا اوس ایلرینك اون سکزنجی کوننده
رشت اجی تن که یرلو معروفدر وقفتق که بر دیوارا سکیب یقلمغه بشلر
فرالاوي چون نباشد بنای خانه درست لی کما نم که زیر دشتاید و
هرنسنه که اسکیب خراب اولمغه بشلایجق رشت دردلر بیزده دخی استعمال
اولنور رشتن اکرمك رشته ایلك رشك غیرت رشکه بت سرکه سي
رطل جام شرابده استعمال ولنور لطیفي تاچند بتسبیح وعصا رزق فزو
شیم ٥ برخیز سبك رطل کران ده که بنوشم ووزن مخصوصدن
استعمال ولنور که یوز یکرم سکز بجق درهم در تخمینا رطل بغدادی دیرلر
وطب کتابلرنده مطلقا ذکر اولنان رطل بغداد در رعد کورلت
کورلمك در رعنا اول که کوزل لکن تعجب اولنر خلقه کندوی کوزل
کوستره فارسیده شایع استعمال ولنان بو وجهله تفسیر ایلدیلر ظاهر در که
صفت مشبه صیغه سیدر رعونت محبوبلرنه نسبت اولنمقدن معنای

قصد اولنور رعند یر تعجیلر ولك اولزیده اکثر بارش اولزنده استعمال اولنور
بولغت هم رای مهمله بابنده وهم زای معجمه بابنده روایت اولندی رغنین راینن
معناسنه دراندن تحریفا ولنمشدر رغوم یونه قوشی معناسنه رف
اولکه اولرا ایچنده دیوارلر یوزنده ایدرلر ترکیده عامه تحریفا یدوب رافدرلر
رفتار یوریش اسم مصدردر رفتن کتمك ویورمك مستقبلا تنده فا واوه
قلب اولنور رود دوند دردلر رفتن ضم رایله سیرمك مستقبلا تنك
فا بایه قلب اولنور ورانك ضمه سی اشباع اولنور بر واو دخی زیاده اولنور
روبید وروبنده دردلر رفت وروب سبرکه که انکله حزمن سپرلر اکسی
بربرده استعمال ولنور رفوه یماکه قفتانه یمرلر وکوزه که بردلنمش دلوکی کوزرلر
افوکر یماجی وکوزجی رقان ورقون حنا بعضلر زعفراندر دیدیلر قصیدن
سماع اورمق رك طمر رکاب ادکو رك زدن قان المق رکوی اسك
پاره سي وهرنسنه که اکا بیز دیمك صاد قدر دکوی دردلر وقوله بغلدقلری
بیزه دردلر وبنشك بغرغنه دردلر رمق جان اثری رمکان قاسق قلی

دمه سرو واخرنده هاء علامت حذف اولوب دم دخی دیدیلر بیت دهر
سودم آهوورنك وغرم زدلهارم کل ز دایند کوم رمیدن اورکمك نفرت
معناسنه رنبه قاسق قلی رنجیدن اینجمك رند طب کتابلرنده دفن اغاجیدر که
یمشنه حب الغار دیرلر ولغت کتابلرنده عود اغاجی دیو نقل ایلدیلر رندش
قازندو رنده قرخین که صغرنك کناری وکوشه سیدر رنده دولکرلرك
آلتلرندندر ترك دلنده دخی مشهوردر واول التدن چقن یونقیه دخی
دیرلر ودخی براوت ادیدر شمس فخری شود در روضه رضوان طبعم بمعنی
سدر وطوبی چورنده رندیدن بیله وکورکله بیلجق سیرمق وکورمك رنك
ایکی معنایه کلور اولا بویا کون معناسنه ثانیا طاغ کچیسی که اماد دیرلر رنکاور
درلو درلو سوزلر یارشدرب سویلین وبرسوزه درلو درلو صورت
ویرجی عربجه مغن دیرلر رنك رز بویاجی صباغ معناسنه رواس سوتراش
رواق چارداق حافظ رواق منظر چشم من آستانه تست کرم نمای و
فروداکه خانه خانه تست روان جان اسدی ز رخ سنان پیش زخم

زبان که بی تو کند خسته وان روان رفتن لفظندن صیغه مبالغه
فاعلدر آب روان ودینار روان دیرلر روانخواه دلنجی که قپو قپو کزر دلنر
وباز دلرده دریوزه ایدر واو رسمیدر الف ثابتدر ناما قافیه سنده استعمال
اولنور لطیفی کو لطف خدا رسد شود شاه انك پدیش بود روانخواه
روبان ورویه دلکو روبیان کرود دیدکلری جانور که صولرده چوق
ایقلری اولور بعضلر دیرلر که قوریا لغیدر روح پهلوی لغتده بغرسق
دیمك اولور روخ چکاد دیرلر یه سی طاز کشینك النی اوزرنه
ودیه سنك قلی بتمیه رود ایکی معنایه کلور اولا ارماغ جویله روداسنك
فرق بویله جوی حقیقتده ایرماغك یرنه دیرلر روداق صوینه دیرلر
اسدی زد نبال ودشت هرجای جوی ه بهجوی در رودی الزهر
اوی براژد رهای وصف مجاز مرسل طریقه سنجه بربرنك یرنه
استعمال اولنور ثانیا سازلروك کرشی که چالرلر سبب عشرت اولدغندن
اوتری عشرت معناسنه دخی کلور روده بغرسق وساز کرشی روز

کوندز روزبان قاپو بکچیسی سدی سبانکه بدکاه بردش روان مرود
زبان مردم کشان شمس فخری زخل بربام اواز پاسدادان فلك بردد
کهش اندروز بانان روزکار معروف روزن باجا روز اوج روزی
رزق روستا ایلکه شن کویلردن عبارتدر روستازاده اولکه کویده
طوغمش اوله اتاسی واناسی کویلو اوله روستایی کویلولردن بوسی روسختج
راستق طاشی روش کدیش یعنی یوریش اسم مصدردر رفتن ۱۱
لفظندن توره وعادت معناسنه دخی کلور روش فتح رایله بجاو بنجره
اغاجی روشن ایدن که کوندزك صفتدر روز روشن دیرلر وغیرلرده
دخی صفت واقع اولور ظاهر وواضح معناسنه دخی کلور خط روشن ورای
روشن کبی روشنا اشقلو ونورلو اولان نسنه ومرقشیشا طاشنه
دخی روشنا دیرلر روشنایی اشقلو وبعض مرکب توتیالره دخی
روشنایی دیرلر روشنی ایدنلق ضیا ونور معناسنه روغن
یاغ اسم عامدر حیواناتدن حاصل اولانه دیرلر اگرچه عربجه لندن

حیواناتدن اولانه سمن دیرلر وحبوباتدن ونباتدن اولانه دهن دیرلر
روغناك قزل بویا روی لفظندن محرّفا اولمشدر روغن موس
بشی روغنس جرخته که قاضی لقمه سی دیرلر بلکه روغنس اسم عامدر
هر نسنه که یاغ اچنده پشرلکا روغنیس دیرلر مطلقا روله برجانوردر کلر
کبی کلردن بکراك وقویروغی کلر قویروغندن اوزن اولور عربجه ورل دیرلر
روهن وروهنا وروهینا برخاص پولاتدر اندن قلج دوزدلر شمشیر
روهنی دیرلر بعضلر پولاد هندی در دیرلر اول قلجلره دخی بو اسملر
اطلاق اولنور نته کم خدنك اغاجندن دوزلن اوقلره خدنك اطلاق
اولنور روی یوز وجه معناسنه روی اماله یله توج صفر معناسنه
روین وروینه وروینه قزل بویا عربجه فوة الصبغ دیرلر روینیك
وروینه توجدن اولان قب قجاق والتلرهرنه وارسه رهاکردن
ورهاندن ورهانیدن خلاص ایتمك نظامی من سرکشته رازکار جهان
تو توانی رهاند بازرهان رهبر قلاوز دلیل معناسنه رهج توز غبار

معناسنه عزنی لغتدر رهزن یول بصیجی یعنی حرامی رهکزر یول اوغرغی
رهنمای ورهنمون یول کوسترجی هادی معناسنه رهوار یورغه
آت رهی قول عبد معناسنه اسدی رهی رامکردان چنان سرفراز که
نتوان اوردازان پایه باز رهیدن قورتلمق خلاص معناسنه دیباج ودیباه
اشجون دکلری اوت دیجار رجل که قباغی وبادنجانی وایوایی وکرزی
بالله بشوردلر معرب ایدوب ریصار دیدلر دیختن دکمك صب معناسنه
مستقبلاتنن خاذایه قلب اولور ریزد ودیدنه درلر ریخن یونمش
قرن شمس فخری مقام نیکخواهت تحت شاهی طعام دشمن جاه تو ریخن
ریخیز صبان اکگی که عربجه عرضح درلر ریك اوغلن دیژ آخرنده
زاء عجمیله نفس ارزوسی دیمك اولور دیزان ریزیدن لفظندن صیغه
مبالغه فاعلدر دو کجه دیمك اولور دیزه اواق ریزه ریزه یعنی اواق
اواق ریزیدن دکلك واواق اولمق دیستن اکرملك لطیفی چون زبارش
جذابماند وکریست دوکریسه کرفت وپشم بریست وصیجق معناسنه

دخی کلور لطیفی ای که پرسیدی واء ریشت چیشتار علاجات تیز باید ریست
ریسمان ایپ ریش صقل لحیه معناسنه ریش اماله یله برت وباش
قرحه معناسنه ریشه سچاق که دستماللر وقشقلر ومندیللر کنارنده
اولدلر وناصور علتنه دخی نقل ایلدیلر ظاهر بودرکه عرق مدنی علتنه
دیالر ریشیدن نقش لوهر یرکه کوز کوز اشلنمشلی وله دیق اغزیاری
عربی لغتدر ومفتاح الادیه اوترك معناسنه نقل اولندی دیك
قوم قیردملی معناسنه دیکاسه ودیکاشه سین مهمله یله وشین
معجمه ایله کرئی دکلری جانور که خارشیت معناسنه عنصری کبی کرد
نتوان ززهرانکبین سازددری کاشه کر بوستن دیم ارك دیمن
مکار وکینه معناسنه کلور عنصری که حسودست ودشمن ریمن
کیست کورنشیت دشمن دشمن دیمه چبق که کوزدن اقر وکر یکلر
دبنده جمع اولور رمص معناسنه دیو مکر وال سلطان ولدرح
رومشود دربند این دنیای دون تا نکردی چو شیطانزا ذبون دیولج

وریواس اشغون دیدکلری اوت دیونجواغ قوردی ارضه معناسنه
دیهدن یمشق طبراق اشغایه اقمق و قابدن صوشورلیوب اقمق
حرف الزاء ذا کسره ایله دردن دمك اولور من وعن معناسنه
ازلفظندن تخفیف اولنمشدر شعرلرده استعمال اولنور بیت اکر روزی
یاستعداد بودی زنادان تنك دوزی تربودی زاج قربویه و
بخوسه عورت زاجسور بخوسه درنکی زاد یاش سن معناسنه
مسن ویشلو اولان بزاد برآمد دیرلر ودل معناسنه دخی کلور ادمی
زاد وپری زاد بکی وزادن لفظندن صیغهٔ ماضی درکاه اولور که
مصدر مقامنده استعمال اولنور توانست زاد ومی توان زاد
بکی وعربیه ازق دمك اولور توشه معناسنه فارسی شعرلرده
چوق کلور وزیاده لفظندن صیغهٔ ماضی زاد الله تعالی علمکم
زادخواست اول که یشلو اوله اما بوتی اوزلمیه ترکجه مونه دیرلر
عربجه قصیع دیرلر واو رسمی ورمست ودست قافیه سنه استعمال

اولنور زادن طوغمش وطوغرمق متعدی ولازم اکسی بله استعمال اولنور
زاید وزاینده دیرلر زار اکلیجی نالان معناسنه وادات اسم مکاندر اسمك
اخرنه اولاشر اول یرده چوق اولدوغنه دلالت ایدر کلزار ولاله زار
بکی زار اکلر ناله معناسنه زاریدن اکلمك نالیدن معناسنه ژاژ ایکی معنایه
کلور اما ایکی طرفی بله زاء عجمیدر براوت ادیدر عربجه غلیس وغلیص دیرلر
معنا رجما لیدر برطتلو اوندر تنه دوغ دیرلر صحرالرده بتر دوه بر اکثر بویرلرده
اکاکنکر دیرلر وکلبن سوزلی دخی دیرلر وچاج معناسنه دخی روایت اولند ي
بومعنایه لغت هم راء مهمله بابنده وهم زاء عجمی بابنده روایت اولندی زاستر
اول یکار قدن دمك اولور زان سوتر لفظندن تخفیف اولنمشدر مثلا بر
کشی که بر یرا وتورمش اوله اکا دیرلر اورادن قلق بوراده اوتور بارسیجه
دیرلر که ازینجا برخیز وازان سوتر بنشین بوشکور رستان بدیدم بدیدم
زمی بدل زاستر ماندم ازحرمی زاغ قرغه وقزغون عربیه وفارسیده مستعمل
لغتدر روی انك کوشه سی شمس فخری برباب قصر دولتش ازداغ بکدر دشاهی دهذر

سایه خود چون همای زاغ ور بر ویش کند سر دست امتحان نه خانها هلدر

کمان فلك نه زاغ **زاغ پیشه** الاجه قرغه **زاغرا** اولنده زاء عجمیله واخرنده راء

مهمله ایله قورصق دوصله معناسنه **زافه** کوهرن دیدکلری اوت اغن

قوقر کردلر وترکلر یرلر بو لغتی هند وشاه نخجوانی زاء معجمه بابنده نقل ایلدی

واکثر ارباب لغت راء مهمله بابنده نقل ایلدی **زاك** قن بویه ومخفف سه

عورت تعریب ایدوب زاج دخی درلر **زال** قوجه ورستم جهانکیرك اتسی

ادیدر **زالو** سلك علق معناسنه **زاله** اوج معنایه کلور اولاجه یازو یای فصل

لرنده اولنلرا وزرنه دشر عربجه ندا درلر ثانیا قراغوکه کوز وقتنده قار

بکی اولور اول چه یوز طمکدن اولور عربجه جلید درلر ثالثا نولوم که او

قوزب انکله صولر چکرلر **زامیاد** فرس ایلرینك یکرمیکزنجی کونی **ران**

اندرن دملك اولور لفظ مرکبدر **زان سیس** اندن صکره **زانو** دز **زاور**

رهن که مجال معنا استعمال اولنور شمس فخری آنك بنو رخلاف فمانش

انجم وافتاب را زاور **زاوش** عطارد یلدزنك ادیدر بعضلر دیدلر

مشتري

مشتري یلدزدر وهم سعدله صفتلدقلري وسور یرنده استعمال اتدکلري بوکه

دلالت ایدر بو لغت بر واوله استعمال اولنور اتش قافیه سنده لطیفی حال

اوچون فلفل بر اتشت یا بخورشید اختراق دواشت وایکی واوله استعمال

اولنور مدهوش قافیه سنده شمس فخری اکر نباشد عون تو در جنین وقتی

• بر آیاذ همه اهل جهان فغان • وخروش بدکه تو توسنل همی کند کیوان

بمدحت تو تفاخر همی کند زاووش وزاوش دخی درلر معاش وزننده

ان شا الله استشهاده یرنده ذکر اولنه **زاولانه** بو قاغوکه اتك یاغنه اوررلر

زاهري خوش قوقو غماره تابدیدا مدتا مسال حظ غالیه بوي غالیه

خوار شد وزاهري وعنبر خوار اهل لغت بویله نقل ایلدیلر حق بودرکه

بر خوش قوقلو سنه **زاییدن** طوغمق **زبان** دل لسان معناسنه

زبان وزبانه اود یالکی زانك فتحه سیله وضمه سیله جایزدر وتوقانك

دلنه دخی درلر وبو که بکرزنه وارسه **زبان بن** بغه یا براغی دیدکلری

اوت که سکرلو یپراق درلر طبیبلر دلنه لسان الحمل دیمکله معروفدر

زين يوقارو فوق معناسنه زبرتنك بتعور قولاكى زبطانه توفك كه صاوش
كوننك اتولر زبكر اوغلانجقلر اويونى دراور دلرنه يلله لطولدرلر ايكى
يكادن يمروغله اودرلر بولغت كافك ضمه سيله بر ومرقافيه سنك
استعمال اولنور اما كافك تخفيفى جايز لطيفى كرلاف زنند خصم دهان كرده
بران باده ارذست وحادث زبكر قسمتى وباده وتشديدى جايز منجيك
كويى منم مهر باز رغدها بسى حورده اي مهر باز د زبكره انجلدو زادى وناله
معناسنه شمس فخرى بسى عذاب كه كردون دهد عدويش راه هميشه
برفلك خفتمين رسد ذوزح زخز ضم زاء عجميله وراء مهمله ايله
ايكى وجهله بله د وايتدر برتو وعكس نور معناسنه ردن ورموق حزب
معناسنه مستقبلاتنك نون زياده اولور زند و زنند درلر زدودن
صيقل لمق مستقبلاتنده واو يرنه الف وياكتورلر زدايد وزدايند
درلر زر التون معناسنه كلور وپير معناسنه كلور وزالوك
اتابيسى اديدكه رستم جهانكيرك دده سيدر شمس فخرى تاكه كيتى ز كردش

خرشيد ه كاه باشد جوان وكاهى زرده رستم عهد وزال شان باداه بندكه دركه
توازنى زر زرادشت ابراهيم عليه الصلوة والسلام ملتندن بر امامك
اديدر لطيفى بهال ايين بر دين وزرادشت بشرع احمد مختار ده بشت
زراغن وزراغنك قوملو وقيرلو ير زراندود التون صونمش زربفت
التونله طوقنمش قماش د زبافته لفظندن تخفيفى ولنمشدر شمس فخرى خروس
وار سحركه دعاي خسروخوان كه تاج لعل برى وقباچه زربفت كاه اولوكو
وزن ضرورتندن اوترى تشديد دايله استعمال اولنور زرد صارو وعارضه
ومعروضه اطلاق اولنور زرداب صارو صو صديد معناسنه زردچوده
صاروشين زردشت وزردهشت زرادشت معناسنه كاه اولور كه
شعرلرده بر مقامده كلور كه سنك بشت وزنن اقتضا ايدر انوك بكى يرلرده
بعضلر تضعيف راء مكسوره ايله اوقور ويازر وبعضلر دالدن صكره
برهاء مضمومه زياده ايدر زرنته كه معيار جمالنده بر وجهله دخى لغت اولنور زر
زرسا والتون اواغى ازفين قبوكركى معيار جماليده كليدك بري ومطلق كليد

حق بود رکه بو لغت عربیه ثابت اولمشدر بعض حرفی بعضنك اوزرنه تقلیم

اولمشدر اصلده رزین ادي زرنك براغج درکه غایتده قتی در هرکز یمشی

بتمز اودون ادرلر منجیك چنان بنالم اکر دوست داد من ندهد که خان خواك

سود اند رتیغ وزرنك نزکال وجته العجمه طامو معناسنه دخی نقل اولندي

زرنه وزرنی درتیغ رو وسلك علف معناسنه زدون اوماج اشي بشورر

لریرلر زدوغ انجقرق دیدکلري غلت فواق معناسنه زر معروف زریر

براغجدر صاروواغج درلر وبعضلر ره چوب دردرلر اسدي طوسی

وشمس فخري برصاروا وتدر دیدلر حق بودرکه قوسنه اطلاق اولنور

عنصري دل ودامن تنور کرد وغدیر سرو ولاله کنار کرد ون دیرو برقان

علتنه دخی زریرد لر وهم معلولنه دخی اطلاق اولنور زرین التونلودمك

اولور زیراکه بارسیده یایله نون که براسمك اخرنه اولا نسبت

درکاه اولور کاف عجمیله لاحق اولور غمکین ومکین وسهمکین یکی زستن

درلك یاسز دخی لغتدر زش چی بر لفظدرکه جوابه استعمال اولنور زیستن

صومق زشت چرکین قبیح معناسنه زشت یاد غیبت یعني برکشنی اردنجه کوتی

سویلمك رودکی بتو باز کرد دو غم عاشقی نکارا مکن این همه زشت یاد زغار

اول زنك وپاس وکف که برنمکین نسنه نك اوزرنك حاصل اولور مثلا برنمکین

برك اوزرنده یم یشل صورت بغلر و برپاش کوپك اوزرنده کف طوتر ونغر

واون معناسنه کلور زغان طار وانمکی زغال زاء عجمیله کمر فحم معناسنه

زغبر شیله دیدکلري اوت که طبیبلر قتنده مزود مکله معروفدر زنی

عانش کورك قرپندسي زغنه پارس آوازي بلکه هر ینجیلرك اوازنه

اطلاق اولنور بو لغت هم راء مهمله بابنده وهم زاء معجمه بابنده ذکر

اولندي زغنك انجقرق علتی که طبیبلر قتنده فواق دمکله معروفدر زفان

دل زبان معناسنه زفت حددن طشره بویوك که کوید ونصلق دیرلر

شمس فخري برو بز یزرکابش جواسب تازي جست مباش درره حکمش

جوکا وکاهل زفت زفت کسر زایله فن سفز زفت بخیل زفرچکا زفرین

قابوکورکي فایله را اراسنده تقدم وتاخر واردر ایکي وجهله بیله جایزدر

ژفك چبق رمص معناسنه زفكاب چبق صوبی که کوزدن اقر زفرفیدن
يمك يعنى ازجق اقصمق زكاب مركب زا كاب لفظندن تخفيفا ولنمشدر
شمس فخرى حياة درظلمات اين زمان محقق شد كه نوك خامه اصحاب
همى دهد زركاب ژكان اونكولجوج معناسنه ژكال ژاء عجميله كمر زغال معناسنه
زكام دماغو علتى زكس معاذالله دمك اولور شمس فخرى نحس مهر تونباشد
خرشيد حاشه لله انحكم تونتا بدا ياسر زكس ژكور ژاء عجميله بخيل
ژكيدن ضم ژاء عجميله بشمق يعنى قمق غيظ معناسنه زلو سلك علق معناسنه
زلت اوراق قوشى ديدكلرى بوجك كه اوراق وقتنده اوتر اوته اوته
بات ايكى يادلور اكا فارسيجه خرد درلر زليفن قورقو ويرمك تهديد
معناسنه شمس فخرى اياشاهى سلطان فلك را اكر قهرت كند روزى
زليفن زتاب انتفا سطوت كنديكبار كى ترك نشيمن زمخك از غرو ناكس
كشى كه اصلا خير وانعام ايلمز زمستان قيش فصلى شتا معناسنه
زمنج سكسك ديدكلرى قوش كه عاجزى دخى درلر زمه شاب

زمى وزمين يرارض معناسنه زن عورت امراء معناسنه وزدن لفظندن
صيغه امردركه تركيبلرده صفت دخى استعمال اولنور ناى زن وبينه زن
بكى بلكه ادات دخى معناسنه كه اسملر اخرنه لاحق اولور انك فاعلنه و
مباشرنه دلالت ايدر خشت زن ودروغ زن بكى كريجى ويلانجى معناسنه
زنبار معروف زنبر كو كوه كه انكله بلچق طشرلر زنبور آرى واسم غامدد
جميع آدرلره الطلاق اولنور زنخ اغاج كوبكى زنخ الك ذقن معناسنه زند
ابراهيم پيغمبر عليه الصلوة والسلام كوكدن انن اون صحف زندباز
بلبل زندبستا وزستا وزنداستا صحفه تفسيرى اولكه لفظ اصلده
زندباستا ايدى باء مصاحبتله اكنجى لفظ اصلده زنداستا ايدى بر
سبيل تعداد اوچنجى اصلده زندواستا ايدى عطفله ويا خود زند
بستا بايله ثابت اولدقده صكره بودلن بايله واو ارا سنده
تمام تبادل وارددر زندواف طبل زنده بويوك كه قوز قنج
معناسنه زنده دى ژنده ژاء عجميله خرقه معناسنه يعنى اسكش

ويرتلمش وپاره لنمش خواجه سنائي ديدوقتي بكي براكينه زنك زيرجامهٔ زنه

زنك درت معنايه كلور اولا برطائفه اد يدراكا نسبت زنكي درلرانلرك

اقليمنه زنك بارد دلر ثانيا حكن غوك بنيكلر ايقلرنه وبللرنه بغلرلر

اوتر ثالثا كنشك اشغي رابعا پاس كه دمرده وغيريسنه لرده حاصل

اولور زنكبار براقليم اديدراسدي روايت ايدجزين هندك عجايبن

بيان اتدوكي يرده زنكبار ديدكلري بريرد رجميع طاش وقياد راصلا اكين

اولمز دكزايچنده بركوننك يولده برطاغ واردراول طاغده درلو درلو

يمشلر ونعمتلر واكينلر اولوريلده بركز تنكري امريله اول طاغ حركت

ايدركناره كلور زنكبار خلقي قوشولرلر بريللق ازقلرني اول طاغدن الورلر

والعهدة على الراوي زنكلاله دكولجه جلك كه قاربكي يغر زنكله چكره بجو

وبرمعروف اواندر لر زنكله ثاء عجميله بقنق يعني جنبالجينق كه صغرك

وكيكك وكچنك وقيونك اولور ظلمت معناسنه زنويدن اولمق يعني

ات وچقل اولوسي كبي زنويه اتك وقوردك اولسي زنهار كلمهٔ تنزيه

درعهد معناسنه وحوزه عصمت معناسنه كلور كمال اصفهاني زبان برارد وقيغ

تووعد وانكست ◦ دليل ان همه جان خواهد وان همه زنهار انوري ◦ دامن عمر

توزاكرد اجاج رعصمت ◦ پايهٔ جاه توزاسيب فلك در زنهار زواندن معناسنه

ازولفظندن تخفيفا ولنمشدر شعرلرده استعمال اولنور زندانده محبوس اولنلره

خدمت ايدن شمس فخري مقيم سجن سجن را نويدتست خلاص ◦ اسير جاه عنا را

اميدتست زوار زاواش زاوش معناسنه درا و دفري حسودانت راداده بهرام

نحس ◦ ترابهره كرده سعادت زاواش ◦ بوبيت شاهدصادقدر كه مشتري

يلذيدر زيراكه مشتري سعد اكبرد رعطارد ممتزدر اودفري خود فرس شاعر

لرندندرتا سندن وانا سندن اوكوندو كي ازره شعرده بشر در زواغار اود ه

طبين كافرلر اچنده براولواماك اديدر زواله هرنسنه نك طوب بكي يوس

يومري ودكرمسي اوله اوغلنجقلر اناكا ولسون وكمان كروهه بوالغي

اولسون بمجموعنه اطلاق اولنور اكرچه ترك دلنك خميرده شايعدر

زوان دل زبان درلر زفان درلر باوفا واوا داسنك تبادل واردر

وهم دلوجه که بغنا ایدن ازز واودیالکنه ددلر زوان بر سکرلو پراق که بغه ۰
یپراغی دخی دد لر زواه بر طعام آدیدر که زندان اهل ایچون ومحبوسلر ایچون
بشورردلر شمس فخری عاصیا نرا کرم ورافت اوکشت شفیع مجرمانرانعم وافزد داد
زواه زوبین سیقون وسکونک قصاجوغنه دخی دلر زرن تیز یعنی سریع کاه
اولورکه اخرنده دال حذف ایدلر تخفیف ایچون زور قوت زور یقا روز برد برلر
روز درلو وچکا معناسنه دخی کلور دزبرد درلو زفرددلر زورنیم کوکلک اکندرکی
که عربجه قب ددلر زوش فتی کوکللو دیمک اولور ژوشیدن ژاء عجمیله ایکی معنایه
کلور اوّلاً صوویا سد ویا منی ضرب چقمق ثانیا ادمه طولشمق معناسنه کلور زوفراه
چوردک دیدکلری اوت که یبان طوراق اوتی ددلر ژوله طورغای چکاوک
معناسنه راء عجمی یابندند ژولیدن ساج بوزرمق ژولیده موی ددلرکه
ساجی بوزرمش وقارشمش اوله زوغ نونله برعجه ودغ قاینه سنک سچوق
یعنی بغرسق طولدرمسی زه یای کرشی وسنجف که قفتانه دکرلر وکلمهٔ
تحسین زهی معناسنه زهاب خرندو وماء مترشح معناسنه زهار

قاسق زهدآن مدن رحم معناسنه زهراغو زهر اودمرارن معناسنه و
مجال معناسنه دخی استعمال اولنور نظامی دهن ندارم که بیوسم لبت یترو
کمان دارد بروی تو زهش ضرش اسم مصدردر زهیدن لفظندن اکثر
بودرکه جماعت کنایت اولور زه لخا و زه لخاد اولسروکه بشمقجیلر و
ادکجیلر وسراجلر یرلرده ۰ دوکرلر عربجه زیج ددلر زه وراد دولودش
نل معناسنه زهی کلمهٔ تحسین در زی کسر زایله اماله سز زیستن لفظندن
صیغهٔ امردر بعض ترکیبلرده ۰ صفت دخی استعمال اولنور لطیفی ای برنی
کرک وَمردم زی نه مرد خدای مرد بادعوی وصورت مرد بنود مرد باش
زی اماله یله یکادملک اولور سوی معناسنه ژی فتح زاء عجمیله صو جمع
اولان یر ابکیر معناسنه رودکی ای انکه من ازعشق تواندر جکر خویش
اتش کده دارم صدو برهر مژه ژی ژیان هیبتلو یرتجیلر صفت در
شیر ژیان ددلر زیب بزک زینت معناسنه زیبا و زیبان بزکلو
ویراشقلو زیبیدن یرشمق زینار زینک نقلی ازاجق حرارت واردر

اکر چوق قیندب بشورالر اکنجی درجه حار اولور اکر بر قاب ایچنده قیندالر
وتیعه بیجه خضخض فعلنی اشلر بل که اندن یکنا ولور اکر شراب ایله بشورالر
ویا ایکی سوجی بر بالله بشورالر واغزین دشلنا و زرنه د وتلر اغز سین
ساکن ایلیه زیر اشغه تحت معناسنه زیردست رعیت زیره کمون
که طبیبلر قتنده کمون د مکله و زیره دیمکله مشهور در اکثر اقلیملرده
اولور ایوسی کرماندن کلور زیز یبان صغان سرکه اچنده اصلر لر
اوسرکیه زیری د دلر زیره نون بنج اکده که هیچ بیشی اولمز زیستن
درلمك حیق ومعیشت معناسنه مستقبلاتنده سین خذف اولنور
زید وزینده دلر زیغ حصیرکه د وشنرلر ابو العباس زیغ باخا نزا
بادشی بلجان نهند طبلارزن ننشاند برد ود نوآن اسدی زد ر دخزان
در دل زاغ زیغ هوا بسته از لشکر ماغ میغ زیغال قدح که انکله شراب
اچرلر بو لغت هم راء مهمله بابنده روایت اولندی وهم زاء معجمه بابنده
وهم نمیله روایت اولندی وهم فا ایله زیفا دبنرلك زین ایر سرج معنا
والدن

وازین لفظندن تخفیف ایدوب زین درلر شعرلرده چوق استعمال اولنور
زین بوش غاشیه زین سپس بوندن صکره زین کوهه ایر قاشی قربوس
معناسنه زینهار کلمهٔ تنزیه دروعهد وخون عصمت معناسنه دخی کلور
زینهاري خراج کذار اولان کافر ذمی معناسنه زیوار کوي یولي زیور بزکه
التونله واینجویله وقیمتی طاشلرله اوله زیوه ذاءِ عجمیله سنلك بوندن
تعریب ایدوب زیبق درلر والله اعلم حرف السین ساحراج که براقلمدن
بر باد شاهه کندررلر وسا ییدن لفظندن صیغهٔ امر و وصف ترکیبی مشك
ساوغالیه سابکی سانکنی وسانکنی بیوك قدح که انکله طلوا اچرلر
ساج ابنوس اعجمی اسدی دروبام ان خانه ارغود وساج نکار دیده پیوسته
باساج وعاج ساجور ایت بوینه بغلدقلری اغاج پارهسي که ترکجه کسموك درلر
ساختن دوزمك مستقبلاتنده خا زایه قلب اولنور سازد وسازند
وسازنده درلر ساد وساده اري اولن سنه وغیري جنله بهم اولماش
قفتانده استعمال اولنور وهم نقش لنما مش معناسنه کلور شمس فخری

براي كسوت خدام دركهش خورشيد ٭ زجرخ كاه منقش طرازد وكه ساده ٭

بو لفظي تعريب ايدوب ساذج درلر تصور ساذج يعني حكمله بله بهم اولمامش

ساده كردن ارتمق غيريدن پاك اتمك ساد صغرجق ديدكلري قرجه قوش كه

عربجه ندز ودددلر سارا عنبر خاص وخالص كه غيريله مشوش اولمامش

در ظاهر بود ركه عمان ساحل لرنده بر يرلك اديدركه عنبرك ايوسي انده

بولنور سارخك اوزون ايقلي اوز ساذج وسارك وساريخ اوتلوكن

ديدكلري كچرك قوشجغز حق بود ركه بلبل نوا عندندبهار موسومنك

بلبلاري درلر بو كرتلن وقتنده اوتلوكن درلر ساروج لجي تعريبا ايدوب

صاروج درلر ساز يراق وساختن لفظندن صيغهٔ امر ووصف

تركيبي كارساز ونغمه سازبكي سازاك دهليز سازق چرا سازكار كاف

عربيله آلت معنايه سازكار كاف عجميله موافق ديمك اولور سازيدن

دوزمك ساس لطيف وقبيله اديدر اول قبيله نك اهل لرنه جمع ايدوب

ساسان درلر وارباب تواريخ ايران زمين تختنده پادشاه اولان

عجم

عجم بكلرني درت مرتبه اوزرنه قسمت ايتمشلردر اولكي مرتبه سي

ملوك كيان در اوچنجي مرتبه سي ملوك اشكانيان در دردنجي

مرتبه سي ملوك ساسان سال يل الف ونونله جمع اولدقده بر ياء دخي

زياده ايدرلر ساليان درلر كمال اصفهاني ماه وخور واخترند هرسه

بهم اي خداي دار ممتنع بهم ان همه را ساليان سالار معروف ساله

ياش سن معناسنه سالخورده چوق يشامش سالخداه صاحب

طالعدن عبارتدر سامان يورتلي سامان يونسز ساملونا

اوزاندن اوچ قيراط دردر لركه بربچق نمرماد رسان ساغش

معناسنه نقل اولندي وعادت وخوي معناسنه نقل اولندي

حق بودر كه وجه واعتبار معناسنه دركه برنسنه نك احوالنه ملاحظ

اولنور ساو خراج ساون وساويدن كلتركه اچنه بوق

وبدك قويرلر عربجه فقه درلر ساويدن دربولمك

واكلمك سايه كولكه سابيدن دربولمك واكلمك ودخي

برنسنه دوتمك سپار او آلتي متاع البيت معناسنه سپار صيغهٔ امردر
بسردن لفظندن وبعض تركيب لرده صفت دخي استعمال اولنور
سپاري قوت اولان صاپ سپاس منت وشكر سپاس منت
دار سپاسه لطف سپاغ قتق كه عربيه صباغ درلر سپاه
چري سپيد چين اغچ وباغ ديرلكدن صكره يرنده قلان
ازاجق يمش شمس فخري حسود شاخ داد در باغ اميد نماندست
از ثمر غير ارسيد چين سپر قلقان سپرچه شادلق سپردلك
يغلق ودستارچه كه انكله ال يوز سلرلر رودكي اي قبله خوبان
من اي طرفه در لب راب پردك بكن پاك زهي سپردن اصمرلق
مستقبلاتنده جايزكه الف زياده ايدوب سپارد وسپارنده
ديلر وجايزكه الف اسپرد وسپرند ديه لر سپرز طلاق
طحال معناسنه سپرغم وسپرم فسلكن كه ريحان دمكله معروفدر
حقيقتده جميع خوش قوقولو اوتلرك ادي در سپري تمام رودكي

بخنست كن سپري كار آن جهان دكر • زپيش انكه كند مرك عمر تو سپري
سبز ياشيل عارضه ومعروضه اطلاق اولنور سبزه دنك وقباي
سبزيكي سبزه چمن سپت يونجه سپستان برمعروف دار
ودركه طبيبلر الطباء الكلب دخي ديرلر اصلنده سپرسپستان
ادي كثرة استعماللة تخفيفا ولنمدي سبك بيني خفيف معناسنه
سبك كنار اسكنار معناسنه دركه الف بابنده شرح اولندي
سبلت بيق بروت معناسنه سپنج ازالمرايدجك يرسه پنج
دن تركيب اولنوب اسم واحد قلنمشدر شعراد ينامدتني
بش كون واوج كون ديو تعبير ايدرلر بركون كلدكوك وبركون
كتدكوك وبركون دخي طوردغمك مجموع اوج كون اولور
چون طرد غمكده اقامتك كوني اوج كون اعتبار اولنه بش كون
اولر سپند وسپندان يوزرلك حرمل معناسنه كه يرامز
كوزدن اوترو توقايدلر شمس فخري دفع عين الكمال

ملك ترا • سوخته چرخ از مجمره سپند سپندان تلخ اسبتان
دیدکلری اجی اوت که حرف انوا عند نلدر سپندان خرد خردل
سپنکود ایت اوزمی که طبیبلر قتنده عنب الثعلب
دمکله مشهوردر سبو سکك ودستی سپوختن
سنجوغز معناسنه مستقبلاتنده خا زایه ابدال اولنور
سبوزد وسبوزند درلر سبوس کپك نخاله معناسنه سپوسه
قوکاق باشنك اولور طبیبلر قتنده خراز دیمکله
معروفدر و بجفوا غزدن اون بکی دکولنه دخی
درلر سپه چری سپاه لفظندن تخفیفا ولنمشدر
سپهبد وسپهدار چری باشی بهی فلك فزونی
کرد جهان بکشتی شاها مکر سپهری
درهرکسی دسیدی شامکر قضائی سپه سالار چری
باشی سپه کشی چری چکجی اسدیکی سپه راکه

اوچون

اوچون سپه کش بود چه پیش اب ودربا چه اتش بود سپید
اق عارضنه ومعروضنه اطلاق اولنور مرد سپید روی
واسب سپید بکی سپیداف اسفیداج اشی که طب کتابلرنده
بیانا ولنمشدر سپیداد قواقاغجی سپید اسفیداج سپیج
بیاض معناسنه درکه بریرده مقابلیله معادلکلر مثلا
کوزك اغنه سپید درلر وقراسنه سیاهه درلر
ویومرد نك صروسنه زرده • واغنه سفید درلر وقد
علی هذا سپید دم طاك یری اغردعی وقت ستا ستودن لفظندن
صیغهٔ امر ووصف ترکیبی خودستا وشاه ستا بکی واسم
مصدر دخی استعمال اولنور مدح معناسنه ستا
استا لفظندن تخفیفا ولنمشدر ضمله وکسرله دخی روایت
اولندی ستاره یلدز واولکه ددلو ددلو زینتلر له وشرابه
لرله وجواهرلرله تزیین ادرلر واول سقفنه طوترلر

امرا وسلاطین قیزلرنك جهازلرندن دراسدیکی بری
روی ریدك هزار جکك ستان صدوکوس زدین چهل ستار
چه اتش وستان آتش اوقودغی شرآره معناسنه ستاغ قصراولن
دیشی ومعیار جمالیین ایرسزات شمس فخری هنکام بخشش از کرم
بی دریغ خویش ز ربد ده جامه خرمه بکله دهد ستاغ ستاك
اغاجك اوغلدغی که دنبدك چقر ستام نقاش اید ستان
ارقسی اوزرنه چلق قوین یتن ستانه دکك کوزی ستاوند
دركا اوزرنه یاپلش یوجه یای اوی لطیفی بسیمین ستون یك
ستاوند دیده معلی ولیكن وزنی نابدید ستایش اوكش اسم
مصدردر ستودن لفظندن ستایشگاه قصیده ده تشبیه
دن مدحه انتقال ایدجك یر ستیر یوغون وقالك ستدن
الموستقبلاتندن الف ونون زیاده اولنور ستاند وستانند
دردلر ستربانك برقوش آدیدر اصلی ستوربانك ایدی كثرت

استعماالله

استعماالله واوخنفا اولندی ستردن یولملك تحلیق معناسنه سترك
بیوك دیمك اولور بنوكله بزرك آراسنده فرق بوددركه بزرك
عامددر جثه ده بیوك اولانه دردلر ویاشده بیوك اولانه دردلر
سترك خاصدر انجق جثه ده بیوك اولانه دردلر بنوكله بزركوار
آراسنده فرق سابقا شرح اولندی سترنك استرنك معناسنه
سترون قصر اولان دیشی كه قرننده بوكلی ولمیه ودرلركه عقیم
اولان دیشی كه هركز طوغرمیه ستك بلی انجه باریك میان
معناسنه ستل اوتمه پیش خورد معناسنه ستم ظلم
ستاوند دركا اوزرنه یاپلش یوجه یای اوی ستنبه قوی
وزورلو فردوسی از ایرانیان بدتهم كینه خواه دلیروستنبه بر
دژم كاه ستو اوج قات ستوجه الاجه كچكن دیدكلری قوشجغز
ستودان سنله قبر معناسنه اسدی چنین كفت كاین حصنر
جای نكوست ستودان فرخ سیامك در دوستا اسدی

طوسي بو بيتده سناله معناسنه استعمال ايلدي زيراكه سيامك كندو ملتنده
پاك دينلردن نقل اولنوب دراما منجيده كافرسنله سي دوتخصيص
ايلدي وهم معيار جماليده شمس فخري كافرسنلسنه تخصيص ايدوب
بو بيتي انشا ايلدي بيكين سند كانش هركه جان داد نباشد جاي
او غير از سقودان ستودن اوكمك مدح معناسنه مستقبلاتنده واو يرنه
الف وياكلر ستايد وستاينده دلر ستور طوار اسم عامدر جميع دتايقلولن
الملاق اولنور ستوداب طبق علق كه طوارك طوينا غنده اولنور ستون
دك عماد معناسنه ستوه سركردان وعاجز قالان كمسه كاه اولركه واوي تخفيف
ايدوب سته دلر ستي بولادبكي برقاتي دورد صولي كنديه چكر بولن
دخي دلر ستير التي بچق درهم استير لفظندن تخفيفا ولنمشدر
ستيز ستزيدن لفظندن صيغهٔ امر ووصف تركيبي واسم
مصدر دخي استعمال اولنور جدل معناسنه ستيزه جدل
ايدن كمسه كه اونكو دلر ستيژ ژاء عجميله ماسوره كه جلاهلرك

التندندر تعريب ايدب استيج ديرلر ستزيدن جدل ايلمك ستيغ
طوغر اولان نسنه بو لغت هم غين وهم خايله روايت اولندي ستيم
قانلو ديك يعني جراحت ايچنده اريكه دونمش قان ومعيار جماليده
اول جراحتك آديدركه فضح بولمش ولا وقاني اريكه دونمش اولا
شمس فخري • بس كه بيوسته ريم ريزد خصم • كست چشم عدوش همچو ستيم •
بو لغت هم سين مهمله بابنده وهم شين معجمه بابنده روايت اولندي
ستهيدن اونكو لنمك يعني جدال ايتمك سخت قتي سختن طرتمق
وزن معناسنه سختو كيبا سخره اجرتسز رايكان اشلنن ايش كه

اوتنمقدن ويا بكلر بيساغندن اوتر واشلرلر سخش اسكي كهنه
معناسنه اقلي سين مهمله يله وهم شين معجمه يله اكه وجهله روايت
اولنوب در سخن سوز فتح خايله تن قافيه سنده استعمال
اولنور سخن آفرين سوز يارتدرجي يعني مرسوزي كمالنده و
يرنده سويليجي بليغ معناسنه سخن چين قوجي نمام معناسنه

سخن وار سوز اهلی اولان کسه که سوزنی خوش وجهله ادا ایلر فصیح
معناسنه سخیف بونکنی احمق معناسنه سد یوز اصلده لغت
سینله در صاد له دیدکلری تغلیطات عوام قبیلندندر
زیرا که صاد فرس دیلنده آز استعمال اولنور سده طقوز جوت
اونی اصلده سه ده ایدی هر طرفدن اوج خطچنرلر ترکیب
اولنوب ارا یرده ها علامتی حذف اولندی متصل یازلوب
لفظ واحد قلندی کاه اولور که کثرت استعمالله دالی ساکن
تلفظ ایدرلر سدره ضمیله قباچه که عربلر تعریب ایدوب
وتغلیط ایدوب صدره درلر ویاخود اصل عربیدر فرس
دیلنه نقل اولندی صکره عادتلرنه مناسب ترقیق ایلدیلر
سدکیرا الکثر سنغل قوس قزح معناسنه سم سیاکیجسی که
ترسالر اودیقرلر تعریب ایدوب صندق دیرلر سذاب براوت آدیدر
طبیب قتنده معروفدر سر باش راسی معناسنه واوج معنایه

دخی کلور سُر ضمیله ایق قابیدر که قیلدن وایپدن اورلر
بعضی اقلیملرده کیزلر سراب اولکه بادیه لرده وصحرالرده
اویله وقتنده صوکبی کورینر چوراق یرلرده کونشک پرتوندن
بوصورتی بغلر ایراقدن اویله کورینر سراچه حجره وبرسبیل
استعاره غیری یرلرده دخی استعمال اولنور مضاف الیه اولن
اسمه نظر معنا ملاحظه اولنمق کرک سراچهٔ ماه وسراچهٔ آفتاب
کبی سراسی باشدن باشه واوجدن اوجه سراغوش نرکب که
عورتلر باشلرنه اورتورلر واوجنی ارقالرندن اشغه صرقدرلر
سرای پادشاهلرک ودولتلولرک اولری که محوطه سی وصفه سی
وچارطاقی وتابخانلری واوتاغلری وقدمکاهاری واو
جنسندن نه وارسه کلنی ویاخود اکثرنی جامع اولا سرایدر
ایرلمق تغنی معناسنه سُرب قورشون ضمیله جنب وزننده
استعمال اولنور وسکون رایله ترب وزننده استعمال اولنور

سرپاش چومق ۰ شمس فخری ۰ کجا بر آرد سر دشمنش که پیوسته ۰
ز راه کینه زند چرخ بر سرش سرپاش ۰ سرپایان اولکه تولغانک التنه
کیملک ایچون تولغه کبی بایزدن دکرلر عربجه مغفر دیرلر تولغیه
بعضه دیرلر شاعرلر اکثر بودرکه مغفر لفظنی تولغه مقامنده
استعمال ایدرلر سربر برابر سرت اکر دکلری اوت ودرکه
اکن که بغدای واربه بچلدکدن صکره ترلاده یرنده قالان اکین
بلدری سرتاسی وسرتسی باشدن باشدک واوجدن اوجدک
سرچیک باشی اولن کمسه که غیرلرک اوزرنه سرهنک وحواله‌در
سرخ قزل عارضه اطلاق اولنور معروضه اطلاق اولنور رنک
سرخ وسرخ رنک کبی سرخاب آکت دکلری قوش وتبریز شهرنده
بر تفرج کاه مقامک آدیدر سرخاره باش طراقی سرخیار ییلانجق
علتی که طبیبلر قتنده حمره دیمکله معروفدر سرخینک بوزنی قزل
سرجه که عربجه نفر دیرلر سرخشره قزامق علتی که باشدر انواعندندر

طبیبلر

طبیبلر قتنده حصبه دیمکله معروفدر سرخس ایرلتی دیدکلری
اوت که قزل اوت وطکوزاوتی داخی دیرلر اکی درلو ایرکک لودیشلی
اولور سرخسار باشی قزل سرجه که عربجه حمره دیرلر سرخشت
اصلده شیرخشت ایدی غلط عامه قبیلندندر هراه ولایتنده
سکوت اغاجنه یاغر کاه اولور که آریه اونیله یوغرلر استعمال
کشیلره ویررلر غدا اولور وهم دوا اولور بغایت منفعت ایدر
سرخک قزلجق که زوقال دخی دیرلر بعضی اقلیمده کزن دیرلر سرد
صوق برد معناسنه سرداب وسردابه یرالتنده صوصودجق
یر او سرده کیجه ایرشی یمش سردسیر هواسی صوق اولن شهر که عربجه
مرود دیرلر سرزنش باشه قاقمق اسم مصدردر توبیخ معناسنه
سرسام اول مرضدرکه دماغک پرده‌سی شیشر صامورشو رسویلو
سرش بوریجک که عورتلر بویونلرنه طولرلر مقنعه معناسنه
سرخاش خروج اغاجی ۰ سمش فخری ۰ برای سقف بنایش فلک فرسب دوام

فکندکو بدان راست از ابد سرخاش • سرشت طبیعت و سرشتی
لفظندن صیغهٔ ماضی سرشتن یوغرمق مستقبلاتنده
یا زیاده اولنور سریشت و سریشتند دینلر سرشك کوز یاشی
اشك معناسنه • وآزاد درخت اغاجی که قزللغه مایل در آغ آغ
کللری واردر واکثر یکی آغجه یشیل اولور • واود قونغی شیاره معناسنه
وبر سبیل استعاره یغمور قطره لرنده دخی استعمال اولنور کویا که
بولودك کوزی یاشیدر مجموع معنالرنده فتح رایله در اشك ورشك
قافیه سنده استعمال اولنور سرطاق اولکه عامه تحریف ایدوب
چارطاق دیرلر سرغین سرنا انواعندندر بوینوزدن دوزرلر
چلولر اسدی • ز هر سو همه کوس زرین زدند • دو سرنای رویین و
سرغین زدند • سرف سرف یلپه دیدکلری اوکسورك علتنه اطلاق
اولنور وعلیله اطلاق اولنور سرفه اوکسورك سعال معناسنه
سرفیدن اکسرمك سرکش باش چکیجی سرکشته باشی چورغنتی سرکین

ترسکه

ترسکه کمره دخی درلر تعریب ایدوب سرقین دیرلر سرکین کردان
طوکز لان قوردی جعل معناسنه سرم قچی دیدکلری آچی اوت
سرما صوق وقتی سرموزه ادك اوزنه کیدکلری بشمق کبی نسنه که
بر بره واریجاق آنی چقاررلر یالك ادوکله اوتوررلر سرمه
سرکن دیدکلری اوت که تعریب ایدوب صرموج دیرلر حق بودرکه
سرموج سرکن دکلری دکلدر غیریدر سرنا بوزاورمق واویونی که
بعضی یرلرده سرسله درلر سُرنا ضمّ سینله اولکه چلولر عامه تحریف
ایدوب صرنا دیرلر سرنجام صوك اوجی دیمك اولور • حافظ شیرازی
بهست ونیست مرنجان ضمیر وخوش دل باش • که نیستیست سرانجام هر کمال که هست •
سرند اکلج دیدکلری اوت که صرمشق جنسندندر کوکی ویبراغی
اولمزاغاجه طولشر طبیبلر قتنده اکشوث دیمکله معروفدر و
کورشجیلوك بغدمه سی که عربجه شنغ سیدرلر رانك فتحه سی
جایز وکسره سی جایز • وسرند فتح رایله اعلام رجالدندر •

اسدي بدآور يكي پور نامش سرند كه زخمش ز پولاد كردى پرند سرنك
سركين دد كلوي اوت وسرنكيدن لفظندن صيغهٔ امر و
وصف تركيبي واسم مصدر در رانك فتحه سي جايز وكسرهٔ سي
جايز سرنكيدن يرچولشمق يعني سوزله قرشو اولب بر برينه
طولشمق ايدشمك سرو بوينوز فرو قافيه سنده استعمال اولنور
سروا يلان سوز ويلان قصه سرواز باشي آچوق سرود
خنيا وغنا مغنا سنه سرودكفتن يرلمق تغني معناسنه
سرور باش كتي سروش فرشته و فرس آيلرينك اون يدنجي
كوني سروف اوجه سره فتح سينله كچرتجه وهرنسنه نك مقبولي
وطاغ باشنده طار يول عقبه معناسنه سره بر نوع ايق قابي
قيلدن وايبدن اوردلر وبعضلر سليور درلركه بعضي
ولايتده ايقلرنه چكرلر سرهنك اوكه غيريلرك اوزرنه حواله
اوله يورت سوره چري باشلرنه وايش اوزرنه طورب اغاد

اشلدنلر

اشلدنلر و بونك امثالي كسنلره اطلاق اولنور سرير فتح سينله
لفظ عربيدر تخت معناسنه وصلاجه اغاجنه دخي ديرلر
متيت اوزرنده اوليجق متيت اوزرنده اوليجق اران ديرلر
سريش كسر سينله لفظ فارسيدر اكثر مستعمل قوس قزح معناسنه
سريش كسر سينله اولكه عامه تحريف ايدب چريش درلر سريشم
يلم كه طوتقال دخي ديرلر سرين اوجه سرين ديرلر سروندر
سريدن يرلامق سرودكفتن معناسنه سزا لايق سزاوار
لايقلو سزيدن لايق اولمق سست كلشك ضعيف معناسنه
سست اندام بولج سطل صوصق كه بيكارلرده آنكله صو
ايچرلر وحمامرده طوتلن بقردن واغاجدن اولان طاسه دخي
ديرلر وسايسلر آت صواردغي قابه دخي ديرلر سعتر كويكو اوتي كه
كلك دخي درلر بر نجه درلو دخي اولور سقيري زنبقي عورت
سغ فتح سينله بر درلو يابودركه اوي اوبا وزون يا پرلر

عربجه انج دیرلر سُغ ضم سینله دمر کوپریون معناسنه طبیبلر
قتنده قوبادیمکله معروفدر سغد بخارا توابعندن بر یرك
آدیدر تدبیر اهلی پیرلرا کا نسبت اولنور پیر سغدی درلر
نتکم عربده نجد اقلیمنه نسبت اولنور سغد حاضر ومهیا معناسنه
لطیفی • چشم بخت دو سغده باش شهاه کیسی کار ناکهان آیر سغدی
بر نوع قلیه درکه عربجه بقلیه درلر سغرا وزن تلو کوپی تسی
معناسنه غین معجمه یله وکاف عجمی ایله اکی وجهله بله مروی لغتدر
سفال سقسی وقوزك وبادمك وفندوغك قابی سفالین
سقسیدن اولان قاب تجوق سفت فتح سینله رفت ونفت
قافیه سنده محکم وسیق معناسنه کلور • فردوسی •
نکه کرد رستم بدان سرفراز • بدان سفت جنك ورکاب دراز سُفت
ضم سینله اوموز سفتن دلمك ثقب معناسنه مستقبلاتنده
فا یرنه نون ویا کتورلر سیند وسینده درلر سفت صفت

اسم

اسم مفعولدر دلنمش دیمك اولور واولنسنه که بر یردن بر
یره کشی لك کوندررلر سنج وسنجه دوکلك ماوراء النهر
اقلیمنده یرا رلر وایچنی اویارلر وانوکله شراب ایچرلر سِفل
کسر سینله وسکون فایله سِفله لفظندن تخفیف وتصرف اولنمش
قاعدهٔ عربیت اوزرنه عربی لغتدر فارسیده شایع اولمشدر
بدکوهر دون اوانلاره دیرلر سفند یوزرلك جرمل معناسنه
سفید آغ عارضه اطلاق اولنور ومعروضه اطلاق اولنور
رنك سفید وسفید رنك کبی سفیدار اسفیداج وسپیداب
معناسنه سفیدبا براش آدیدر تعریب ایدوب اسفیدباج
درلر سقط می نسنه که خراب وترك اتملو اولا فارسیده و
ترکیده مستعمل لغتدر سقونیا محموده دکلری معروف دارو
سقنقور قوم بالغی که جماعه قوت ویرمکچون استعمال ایدرلر
ودیرلر که تمساح طغورجق که قودیده قله سقنقو را ولور سك

ایت سُك ضمّ سینله بر نوع دارودر خوش قوقولو املجك تانه
سندن عصاره طوترلر و عادتلر دندر که مشك دخی قترلر
سُكِ مسك درلر و بعضلر رامكی مسك درسند طولدررلر
اندن خوش قوقو طوتر سُكِ جلود دیرلر بعضی سكی صویه اصلرلر
رامكی انوکله یوغررلر سك الما درلر بعض مسك دُدیسنی مقراصله
اواجق طوغررلر سك اکراش درلر سك اصلی بولنماسه مازو یله
خرما قرونی عصاره سندن جعل سك دوزرلر انوك اشین اشلرلر
سِك کسر سینله سر که سکابي قوندوز دیدکلری جانور که صو
اتي در سکاچه خرتلبوس که حیدوس درلر سکا راهنج تنوردن
اتمك چقارجق چنکال سکارو ددیلر که چورك آدیدر وددرکه
بوغاچه ددکلری اتمك که کوزلو کودا یجنك بشوررلر عربجه ملیك
دیرلر حق بودر که سکارو اولاتمك در که بر چقوري قزدررلر اود
یاقوب قزددرلرا ودني کیدرب خمیر طوررلر بشراتك اولور اول

اتمکه

اتمکه عربجه خبره وطلمه وملیك دیرلر و پارسیجه سکارو دیرلر
واولجقوره مله دیرلر سکاله ایت بوتی سکالیدن صنوصنق
خیرده استعمال اولنور وشرده استعمال اولنور انوري
جون فلك سکالدت جز نیکوئي ٭ بد سکالت رابدی کومسکال سکبا
اکشي آش که تعریب ایدب سکباج درلر سیکی ابا لفظندن
تخفیف اولنمشدر و مم سیکبا دخی دیرلر سکبینه جنار سکل لو
بر اوتك یسی در اوتنك طب کتا منفعتی منقول دکلدر اما یسی
ملطّف ومجلّي ومسخن درجوق درلو منفعتلري واردر
تعریب ایدب سیکینج درلر سکَر کاف عجمیله بر نع ازون تلو
کوبي درغیين معجمه یله کاف عجمي بدلنده منقول در ومروي لغتدر
سکرفیدن طوار سورچك عثور معناسنه سُکَره معروفدر کیجرك
چناقدن عبارتدر تعریب ایدوب سکرجه دیرلر واَوْزانده
دخی استعمال اولنور سکرجهٔ صغیره اوج وقیه در سکرجهٔ کبیره

طقوز وقیه در و سکرچه مطلقه التي استار ودخي بر استارك ربعي در
سکسار بر نوع مخلوقدر ایت باشلو وایت اغزلو وغول یوزلو
وکجي قلقلو وطکوز آزولو وفیل قولاقلو و یوزلري صاروکوده لري
چوبدر تکنن قالون جزیره سنده اولور بیت سکفت خداوند چرخ بلند
بکیتي که داند شمردن که چند سکاوی سکابی معناسنه در سکم
چرغدکه اسکي حماملرده واوجقلرده کیجه‌دن ایرتیدك اوترشبکیر
دخي دیرلر وطبیبلر قتنده ابن وردان دیمکله معروفدر سکندر
براویون آدیدر که عربجه حبّي جعل دیرلر بر دکرمي دایره چیزرلر
اورتاسنده برسي طورر دایره نك چوره سنده طورلر اورتاده
طوراني اورلر واورتاده طوران دایره دن چقمزاکسوزین هرقنقیسني
دیرسه آنوك یرنه دایره ایچنه اول کیرر سك انکور ایت اذومي
دیدکلري طبیبلر قتنده عنب الثعلب دیمکله معروفدر سکنه
بر نوع اذون تولو کزنیي دراسدي • که نامش بسوی دری چون کشی •

یکی

یکی سکنه خوانند دیگر تشی • سکیزیدن صوجمق یعني آت قترلوك ایقلوني
یوقو و قلدرمق قوص معناسنه سُل ضم سینله اوبكن شش معناسنه
سِل کسر سینله اغجه اغري علت که بشدن تین خلط اویکنه دوکلوب
جراحت ایدر اوکسوردر ایرك توکور اشغادن اسهال واقع اولور
سلقور چیلوك سلم اوغلان تخته سی سَم آغو لفظ عربي در فارسیده
داخي شایع اولمشدر سُم ضم سینله اکي معنایه کلور اولا طوارك
طوبناغي ثانیا یردن کسمه اوکه یوللرده وکویلرده مسافر چون ایدرلر
شمس فخري • آنکه بهر خیر نی حد در جهان • خانقه کرد و رباط و پول و سُم •
سمار قوغالق اوتي که صولر اولدوغي یرلرده وسازلقلرده بتر
سماروغ بر نوع آغ مانتار دُر باشي یومري یومرده کبي سمانه
بلدرجین دیدکلري قوش سمج وسمجه نقب که یرالتندن قلعه
لره اولور سمر حکایت وقصه فسانه معناسنه سمن بر نوع
اغج یجکی در بیغمبر چچکي دیرلر سمند صاري رنکلو آت اکثر بودرکه

کلکون آت سمندر و سمندل و سمندول کلر بکی بر جانوردر
درلو درلو رنکلري اولور اکثر بوددر که کلکون اولور
يشيل اولور صاري اولور اودا ایچنه کیرر صفالر بولور دیرلر که
آتونك توللري اولور آلورلر اکیرلر مندیل ایدرلر کیر اولیجق
اوده براغورلر پاك اولور کیري کیدر هرکز یانمز سمنو وسمنوا
ارشته آشي اطریه معناسنه سمه نزوله که بویندرغي اوکوزك
بوینینه انوکله بغلرلر وجلاهلرك ایکله چرشدور نجك آلتلري
سَنا فتح سینله لفظ عربیدر نور معناسنه سنایي اکا نسبت اولنمش
سِنا کسر سینله براوت آدیدر معروف ایوسي مکه دن کلور
سِنامکي دیرلر سنار صونك صیغه یري که اوراده کیلر
باترلر عنصري • دما بیجان کشتي بارسار • کلر زان بود مانم اندر سنار •
سنان سکو دموري عربیده و فارسیده مستعمل لغتدر سنب
فتح سینله یردن کسمه او که یوللرده وکویلرده مسافرجون ایلرلر

لطیفی

لطیفی • یا رب ازمن چه جرم خواست که ذنب • که مرا نیست خانهٔ جز سنب •
سُنب ضم سینله ایکي معنایه کلور اولا طوارك طویناغي ثانیا یردن
کسمه او فتحیله دخي ضمیله روایت اولندي بولغتي اکه معناسنده
بله قاعدهٔ مقرره اوزره نون ساکني بادن اوکدین میمه قلب ایدرلر
تخفیف ایدوب آخرندن بایي حذف ایلدلر باشنه بر لغت دخي اولدي
اکه معنایه بله استعمال اولندي نتکم سابقا بیان اولندي سنباد
اعلام رجالدندر سنبان سیم پاره دکلري طاش که سمپارج درلر
سنبان صیغهٔ مبالغه در سفتن لفظندن دلکن دیمك اولور
وهم اعلام رجالدندر سنبل هر نسنه که بغداي باشي وارپه
باشي بکي ولا سنبل وسنبله دیرلر طب کتابلرنده سنبل ذکر اولنور
اوج درلو ادویه اطلاق اولنور بري سنبل هندیدر که سنبل
طیب دیرلر وسنبل عصافیر دخي دیرلر یونان دیلنجه ناردین
دیرلر ایکنجي سنبل رومي درکه سنبل اقلیطي وناردین اقلیطي دخي درلر

فرس دیلنجه مشجوشه دیرلر چتوك اوتنك بر نوعی در حقیقتده بونك
سنبللكی یوقدر رایحه سنده وزهومتنده سنبل هندویه بكزدكندن
اوتری سنبل دیرلر همان كوكی استعمال اولنور اوجنجیسی سنبل جبلی در
یپراغی و بوداقلری بوغه دیكننه بكزراندن كیچرك اولور آنجلین
خشین دكل قره كوكی اولور ودخی زیاده قفوسی كوچك اولور یالدیزی
وچیچكی وعشی اولمز مشابهتی سبیندن سنبل لفظی ونار دین لفظنی كه
مطلق ذكر اولنه سنبل هندی مراد اولور سنج كسر سینله اوجه سروك
معناسنه شمس فخری بفرمانش حیوان وانس وپری • همه داغ دارند بر سنج و غنج •
وقیلق یپراغنه دخی دیرلر سنجاب برجانور در سنجاب كبی اصلاو
قوبی ونی اولمز دریسی كرك ایدرلر كوركنه دخی سنجاب دیرلر
سنجد اكلدكلری اغج غبیرا معناسنه اكثر بودر كه عیشنه اطلاق
اولنور سنجد بوی بر نوع كلدر سنجد كركانی عناب سنجه نسنه
طرتجق آلت سنجیدن طرتمق وزن معناسنه سند كسر سینله بیج حرامزاده

معناسنه

معناسنه سندان اورس كه دمورجیلر وجمیع او داتی اشلینلر ورك
آلتندندر عربجه علاه درلر سندروس كهربا كبی بر بوس درالا
كهربادن یومشاغرق دادنده آجیلغی وار در طبیعتنده حاریابسدر
عجیددر بری برینك بدلنده استعمال اولنور بلكه اكثر طبیبلر فرق ایلمز
سنده بیج حرامزاده معناسنه سندل بشمق كفش معناسنه شمس فخری
بجرخ بر سندل مه بنهد • چون كذشت زپا بیرون سندل • سنه یغون وقاتی اولان
غایط كه یبانه وایجی زحمتله كلور • لطیفی • صد سنده سراز بیراز كونت همی آید
كرم فور كو یكی در رفت سرا بالا • سندیان بلوط اغاجی حق بودر كه بلوط انواعندن
بر نان دیكمله معروف اغاجك آدیدر سنك طاش سنك پشت قبلو بغا
سنكجه طلوكه هوادن یغار تكرك معناسنه سنكدان قوچوركی قانصه
معناسنه سنكسار طاشله رجم اتمك سنكسبویه اوزم چكردكندن
بیوجك اغجه دانه جكدر طبیبلر قتنده معروف ادویه دندر تكثیر
سركه ئیله اصلرلر دمركویه وچیغنه و بهقه طلا ایدرلر لاغیین الشراطین

دخی دیرلر ودد یلرکه اودکّوزیدر سنکلوخ طاشلق یعنی طاشی چوق
اولان یبر سنکم چرغد دکلری قرجه چکرکه اوجقلر ده واسکی جاملرده
کیجه ایرتیدک اوترشبکیر دخی دیرلر سنکور فقاعی لرک سلەسی شمس فخری
فقاعی توالت در بیابان ❁ برای تشنه کان بستست سنکوره سنکه بر نوع
اوزون تلوکرتی درشی وسغره وسکی دخی دیرلر سنه فتح سینله
عربجه بیل دمک اولور سال معناسنه وفارسیجه لغت دیک اولور
شمس فخری شهر واسبوع وسنه مانند روز ❁ می کند بر دشمن جامت سنه ❁
سنه بر نوع قاتی دمر درصوبی کندویه چکر سین وتا فصلنده
شرح اولندی سو جهت معناسنه ترکجه یکّا دیرلر آن سُو اول یکا
این سُو بو یکا ونور معناسنه دخی کلور شمس فخری
مه وخورشید بر کردون کردان ❁ همی کیرد زرای روشنت سو سوار آتلو
سواره قنطره دکلری اوت سوتام یکی کوجک معناسنه وآز قلیل
واندک معناسنه طوس عبارتیدر سوختن کویمک وکویندرمک

لازم

لازم ومتعدی اکه وجهله بله استعمال اولنور مستقبلاتنده خا
زایه قلب اولنور سوزد وسوزنده دیرلر سوخته اسم مفعول
صیغه سیدر وهم قاوکه بیزی کویندررلر انوکا اوزرنه چقمق
چاقب اودیقلرلر سود اصتی ربح معناسنه وهم سُودَن لفظندن
صیغهٔ ماضی در کاه اولور که مصدر مقامنده استعمال اولنور
می باید سود ومی توان سود یکی سودن ازمک روف معناسنه
والدیو توقلمس معناسنه ودرتمک تطلیه معناسنه مستقبلاتنده
واو الفه قلب اولنور وبر یادخی زیاده اولنور ساید وسایند
دینلر سور دکونکه دریلب عشرت ایدرلر وعربجه بار ومعناسنه
کلور که بر شیئی جب چوره احاطه ایدرلر ادر وارتون معناسنه
کلور بو معناده واوی همزه دناد ونمشدر سوراخ دلک سوری
بر نوع قزل کل در تر وتازه فرح بخش وهم قره بویانک قیزیلنه
سوری دیرلر سوز سوختن لفظندن اسم مصدردر وصیغهٔ

امر و وصف ترکیبی سوزا صیغهٔ مبالغهٔ فاعلدر اجتغن دمك
اولور و معنای لازمه نظر ریش سوزا دیرلر یعنی غایتده
آجغن جراحت و سنجوسی چوق یاره و لوینده دکلری
چبان که کوده چقر عن نجه حرقه ددلر و فارسیجه سوزا
دیرلر سوزش کوینش سوختن و سوزیدن لفظندن اسم
مصدردر سوزن اکنه ابره معناسنه سوزه سغره که چابوق
دخی دیرلر سوس اوج معناسنه کلور لطیفی توبی شاه فلك قدرو
ملك سوس • سعادت یار و تخت و نخت تانوس • ثانیا یمشی وادویه لری
دلك دلك ایدن قورتجوغز ثالثا بویان دکلری اوت که طبیبلر
کوکس مرضلرنه و مغلی لرده استعمال ایدرلر عرق السوس و اصل
السوس دیرلر قینادرلر صوینی قوامه کتوررلر قورودرلر رب
السوس درلر سوسمار کلرضب معناسنه شمس فخری •
ظلم در ایام عدل و رافت • ماند درسوراخ غم چون سوسمار •

سوسن

سوسن براوت درمعروف چچکی کوك اولور کوك چیچکلسنه
سوسن آسمانکون دیرلر تعریب ایدوب سوسن آسمانجونی درلر
و بونك کوکنه ارسادرلر سوفار و سوفاك اوق کزنه دیرلر و
ایکنه نك وچوالدزوك یوردوسنه دیرلر سوخچه سبیکه یعنی
التوندن وکومشدن دوکلمش چبق سوك مصیبت معناسنه کلور
سوکند آند قسم و یمین معناسنه سول دونك طبانی که عربجه
فرسن دیرلر و غیرحانورلرده دخی استعمال اولنور خواجه سنائی
آن یکی عیسی و آن دیکر رسول • این سوم خضر و آن چهارم غول سوبی
صبان که آنکله اکنجیلر یر سوردلر سیوم اوچنجی ثالث معناسنه سومان
چین ولایتنده بر یرك آدیدر سونش ایکه اوانجی براده معناسنه
سوهان اکه و دورنی سفن معناسنه سوه و سوهش و سوه
اکه اوانجی سونش و براده معناسنه سه پای و سه پایه ساج ایاق
سه دره طقوز رجون اونبی سهم عربیده اوق معناسنه و نصیب

معناسنه كلور واوه چكلن اوق معناسنه كلور فارسيده قورقو
وهيبت معناسنه كلور اسدي بسهم وشكر داشت بايد شهي •
جو اين هر دو نبود نبايد مهي • سهكين وسهمكين قورقنج دودكي •
سوي رود بار كار واني كشن • زهاي بدو اندرون سهمكين •
سهناك قورقولو سهي طغري سي و وصفنده استعمال اولنور
سي كسر سينله مريخ ويا ملفوظله اوتوز تلثون معناسنه سيام
برطاغ آديدر ماوراء النهر طرفنده مقنع خراساني سحر له
اندن آي كوستردي سياه قره عارضه ومعروضه اطلاق
اولنور رنك سياه وسياه رنك كبي سياه جرده قاره ياغز
سياه روز قره كونلو ديمك اولور سياه كار بخيلدن كنايتدر
تورکجه ازغار ديرلر وناكس ديرلر سيب الما سيبيا
مركب بالوق كه ايچندن مركب بكي نسنه چقر زبد البحر ديدكلري كه
كوزادوتيه سنندندر بعضي سكو كيد رشمدكي زمان منطق كي
وصياد

وصيادلري قبلرندن اكرچه زبد البحر آديله مشهوردر حقيقتده لسان
البحر ديدكلري دوادر زبد البحر ديدكلري سيچيدن برقلمق يعني
مهيا ايلمك بسيجيدن معناسنه سيخ فارسيده هرششكه بر
نسنيه صنجرلر اغجدن اولسون دمردن اولسون مجموعنه سيخ
ديرلر وكباب چوردكلري سوغليه وبيلان دوزدمورنه
دخي سيخ ديرلر غراغزنه صنجدقلري اوجي سوري اغجده
شايع اولمشدر سيدره طقوز جون اويني سيدن وسدره
وسدره اوج وجهله بله مروي لغتدر رنته كم يرلو بريندن
ايراد اولندي سير اماله سز كسر صي بجله صي مساق سير اماله
ايله طوق ديمك اولور شبعان معناسنه سيوش بر بجك كه
عورتلر باشلرنه صي درلر وبيونلرنه اورتلر سرتش درلر
اكه وجهله بله مروي لغتدر نتكم برلو يرنده ايراد اولندي
سيركوبه صرمساق دوكاجك آلت سيناس بر قوشدر بحري

اوزون بورني وار بورننده مختلف دلکلري وار دردر دلودرلو
نغمه لرله آواز ایلر شو یلکه اشیدن حیران قلور کیدرکن ابسم طورر
دررلر اهل افریقیه دُدوکي اندن المشلر در و بعضي قومدن
روایت اولندیکه بر جزیره ده کیدرکن بر خوش آواز اشتدیلر
طلب ایلدلر کوردیلر که دیوارلر یا عشلر و آنده دلکلر دوزمشلر
چونکه یل طوقنه بو وجهله آوازه لر ظاهر اولور واول جزیره اهلي
اول آوازه لره سیرناس دیرلر ظاهر بودر که بو تصنیفي اول قوش
اولدوغیچون دوزمشلر در ناکاه اول قوش اول آوازي ایشیده
کندو نوعندن صانوب آوليالر لطیفه اي با نواع نغم چون سیرناس
مي نشد از نغمهاست سیرناس سیرنك سیمرغ سیرو کرتي خارپشت
معناسنه سیري سرمستقلق سیزده اون اوج ثلث عشر معناسنه
سیسنبر بر اوت در خوش قوقولو ترکجه ورسمه درلر بعضلر
تمام دیرلر متأخرین بویله دینلري تخطیه ایلدلر حق بودر که

سیسبنر

سیسبنر ونمام اکسي بردر وسمه نك غیریدر سیفون بر نوع
قماش در اطلاس جنسندن سیکبا اشکي آش تخفیف ایدوب
سکبا دخي دیرلر حذف یا ایله سیکي سوجي خمر معنا حقیقتده
مثلثك آدیدر استعالده مطلقا سوجي مراد اولور سیلاب کند
سیل بچوکي بهرامي چه کونه راي و راهي درازناك وعظیم
همه سر اسر سیلاب کند وخاره سیله سوري رمه
معناسنه سیلي شَبلَه که اوغلنجقلرك ویي ادیلك ایدنلروك
یوزنه اوررلر سیم کومش فضه معناسنه سیجاب سندك
ژیوه معناسنه سینه کوکس صدر معناسنه سیه قره سیاه
لفظندن تخفیف اولنمشدر سیه پوش قره لر کیي و بر شهرك
و بر مملکتك مجموعي دلري وعورتلري قرالر کیرلر سیه پوشان
دیرلر

حَرْفِ الشّيْن

شین ساکن
کلمه نك آخرنه اکي معنا به لاحق اولور اولا ضمیر غایبدر

اسمك آخرنه اولاشر مضاف اليه معناسنه جانش آنوك جاني سي ش انوك
باشي فعلك آخرنه اولاشر مفعوليت معناسنه ديدش كوردي آني
ديدمش كوردم آني بيندش كوره آني واد وات وروابط آخرنه
اولاشر دخي بو قبيلدندر **شاباش** تحسين ديمك اولور **شابانك**
شاهيانك لفظندن تخفيف اولنمشدر **شابوران وشابورقان**
برنوع قاتي دمردر پولاد بكي صوتي كندويه چيكر وبعضي يرلرده
اكا سق ديرلر **شابيزك** قرودن ديدكلري اوت كه طبيبلر
قتنده لفاح دمكله معروفدر **شاخ** بوينوز وبوداق **شاخسار**
بوينوزلك وبوداغك چوقلغندن عبارتدر زيرا كه سار لفظي
ادات اسم مكاندر براسمك آخرنه اولاشر اول نسنه اول اراده
چوق اولدوغنه دلالت ايدر آخرده حرف حلق اولان اسمه اولشسه
ناسينه ابدال اولنور رخسار وشاخسار وكهسار بكي **شاخك**
اكليل الملك ديدكلري اوت كه تخمي بوينوز چوق بكي اولور **شاد**

سونن

سونن كسه **شاداب** صلو وتازه وتر اولا فردوسي
تو گفتي همه دشت شهراب بود   بسان يكي سرو شاداب بود **شادان**
سونن كسه شاديدن لفظندن صيغهٔ مبالغهٔ فاعلدر
شادربان وشادروان وشادوان وشاروان اولو زيلوكه
اوينه دوشرلر بعضلر ديدلركه كوللكدر كه پادشاهلرك
واولو بكلرك سراپرده لري اوزرنه طوترلر **شادكام وشادمان**
سونن وفرحناك اولن كسه **شادكونه** اكه معنايه كلور اولا
يورغان وچارشب كه كيجه اورتنورلر **شادنه** برمعروف طاشدر
شادنج عدسي درلر قزلجه اولور مرجمك رسمندذ رمه دخي
اولور مقناطيس طاشني يقرلر بعضلر حماهن طاشنك
دشني ياقرلر شادنج دوزرلر **شادورد** آي اغلي هاله معناسنه
شاديدن سونمك شادشدن معناسنه **شاره** دولبند
شاريدن صوچغلمق **شاشه** سدك بول معناسنه **شاشدان**

قاوق مثا نه معناسنه شاشیدن اشامك تبول معناسنه
شاهکار ایش که اجوت سز اشلر لر اصلده شاه کار ردی یعنی بك اشی
کسایي ٭ نکی طاعت ور پس بکنی سست وضعیف ٭ راست کوئی همی سخره وشاکار کینی
شالهنك جري شام اخشام وقتي شاماك نیم تنه قفتان که
مکاریلر کیرلر شامش وشاموش بر نوع آق طبرقدر اکي درلو
اولور بر درلوسي صغا بجی اولور بیلکو کبي پاره پاره ازجق
اشلامسي اولور کوکب شاموس دیرلر نتکم اشلادغي سببدن
کوکب ارض دیرلر بر درلوسي دخي غایتده ییني اولور دله دکور جك
اکسوت بکي یابشور صویه برانجوع تیز ازیلیر شان فارسیده کومج بال
بال شهد معناسنه لطیفی ٭ لب لشکر مذاق انکبین شان ٭ مکرر خوانمش ار انکبین شان
وادکجیلرك قالبي که ادك بالدر نه اوردلر فرس دیلنده و ترك
دیلنده مستعمل لغتدر وبلکو معناسنه دخي کلور وعرب دلنك
الفي همزه دن ابدال ایدوب ایش معناسنه شان دیرلر فارسیده
دخي

دخي استعمال اولنور شاندن شایدن لفظندن تخفیف اولنمشدر
طمق معناسنه شانه طرق دیمك اولور فارسیسي دخي تورکیسي کبي
صقل طراغنه اطلاق اولنور ویوك وقیل وبین طراغنه اطلاق
اولنور وهم طالي معناسنه کلور ومطلقا یغرب معناسنه اطلاق
واستعمال اولنور شانه دان طراقلق شانه دست دموز طوق
که انوکله کتان ویوك طرلر شانه هید یباکه اکنجیلر انوکله
صمان اترلر شانیدن طمق شاغر بر ولایت آدیدر ماوراء
النهر طرفنده واول ولایتك اوتبي قوم وبریه در واول قومك
اوتبي دار الحرب کافرلر یدر شاوغرده ایو بینز کرطقور لر ٭
شمس فخري ٭ خصمش برهنه تشنه وبي جیز مانده باد ٭ در دشت ریدو کافرازان سوی شاوغر ٭
شاوي قوندق که گنج اوغلنجقلري صرکر شاه اولوبادشاه
وشطرنجك اولسي وکویا کو شاه انجیر بر نوع انجیردر اواجق
هر کزایجنده تخمي اولمز غایت طتلو اولور شاهبانج وشاهبانك

برنوع اغج آدیدر مضر ولا ینتدن جوق اولور برنوف دیرلر
وغیری یرلرده دخی اولور بیوك نارغاجی مقدارندن اولور شاهبر
قنادلك اوزون بیلكی شاه بلوط كستانه شاه بوی عنبر وعنبرلك توتوسنه دخی
دیرلر شاه تره مشهور بر اوت آدیدر تعریب ایدوب شاه ترج
دیرلر شاهدانه كه معنایه كلور اولا انجونك ایوسی ثانیا
كندیر تخمی كه تعریب ایدوب شاهدانج وشهدانج دیرلر شاه راه
اولو یول شاهسپرم وشاهسفرم فسلكن كه ریحان دیكله
مشهوردر شاهلوكه برصحی وایری اركدر شاهول بنا ترازوسی
شایان مباح معناسنه حقیقتده شایستن لفظندن صیغهٔ
مبالغهٔ فاعلدر شایستن یرامق مستقبلا سین حذف
اولنور شاید وشاینده درلر شایكان اصلده شاكان ایدی
یعنی پادشاهلره لایق نسنه بو معنای كلی مقتضانجه درلو
درلو معنالر حاصل اولور ومنه سخی وشكار معناسنه دخی كلور

شهید

شهید اكر بكروی توبرون حساب مفرمای درویش را شایكان
شایورد آی اغلی شادورد معناسنه شب كیجه ومعروف مشهور
بر نوع طاش درقاینادرلر دوزرلر شباط روم تاریخنده
بر آیك آدیدر رومیلر فلوارس وتركلر كجوك دیر وكنش آنوك
اون برنجی كونی حوت برجنه انتقال ایدر شبان جوبان كمال اصفهانی
بعد لعهد توكرك از بی خوش آمد ومیشد چو خرس مصطبه بازی كند بجوب شبان
شبان روزی وشبانه روزی وشباروز كیجه وكندوز دیمك
اولور كه دوام معناسی ملاحظه اولنور شباهنك ایرته
یلدزی كاربان قران عرب دیلنده طارق دیرلر شب پره
براسه كه كیجه اوجر عربجه خفاش دیرلر شب پوش یورغان
لحافه معناسنه شب بوی برجیجك آدیدر كیجلرده خوش قوقر
شبت طورق اوتی شبتاب یلدز قوردی ددكلری بوجك كه
كیجه ایشیلر شبدیز قرا رق كوك آت شبرم برنوع اوتدر

سدلكن انواعندن بردناج مقداري يوقار وقلقرچوق بوغنلري

اولور شبرنك بو زرق قره آت شبستان تابخانه قيش اونه درلر

شبشي بت كه ادمك درندن وكرندن دوُرُر شبشت اولكه

قورقنج كورن اوركه شبشه غله بتي ويمشك وادوتيه لروك

قور ديكه دلك دلك ايدر شبك اجي قزل منتار شبكاه

اغيل كه ايچنده قيون ياتور شبكور اولكه كوزي كيجه كورميه كوندز

كوره اعشي معناسنه شبكير چرغدد دكلري قرجه جكركه جلك كه

اوجقلرده واسكي حاملرده چوق اولور وهركسه كه اخشامدن

ايرته دك ايومية اكا دخي شبكير ديرلر شبنم چيه كه يازكوندزن

ايانا ولدقن اوتلر اوزرنه دوشر شبور بورر شبوط اكلنوس

بالوغ شبه اوج معنايه كلور اولا صارو برنج كه بقرله توتياي

مرازنيدن دوزرلر التون رنكنده صارو اولور بو سببدن شبه

ديرلر معدنسي دخي اولور بس آخرندغي ها هاء اصلي در هاء علامت

دكلدر

دكلدر اما كثرت استعمال سببندن هاء علامت بكي استعمال اولنور

ثانيا بر دكنلو انجدر اوج ذراع مقداري بوتي اولور قيتي يرلرده

بتر بودقلري قتي اولور مرسين يبراغي اولور يشيل صو ولغه مايل

قزلجه چچكي اولور وكندر تخمي كبي تخمي اولور صاغجق اجندن يلمشك

رطوبت چقر ثالثا شبه كيجه لك ديمك اولور يك شبه بر كيجه لك

دوشبه اكي كيجه لك شبهنكام كيجه وقتنده ديمك اولور شبي

دريه كه كيجه كيوب ياتورلر شبينه كيجه كي ديمك اولور شتاو

شتاب ايوَمَك معناسنه اسم مصدردر وصيغهٔ امر ووصف

تركيبي باد شتاب وآهوشتاب بكي شتابان صيغهٔ فاعلدر

ايوَه كن ديمك اولور شتافتن ايومك مستقبلاتنده فايرنه با

كلور شتابد وشتابند ديرلر شتالك بالذر ساق معناسنه

شترو شتربان دوجي شترغاز بر نوع اوتدر خراسانده

چوق بتر شتركاو بلنك زرافه ددكلري جانور كه عامه تحريف

ایدب زدنیادیرلر شترمرغ دوه قوشی شترنک شطرنج

شمس فخری اکر تو شاهی این کر تراست • شهان دیکر هستندچون شه شترنک •

شجام قتی صوق که اغجلری قوریدر شجودن قتی صوق وصوقدن

طوکماق مستقبلاتنده وآو یرنه الف و یاکلور شجاید و شجایند دینور

شخ بایراولان یر شخا شخودن لفظندن اسم مصدر درطرملایش

معناسنه وحاصل بالمصدر طرمق معناسنه وصیغهٔ امر و وصف

ترکیبی شخار کلکرکه بعض و تلری یقرلرندن حاصل اولور

شخت النون توالی شخش فتح خایله بر قوش آدیدر وسکون خایله

هرنسنه نک اسکیسنه دیرلر کهنه معناسنه شمس فخری بجای رسید ست حال عدو تست

که بیشش به از ترب مصر سیت • شخش و شخشیدن لفظندن صیغهٔ

امر و وصف ترکیبی واسم مصدر شخشیدن سوملجک که ایکی درلو

اعتبار اولنور یا بودر ایاغنه طاش طوقنمادن وطاینمقدن سوملجر

ویا بودرکه مرتبه سندن یوجه مرتبه سوملجر شخودن طرملامق

مستقبلاتنده وا ویرنه الف و یاکلور شخاید و شخایند دینور

شخولیدن چاغرمق وکورکورکور لمک خروشیدن معناسنه شخیدن

طیاغوق نتکم سوملجدکدن صکره برنسنیه طیانورقلقار شدف

طبل شدکار نطق که بعض یرلرده هرکه و بعض یرلرده ولهق

دیرلر شدن اولمق صیرورت معناسنه انتقال معنالرنده استعمال

اولنور نتکم بودن کینونت معناسنه درکاه اولورکه بری برینک

مقامنده استعمال اولنور وکاه اولورکه شدن کتمک معناسنه استعمال

اولنور • شیخ سعدی • خوی بد درطبیعتی که نشست • نشود جز بوقت مرک ازدست •

مستقبلاتنده وآو زیاده اید وب شود وشوند دیرلر شران

صیغهٔ مبالغهٔ فاعلدر شریدن لفظندن یعنی شول صو و

یغمورکه شوزلدر شربین قطران اغجی که غارتعون دیدکلری دوا

اندن متولد اولور شام اغاجنه بکزر وچام قوزاقلری کبی قوزاقلوی اولور

وبردرلو دخی شربین اولوردکنلو عینی دخی وانجی دخی آردوجه بکزر

شرزه غضبه کلوب دیشین ضرترن یرتجی شرکاف اياق تابلدسی

شرم اودحیا معناسنه اسم مصدردر وصیغهٔ ووصف ترکیبی

شرمسار اوتانن واودچکن کمسه شرمیدن اوتنمق سرزك حنظل

شرینه اوغلانجقلر باشنك اولان بایش سعفه معناسنه رانك

تشدیدی وتخفیفی اکیسی دخی مرویدر لغتدر شریدن صو ویغور

شور لدامق شست دردت معنایه کلور اولا اولتهکه انوکله

بالق طوترمحبوبلرك زلفن آکا تشبیه ایدوب شاعرلر شعرلرنده

چوق کتوردیلر ثانیا بویك بر مقدن کرش طوتجق یرکه اوق آتجق

طوتنرلر ثالثا انجه ولطیف ترنشتر رابعا آلتمش سقون معناسنه

شستن یومق غسل معناسنه مستقبلاتندن شی یرینه

واو زیاده ایدلر شوید وشوینك دیدلر ششی آلت سته معناسنه

شش ضمه ایله اویکن دیه معناسنه ششپر بوزطغان دیدکلری

چومافکه آلتی پرقلو اولور ششخنج تبدکه اوغلنجقلر اوینرلر

شصت

شصت التمش شست دیرلر شصت دیرلر اکیسی دخی مستعمل

لغتدر شغ صغر بوینوزی فردوسی شغ کاو ودنبالکر کردست

بکوپال سربرد واکر دبست مغ قافیه سند ضم شینله استعمال

اولنور شغا ترکش وجولك که ایچنه اوق طولدرر شغاده

بورسق دیدکلری جانور آدلرندن که اوردجه بیور شغال

چقل شغر وشغوك شغان معناسنه شغودن آلا بوج قاتلمق

مثلا بالته وبیل طوتمقدن وایوج قابندن شغه الك وایقدن

بینوزکبی قاتلق یرکه بالته وبیل طوتمقدن وایاق قابندن اولور

شغیدن شغودن معناسنه در شغاد حلال ومباح دمك اولور

شغاند بر نوع قوشدر دیدلر که طورغایدر ومعیار جمالیده

چبلاق قدن بویك برغجه رنکلری وار دیو نقل ایلدی اسدی

لب چشمها برخشسار وماغ زده صف شغانه دشت وراغ شفتلو

وشفتالود بر معروف یمشدر عربجه خوخ دیرلر شفتا عصنج

قیو مجیلرك هادیه دموری كه بیوكلو كوچكلو دكلكری اولر
تیل چكرلر سنقرنك بر نوع شفتالودر آغ تولو شغره عربجه
بیوك بجوغ و باشماقچیلر بجغوسی و قلجق اغزی و قبقدم كوبك بتن
یبر بو مجموعی معنالرده فتح شینله استعمال اولنور فارسیده
هم فتحله هم ضمله بویك بجوغ و مجلد لرك دری بوناجغی كه توردك
دیلنده شایع اولمشدر شغشه كسر شینله بوق چربجی چبوق
شغشه ضم شینله شوشه دمك اولور كه دوكلر تخته یونه
قورلر شغك كوتی كشی كه مفسد وطعان اولا وهر نسنه نك
كوتیسنه و اسكشنه و اشمشنه وخراب ولمشنه دیرلر و
معیار جمالینده فانك سكونیله روایت اولندی شغود
حرام شغلیدن سقلوج ویرمك شقا تركش وجولك كه اچنه
اوق قویرلر شقر لاله ددكلری چچك شقایق معناسنه
بو یرلرده كلنجك چچكی دیرلر شك دلبردك صچان اوتی دیعكله

مشهوردر

مشهوردر شكا كاف عجمیله سغا و سقا معناسنه در یعنی
غینله دخی وكافله دخی وكافله دخی لغتدر شكارا و صید
معناسنه شكاف یارق و صیغهٔ امر و وصف تركیبی شكافتن
لفظندن موشكاف بكی وجهره لنمش ابرشم شكافتن یارمق
شكافته یارلمش و حقه معناسنه دخی كلور حكاك تیره كرد
چون شكافته داشت لیكن ازجر زها شكافته داشت شكافه
مطربلرك زخمه سی كه سازی انكله چلرلر شكال طوشوكه آت ایاغنه
كیجورلر شكن كاف عجمیله ازون تلو بر نوع كرنبی در سین مهمله ایله
وشین معجمه ایله وكاف عجمی ایله روایت اولنوب درنتكم یرلو یرنده
ذكر اولندی شكردن اولمق یعنی صید اتمك شكرف قوی و تخشی
وایو حاللو اولان شكرفیدن قوی اولمق و دورك شكره اوه
اكرتدكلری جانور قوش اولسون وابت اولسون ویارس اولسون
عنصری • با غلامان وآلت شكره • كر دكار شكاركاه سره • شكستن صنمق

کسر معناسنه مستقبلانده سین نونه قلب اولنور شکند وشکنده
دیرلر آخرنده نون که حذف اولنه صیغهٔ ماضی اولور وبعضی ترکیبده
مصدر مقامنده استعمال اولنور تواند شکست وباید شکست بکی واسم
مفعول دخی کلور شکسته معناسنه وکاه اولور که مکست لفظنی
اکا تابع قیلوب اتباع ومزاوجه طریقه سنجه شکست ومکست
درلر • رودکی • ای از آن چون چراغ پیشانی • ور از آن زلفک شکست ومکشت •
شکفت کسر شینله عجب معناسنه اسم مصدردر وصیغهٔ
ماضی وبعضی ترکیبلرده مصدر مقامنده استعمال اولنور
باید شکفت بکی شکفتن مصدردر عجلمق معناسنه مستقبلانده
فایی بایه ابدال ایدوب ماقبلنه بر یا زیاده ایدرلر شکیبد
وشکیبنده دیرلر شکفتن ضمّ کافله اچمق تفتح معناسنه مستقبلانده
واو زیاده ایدوب شکوفد وشکوفند درلر شکفیدن اچلمق
شکفتن معناسنه اسدی • چو این الهی نزد اسل رسید • کل شادی اندر دلش بشکفید •

شکله

شکله بر پاره که بر نسنه دن کسرلر مثلا شکلهٔ خربزه دیرلر
قاون دیلمنه شکلهٔ کریبان دیرلر یقا اویندوسنه شکلیدن
یرتمق ویرتلمق لازم ومتعدی اکه وجهله بله استعمال اولور شکم
قارن بطن معناسنه شِکَم دَرَد قارنِ اغریی شکنب شکم معناسنه
اصل لغت بودر قاعدهٔ مقرر اوزرنه نون ساکن بادن اوکدین
میمه ابدال اولندی تلفظ تابع ایدوب کتابتنده دخی ایله یازلدی
کثرت استعماله آخرندن با حذف اولندی باشنه بر لغت دخی
اولدی خفت سببندن شول قدر شایع اولدیکه اصل اولان
لفظ دللردن وکتابتدن مهجور اولدی کلمز الا فرس شاعرلرینک
شعرنده لطیفی • چه شود کر بجنب توخسبم • یا شکم بر شکنب توخسبم •
شکی وشکنج بوکلوم شکند ای که دکلر آلتندندر شکنبه
معروف شکنبه وا شکنبه آشی شکوخیدن سورجب سومجلمک
شویلکه یره دوشمیه بولفظدن اوکدین کاه اولور که بر الف

عدو دابرادولنور نتكه صدر كتابده مثال ايرادا ولندي دودكي
شعرلرندن ومهم انوك بيتي در اشكوخد برزمي هموار تر
ميجان كاندر زمي دشوارتر شكوخيدن ثابت اولدغي دلالت ايدركه
الف ممدود زايددر تنبيهچون ادخال اولمشدر نتكم الف
غير ممدود داخل اولنور تنبيه ايچون وخصوصله بولفظك
همان بوشاعرلرشعرندن كلدوكندن اكلنوركه لغت بويله دخي
وضع اولمنشدر ولا الف لغتدن اولا زايد اولميه شكوفه چيچك
شكوه يمن معناسنه شكوه وشكه حشمت ويراشوق شكيب
صبر اسم مصدردر شكفتن لفظندن صيغهٔ امر ووصف
تركيبي شكيبا صيغهٔ مبالغه در صبور معناسنه شكيبدن
صبر اتمك شكفتن معناسنه شكيل اكه معنايه كلور اولا طوشاغ
كه آت اياغنه كچوررلر شكال لفظنك اماله سي در جليل قافيه
سنده استعمال اولنور بويله يازيلور باشنه برلغت اولمشدر

ثانيا

ثانيا اشكلك مثلا اولكه چادرك تاجرني قبه سندن انوكله بركيدرلر
وطوشاغي توك ايا غنه انوكله بغلرلر كمال اصفهاني بدانكه بسته كني از
طمع ستور آن را شكيل وارميان بسته برسرا باي شال حربه شلبوى اياق
تابلدسي كه اشيدپلر شلغه يباكه اكنجيلر آلتندندر انوكله صمان صورلر
شلك چوككك ازمق دخي ديرلر شلم اغاج ياسي صمغ معناسنه شلو
كسر شينله اندام وعضو معناسنه در لفظ عربيدر شلوار
ايچ طون شله تخفيف لامله بستا نجيلرك وحماميلرك زنبيل
قورتدغي يير شلّه تشديد لامله عورتك اوديرككنى معناسنه
شلوج وشلوهك دمور دكن كه طبيبلر قتندن حك ديكله
معروفدر شم چارق كه اكنجيلر خام كوندن دكرلر ايقلرنه كيرلر
ويوكلر بايوجي شما سينك جمع ضمير خطابدر شمار صاغش عدد
معناسنه وشمردن لفظندن صيغهٔ امر ووصف تركيبي وقيامت
روزشمار ديرلر يوم الحساب معناسنه شماريدن صيمق

شمان فغان ایدن و انجقري انجقري اغلین کسه شمر فتح شینله کول که
صویله طلوا ولا شمردن صیمق مستقبلاتنک جایزکه الف زیاده
ایدوب شمارد وشمارند دیلر وجایزکه الفسز شمرد وشمرند
دیلر اکر درسک که شمارد وشمارند شماریدن لفظندن مشتق
بزدیرکه شمادیدن لفظی مغیر اوزرنه بنا اولنان مصدر
قبلندندر یازیدن وسازیدن وآوریدن کبي شمشاد وشمشار
اولاغدرکه عامه تحریف ایدب شمشیر دیرلر شمشیر فصحادلنک
کسرشینله قلج شمشیر ضم شینله قاقله صغیره دکلري داروکه
طبیبلر قتنده معروفدر شمغند وچیلآدم که مردار قوقر
دخی شول عورتکه اودبري قوقر شمی بته طاب کافر شمه
اولسدکه انجکن باقي قالور صاغلدو غندن صکره عربجه اکا
سي دیرلر فتح سینله اجوف ومهموز اللام در شمیدن کف کف
صولمق صوسزلقدن واغلمقدن وهم اغلمق وفغان اتمک معناسنه
دخی

دخی کلور واورکمک معناسنه دخی کلور رمیدن بکي شمید صیغه ماضی
درکه بعضي ترکیبلرده مصدر مقامنده استعمال اولنور واسم مفعول
معناسنه دخی کلور شمید دیرلر وشمیده دیرلر شمس فخري
باکرم وجود او بحرکه باشد لیئم • باخرد وهوش وعقل چه باشد شمیده
شن تاراج ویغما شنا بریوزک شناختن اکلمق مستقبلاتنده خا
سینه قلب اولنور شناسد وشناسند درلر شنار فارسیوده
دکلري اوت که طبیبلر قتنده معروفدر شناور وشنار آخرنده
رایله واوله اکه وجهله بله مروي لغتدر صوده یوزمک معناسنه
اسم مصدردر شناور یوزک شناوکرده یوزمک شناه آخرنده
هاء ملفوظله اسم مصدردر شنا ومعناسنه شنبلید صولنجان
چچکي در بر نجه انواع در چکدم دخی جمله انواعندن برسي در شنبلیله
بوي حلبه معناسنه که جنسندندر شنج مهره که انوکله کاغد
مهره لرلر ودخی انواعندندر عمان قراکنده بولنور شنج فتح شینله

پشیخ لفظندن تخفیف اولمشدر نطق معناسنه بعض یرلرده هرلادرلر
شبخ کسر شینله اوجه سی ون معناسنه بو لغت هم سین مهمله ایله بشنده
روایت اولندی ومیم شین معجمه ایله بشنده شبجار اکلیلك دکلری اوت
که کوکی قزلدر قان بکی حواجلر وموحجیلر انوك کوکنی استعمال ایدرلر
مواجق دردلر شند قوش بورنی شندفه طبل • شمس فخری • از هیبت تو
زهره مریخ شود آب • چون ناله برآید بمصاف تو ز شندف •
شنك حو ردطوم معناسنه کلور پیلك بورننه دیرلر وشیندن
حرکات معناسنه کلور شنك ومشنك اوغلر یلر آدلریدر
شنکار وشنکال اکلیلك سنجار معناسنه آخرنده راء مهمله دخی
ولامله دخی لغتدر شنکرف زنجفر شنکل شاهد مطبوع وشیرین
حرکات معناسنه وحرامی وراهزن معناسنه کلور شتکوند بر
جزیره نك آدیدر شنکینه توقاج که کاذورلر انوکله ومندلکه
قیوار دنه براغورلر بحکم بغلنور آجلز شنوا اشتکن صیغه مبالغه

سمیع

سمیع معناسنه شنودن اشتمك شنوشه اقسرمق عطسه معناسنه
شنه یبا که اکنجلرك آتلرندندر انوکله صمان صوورلر کو بهستان لغتیدر
شنه کسر شینله ونونك تشدیدی وتخفیفی جایز آت کشنامسنه دردلر
صهیل معناسنه • شمس فخری • زهره مریخ خالی حون شود •
چون زند در رزم یکراندشنه • شنیدن اشتمك شنودن معناسنه
اکسك ده مستقبلاتی شنستن مستقبلاتی بکی در آنجلین تصرف اولنور
شواز طوی ددکلری قوش جاری معناسنه شوخ کیردن معناسنه
ومطبوع ویاقم اولان کسنیه داخی دیرلر تورکجه اصیجق قانلو دردلر
شوخیدن کیرا ولمق ویاقم اولمق شودن اولمق شدن معناسنه
شور طوزلو واوردکوکه یا غیدن ایل بری برنه قارشور شوریدن
لفظندن اسم مصدر وصیغه امر ووصف ترکیبی کلور شوربا
معروف شوره چورق یرکه آنده اکین وایو اوتلر بتمز شوره کز
اجی یلغون که عربجه اثل دردلر شوریدن قرشمق وقرشدرمق وبولنمق

شوزه صغز که چاپق دخی درلر شوش کسلمش دکنك چبقلری که
کوجك درلر شوشیر قاقلهٔ صغیره که طبیبلر قتنده معروفدر شوشه
سبکه که آلتوندن وکومشدن چبوق بکی اوزون دوکرلر و انجق
دخی استعمال اولنور ترك دیلینده شایع اولمشدر دوکلر یوکلن
یره چبوق قورلر شوشه درلر شوغ اولکه ایاق قاپندن و بیلك
صاپندن ویوکدن وقتی نسنه طوتمقدن اعضاده بوینوز کبی
قصقتی نسنه اولور رشفه درلر و شوغ درلر شوغا وشوغاه
وشوکا وشوکاه اغلا اصلده سبکاه ادی واوله یا اراسنده
وکاف عجمیله غین اراسنده فرس دیلنده تمام تواخی وتبادل واردر
لطیفه چوكدز دکیرد قصد شوغاه شبان اندر شبان افتد بغوغا
شوکران بالدران دکلری اوت شولك قره بوزآت شوله
بوستانجیلرك وحمامجیلرك قوردجق یری شولیدن دلو درلو
اندیشلره دوشمك ومتغیر وقارشمور نشی اولمق شومیر نطس که

بعض

بعض یرلرده هرك وبعض یرلرده ولهن دیرلر شوب بیوك که
کوکلکوك قوللوغنه دکولر خشتك وخشتچه معناسنه شوندر چکندر
پانزونك اصنافندندر شوهر وشوی عورتك ادی زوج معناسنه
شوی خشل که جلاه لر ایلکه دوردش شوی وشوبت وشوبید
طورقاونی شیشت معناسنه شویلا قوان چچکی نك آنجی بر نجاسف
معناسنه شه اولو سلطان وشطرنجك اولوسی شاه لفظندن
تخفیف اولنمشدر شهپر قنات یوکلرینك اوزونی که قوش انکله
ایواوجر شهیره قری عورت عجوز معناسنه شهبلوط
کستانه شهد کومج بال عربده وعجمده مستعمل لغتدر
عربده شینك ضمه سی وفتحه سی جایز فارسیده فتح شینله
مشهور اولمشدر شهدانه شاهدانه لفظندن تخفیف اولمشدر
اکی معناسنده بله مستعملدر شه دیوار بوجه حولی دیواری که
پادشاهلرك وبکلرك واولولرك سرایلری چورهسنده بوجه

اوردلر كه خطا ولر كه اندن ايچروسي همان اولسراي اهلنه مخصوص
اولور غيرلر دستور سزكيرمزلر شهر فارسيده مشهور معناسنه
استعمال اولنور شهريار سلطان در شهرين وشهربور اورته پاي
آيي وفرس آيلرينك درد نجي كوني شهوار انجونك ايوسي واريسي
شيار نطس كه بعض يرلرده هرك ديرلر شيان قردش قاني ددكلري
دارو وسم جزا معناسنه دخي كلور شيب قامچي نك آته چالدقلري
تصمه سي عربيده وفارسيده مستعمل لغتدر عربيده فتح شينله عيب
وريب وزننده فارسيده كسرايله واماله ايله دخي استعمال اولنور
شيب كسر شينله صريحله انش كه يوقش مقابله سنده استعمال اولنور
نشيب لفظندن تخفيف اولنمشدر نون حرفي خفي ولدوغندن
اوتري حذف اولنمشدر نشيب وشيب واشاغه وآلت معناسنه
دخي كلور زير وفر بكي وباشي چورنن سركشته معناسنه دخي كلور
تيب لفظني اتباع ومزاوجه طريقه سنجه الحاعطف ايدرلر رودكي

شيب

151

شيب تو با فراز وفراز تو با نشيب • فرزند آدمي بتواند ز شيب وتيب
شبت طورق اوتي شيد كونش آفتاب معناسنه • فردوسي
بروكفت ازان سوكه تابنده شيد • برآيد يكي پرده بينم سپيد
وكونشك برآدي دخي خوردر بولفظي نوكله تركيب ايدوب
اكسن براسم قيلوب كنشه اطلاق ايدرلر خورشيد ديرلر ياكلز
خور وياكلز شيد اطلاق قندن لفظ مركب اطلاقي اكثردر شيدا
دلو ديوانه معناسنه شيداسب اعلام رجالدندر برسي شيداسب
بن تور بن جمشيد دركه زاولستانه پادشاه اولدي شير
كسر صريحله سد لبن معناسنه شير اماله ايله ارسلان شيراد
جوالك كوشه سي شيراز برشهر آديدر وسوزلمش يوغرده دخي
شيراز ديرلر وبعضلر ايدر شيراز طورقدر عربيده وفارسيده
مستعمل لغتدر شيرامله كه طبيبلر تعريف ايدوب شيرامج
ديرلر اولامج دركه سود ده اصلنمش اولا بعض قبضي زايل اولسون ديو

شیراوژن ارسلان اقدر یجی بهادر شیربخت شیروغی که سمسم
یاغی در عامه اهل فرس شیربخت درلر شیرنج وشیرابخیر
بر کوکدر هندستاندن کلور اجی وطاشی قوارق اولور صار ولغه
مایل سودا وبلغم سور وبعضی طبیبلر شطرج هندی درلر بعضلر
حربق هندی دیرلر شیرخشك اولهرات ولایتنده سکوداغاجنه
یاغر عامه تحریف ایدوب سرخشت درلر نتکم سین مهمله بابنده
شرح اولندی شیرین طتلو شیرین کار حلواجی وهم ندیملك ایدب
شیرینلك ایدنه درلر وشیرین سوزلویه شیرین کان
دیرلر شیز براغ در هندستاندن کلور اندن ایو یایلر دوزرلر
واندن دوزلی یایه دخی اطلاق اولنور اسدی • دوصد کنبد
ازصندل وشیز عود • ستان بزدین وسیمین عمود • مهراج شا
ضحاك کوندردکی هدایه جمله سندندر شیزلی تکری تعالی عنصری
چو او فتنه بر انکیزد ز نرکان چشم خون ریزد • جهان از فتنه بکریزد شود کریان سوی داور

سوران

سوران داور بحکم که از داد شی بنی آدم • بیا راهند در عالم چو مؤمن حق ستیزد •
شیرزق یاراسه نك زبلی درود یرلر که سدکی ودرلرسدی در
زیرا که یراسه نك قولانچی وردرکلر ازون ولور وکل صموغ بیوض
شیشك اول دلك که کاز وریا صحیان کسمشدر لطیفی •
چو بهاری کوس زد دوران مرکار یکی • جامه راکاز زدی کشتی سراسر شیشله •
سطبر • سرکله دکلری اوت که تعریب ایدب شطرج دیرلر
شیفتن متغیر وقارشمورش اولمق حالك وعقلك واکثر اشیانك
صعی اولور شیلان پادشاهلرك سماطی شمس فخری • کیوان برای سبزه شیلانت زوبار
آن کشت زار اجرام آورده باده روشیلم دلوجه که بغدایدن آزر شیله
لبا برنج شیم ایت بالغی صرتنده آق آق نقطه لری اولور شین سنبسی
ودنلو دودك شیوا نیشتن اشغا واتت شبه معناسنه بایله واوار کسن
تمام تواجی وتبارك وار در شیوا زبان فصیح کشی شیون افغان
وجغلق شیوه طریقه ومحبوبلرك کرشمه سی عشق معناسنه شیهه

آت كيشنمسی صهیل معناسنه

حرف الصّاد

حرف صاد ده صفت اطباق واستعلا صفر جمع اولدیغی سببدن
غلظتدن خالی دكلدر قیاس بودركه بو ملاحت ولطافت اوزرنه
وضع اولنمش دلده هیچ وجهله كلیه بولنمیه ولكن صادله كلمشدر اكثر بودركه
غیر دلدن منقولدر واولكه فارسیٔ صحیح در اصلده سین ایدی
صكره عربی لفظله الفت طوتنلر تغلیط ایدوب صاد تلفظ ایلدلر
وصادله یازدلر تتبع السنهٔ مختلف اتمینلرنی وشیوا ربابی اولنلرنه
سینله تلفظ ایدرلر وسینله یازرلر نتكم طاپی تااوقورلر وصادی
وظاپی را اوقورلر صاف صافی لفظندن تخفیف اولمشدر فارسیده
چوق استعمال اولنور صبار تمرهندی صباغ قانوق بونك فارسیسی سینله در
صبر براوت آدیدركه آنوك عصارهسی طوترلر عند الاطلاق عصارهسی
مراد اولنور ایوسی سقوطیرا جزیرهسندن كلور صبر سقوطیری درلر
غایت اجلغی سببندن شاعرلر شعرنده چوق استعمال ایدرلر عربیده

وفارسیده

وفارسیده مستعمل لغتدر عربیده بانك كسرهسی وسكونی جایز فارسیده
سكونله استعمال اولنور صد یوز مائه معناسنه فارسی صحیح در
اما اصلده سینله ایدی وصم سینله دخی لغتدر صد پایه چیان
دركلری بوجك صد برك برنوع كلدر صدف مشهور انجو قابنه
دیرلر وانوك امثالی نه وارسه مهره ومرجان بكی مجموعسنه صدف
دیرلر صدفه اوزاندندر سكرجه كبیره مقداری درطقوز اوقیه
مرادر صعر كوبكوا وتی وكلك دركلری اوت كه بخه درلر اولور
سینله دخی وصادله دخی لغتدر صفدرا ولبهادركه صف یرتر
وطاغیدر لفظ مركبدر اسم واحد قلنمشدر صفر توج رویی معناسنه
صفراغون برتلجن دركلری كیجراك قوش كه بستانلرده چوق اولور
صفراكون لفظندن تصحیف اولنمشدر صلمات فهمه دركلری ایلاتكه
دكرمی یوزیا ولور یوزبی كورن وآوازنی اشیدن مهان یوزی اوزرنه
دوشی بیهوش اولور صلا وصلایه اوزدنه مشك ازجك طاش

صمغ بس كه اغجدن صيزجيقر **صنوبر** جام اغاجي **صوطل** چكندر

حرف الطاء

حرف طا دخي صفت اطباقي وصفت استعلائي جامع اولدوغندن غلطندن خالي دكلدر بو سببدن اهل فرس هر طايي تا اوقرلر اما يازمقده اكثر طا يازرلر حتى غيبدلدر و قرآنده واقع اولان لغتلري دخي بويله ايدرلر **طارم** قره اوكه عامه تخريف ايدوب دَرم اَو دِركر **طاق** مصدر لامعناسنه و قات قات معناسنه كلور يك طاق دو طاق سه طاق و تك معناسنه دخي كلور كه عربيده فرد ديرلر **طالقون** بر نوع اغولو باقردر كه اندن منقاش دوزرلر انوكله قل بولرلر كيچ بتر و آينه دوزرلر لقوه اولان كشي قراكوده آوايچنده مداومت ايدوب انكا بقرخلاص بولور بعضلر درلر كه جعلي دكلدر معدندن شويله ظاهر اولور بعضلر درلر كه باقري قزدررلر بر بچه كز ياشل چوغان صوينه بتورر لر و اكثر طبيبلر ديرلر كه بقر توبالني صغر سد و كيله و آدم سد و كيله و باشل چوغانله و سحق اولنمش

مرجانله اصلر لر طالقون اولور **طاليسفر** قالك قبوق لردر هندستاندن كلور تا ازيكن دنكي قزل صاري اولور اسكيجك قرار رجاع ايدن كشي اغزندن طوشه انزالي منع ايدر بونك حقيقتنده اختلافلري واردر اصحي بودر كه نقل اولندي **طباشير** بر معروف داروي هنديدر قره فلفل اولدغي يرلرده اولور **طبرخون** بر قزل رنكلو اغاج دركه عامه تحريف ايدوب طبلغو درلر **طبرزد** اول محكم شكر كه بلتيله اوتنا لودر **طبسه** قالي طبنه لفظندن تخفيف اولنمشدر **طبل** طول كه چلرلر دهل معناسنه **طبل باز** طولبان **طبلك** دنبلك **طبله** معروف **طپيدن** طپلمق طلبمق تتكلم قوش بوغزلند قدن صكره طلّه **طراز** قفتان اموزلرنده طلا ايله ايلدكلري علم وطرازيدن لفظندن صيغه امر و اسم مصدردر و وصف تركيبي وكاه اولوركه ير اشقلو وزيبا معناسنه كلور **طرازيدن** زردوزلردلو دلو ير اشقلو نسنلر دكمك ومطلقا دكمك معناسنه دخي كلور ومطلقا

بترمك معناسنه دخي كلور طرخ اولچقور والچاغرق یورد طغلردبند
ودده لرده كه انك صوانكلنور عربجه ماجل درلر طرخون معروف طرز
طرازمعناسنه در طروان یاتق كه انكله یوغردن یاغ چقاردلر طرنخ
برنوع اواجق بالقدر قورودرلر طریجولان تصغیر عربی صیغه سی
اوزرنه طسوج ستولفظندن تعریب اولنمشدر طشت لگن كه اچنده
تفتان یوررلر طغرای پادشاهلرنشانی طغری زغنوس دیدكلری قوش
طلا التون اكثر بودركه طلی درلر طلایه قراول طلبیدن طلب اتمك
طلق برنوع صغایجی طاشدر آغ اولور قرارق اولور كوكب الارض دخی درلر
طورك بزرك طوطك طوطي طیره خشم معناسنه در طیره شیدن قاقوق
غضب معناسنه در طریدن اصورموق تیزدادن معناسنه بولغت
تایله دخي روایت اولندي طیلسان اولكه عرب دلبندلری اوزرنه
بورنرلر حرف العين حق بودركه فارسیده عین مهمله
كلمز اولكه استعمال اولنور غیردلدن منقول درویا تحریفات عوام
قبیلندندر

قبیلندندرلیك بعض الفاظ غین مهمله ایله پارسیده شایع اولدی واجب
اولدیكه نقل اولنوب بیان اولنه عاج فیل سكوكی • اسدي
بیالاجو برفته برابرساج • بدندان چو دوشانه برهم زعاج
بربیوك قره زنكي وصفنده در عجه خایكینه معناسنه درعامه
تحریف ایدوب عجغه درلر غذیه یلغون قوزغي كه طبیبلر قتنده
معروفدر عرعر سروجبلي كه تركجه بعضي ولایتده اندزاغاجي
دیرلر عروس كلی عروس پرده برنوع كلدرلعلكون دیرلر عروسي
دوكون عطرهان خروس عربي لغتدر كتابلرینده عترفان تصحیح اولنمشدر
تایله اهل فرس جمیع طایي تایله یازدكی بولفظي طایله تصحیح ایلدلر
وطایله یازدلر عكه سقسغان ددكلري قوش عقعق معناسنه
لطیفی • چوناكني میچوعكه دزدرتو • دم بجغاغت چون اوباري •
علقدان قوشك قورساغي علك سقزنیرنك كركسه اولسون اماطلق
مصطكي مراداولور عمدصال كه انكله صوكجبرلر بوبرنه چترلر

میمك فتحه سی وسكونی جایز عنان چلبور یعنی اویانك الده طوتدقلری
قایش كه آتی انكله مقصود اولن یرلره قولاوزلرلر عند
كوته كلردكلری جانورلرك عواوی وآوازی وكورلدیكه صواتی
كوننده آقانی طوتر عوسج سنجان دكنی عیو عو معناسنه در

حرف الغين

• غاب فاسد واكشی سوزوارق
قلب اكشیپ اش غار دا فنی اغاجی یمشنه حب الغار دیرلر
ومغاریه دخی دیرلر غارج ایرته وقتده ایچلن سچی صبوح
معناسنه غارجی اول كمسه كه شراب صبوح ایچر واكا مباشر اولور
غاژ آخرنده زاء عجمیله اغزی كیك كتیه دیرلر غاز غان طارطغانا
تار مار معناسنه غازه قزلكه عورتلر یوزلرنه سورلر بعض
یرلرده اكا فكرد دیرلر وهم اكلیك دیدكلری اوت كوكنه دخی
دیرلر كه حلواجیلر ومومجیلر استعمال ایدرلر غاش غایتده
خالص ومخلص هوادار اولان كمسه غال ایی كه طاغلرده

ویبانلرده

ویبانلرده اولور ایچنه قیون طولدرلر وهم اول كمسه بر نسنه نك
چوره سن طولانوب محبتله یا عداوتله وغالیدن لفظندن صیغهٔ امر
ووصف تركیبی واسم مصدر غالوك هر نسنه كه طوب بكی یومری
اولاو دكرمی ولا تحیر نواله سی ولسون غیری ولسون غالیدن
دوستنك ویا دشمننك یانینی طولنمق لطیفی میجو آهو كجفت را غالد •
من ترا روز وشب میمی غالم غالیه خوش قوقولو تركیب مطبوع غاوش
وغاوشوی وغاووش تخم ایچون قونشی رمش خیاره دیرلر مثال
غاوشوی غاوشنك اوكنده كه انكله اكوز سوردلر شمس فخری
چوكاو بست خصمش برای ادب • فرهنج اورا مكر غاوشنك غبار توز غباژه
آخرنده زاء عجمیله بیوندرق ودیرلر كه صبان غیج وغیجی وغیری
چقور یركه انده صو اكرلر آبگیر معناسنه غبغب عربده وعجمده
استعمال اولنور لغت در عربده اكثر صغرك بوغازی التنده صرقندیسی
معناسنه استعمال اولنور كه عجمده محبوبلرك اكنی التنده یومری معناسنه

استعمال اولنور كه توركجه شقق وشلم ديرلر غُت ضم غينله
ابله معناسنه استعمال اولنور غتغره عجمي دمك اولور غُدد اولكي
دالك ضمسيله جدد وزننه پارسي لغتدر بُز ديك اولور
غليظ خلطدن يشق وضعيف اولان يرده قَصَقتي منعقد
اولور اما دالك فتحه سيله عربي لغتدر غدنك جمعي درهان
ذكر اولان بز معناسنه نتكم سته نك جمعي سددر لر بو سببدن
دركه كودرس كاه ضم داله مد وشد قافيه سنده استعمال اولنور
كاه فتح داله رَدْ وزَدْ قافيه سنده استعمال اولنور غدنك ابله
وبون وني اندام اولمكسه غَرْ روسبي عورت وهيز اوغلان غُرْ
ضم غينله دبه غراشيدن قِقِق غضب معناسنه غراما بزيجق
دانك درو ددليكه اكي دانك در غَرَبْ سكون رايله عرب
لغتده كون طولنجق يرمغرب معناسنه واوقكه آتلمق بلنمايه ويوركن
آت وكوزك بورندن يكاكوشندن ناسور علتي وقلجق اغزي وهرنسنه نك

قراكي

قراكي وقوغا كوكلنك غايتده بيوكي فارسيده همان مغرب معناسنه
شايعدر غرب فتح رايله قواق اغاجي وكومش صغراق كه انوكله شراب
وشراب معنا دخي كلور وقيونده بر علتدركه بورننك وكوزينك
توپيدو كلر واولاوقكه آتلمق بولنمز بو معناده فتح را وسكون را
دخي جايزدر بو معنالرك هيچ بريسي فارسيده شايع اولمش دكلدر
اما قواق معناسنه بعضي طب كتابلرنده كلور بيت نيست مستغني
زبان از زبان ۰ دربيان علم طب بي متنان ۰ غرجه جاهل غرد
باي آوي كه بوجه يابرلر ايچنده كف كُف بيلدر اسرباد غَرْد ديرلر وغَرَدْ
ديرلر باد لفظيله ذكر اولنماز سوزن لطيفي اين طاق رواق وصفه غرده
سودي نكند بزاري درده غرس قالمق خشم معناسنه غرغنجه اول
عورت كه جماعه طوعيه غرفد سنجان دكني غرم قالمق خشم معناسنه
رانك سكوني وفتحه سي جايز غُرم ضم غينله ايرق قيون غرما لفظندن
تخفيف اولنمشدر غرميدن قالمق غضب معناسنه مصدردر غرميده

اولکه قاقمش وله خشمناك معناسنه غرن یاشی یاشی انجقرب اغلموق
غرنبد هیقرموق یعنی نعره اورموق غرنبیدن کوك کورلمك • اسدی
برآمد ده وافکن وکیر و رور • غرنبیدن کوس و بیکار و عو •
غرنج یر ماشی برنج و نزنند استعمال اولنور غرنم افغان
غرف قرغو قمشی فصح بودرکه سکون را ایله سر و قافیه سنده
استعمال اولنور اسدی دران کوه بد بیشه بید غرو • میانش نیاورده
افزون سرو • غرواشه براوت درکه جلاده لر و بشمقجلر لیف ایدرلر
ابلکك و سختیانك یوزنه سورمکیچون واول آلتلره دخی اطلاق
اولنور غریاسنك بشی که یاغ ایچنده بشورلر غریدن کورلمك
وقتی آواز اتمك فریاد و فغان غریوان فریاد و فغان ایدن کسه غریدن
فریاد و فغان اتمك غرنب اوزم دانه سی غرغاو یبان صغری که قوتغی
قوتاس اولور غرم ضم غینله و ثاء عجمیله اکی معنایه کلور اولا
خشم وکین وهیبت ثانیا اوزم دانه سینك قبوغندن عبارتدرکه

چکردك وشیره انوك اچنده اولور غرزید اولکه قزلقلسز اولا غرزیدن
بری بری اوزرنه مطبق طورموق غس اسم صوت درکه چتوکی
بر یرده دعوت ایدیجك پس پس دیرلر آنی غس غس دیرلر غس کردن
چتوکه پس پس دیمك غساك مردار قفقوطیان از دهان تو همی آید غساك
پیر کشتی موی رخت از هباك • غسیل کسر غینله حطمی ددکلری اوت
غش کسر غینله خیانت معناسنه غش فتح غینله امر ایمك غشمشك
رامك ددکلری دارو درکه طبیبلر قتنده معروفدر سابقا
بابنده شرح اولندی غشاك شین معجمه ایله غساك معناسنه در
سین مهمله ایله اکی وجهله مروی لغتدر غف خور جق صاج جعد
معناسنه لطیفی بر سر آن سر برهنه موی غف • رود دکزتش
خدش بتف • غفج ایو قلج غفج وغفجی وغفری چقور دیرکه انده صو
اکر بلور آب کیر معناسنه غفنج صوصق که اسم عامدر بخارلرده
کلن کیجی انوکله صو ایچرلر اکا دیرلر و یوفقه اتمکدنکه بوکبا انکله

شوربا و يوغرت يورلر اكا دخي ديرلر وحماملرده اغجدن و بقردن
صودوكنجكه و سپاهيلر يانندن غي بولغاريدن ديكلش صوغاغه دركر
غفه قوزي دريسي كورك كه توتي قورجق اولا غل باغ لفظ عربيدر
جمعي اغلال ديرلر فارسيده چوق استعمال اولنور غلاله زر
الندكيد كلري قصاجوق كوكلك غلاوم قول واوغلان لفظ عربيدر
جمعي غلمان وغلمه ديرلر اما فارسيده دخي چوق يرلرده استعمال
اولنور غلامباره اول فاسدمزاج كه كيجه وكوندز اوغلان
سوداسنه دوشر شريعته وحكمته مخالفدر غلبكي وغلبكين
مشبك قپو ودريچه كه ايجرو دكي طشره دخي كورر طشره دخي ايجرو دكني
كورمز غلبه آلا قرغه ومعيار جماليدن سقسغاندر شمس فخري
كرايد زير ظل دولت او هما آسا شود مسعود غلبه غلج فتح غينله
كليد كه قپويه بغلرلر غلج كسر غينله دكوم كره معناسنه غلطانيدن
يوالمق غلطيدن يوالنمق غلغل وغلغله غوغا وغلبه غلفلچ وغلفلچه

تجق

تجق دغدغه معناسنه اسم مصدردر غلنج صاروآري كه اشك آروسي
ديرلر شمس فخري زنبيم شه نيارد زد غلنجي بيا ليزد زيان بر هيچ سنجي
غلو مبالغه ديمك اولور غليجي يار پوزدكلري اوت پوزنيه معنا
غليژن صولر وچمكلر ايچنده كي قره بالچق غليواج وغليواش
دولوكج كه چيلاق دخي ديرلر غم قيغو عربي وعجمي مستعمل لغتدر
غمخوار قايرجي و وسميد رجاير كه الفله بازار قافيه سنده استعمال
اولنه غمز كوز قاقمق وكربك معناسنه دخي كلور غمكسار اوكور انيس
معناسنه غمكساري اوكورلك انس معناسنه غمكين قيغلو غلول
آتوك اولپي وقنابري ددكلري اوت غمناك وغمنك قيغلو غن ياغ
چقارجق عصارلرك تكي غنج فتح غينله وميم ضم غينله جوال غنج
كسر غينله اوجه سرون معناسنه اكثر بودركه سنج لفظندن صكره
اتباع ومزاوجه طريقيله سنجه ايراد اولنور غنجار وغنجاره اكليك
ددكلري اوت غنجال اكشي عيش شمس فخري اكر صبا سخني لفظا وكند وباغ نبات مصر
شود در مذاق او با غنجال

غنجه چیچك دُرمجغی غنجه کردن یوغرمق عجی معناسنه غند دیرلمش
مجموع معناسنه غندیر اولاآلت که آنکله باغ بوطرلر غنده اورمجك
تننده غشیدن مرزه سویلمك غنك عصارلرك یاغ چقرجوغ
تنکی غنی درلر وغنك دیرلر غنودن وغنویدن امیزغنمق نعاس
معناسنه انوری برخاك در دت ملك توکوتی کز آن رام طفلیست
در آغوش رقیبی غنوید غواون وآوان دکورلدي عین مهمله وغین
معجمه ایله دخی مروي لغتدر غوت بیني اوت وبیني کبزکه شلغمه
دیرلر واوي حذف ایدب غت دخي دیرلر غور صرب اوغري غورق
قورق ومعیار جمالیده بو لفظ مشترکدر بتوغ قوزاغنه درلر اما
مشهور ثرای عجیله استعمال اولنور بو معنایه غوربا وغوروا
قورق آشي غوزه قوزق پنبوغك اولسون وچام اغاجینك اولسون
غوش قاین اغاجی که آندن اوقلر دوزرلر غوشا طوار بتاجوغ بیر
آخور اولسون آغیل اولسون شمس فخري زپارس باس تواندرکنام وزیر بلند

كند

کند شبان بشبان ازبی کله غوشاد غوشای تزرك که صحرالرده قومش صغر
ترسنه دیرلر بعضلر یابانده وکلمش بغدای باشی که فقیرلر آنی دیوشررلر
ترکجه بشق دیرلر غوشت یلنجاق برهنه معناسنه غوشت قباصبا
بیابان اوتنه دیرلرکه نه طواریرنه منفعته یارار دشت وبشت قافیه سنده
استعمال اولنور غوشته بر نوع طوزلورق منتار در قورودقده صنانکه
برچیرك جناغی برچیرك جناغ اوزرنه قومشلر در یوزلو آله عشاق
طوقنور طوزلولغندن اوتوري انکله طوت یورلر صوبجو بشور بجك
طوزلولغی کیدر غوط صویه طلمق بوطایی کاه عادتلر بجه تا اوقورلر
کاه تا یله دخی یازرلر غوك قورباغا غول حیدوس که شغوب وخرتلبوز
دخی دیرلر وقیون آغلنه دخی دیرلر شمس فخري کاه چون غول دربیابانها
کاه چون کوسفند درین غول غولیدن کتنکورمك غولین کوبجك
غویه یایوق انکله یوغرتدن یاغ چقاررلر غویه زدن یایوق یایمق
غیب بیلك که ازرنه درلر دلو نقش لرایدرلر غیژه کوتی اوزرنه

سورتمك لطيفي اين نكابوي اين مخيدن غيبش ممه بهر هواي نفس و ريش

غيبه براوت دنخصيراوتي بكي جوالا و در لر صمان طاشرلراولجواله دخی

عيشه دير لر لطيفي بدخواه تو بينمش هيشه • محتاج و قرين كلج و غيشه

غيشيدن امرنك غيمه دكيز قراكند بولنان بولت كه سنكر دير لر غيو

آواز واون وكورلد و عين مهمله ايله دخی غين معجمه ايله دخی مروي

لغتدر اسدي نكه كر داز دور سالار نيو • كريزان سپه ديدبيهوش و غيو

حرف الفاء

فا تعقيبيه معناسنه كلور اكثر بوورکه

واو ده ابدال اولنور فاجام خرما ديرلر لكن صكره اغاجنك باقی قلان

فاخته اوكايك دكلري قوش فاث و فاثه آخرنده ثاء مجيله اسمك

معناسنه اسم مصدر درعربجه ثوبا ديرلر فاثيدن اسمك مصدردر

تثاوب معناسنه فاش آشكار فاشرا اورنكاد دكلري اوت كه

صرمشوق انوا عندندر فاشرشين بر نوع صرمشوق در قرنلجه ييشجكی

اولور سلقم سلقم كوكنك طاشي قره ايچی قزل اولور طبيبلر كرمة السوداء درلر

فاط كوجله كه قرغيه يدورلر نی مجالا اولورا و جامز طوترلر فاغره

اغزي اجق دكلري دار وكه مشهوردر و تيه دندر فافير حصبر اوتي

فالاد بيهوده سوز فاليجيقني بواوتي كه يردن اوج بالدر جوق جوق

لطيفي هردمی معجون رتيلاميزني بارميجوبي و توفاليجقني فام بر

لفظدر رنكلره دلالت ايدر لغتلر آخرنده كتور درلر اول رنكه

ارتق ميل اتدوكنه دلالت ايدر كبود فام ديرلر شول نسنيه كه كوك كوك

اولا قوتي كوك اولميه و دخی بورج معناسنه دخی كلور كه عربجه

دين و قرض ديرلر شمس فخري انكه از امضاء حكمش يافتست احكام كام

وانكه ميخواهد ز قدرش چرخ نيلي فام فام وشايع بودركه بورج معناسنه

وام ديرلر بودلدن خود و اوله فا ارسنه تبادل و تواخي واردر فانه

جوي كه اغاجك يارو غنه قاقرلر ايكي يارلماغچون فايند باينده لفظندن

تعريب اولنمشدر فاوانيا اولادت كه قزل قزكلكلري اولور طاغلرده

وقوز بيولر ده جوق اولورا يوكلي ديرلر طب كتابلرنده بونك كوكي

مراد در فام آمدن بوزلمك تقبض معناسنه فتادن دوشمك افتادن
دخی دیرلر فتالیدن برفسته‌ء قوپارب برتمق مثلا اغجدن یمشی و
یبراغی فتراك قنجغا ترکو معناسنه فترودن یرتمق دریدن معناسنه
خسروی • خود برآورد و باز ویران کرد • خود طراز ید باز خود بنترد
فجای فاجام معناسنه در فخم اولدرکه برپاره بیزی اغاجله یوقارو
طوتورلر تاکه صحید قاری الجه‌ء وشکری وقوری ازدومی هواده یکن طوتولر
اسدی • زبس کومی اندر کنار و فخم • همه پشت چیننده کان شد بخم
فخیدن کوددن قیلی ویمقدن چکدی ایرتلامق فدام یشماق فدرنك
قابوط قوسی وکازورلروك توقاصی فدم عافیت اکی ضیله حرم وزن
استعمال اولنور فرونق فرا فعللر ومصدرلر اوّللرینه داخل اولور
تحسین لفظ ایچون فراتد بسدکه کوفتر دخی دیرلر فراخ کنیك
واسع معناسنه فراخا و فراخی کنیكلك وسعت معناسنه فراختن
یوجلتمك افراختن معناسنه فراخیز آمدن امکلکه بشلمش اوغلان بجوق

فرارون

فرارون اوق دوك خرده یلدزلر که کوك یوزنن طارطغان کوردینر
بربری ازدی سیمی سیرایدرلر ومی نسنه که بربری اردی صبن
یورر فراز درت وجه اوزره استعمال اولورا ولا فعللر ومصدرلر
اوّللرینه ممان تحسین لفظ ایچون کلور شویلکه ذکر اولنماسه
اصل معنایه خلل کلمز ثانیا یوقش ثالثا یوقرو رابعا اوزر فوق
معناسنه کمال اصفهانی • بر راه تو نهاده فلك صد هزار چشم •
تاجز فراز دیده اوکام نسیری • فراستك و فراستك قرلغوج
دیدکلری قوش پرستك معناسنه فراشا او دیرر سلکنمك وقوپرمق
که عربجه قشعریره دیرلر علتلردن عد اولنمشدر ومنه فراشیدن
لفظندن صیغه‌ء مبالغه فاعلدر فراشتن یوجلتمك افراشتن معناسنه
فراشدن دوشمك وتیز چقشماق فراغ عربجه مشهور فراغت معناسنه
فرس دیلنده صوق یلکه اسی فرامش و فراموش اونتمق معناسنه
اسم مصدردر فرامشی و فراموشی اونتقلق معناسنه در مصدریت

اسم اعتباریله حاصلدر هان اسم مصدر قبیلندندر فراموش کردن
اونتمق مصدردر فرادان چوق وافر معناسنه فراوین پرواز که
فرس دلنده پرواز دیرلر قصر له الفسز فراهم جمع معناسنه در فعللرو
مصدرلر اوللرینه داخل اولور فاعللرینک ویا مفعوللرینک جمع
اولماسی قصد اولنور مثلا فراهم آمدن دیرلر کلیجی فاعللر برابر جمع
اولمق معناسنه فراهم آوردن دیرلر کتوریلن مفعوللری برابر جمع
ایلمک فربه و فربی سمیز فربیون بردکنلو اغجدر حبشه ولایتنده
چوق اولور دبنه قیون قرنلری باغ ایدوب قورلر اول اغاجی اقدن
پاره لرلر سدی روان اولور اول قارنه طولر آخر آلوب صقلرلر
صاتولر طب کتابلرنده که فربیون ذکر اولنور سدیدر داولور فرت
بیزک آرشنه دیرلر که جزمسی در واردر و مجلکاغنه دخی دیرلر لطیفی
در مباحث اد آه جهال عمر فرتوت فرت عنده مثال فرتوت بونامش خریف
معناسنه فرجام آخر و فایده معناسنه دخی کلور فرخ قوتلو مبارک

خجسته

خجسته معناسنه فرخا کیکلک فراخا لفظندن تخفیف اولنمشدر
فرخار ترکستانده برشهرک آدیدر و مم بتخانه نک آدیدر و مم بت
معناسنه دخی کلور فرخار و فرخال رایله لامله دخی لغتدر حرقوق
صاچه دیرلر که قورجق اولمیه فرخج چیل دیمک اولور بلشت معناسنه
رانک فتحه سیله وخانک سکونیله واخرنده جیم عجمیله فرخته یراذرنده
با تورا ونرا دوکنه سورندو فرخته قطایف رودکی بساکساکه چوین
نان نیابد سیره بساکساکه بره فرخته است خوانش فرخیدن پاموق چوق
یعنی چکیدلو بوغی چکیدندن آیرتلامق کاه اولور که رایی حذف ایدب
فخیدن دیرلر فرخنده قوتلو فرخو دکلک بودامق حسرو قافیه سنده
استعمال اولنور فردا یارن غد معناسنه فرزاد زواله فرزام لایقلو
فرزاز حکمت و معرفت و بیلو که حکیم و دانشمند اولانلرک صفتیدر
بهرامی مخالفان تونی فرو هند و نی فرهنگ معادیان تونا فرخند
ونا فرزان فرزانه اولکه حکیم و عارف و ذوفنون اولا فرزند بر صولو

يرده ياشل چمن كه دايم تازه طورر صولمز **فرزند** اوغل و فرزولد معناسنه
اما اكثر استعمالدن اوغل مراد اولور **فرسب** هَذَن اوزرنه قونن اغج
كه فروان آنوك اوزرنه قونر اندن صكره سقف آنوكا و زرنه ياپلور
اسب قافيه استعمال اولنور و بعضي ابياتده رانك سكوني و بانك فتحيله
دخي كلور **فرستادن** ويرمك ارسال معناسنه **فرستاده و فرستة**
ايلجي رسول معناسنه **فرسدن** فرسودن لفظندن تخفيفا ولنمشدر
اَشِنمق واَشِنْدُرْمَق معناسنه **فرسده** اشنمش ديك اولور وصولمش
ومتغير اولمش معناسنه دخي كلور لطيفي هركه دارد هواي بدخواهيت
كشت زار بقاش فرسده باد **فرسطول** بيوك قپان فرسخ معناسنه
خواجه سنائي ربع مسكونكه از طريق شمار شد بفرسنك بيست چار هزار
فرسنكسار اولميلدركه بر فرسنك يوله علامت اولمغيون اتدكلرنه
دخي ديرلر **فرسودن** اشنمق واشندرمق لازم ومتعدي اكه وجهله
بله استعمال اولنور مستقبلاتنده اصل بودركه واو يرنه الف و يا

كتورب

كتورب فرسايد وفرسايند ديه لركاه اولوركه خذف ايدب فرسد
وفرسند ديرلر نتكم مصدرنده واوي حذف ايدب فرسدن درلر
فرشك اوزم دانه سي خشك ومشك قافيه سنده استعمال اولنور
فرصاد توت لفظ عربي اما فارسيده دخي شايع اولمشدر **فرغج** صرمشق
فرغار رق كه ايرمقدن آيرب چقاردلر **فرغند** مردار قوقولونسنه
وصرمشوق معناسنه دخي روايت اولندي حق بودركه صرمشق معناسنه
زاء عجميله در **فرغو** فرخو معناسنه خايله دخي غينله دخي روايتدر
فرغول اشي تاخير ايلك **فرغيش** اسكي كورك دلوكندن چقن قللركه
اشغاصي قرويين سورنور **فرفركودكان وفرفره** برلاغوج
فرفور چيل دكلري قوش تيهو معناسنه **فرفهن** بر برم دكلري
اوت بربهن معناسنه **فرفيون** فربيون معناسنه **فركن** ارق
صوي خسرواني دو فركن است روان از دو دېده دو زخم زخم
زرفتن فركن بجملكي **فركند** صو بيولي كرك آدملر قزسون كرك

خلقی اولسون فرکندن لفظندن صیغهٔ ماضی و فرکندیدن لفظندن
صیغهٔ امر و وصف ترکیبی فرکندن و فرکندیدن ارق ایلمک
و بر کسهٔ بر یره و بر رخنه اولشدرمق که هرکز کورمامش در
فرم قیغو و کوکل طارلغی فرمان بویرق فرمان بردار مطیع فرمانده
بیورق بیوریجی آمر معناسنه فرمودن بویرمق مستقبلاتنده وا و
یرنه الف و یا کلور فرماید و فرمایند درلر فرناس ایرغنمش یعنی
اویخو کلمش آغرلنمش کسه بنو کله غافل معناسندن کنایت اولنور بعضلر
دیرلر که بو نامش فرتوت اولمش معناسنه و معیار جمالیده غافل
و نادان معناسنه در دیو نقل اولندی فرنج اغز چوره سی منبج
قافیه سنده استعمال اولنور فرنجک آغرلق که ایخوده بصرکابوس
معناسنه فرو اشغا بوندندر که یوتمق معناسنه فروبردن
دیرلر و صویه طلمق معناسنه فرورفتن دیرلر فروار یای اوی که
اوزرنده بیوک بجاسی اولا و معیار جمالیده قیش اوی ٭ فرخی ٭

اکر

اکر زعول تو بودی بهره یار کسی ٭ ز دست فتنه نه رفتی نصفه تا فرواد ٭
فرواز سقف اغجلری که عرجه رواقد درلر فروبرون یوتمق
بلع معناسنه فرورفتن طالمق مثلا صویه و یا فکره فرومانده
عاجز قالمق فرومایه اصلی کوتی کشی شیخ سعدی ٭ با فرومایه روزکار مبر
کز نی بوریا شکر نخوری فروتن تواضع ایدن کمسه فروتنی تواضع
فروختن صاتمق بیع معناسنه مستقبلاتنده خا شینه قلب اولنور فروشد
و فروشند دینلر قیاس بویدی که زا یه ابدال اولنایدی لیکن یاقب
یاندرمق معناسنک مستقبلاتنده فروزد و فروزند درلر
بو التباسدن قچوب صنمق معناسنک مستقبلاتنده شینه ابدال
ایلرلر شینله زا اراسنده خود تواخی وار در اکسی بیله حرف صغیر در
فرود اشغا فرودین دبوریلی که مغربدن اسر فروردین تاریخ
فرس قدیمدن و تاریخ جلالیدن بر آیک آدیدر در تاریخ جلالیده
متعین الک یازآبی تاریخ فرسده کبیسه اعتبار اولمدوغندن اوتری آیلر

کیرو دور ایدر وهم تاریخ فرس آیلرینک اون طقوزنجی کون که فروردین
ماه ده اولکونی بیرام ایدرلردی آیله کون آدی جمع اولدی وعندن اوتری
وکاه اولورکه تخفیف قصد ایدوب فروردین دیرلر حذف راء ثانیله
و فورین دیرلر حذف راء اولا ایله فروزینه طوتروق که انوکله
اودیقرلر فروغ اشیق شعله معناسنه فروهیده عاقل وزیرك فره
فضلکه ارتقلقدن عبارتدر فرهاخ اولدکمك که یاتورر کوکلنور
کسرلر برایکی اکه اولور عزبجه عکیسی دیرلر فرهختن آدبلمك ووحشی
وتوسون اولنلری وکرتمك فرهست سحر وجادولق فرهمند اصلو
وفضل وکمال اهلی اصل بودر راء مکسوره هاء ساکن تلفظ اولنه کاه
اولورکه رایی تضعیف ایدرلر کاه اولور رایی ساکن هایی مفتوح
تلفظ ایدرلر لطیفی فرهدان عالم معنی نکند التفات بردینی
فرهنج وفرهنك ادب وعقل وهنر فرهیختن هادن صکره یا ایله دخی
ویاسز دخی که وجهله بله مروی لغتدر ادبلمك ووحشی اولنلری وتوسونلری

اوکرتمك

166

اوکرتمك معناسنه فری آفرین وتحسین دیمك اولور فریاد مدد دیمك
اولور فریادرس مدد ایرشجی فریب فریفتن لفظندن اسم مصدر
وصیغهٔ امر ووصف ترکیبی دلفریب کبی فرین وفریس ابروق دکلری
اوت فریفتن الدامق خداع معناسنه مستقبلاتنی فایرنه یاکلور
فریبد وفریبند دیرلر فریه لعنت دیمك اولور دیرلرکه مطلقا
قارش ویرمك وسوکمك معناسنه در بیت رهای کسایی احسنت
وشعر چنین کوی بسفلکان بر فریه کن وفرادان کن فژ وفژاکن
چپل بلشت معناسنه فزای فزودن لفظندن اسم مصدر در وصیغهٔ
امر ووصف ترکیبی فزایش آرتش فذثا کیر دکلری آجی اوت که
یورك اغریسن کیدرر شمس فخری مخالفان شهنشه اکر خورند
عسل شود زغصه وغم در مذاق شان چو فژ فژغند بر نوع
صو ماشقدر ترکجه اکلج دیرلر یبراغی وکوکی ولمز اغجلره طولاشر
فورو در بولغت مم راء مهمله ئیله روایت اولندی وهم زاء عجمیله

فزودن ارتمق افزودن معناسنه مستقبلاتنن واوي نه الف قويالتور لر
فزايد وفزاينده ديرلر فزليدن يلتمك وقندرمق تحريص معناسنه
فزون ارتوق افزون معناسنه فزه چيل هاء اصلي يله كره وزره
وزننه استعمال اولنور فافس تخته بتي كه اغجلرده وبشكلرده طورر
ومردار قوقر وكيجه لرده آدمه اوشراصيرر واسم صوت درفسلدي
معناسنه فرفام طورنا فانه بيلكو طاشي فانه حكايت وقصه فردن
طوكمق جمود معناسنه فسليون بز رقطونا لطيفي بسوز عشق درمان
جز لقانيست لعاب فسليون اوراشفانيست فسوس طناز
فسون افسون كه خسته اوزرنه اوقورلر فسبانيدن بويتمك
فسيله سوري رمه معناسنه فش اداة تشبيه در كه اسمك آخرنه
اولاشر ماه فش ماه وش درلر واوله دخي فايله دخي لغتدر
الكسينك اراسنده تبادل وتواخي واردر اسدي در آورد
بيش ازدها فش درفش شد ازتيغ هامون چوكردون بنفش

فشاندن

فشاندن سلكمك مثلا يميشي اغجدن وصاورمق معناسنه دخي
كلور وصچمق معناسنه دخي كلور فشردن صقمق عصر معناسنه
مستقبلاتنن كاه اولور كه الف زياده ايدب فشارد وفشارنده
ديرلر كاه اولور كه الفسز فشرده وفشرنده درلر فشيدن يتيمك
فصا اوزم چكردكي فع ضم فايله بت معناسنه در ومحبوبلره
اطلاق اولنور فغاك ابله وحرامزاده وقلتبان ويكرنجي معناسنه در
فغان چغلق فغند صچرامق معناسنه اسم مصدردر فغواره اولكه
متحير اولب صامت اولوب قله هركز آواز وحركت كلميه سدر واقع
اولمقدن ويا خجلتدن ويا عجزتدن تركيب اصليسي بت بكي ديمك اوله
نتكم بت اسم طور رسويلنر بودخي اول حالتده انوك كبي اولور فقيان
شاكر دانه فكانه اولا اوغلان كه انا قورنده ايكي كيدر يعني طوغادن اوله
شمس فخري عجب كه دشمن جاهت درارحام نكردد نيست مانند فكانه
فكندن برقوح طرح معناسنه فلاته بسد افراته درلر فلاته درلر

فلاخن صپان که انوکله طاش اترلر فلاذ وفلاذه بیهوده سوز فلج
کلید که انوکله قپو بغلولر بو لغت میم ونای معجمه بابنده روایت اولندی میم
فابابنده فلخ ابتدا معناسنه در سکون لامله بلخ وتلخ قافیه سنده اما
معیار جمالیده فتح له روایت اولندی فلخم وفلخمه حلاج چکی فلخود پنبوق
چکیدی فلخیدن وفلخودن وفلخیدن پنبو قدن چکیدی وکوده دن
قلی ایرتلمق فخیدن معناسنه فلخود لفظی صیغهٔ ماضی در مصدر معنا
دخی استعمال اولنور ومعیار جمالیده پنبو چکیدی دیو نقل اولندی
فلرز وفلرزنک دوکم چیقن بر پاره بینه برنسنه دوکرلر فلغند
دیوار برچینی فله آغوز که هر دشی طغوره حق اولرینی امجک لردن
کلور لامک تشدیدی جایز وتخفیفی جایز فنج خاتون لطیفی
می کشی روز وشب تو زحمت ورنج تا نبا زد بزیر وزینت وفنج فنج
ضم فایله دبه دیک خایه نك صفتی اولور واهلنك صنفی اولور فنجا
کوغنك که علت لردن صایلر فنجیدن کرنمك مصدر در بازیدن

معناسنه

معناسنه که عربجه تمطی درلر فند یلان کذب معناسنه فندك مندل
دد کاری اغچ که قپو ار دنه براغورلر قپویی محکم بغلر وکاز ورلر توقاجنه
دخی درلر لطیفی در کونت چنان خراب شده است که نمی بیند داو
بصد فندل فتو مغرور اولمش الدغش دیك اولور شمس فخری
مملکت را بتیغ کردی پاك از حسود مخالفان فتو وبوندن مصدر
وفعل لر تصرف اولنور غرّه اولمق والدنمق معناسنه فنودن کیدر کن
ویا سویلرکن بر لحظه توقف اتمك وغرّه اولمق الدنمق معناسنه دخی
کلور فنه فنك دد کاری کورك فنه فیك دد کاری قرجه دانه جکلکه
حبوب جنسندندر فرده ابکامه نك مایه سی که تعریب ایدوب
فودج دخی دیرلر بغدای وار په اونی ایتو صو یله قصقتی یوغررلر
طوزسز ومایه سز قرص ایدوب ودتاسی دکرلر انجیر بیراغنه صررلر
بوزنیه ایچنه قورلر متعفن اولوراندن صکره کولکده قورودرلر فرودکان
وفردیان ایان ماهك آخرینه بش کوندر تعریب ایدب فروجان درلر

ومنجملر دلنده خمسهٔ مسترقه دنلرا ولبش کونک هر برنه برآد ویرلر
اشبو ترتیب جه ه اهنود ه اشنود ه اسفندمذ ه وخشت ه
هشتویش ه فوز غلبه فوطه اولکه حمامده بیله طوتنلر فرکان فقاع
فوج قزل بویه دیدکلری اوت که طبیبلر فوة الصبغ دیکله معروفدر
فهر مشك آنجك طاش فهرست قانون واصل معناسنه در عربیده
استعمال اولنانك آخرندن تا حذف اولنوب جمعنده فهارس دیرلر
فهه کوتی که انوکله کپی یوردیدرلر که اولورکه آخرنده هاء علامتی
حذف ایدوب فه دیرلر فیار وفیاوار شغل فیال اولبلخ لغتیدر
بوشکور پس این داستان کش بکفت از فیال ابر سپهد ویسه بود سال
فیجن سزاب دیدکلری اوت فیدوم سرخشت دیدکلری نسنه که
ادویه دندر فیرون مفسد دقیقی حسودت درآید بهرام فیروز
نظرزی تونه برجیس وفرادون فیلك یعنی دمرنلو بیوك اوقا که کسمه
دیرلر وچتال دمرنلو اوق دراسدی نظمنده فتح یایله فیلك

ازخم چرخ بر کردماه بزخم کیوتر رصد کام راه ه شمس فخری نظمنده
سکونله فینك کیوك طاشی که طبیبلر قتنده حجر قیشور دیکله مشهوردر
حرف القاف
قاف ساکن آخر کلمه ادات تعریب در هر اسم
عجمی آخرنده که هاء علامت اولا تعریب الله اکثر بودرکه جیم ساکن کتورلر
نتکم ذکر اولندیکاه اولورکه قاف ساکن کتورلر بورق ومهرق
وبیدق بکی قاب اشوق قابله حمایشه کار معناسنه قابول طوره ق
دیوار اوزرنده یغوردن صقلمق ایچون یبدقلری قار اولکه قوصنقر
بکی اسی بیکارلردن چقر صوق اولور قارسیال درلر بعضی قاتی
اولور قار خشك وقار یابس دیرلرکاه اولورکه قره سقر بکی طبریته
دکزندن چقر ویاخود انوك ساحلندن قنرلر چقاردرلر قفر الیهود
دیرلر قارن اعلام رجالدندر قاز بر قوشك آدیدر ترکیده دخی
فارسیده دخی قاز دیو استعمال ایدرلر قاش وقاش ایو رصا بور
وکوتی موپی وطار طغان دیك اولور اتباع وزاوجه طریقندن

لطیفی مشو بر دم قاش یار و حریف که حال خود نشود عاقبت خراب و یباب
قاطانقی سوکوادی اصل یونان لغتی در کف العقارب دیمك اولور
بر اوت در اوجی مرسین یپراغی بکی یپراغی اولور بعضنك زیتون یپراغنه
بکزر ایکی صنف اولور بو سینك دیه سنی کچرك آلما قدر باشی اولور نخود
بکی کچیوك قزلجه دکلوجه یمشی اولور بو صنفنك یمشی برجك بکی
اولور سوکو یابنی مشهور اولمشدر مجربدر سودکنك آدینی و اناسی
آدینی یاد ایدوب آجرلر اعتقاد له محبت حاصل اولور و دیرلر که
قیلو بغادشی سنه دکور ر فرمان اولور قاقله مشهور ادویه در اکه درلو
اولور قاقلی بر اوت آدیدر چوغانه بکزر قالوز روم لغتنجه ایودمك
اولور قامت بوی قد معناسنه قبا اوکی چوق قفتان قت قوری یونجه
قتار کوشن دکلری دکنلو اوت عربی لغتدر فارسیده دخی استعمال
اولنور قد بوی قامت معناسنه قراسیا و قراصیا کراس سینله دخی
صادله دخی روایت در قرطه تکالکه قفتان کرته درلر و قرطه درلر

تعریب

تعریب ایدوب قرطق دیرلر قرانیا نغل و بعضلر درلر که اوزدد کلری
یمش آدیدر قردمانا کیك صی اسیده دکلری اوت قرفسیا و قرفیون
کبابه که مشهور ادویه در قرقان مقل ایچنك بولنان اغج پاره جقلری
قرتیه قوشك جکری لفظ عربیدر قرتیه ابریشم قزاکند چوقال قزله
سقسغان دکلری قوش عقعق معناسنه قزیل توت قزین ابریشم
جنسی کیاسی و بیزلرنه وار سه لطیفی زحمت مده ای صبا خدارا
آن شاه قزین فروش را قط کسر قافله اولش نصیب معناسنه و ضم
قافله دار وی معروف در طبیبلر قتندن قسط بر حکیمك آدیدر
قتب هنرسز کسه قسوس اولص ماشوق که بخسولا و رغایی
دیرلر قصاص آدم اولدورنی یرنه اولدرمك عربی لغتدر اما
فارسیده دخی مستعمل در قصب عرب دیلنك قامشی در فارسی
دیلنك قصبه دکلری که عورتلر باشنه اورتلر عصابه لفظندن
تحریف اولنمشدر عسجدی بسی قصب اندر سرای دوست بعشتی زر

سه بوسه بدن مارا اى دوست بدستاران قطرفي بر نوع اقچه در
عرب دلنده درهم عطريفي درلر قفا انكسه قفل كليد كه انكله قپو
بغلرلر قفه باغچلر زنبيلي كه عربجه قفعه درلر قفه تمام آورده وقابله
معناسنه ققنس وققنوس وقوقنس وقوقنوس درت وجهله
بله استعمال اولنور بر قوشدر كه بيك ياشر هندوستانك شنكونه
جزيره سنده اولور بورننك التى مقداري دلكلري اولور هر دلوكندن
قويروغنه يول وار عمري آخر اولنجه اودن يغر اوستنه چقر اوتر
بورننك هر بر دلوكندن بر درلو آواز چقر قنتلري اول قدر صلركه
ييلدن اود ظاهر اولور اودني يقر اول قوشك اچنده ياتر كول اولور
آنوك كولندن بر آنجلين قوش دخي ديريلور قلاچو صوكاق ويلاق
قلاسنك صپان وصپان قياسي قلجي قلاي قلقديس قره بينك
آغي قلاسنك صپان قينار زنجفير قلقطار قره بويانك صروسي
قلقنت وقلقند قره بويانك كوكي قلماسنك صپان قنبار زنجفر

قندز

قندز بر معروف جانوردر كه صولرده اولور احمد كرماني
عريان شود اين سپهر بدرام از قاقم صبح وقندز شام قيامت كونى وصف
آمنا بر وصدقنا يعنى نه كنش نه آي نه يلدزلر قالور كوندز كيجه
مضمحل اولور قندس اغو قوندز ددكلري اوت كه يوجه يايلالرده
بتر طبيبلر قتندم كندس ديكله معروفدر قنطار يوز يكرمي رطل
قنك اولقو رجغر كه يشى دده واوتلرده طورر خراب ايلر اوزدغجه
يغون يغوندن صي واولور وكوكرك قنوج هندستان مملكتلرندن
اولو تختكاه اولان مملكت آديدر قينه صراخي عرب ديلنده اوقلكي
نونك تشديديله فارسيده تخفيفيله قوانوس بربچق وقيه
قوطيل يتمشكه مثقال قهرمان بويروغي يير نه ايلچي قهستان
طاغلق ومبيشه لك واورمانلق معناسنه كوهستان لفظندن
مأخوذدر قي عرب ديلنده مهموز اللام در قوسموق معناسنه فارسيده
ممنوعدر شايع اولمشدر قير عوام ديلنده قار لفظنك اماله سي در

طبیبلرك محققلري بویله تصحیح ایلمشلردر امّا ارباب لغت

قوه صغر معناسنه نقل ایلدیلر وشعرلرده استعمال ایلدیلر کمال اصفهانی

برمدح توسزینه شدم عمرنازنینی . بردرکهت چوشیین شدم موی بیجو قیز

~~برمدح توسزینه شدم عمرنازنینی~~ **قیراط** بچق دنك و دد لرکه برچکردك

وددلرکه برشعیره واکثر چکردك مراد اولور **قیشوس** بموتلق اوتی

که انوك اوزرنه یاغی چی چکینك توینه بولاشر آنك جمع اولب قوردر

لادن اولور **قیصوم** قوان چچکی **قیمولیا** اکه دلوطپراغك آدیدر

بردلوسی آغ اولور وبردلوسی قرزللیغه مایل اولور اندلس مملکتندن

کلور وارمن ولایتندن کلور **حرف الکاف** کاف عربی که

اسمك آخرنه لاحق اولور ادات تصغیر درجواتك یکتجك بسرك

اوغلجق خوبك کوزلجه بیرك بیرجکن اسبك آتجوغز وکاف مفرد

مکسور ذوی العقولدن سؤال دردکم دمك اولور آخرینه هاء علامت

یازرلر تلفظ اولنمزکاه اولورکه مابعدندن غی کلمه نك اقلن اسکان ایدرب

بونی

بوني اکا اولشدرري تلفظ ایدرلر لطیفی کشف دین سخی نغرف براسرار مرا

نغمه طایره راسع سلیمان باید **کابلیج** صرچه برموتخنصی معناسنه

اسدی ایاغك صرچه برماغنه تخصیص ایلدی **کابنه** کوزچشم معناسنه

فتح بایله که حرف تهجي در واکثر فتح کسر بایله روایت ایلدلرکه آخر

حروف تهجي در **کابوس** آغرلق که ایچوده بصر **کابوك** قوللوق که تاوق

وکوکرجین آنده یمردلر وبرسبیل استعاره جمیعی قوشلر یواسنه استعمال

اولنور **کابیله** هوان که ایچنده ادویه دوکرلر **کابین** معروف **کات**

ماوراء النهر اقلیمنده برشهرك آدیدر و بردارونك آدیدر تبرید

ایچون استعمال ایدرلر کات هندي درلر **کاتوره** باش اغرسی صداع

معناسنه **کاج** کاشکي دیمك اولور آخري جیمله وشینله دخي لغتدر

کاج آخري جیم عجمیله شپله که برآدمك یوزنه اورلر شمس فخري

بوکه لغتي برباب نقل ایلدي جیم عجمیله و میم براغج ادیدر **کاجال**

قماش واوایچنده طوتلان قاب تجاق واوریق دوشك متاع البیت قماش

کاچی بولماج آشی کاخ کشك فرخی هر روز شادی تو و بنیاد راستی
زین باغ جنت این وا زین کاخ وکرخ وار کاخول الاجه صغرجوق که
چکر که ئله جنك ایلر قیر رنكادن جماع اتمك مستقبلاتندن دالیا یه
قلب ولنور کاید وکاینده درلر کار ایش فعل معناسنه کار کاف
عجمیله آدات مبالغه در صیغه ماضی نك آخرنه لاحق اولور مبالغه
فاعل معناسنه بزوردکار بیکی رب معناسنه آفرین کار بیکی خلاق
معناسنه وکاه اولور که امر صیغه سنك آخرنه لاحق اولور آمرزکار
بیکی غفور وغفار معناسنه وآموزکار بیکی کثیر التعلم والتعلیم معنا
عزیز قصص جامی نیاموزد آموزکار همه دانش از گردش روزکار
تاریخ مانی است از و یادکار بود دیکرا نرا چو آموزکار کار تنه
بوی که حبوب جنسندندر حلبه معناسنه کارد بچوق سکین معنا
کاردان وکیل کارزار صواش جنك معناسنه کارساز ایش دوزجی
کارکیر تولوس که کیرجله خراسانیله یاپیلر محکم دیوار اولور ترکیبده

دخی

دخی مستعملدر کاروحر بادکلری جانورك یومرد سی که آغولر دندر
کارین اوغون قتاه معناسنه کاز صند وکه انكله التون ودمر کسرلر
و بیز طوغرلر حافظ انطعنه حسود نکرددعیارمن
چون زر اکر نهند مرا در دهان کاز وچتال معناسنه دخی کلور که
تورکجه کز دیرلر فارسیجه کاز درلر وکز درلر وطاغلرده وبیانلرده
اولان قیون قیشلیاجوق وکاربان ضغنجاق ایبلر فرخی شهریاری که
خلاف طلبد زود افتد از سخن زار بخارستان از کاخ بکاز ه
کاز آخرنده زاء عجمیله شیك که شاشی دخی دیرلر احول معناسنه
معروفی بیك پای لنك بیك دست شل بیك چشم کور بیك چشم کاز
کاز کومله که بستانجیلر وصیادلر اغجدن چترلر واوستنی اوتله و
ییراغله اورترلر ایچنه کیررلر وکزدلر الاجقلر نه دخی دیرلر و
استعاره طریقیله اغاجدن یاپلمش کوتجه اوه دخی دیرلر ومعیار جمالیده
سایبان معناسنه کلور دیو روایت اولندی ودخی شول اغجلردر که

د وزاغه قوشوايد رلر تاصيد اندن اوركب د وزاغه دوشه كازين
هلكجوك ددكلري كيجرك قوزنجق كه بقردخی ديرلر كاژيره زاء عجميله
معصفر ددكلري اوت كه بوستانلرده اكرلر كاس طكوزخوك معنا
كاستن اكسمك نقص معناسنه مستقبلاتندن سين هايه قلب اولنور
كاهد وكاهند درلر كاسكينه ار قوشيحق بودركه بيون بوران
ددكلري قوش دركه عربجه اخيل ديرلر بنك بنك بنكلري اولدغی
سببدن كاسوي طكوزقلی كه تركجه فرچه ديرلر فرخی
چو كاسوي كياهان او برهنه زبرك چو شاخ بيد درختان او تهي زبار
كاسني مشهور بر نوع اوت آديدر بستانده اكرلر ويرلر وبرتي سنه
كونيك ديرلر كوك چچكی اولور كونشه قرشو دونر كونيك چچكی درلر
كاسو باردج كه تنور تمام قزدغندن صكره انكله سوجرلر اندن
صكره اتك ياوشورلر كاسه چنق قصعه معناسنه اسم عامدر
بيوكنه وكوچكنه وبقردن وسقسيدن اولانه شاملدر كاسه بند
چنوح

چنوح صنوغنی مرمت ايدجی كه عربجه شقاب درلر وچناقجيه دخی
ديرلر كاش كاشكی دمك اولور كاشانه حجره ددكلري كه تابخانه
معناسنه در نكساي عالم بهشت كشته عنبر سرشت كشته
كاشانه زشت كشته صحراچور وي حور اكاشتن كاف عربيله اكمك
حراست معناسنه مستقبلاتندن سين رايه قلب اولنور كارد
وكارند ديرلر كاشتن كاف عجميله دندرمك كاشم براوت
آديدر بزم يرلرده منديك درلر كاش قوسقون كاغنه الدكلوك
ددكلري بوجك كه آغولولردندر قذو نظلا يانه يدودرلر انوكلدر
عزبجه ذروح درلر جمع ايدوب ذرارج ديرلر كاف يارق شكاف
معناسنه دهم اسم مصدردر وصيغهٔ امر ووصف تركيبی كافتن
يارمق شكافتن معناسنه بوشكورد كنا ور زو آهنكر وبايان
چو پيكاد مانند سرشانا بكاف كافور معروف بر نوع دارودر
كافور سيرم عبيتران ددكلري اوت كه رنكي اغ اولور كاك ماوراء النهر

لغتده اردیك اولور مرد معناسنه وكوزنك ببكنه دخی دیرلر
نتكم عرب لغتنده انسان لفظی وپارسی لغتنده مردم لفظی بوكه معناده
مشترکدر وبكسمد دكلری اتمك لطیفی تا موافق همره وبالادوكالك
ازمؤنات سفرمارا چه باك كاكل براوت آدیدر عربجه قلام درلر
كاكج وكاكنه قنبیل اوتی كه ایت اوزومنك انواعندندر نارنجی
كللری اولور بو یرلرده اكا قبیل درلر قنبیل دكل كه طبیبلر قنبیل
طایفی درلر بو چیچكك اچنده قزلجه دانه جكلری اولور طبیبلر
آنی استعمال ایدرلر كاكیان عصبی تخجی كال خام یش وچیی صنوب تجق
معناسنه اسم مصدردر وصیغهء امر ووصف تركیبی كالا قماش
واوده طوتلان قاب تجق واورتو دوشك وبلته وكسرو بوكه بكزر
نه وارسه متاع البیت معناسنه كالید آدم قالبی كالفته آشفته
معناسی در كالك دولك كه قاونك خامنه درلر اكثر ارباب لغت
بویله نقل ایلدیلر حق بودركه قاونك كوشیی دركالم اركومتی عورت

ثیبه

ثیب معناسنه معیار جمالیله اول عورت كه اری اولب بران دخی
وان كالنك نعل بند لروك طوینق یونجق التلری كالوج مرجه بر مق
خنصر معناسنه كالوس ابله اولان كسه كاله اوج معنایه كلور اولا
قماش ومتاع البیت معناسنه كالادرلر كاله درلر ثانیا قاونك
خامی كه شكلوردرلر ثالثا بدرك كه عورتلر اكیررلر كالیدن
چری صنوب تحمق هزیمت معناسنه فرش مورش اولق وبوزلمق
ژولیدن معناسنه كالیو وكالیوه بونن احمق معناسنه وسركشته معناسنه
دخی كلور كام كاف عربیله مراد معناسنه كام كاف عجمیله اكی معنایه
كلور اولا آدم خطوه معناسنه ثانیا چكه واغزك اوستن باننده طمق
دیدكلر كامران مراد سورجی كامكار مرادنی اشلیجی اسدیجه كردن
زبان بریدی كامكارچه دراستین داشتن كرزه سار كاسه هرنسنه كه
اكشندرلر وهرنسنه كه اكشیله پروردهء اولا تعریب ایدوب كامخ درلر
خاء معجمیله قیاس بویدی كه كامج دیالردی جیمله ومراد معناسنه

دخی کلور وبعض ترکیب لرده صفت دخی استعمال اولنور کامیاب مراد

بولیجی کان معدن کان کاف عجمیله جماع معناسنه کانا ابله اولان کمسه

اسدی بن سخن کویم تو کاناسی کنی هر زمانت دست بر دست زنی کا

ناز سلقوك دبی کانون عرب لغتنده دمردن ویا بقردن دوزلمش اود

یانجق اوجاق وروم تاریخلرنده اکی ایوك ادیدر کانون اول الك قیش

الیدر کونش انوك اونی اوجنجی کونی جدی برجنه انتقال ایلر کانون اخر

اورته قیش اکی کنش انوك اون اکنجی کونی دلو برجنه انتقال ایلر کاف عربیله

بحث معناسنه اسم مصدر وصیغهٔ امر ووصف ترکیبی وبهادر معناسنه

دخی کلور شمس فخری کر کاوست جراة ومردیش بشنود بر حویشتن دکر

نهند نام هیچ کار کاو کاف عجمیله صغر که طوبنایی درلر کام چشم اوکوز

کوزی دیدکلری اوت وچچك که طبیبلر قتنده بهادرد مکله معروفدر

کاودم برنوع بوری در کاوروش کولك اجنه صغر صغرلر کاوس

طرو کاوزبان وکاوزوان بر معروف اوتدر که عربجه لسان الثور درلر

کاوشنك اوکندره که اکنجیلر النلرندن دغین معجمیله دخی مروی لغت در

لطیفی که یاد امد جو کاوی برنخاست کاوشنك ارسبز نندا ورسزاست

کاوخك شنین خیار باد رنك معناسنه کاوید ن قازمق بری واغجی

وطاش وبحث اتمك که مشکل بری طبیعت کلنلی وذهن قازماسیله

قازمقدر کاوین کابین معناسنه بایله واو اراسنده تبادل وتواخی

واردر کاه کاف عربیله صمان تبن معناسنه وکاستن وکامیدن

لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی کاه کاف عجمیله درت معنایه کلور

اولا وقت معناسنه ثانیا تخت ومسند معناسنه ثالثا فنو مجیلر بونه

بیی که اجنه کومش والتون اریدرلر رابعا اسم زمان اسم مکان و

مناط فعل دکز بر کاه تختکاه ودستکاه یکی کاهن اکنز که تخیل بچلد

کدن صکره یرنده قلان صپه درلر واول ترلایه دخی درلر مجاز مرسل

لمن یقنجه کاه ربای برنوع بسرد رکه صمان قاپردرلر که توزاغجنك بیی

در که عربجه اوله اغجه حورحا مهمله یله انوك بسی دکرمی یقین برلرده

که دکن دوشر رورکارله دکز دوکه دوکه کهربا اولر کاه کشان کوکده حاجیلر
یولی دیدکلرکه عربجه مجره دلرکاه اولرکه کهکشان دلر کاهو سارول که
بوستانده اکرلرو برلر عربجه خس دلرو صلاجه اغاجنه دخی دلر جنان
معناسنه کاهوان بنك که اجنده کنج اوغلان یاتورلر خواجه سنانی
دایه عقلت ازبرای سخن مجتهد رابکاهوان ظن اکثر بود که الفی حذف
ایدوب کهوان دلر کامیدن اکسمك نقص معناسنه کاینه کوز چشم
معناسنه دلرکه کاینه مدود اربعنی کوزك اکا طوت واندن ایرمه شهید
سویی سپید وروی سیاه ورخ بچین بر زینت صدف شده وکشته کاینه
کاییدن جماع اتمك کادن معناسنه کب لاف اورمق وکنمك معناسنه
اسم مصدردر کبا سویرندی که اودن سپورر لر بباد وکرلرو عود اغاجی
که بخور ادرلر عرب لغتیدر اولکی معنادن الف مقصوددر صکن غی معنادن
ممدوددر بولغت فارسیده استعمال اولندغی عاریتدر کبابه طبیبلر
قتنده بر معروف دارودر کبان قپان اصل فارسیدر صکن تعریب اولنمشدر
کبت

کبت بال اروسی کیج کچوك اشك ویغازنك التی شیشمش طوار فتح کاف له و
سکون بایله استعمال اولنور کیج کسر کاف له وسکون بایله ایروایرودمك
اولور تغاریق معناسنه امّا بعضلر یا بله تصحیح ایلدلر که اخر حروف
تهجّ درویبج قافیه سنده کبد طیم وتقال که انوکله نسنه یاپشدررلر
کبر فتح کاف عجمی وسکون بایله اکی معنایه کلور اوّلا اوره طپن کافر و
مطلقا کافر معناسنه دخی استعمال اولنور ثانیا چقال که صواشر کونده
کبرلر فردوسی یکی کبر بوشید زال دلیر بجنك اندر آمد بکردار شیر کبر
فتحتیله وکاعربیله براوت ادیدر ترکجه کبره دلر و عربجه نصف دلر
کبست وکبستو وکبسته خنظل اوتی که ابوجهل قاربوزی دلر اجی در
وایت خیارنه دخی دلر زیرا بودخی انوك بدلیدر بلکه اندن ازتقدر
لطیفی هران کز من صغراست خسته عسل باشد ودا همچون کبسته کبش
قوچ کبك کلك کبوتر کوکرجین کبود کوك رنك کبودر بر نوع بوجکدر
صولرده دوردرانی یالق یتر معیار جمالیده بر نوع اوردکدر ددی

وبو بیتی انشا ایلدی تو همچون همای در اوج سعادت حور تو درا
غم چون کبود در کبوده سرخون دیدکلری اغج که عربجه خلاف درلر بچکنه
مشك بید درلر کبوك کوکوك دیدکلری قوش دراسدی لهوسی روایت
ایدر کبوك بر قوشدر کنو وجنسندن جفتی اولمز ایرق قوشدن یوری
یوری حاصل ادر کبسته یانك تشدید یله وتخفیفی بله جاست ایدجك
الت بعجمه معناسنه کبتی قیمون دیدکلری جانور کبیتا ناطف دیدکلری
حلوا کبیکج وکبیله اول اوتدرکه صاروجکی اولور کت تخت درکه هند
ستان بکلری انوك ازرنه اتورر کافنك فتحه سی جایز وکسرهسی جایز کتان
حربه هند لغتیدر خسرو دهلوی سران دو جشم کردم که جو هندوان
هزن همه خلق وا زغمزه زده برجکر کتاره کتل طاغ الماسیه کنمنوا فجق که
دغدغه معناسنه اسم مصدردر کتور اولکه بلجقدن ولطوارتر سندن
بیوك کب بکی وردلر اچنه بغدای وکیك طولدررلر کج کرج نونه معناسنه
کجا قنده کجله سقسقان عقعق معناسنه قافله وکاف عجمیله دخی لغتدر

بچول

بچول رقص اوررکن اوجاسنی اوینتمق که بو یرلرده جرجنی دسکله مشهور
در بجین انك که اوغلنجقلر اوینزکج اولدرکه اوغلنجقلری قرقتماغیچون
بجیك وقرقنج صورتلردر دوزلر عربجه فازوع درلر کج قربویه زاخ
معناسنه کدای دیلنجی کداختن وکدازیدن ارتمك ازایه معناسنه
کداد هرنسنه که ایله واپلکله بری برنه بغلرلر واسکی قفتان که یامنمش
اوله کداد درلر تعریب ایدوب جداد درلر کذار آخرنده راء مهمله
یله کچمك واوتالمك معناسنه اسم مصدردر وهم کذاشتن لفظندن
صیغهٔ امر ووصف ترکیبی لطیفی همچون زلف توبا ز ا رهوانست هرکز
دلستان وغم کذار کذاز آخری زاء معجمیله اریمك معناسنه اسم
مصدردر وصیغه امر ووصف ترکیبی اردت واردر معناسنه کذا
شتن صلی ورسك رها کردن معناسنه وکچمك اسدی برخمی کجانیزه
برداشتی زدی بن بکی برسه بکداشتی مستقبلاتنده شین رایه قلب
اولنور کذارد وکذارنده درلر کذام قنقی کذامین قنقیسی کدبانو مراوده

چرکن

کتخدا اولن عورت که عامه تحریف ایدوب کیوی دیرلر کدر کاویاغج

که طبیبلر قتنده معروفدر کذر کچمك معناسنه اسم مصدردر

وصیغهٔ امر و وصف ترکیبی کذرنامه مکتوب جواز که یوللرده انی

کسترب کچرلر کذشتن کچمك مرور معناسنه مستقبلاتنده شین رایه

قلب اولنور کذرد وکذرنده دیرلر کدو قبق قرع معناسنه کدوخ خمام

کنه دکچك امجك اوجی کبی اغزی اچیق بوغزده کورنمز سلاز معناسنه

شمس فخری معیار جمالیده کام معناسنه نقل ایلدی و امجك اوجنه

دخی دیرلر ومفتاحك دندانه دخی دیرلر وکلیدك دندانلرنه دخی

دیرلر که کلیددانه کچك کلدلنور وینه اول اغج که کلیدانه کچك

کلید لنوب قپو بغلنر کذین وکذینه بویك توقمق که وریه دیرلر وکازر

توقمغنه دخی دیرلر کذیورا وزکار معناسنه در و کتخدا معناسنه دخی

کلز یعنی اول کمسه که اوی برقی اوله کر مراد معنا کلور و قلاغی صغار و

لان کمسه کر کاف عجمیله اوج معنایه کلور اولا ایو زعلتی جرب معناسنه

ثانیا

ثانیا ادات فاعلدر اسمك اخرنه اولاشرانك فاعلنه دلالت ادر کوزه

حقه کر و کفشکر بکی ثالثا ادات شرطدر اکر لفظندن تخفیف اولنمشدر

شعرلرده چوق کلور کرا اجاست ایدجی وقان آلجی کراز بش معنایه کلور

اولا ارکك طوکز ثانیا بر مخصوص پیلدر انوکله اکنجلر بیر برار لر ثالثا بر

نوع حرارتدر اکثر عورتلرده اولر اوغلان طوغرد کن رابعا اغزی ظن

چوق بر نوع بردق عامه تحریف ایدوب کرزد دیرلر خامسا نازله صالنمق

معناسنه اسم مصدردر و کرازیدن لفظندن صیغهٔ امر و وصف

ترکیبی لطیفی ای سرفراز حیله ساز آهین دل واهو کراز تا چند کیر و غرو

ناز احزبیندیش ازاجل کرازیدن نازله صالنی صالنی کتمك آسدی بن

فتند هرد ویدان بارکاه کرازان وخنده بد دکاه شاه کوازیدن زا عجمیله

قوش پرلامق کراسه دفتر کراشیدن اشفتن معناسنه در کراغه

قرغو که انجه دیمکله مشهوردر کراك جلوق دید کلری قوش ومعیا

رجمالیده یوند قوشی که عربجه عصوه دیرلر کرامی اولو و حرمتلو اولان

کسه وقیمتلو اولان نسنه کران وکرانه فتح کاف عربیله قراك دیمك اولور
کران کسر کاف عجمیله ایکی معنایه کلور اولا اغر دیمك ثقیل معناسنه
ثانیا قیزغانلق معناسنه کراغایه اغریمالو کراویا ادویه دن بر معروف
دارودر کراهون اعلام رجالدندر کرایه بویون بورن دیدکلری
قوش که عربجه اضل درلر بنك بکلری اولدیغچون کرایبدن میل
ایلمك وبر نسنه یی صاللامق کرباس خام بز کرپاسو وکرباسه کرته کله
کربرا اولکسنی که طوار اوله بانك ضمه بیله جایز وکسری جایز شمس فخری معیار
جمالیه زیرك معناسنه دردی اشبو بیتی انشا ایلدی ایا شهریاری
که کنیت درایه رخل راز بالای این هفت کند زکجا ازدری دولت
سر بنابد کسی کو بود مرد دانا وکربز کربیش وکربیشه بر نوع قصه جق
یلاندر بربیه لردر اول معیار جمالیه کرته کله باسو معناسنه کربه
چتك کدی دخی درلر توفنق کرته تکاله قفنان کرته درلر وقرطه در
لو تعریب ایدوب قرطق درلر وبر نوع دکن دردر بر کرتینه اورمجك

اوی

اورمجك اوی شیرازلغتیدر کرج بر پاره که بر نسنه دن کسرلر عربجه
فواره درلر مثلا قاون دلیمنه کرج حزین درلر وبقه اوبندسنه
کرج کریبان درلر کسر راء مهمله بله استعمال اولنور کرچقو یلق دید
کلری قوش وبعضلر بیقوش جنسندندر در کرخ بر شهردر بعد روم مملکت
ادی در قطب الاولیا معروف کرخی اکا منسوب در ظن ادرم که اصل لغتده
سولیره درلر که زینتلرله وارایشلرله ابا سنه اوله کرد فتح کاف عربیله صیغه
ماضی در داشلدی وایلدی دیمك اولور کرد کسر کاف عربیله ایش معناسنه
در کردار لفظندن تخفیفا اولنمشدر شعرلرده استعمال اولندی کرد
فتح کاف عجمیله بله توز غبار معناسنه کرد کسر کاف عجمیله دکرمی دیمك
اولور مدور معناسنه وجوزه معناسنه دخی کلور جمع معناسنه دخی
کلور کرد ضم کاف عربیله معروف طائفه در کرد ضم کاف عجمیله بهادر
دلاور معناسنه کرداد دونکی صیغه مبالغه در عسجدی کیبی کز حذ
ست دوری کند هیچ برو دشمن بود کرد ون کرداکرداب چولوك که

صوچورنن ین درلر کرداب ضم کاف عجمیله اعلام رجالندندر کرد
کرد چب چوره کردار ایش که عادت ایدنب اشلرسین واول که عامه
تحریف ایدوب کرد ردرلر وفلانک کردری بویله دردرلر انوری هوا
سیاه بکردار قیر کون خفتا فلک کبود بکردار بمال کون مغفر کردان
دونکن صیغهٔ مبالغه در کردا درلر و کردان درلر و کردانیدن لفظندن
صیغهٔ امر و وصف ترکیبی کردانیدن دوندرمك و ایلمك کرد باد قصرغه
بادکرد ودله معناسنه کردر صحرا اسدی نقلنده بشته بشته اولن یرو شمس فخری
نقلنده صحرا و یا طاغ اتکی کردکار تکری تعالی خوجه سنانی چون تو در علم
خود زبون باشی عارف کردکار چون باشی کردکار یلتقلنوب الداییجی چابکوك
معناسنه کردکان قوز کردن اشلمك و ایلمك مستقبلاتنده رای بینه نون کتو
ردرلر کند وکنند درلر کردن فتح کاف عجمیله بیون رقبه معناسنه کردنای
اول نسنه که انوکله اتی و قوشی اورا زرنده کباب ایدرلر و بعض یرلرده اکا سو
غلی درلر و اغلنجقلر ایچون اتدوکلری چقرغه دخی درلر انوکله یورملک او کردر

عربجه خالو دراجه درلر و بر لاغوج که اغلنجقلر او ینیرلر دونر و قوبزك
برغولونه دخی درلر ملوی معناسنه کردنای کسر کاف عجمیله دیزك
اغز شغی و هر نسنه که انوك بکی یومری اولا کردون فلك یعنی کوك که در
مدن دونر و تکلی کرده بوکرك کلیه معناسنه کرده کسر کاف عجمیله بر نوع اتمکدر
کردیدن دونمك جمیع ماصدقلرنده استعمال اولنور مثلا بر یانندن بر یانه
و بر حالدن بر حاله دونمك و کدرکن دونمك عودت معناسنه کرز بیوك چوق
کرزش ظلم ذن اکلمك تظلم معناسنه خسروانی به دادسن زان لبانت
وکرنه سوی خواجه خواهم شد از تو بکرزش کرزمان کوك اسمان معناسنه
و بعضلر دیدلر که خصوصله عرشك ادی درداولی راء مهمله ساکن زاء
معجمه ساکنه ایله نمکدان وزننه اما شمس فخری معیار جمالیده بولغتی زعفران
وزننه نقل ایلدی و اشبو بیتی انشا ایلدی باد با فی سایهٔ تعظیم او تا که باشد
نام لوح و کرزمان کرزن بر نوع یارم مرصع تاج درالتوندن طوتمش یزا و
زرنه جواهر بر کدب عجم بکلری تخت لرنده او تررکن باشلرنه اورتلردی

ودیدلرکه بر بیوك تاجك ادید رتخت اوزرنده زنجیرله اصلمشدي پادشاه
اولن تخته چقوب اوتردقده کاه کاه باشنه اوردردي کرزه امرغان جانور
کرزه بیوك جومق کرز معناسنه فرد وبیت بیاید خروشان بدان دشت
چنك بدست اندرون لرزه کاورنك وارك التندن دخی کنایت اولنور ذکر
معناسنه لبیبي سیرشدی زس بتادرخودهست زیراکه ندارم ای ضم
کرزه لست کرسب کرنس دیدکلري اوت معدنوس دخی انوك اصنافند
ندر کرستون بیوك قبان فرسطون معناسنه کرسنه اج اکسندیله رانك
سکونی وسینك فتحه سي وعکسیله فصیح ومستعمل لغت لردر کرسنکی اجلق
جوع معناسنه کرسنه کسرکاف عربیله وسکون رایله وفتح سینله ونونك
تضعیفي وتخفیفي جایز حبوب جنسندن اول دانه درکه بورجق درلرکشنه
معناسنه کرسیدن درشمك جدل معناسنه فتح رایله مستعملدر کرشمه
نازوقنیتش کرف قرسقر زفت معناسنه وبعضلر دیدلر قیجلرك کومشه ور
دکلري سواددرکافك ضمه سیله ورانك سکونیله استعمال اولنور کرفت

کرفتن

کرفتن لفظندن صیغهٔ ماضیدر وقصد معناسنه دخی استعمال اولنور
وسوج معناسنه دخی کلور کرفتار طوتسق کرفتن طوتمق مستقبلاتنده
یا زیاده ادرلرکیرد وکیرنده درلر وفرس شاعرلرنك شعرلرنده یاسز دخی کلور
کرنس بر معروف اوتدر معدنوس دخی انوك انواعندندر کرك فتح کاف
عربیله وسکون رایله کرکدن دیدکلري جانوردرکه وچوقال معناسنه
دخی کلور کرك فتحتینله وهم سکون رایله بر قوشدر دیرتجیلردن ارسلان
پنجه سی بکی پنجه سی وار وصغر بوینوزي بکی دهاسنده بر بوینزوار عربجه اکا حریش درلر
وتعریب ایدوب کرکدن دخی درلر تضعف نونله کرك ضم کاف عجمیله وسکون
رایله فرد زیب معناسنه کرك ضمتینله کلکسه اولن تاوق اوازي متغیر اولور
وقرننك تولري بولنردوکلر یورده بصر یوري جقرها عجون لطیفی زغلیکه
توداري همیشه برخایه همي نشنی وتاني جوساکیان کرك کرکدن مشهور جانور
آدیدرکه وصف اولندي وهم بر نجي قوشلردن بر نوع قوشدر دیسنده
بوینوري اولدوغي سببدن کرك وکرکدن درلر کرکر تکري تعالي جل جلاله

كاركر لفظندن تخفيف اولنمشدر دقيقي جو بيچاره لمشند فرياد جستند پريشان

بنجشيد بزدان كركر كركس بر معروف قوشدركه چوق ياشر كركم قوس قوزح

بهرام فلك مرجامه را ماند ازرق مرد را چون طرا زخوب كركم كركم ضمتينله

زرد چوب كه مشهور ادويه در كركمان قره بوبجه ديدكلري اوت حند قوت

معناسنه كركين اويوزاولمش كرم فتح كاف عربيله دكلب درر ز معناسنه عربي

لغت دررفارسيده شعرلرده چوق كلور مصراع كرم بباغ ارم كرم بود وكرم بخورد

كرم كسر كاف عربيله قرمز و بوجك ديدكلري نسنه كه اسم عامدر حشرات ار

ضك قموسنه اطلاق اولنور عربجه دوددرلر وجمعنه ديدان درلر كرم

فتح كاف عجميله اسيي حار معناسنه كرم ضم كاف عجميله فيغواندوه معناسنه روز

دكي كرد دم داري كزاندارد بدين بفكن اوراكرم ودرسي كزين كرما ايسه

وقت كرمابه وكرماده الي صوحمام معناسنه خيز جايك دير بن اسدي

برانكيخت بر جرمه كرم خيز برانكيخت برهند وان رستخيز كرمدانه قرت بغي

ديدكلري اغاجك يمشيكه عربجه ستنان دركر كرمش قرغنليق كرمه بريچق

دانك

دانك ودبدلركه آكي دانك كرسه تيزاريشن يمش كرسند ابوجه له عربجه عجول

درلر كرسه سبر هواسيه غايتده ايسيه اولان بر كرناي بوري كرزب كلم كرنج چورك

اوتيكه شونيز معناسنه وبرنج معناسنه دخي كلور زيراكه بايله كاف عجمي ارا

سنده تواخي وتبادل وارد ربنجشك يكي كرنجوا غرلق كه ايحود ه بصر كابوس معنا سنه

كرنك لشكرك جمع اولد وغي وقت طوتد وغي يير درلر حوزه معناسنه كرو

قوق دشسر وقافيه سنده استعمال اولنور كرو كسر كاف عجميله ورانك فتحه

سيله آكي معنايه كلور اولا اوج كه بر نسنه نك اوزرنه آكي كيشي دعوي ايدوب

قودلر ثانيا طوتون سن معناسنه كرونه بر نوع دكن دزدوه بير كروز عشر

اخري زا عجميله منجيك نعمان نكرد شادي جندان بنعتش كربهر كهبر خواجه

كني تو همه كروز كروكر نكر تعالي اسدي كراين كام بدهد كروكر ترا مرانام شاهي

وديكوترا كروه فتح كاف عربيله وسكون رايله كات هندي ديدكلري داروكه

معروفدر نبريد ايچون استعمال ادرلر كروه ضم كاف عجميله بلوك نفر معناسته كاه

اولركه شعرلرده واوي حذف ايدوب كر دخي درلر كروه يوالق كه بايله

اترلر و بويتق و بوكه بكزنه وارسه كرويدن كرچكلمك يعني انمق تصديق

معناسنه كره فتحتينله وتخفيف رايله باس وكوف كه دمرده اوتمك ده ظاهر اولر

فتحتينله وتضعيف رايله دولت معناسنه كر ضم كاف عربيله ورانك تشديدي

وتخفیفی جایزدر ندن واشکدن کنج اولانی قلون و
قدون معناسنه کره کسر تنیل وکاف عجمیله
وهاء اصلی یله دکوم عقد معناسنه کن تن
ترتن دکلری بوجک که حشرات ارضدندر
کری اولکه اکنجیلر ترلایی بولک بولک ایدرلر

نکجه دونم عربجه جریب درلر کریا
براوت آدیدر ریواس جنسندن بعضلر
نونله روایت ایلدی دودکی پیش
تیغ تور وزصف دشمن صف هست چون بیش
داس نوکریا کرتیان کریستن لفظندن
صیغهء مبالغه دراغلاغن دیك اولور کریب
اولکه اکنجیلر ترکه یی بولك بولك ایدرلر تاه
اولورکه آخرنن یایی حذف ایدوب کری درلر

نتکم

نته کم ذکر اولندی بو لفظی تعریب ایدوب
جریب دیرلر کریبان یقا کریچ بر پاره که
برنسنه دن کسرلر مثلا قاون دیلمی ویقه اوینده
کاه اولور که یایی حذف ایدوب کرج درلر نتکم
سابقا ذکر اولندی واودن بولمه سی کیجرك طاجق
اورتغیه دخی درلر یکالهبکی خواجه سنانی همه عالم سرای
وبستانست این کریجست بتر زندانست کریختن قچمق
فرار معناسنه مستقبلاتندن خاذا یه قلب اولنور کریزد
وکریزندن درلر کریز کریختن لفظندن اسم مصدردر
وصیغهء امر و وصف ترکیبی کریستن اغلمق بکا معناسنه
مستقبلاتندن سین حذف اولنوب راساکن قلنوب کرید

وکربنده دینلر کریج کریز معناسنه در اسدی برادا است جم زود راه

کریغ شب سبت تاریک وبارنده سیغ کریون دمرکو علتی یربون معناسنه

طبیبلر قتنده قوباد یمکله معروفدر کریوه بیلك وکرنش که برار قوری

طاغدن عبارتدر کریه اسم مصدردر اغلامق معناسنه کز

فتح کاف عربیله وزاء عجمیله اکزی کز فتح کاف عجمیله وزاء

عربیله اوج معنایه کلور اولا یلغون اغاجی طرفا معنا

سنه ثانیا ارشون که انوکله بز جنسنی اولچر

لر ثالثا جل کز فتح کاف عجمیله ابریشیم قز لفظندن تعجم

اولنمشدر یا قز لفظی اندن تعریب اولنمشدر کزابه

سهاره که سفره کدجك طواره یوکلدرلر اچنه

عورتلر واوغلانجقلر بنرلر لطفی بسی کردم ورا زاری

ولایه

ولایه مرایك کز نظر کرد ار کزابه کزار ضم کاف عربیله وزاء عجمیله واخری راء

مهمله ایله قورصوق صوصله معناسنه کزار کزاردن لفظندن اسم مصدردر

وصیغه امر ووصف ترکیبی کزاردن اودمك ادا معناسنه کزارش

خراج اصل ترکیب اسم مصدردر ادیش دیمك اولور کزاف وکزافه بیهوده سوز

وباطل وبیهوده عبث ایش کزاکند جوقال بولغت هم قاف بابنده روایت

اولنبد دروهم کاف عجمی بابنده کزاو کزابه معناسنه در واوله بااراسنده

تبادل وتواخی واردر کزایدن زیان ایرشدرمك ونقصان

کتورمك کزنا بر نوع اوتدر بولغت هم کاف وهم راء مهمله بابنده

روایت اولندی وهم کاف وزاء معجمه بابنده آخرنده غی لفك

ماقبلی هجر بابله روایت اولندی که ثانی حروف تهجی در کزدم عقرب

کوز کشوتیغ بایدوب جرزدرلر کزغ وشو دیدکلری کزم

صولر وحوضلر قراکنده بتن تازه چمن وسبزه کزم قوموددیدکلری

یمش جك که کوکم دخی درلر لطیفی گفت بخوردم کزم درد گرفتم

شكم سركشيدم دودم مست شدم ناگهان كزماذك وكزهان
يلعون قوزغى كه تعريب ايدوب كزهازج دخى درلر كرند زبان
اسدى كستى كزيدش برتونا مدكزند چوبا اوكنى بدنباشد پسند
كزنكبين وكزنبو كزبى كه هوادن يغربلوط اغاجى ازرنه كزند اصرغن
ديدكلرى اوت كژند زاء عجميله كژكن ديدكلرى قوش صرد معناسنه كزوان
برنوع اوت در ققوسى ودادى توريخ قابى كبى كوكجكدر اولجوپير قلر
دربلدرسن يردن جقر صوتى سى پيراغى بكرز كژ برنوع طاش درسركه
قجرودبلر مهره لر انواعندن دربريانى يصى واول يصى اولان يرده خطلر
وردر كزيت خراج جزيه لفظندن تعجيم اولنمشدر مركد كبى يا جزيه
لفظى بوندن تعريب اولنمشدر اصح اولكى در زيرا كه مناسبت اشتقاق
جزالى دليل در وضع اولده كزيدن فتح كاف عجميله اصرمق عضه معناسنه
كزيدن ضم كاف عجميله اورندلمك مستقبلاتنده نون زياده
اولنور كزيند وكزيننده درلر كزنو سالادر كزنو ضم كاف عجميله جان

معناسنه

معناسنه كزنون اوريدو يعنى هر نسنه نك ايوسى وصيغه امر ووصف
تركبى كس كشى كس عورتك فرجى كست جركين قبيح معناسنه كاف عجميله
مست ودوست قافيه سنده استعمال اولنور كستردن وكستريدن دوشمك
بمهيد معناسنه شمس فخرى خسرو خورشيد همت شيخ ابواسحاق كو درهمه
افاق خوان بدك احسان كستريد كستى كونشه طبان كافرلرك قوشدوغى
قوشق تعريب ايدوب كستيج درلر بولغتى معيار جماليده شين معجمله شمس
فخرى روايت ايلدى كسل امر صيغه سى در كسيختن لفظندن اوزو
اوزلدمك اولور وبعض تركيب لرده صفت دخى استعمال اولنور جان
كسل يكى كسنى كاسنى لفظندن تخفيف اولنمشدر كسختن اوزمك اوزلمك
متعدى ولازم ايكى وجهله بله استعمال اولنور مستقبلاتنده خلاف قلب
اولنور كسيلد وكسيلنده درلر كاه اولور كه يا دخى خذف اولنوب كسلد
درلر وامر ونهى صيغه سنده خذف واجب در بكسل ومكسل در كسيله
براغ اديدركه اغ سيلنمه ديمكله مشهوردر وبعضلر كيلا كجوله دردرلر

كاف عربیله کشیدن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی آبکش وبارکش
وکینه کش کبی وقولنج معناسنه دخی کلور اسدی کم کرهست برزین که
کینه کش هم اکنون کثان آرمش زیرکس کش فتح كاف عجمیله نازك
دمك اولور کش ضم كاف عربیله خلط معناسنه در مثلا قانه کش
سرخ درلر صفرایه کش زرد درلر بلغمه کش سپید درلر سودایه کش
سیاه درلر وهم کشتن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی اژدها کش کبی
کشادن اچمق مستقبلاتنده یا زیاده ایدوب کشاید وکشاینده درلر
کشاکش چکش معناسنه در کشاورزن اکنجی برزکر معناسنه کشت
ضم كاف عربیله مشت قافیه سنده صیغهٔ ماضیدرکه مصدر مقامنده
استعمال اولنور باید کوشت اولدرمك کرك درلر وبکر معناسنه دخی کلور
عربجه خاصره درلر کاه اولور که اخرنده تایی حذف ایدوب کش
درلر نته کم ذکر اولندی کشت کسر كاف عربیله زشت قافیه سنده
صیغهٔ امر ماضی در مصدر مقامنده دخی استعمال اولنور خواهد کشت اکه کرك

واکن

واکین معناسنه اسم دخی شایع اولمشدر کشت برکشت بر نوع اوت آدیدر
ایلك کبی بری بری اوستنه طولاشر اوزانر کدر کشتراز اکنلك معناسنه مزرع
کشتن کسر كاف عربیله اکمك زراعت معناسنه مستقبلاتنده
شین رایه ابدال اولنوب ماقبلنده بر الف زیاده ایدرلر کارد وکارند
درلر کشتن ضم كاف عربیله دپلمك قتل معناسنه کشد وکشنده درلر
کشتن فتح كاف عجمیله دونمك مثلا کدرکن دونمك عودت معناسنه
وبرحالدن برحاله دونمك انتقال معناسنه کینونت معناسنه استعمال
اولنمز کشت کسر كاف عربیله صیغهٔ اسم مفعولدر اکلمش وفرج که قاق
دخی درلر مثلا ارمود قورسی کشتی فتح كاف عربیله کمی معناسنه کشتیبان
کمجی ملاح معناسنه کشتی ضم كاف عربیله کورش که ایکی کشی بر بریله طوتشر
کشتی کیر کورشجی مصارع معناسنه کشنج بر نوع اوق منتردر بعض یرلرده
مربیدر درلر کشخان کدی که عیب تنزلوك باشی در عربجه دیوث درلر کشتن
اوزلمك واوزمك لازم ومتعدی استعمال اولنور مستقبلاتنده کیلدو

کسیلنده دینلرکاه اولورکه یاسرکلد دینلر امرونهی صیغه سنده
خذف یا واجب دریکل ومکل دینلر کیختن وکشتن مستقبلاننده بردر
کشف قلوبغا وبعضی بردق وکشفتن طاغتمق پراکنده کردن معناسنه مستقبلاتنده
یا زیاده ایدوب کشوفد وکشوفند دینلر اسدی کشفتند بزم می وورود
باد براکنده کشت انجمن مست وشاد کشك سقسقان دیدکلری قوش عقعق
معناسنه کشك اشك وزننده کشراقط معناسنه کشکاب اربه صویی که
صیرویه بشوردلر جواب درلر کشکنجیر برالت درکه یایی چکمکده هوس
ادنلر اغردشلری زنجیرله برکدرلر بیربره محکم برکنمش اغاجك چتالندن
ویادلو کنبدن چکرلر کنمش چکردکسز اولجق قورواوزوم کش دکه وهر
جانورکه ارککندن دخی استعمال اولنور ضم کاف عربیله وشینك ضمه سی سکونی
جایز کش فتح کاف عجمیله چوق معناسنه درشنك سکونی جایز وفتح
وکسره یله تحریکی جایز مثال سکون اسدی شدان لشکرکش پیش طورك
رمان چون دم میش دریش کرك مثال التحریك بوشکوه سوی رود

باکا

باکاربان کش زهایی بدواندرون سهکن اسدی درختی کش شاخ
کو ازبنو شاخش ستاره سنو کشنه وکشنی بورجق کلولی معناسنه
برنوع دانه درحبوبات جنسنده کشنین کشنج دیدکلری اوت کشنی کردن
ارکللك ایتمك کشودن اچمق کشادن درلر وکشودن درلر مستقبلاننده
کشاید وکشاینده درلر کشور اقلیم کشوف کشفتن وکشوفدن لفظندن
اسم مصدر وصیغهٔ امر ووصف ترکیبی کشه وکشی دلنجی کدای معناسنه وچکو
ابی که طوارك بلنه چکرلر ویولك اورزندن چکرلر وخط معناسنه
دخی کلور یعنی اوزاد وسنه چکلمش چزو کشیدن چکمك مد معناسنه
کف ایه وکوبك کفا قتلق وربح که برکشیه یتشوب کفت کفته بکی
چتلامش معناسنه کلر وصیغه ماضی درومصدر مقامنده دخی استعمال
اولنور کفت کسرکاف عربیله یغرین کفتار فتح کاف عربیله صرتلان
صبع معناسنه کفتار ضم کاف عجمیله کلجی که سویلرسن کفتن ایتمك وسویلمك
قول وقرار مستقبلاتنده فایی واوه قلب ایدوب مابعدنده بریا زیاده درلر

كويد وكويند دلو كفتن كاف عربيله كلفتن لفظندن تخفيف اولنمشدر

كفت واكوى سوز صاوكه خلوتاراسنده سويلنر كفجلين وكفجلين ابت بالغى

كه عربجه غوص درلر وجيجه كه اشرقوتا درلر وقارشه لر

معروفه معناسنه كفجوك كوبجك ايرك يصدوغى دراجنه يومشقلق

قورلر كفرا چجك قبجوغى تلوسه معناسنه عربجه كاف عربيله كفرى

درلر وجيمله جفرى درلر كفشن بشموق كفشكر بشمقجى كفشير طيمكه

انوكله بسنه ياپشدررلر كفك كوبك تخفيف ايدوب كف دخى درلر

نتهكم ذكر اولندى كفكوك اسكيمش بورك كفه كسمك كه حرهانك

صوكى درحقيقتده اكين بلدرنك يوغنلريدركه قتلغندن كيجه بمشانز

نتيزضمان اولمز صوكا قالور ومطلقا اكينك واونك يوغنلارنه

دخى درلر كفيدن جتلمق فرنخى مكركه زاركفيدست جشم دشمن اوكن

ومدام پريشان شدست دانهء قلبى كل فتح كاف عربيله مشهور

اوله علتدركه باشده اولور واول علتك صاحبى عارضه ومعروضه اطلاق

اولنور كل كسر كاف عجميله بلجق طين معناسنه دخى طپراق دخى استعمال

اولنور كل ارمنى بكى كل ضم كاف عجميله برچچكدر وهر چچكه دخى اطلاق

اولنور كل نسرين وكل خيرى كبى واز اجق مرغوب اولان نسنه يى كليله تعبير ادرلر

مثلا انجق يسركه تعب اولميه كلكشت درلر وانجق برجوكركه خرم وارسته

اوله كل زمين درلر كلاب كل سوى كلابر كليجه كه ازرنه ايلك صاررلر وكليجه ازرنه

صارلنا يلكه دخى درلر اوزرنده ايكن وجقدقدن صكره بوندن دركه عام تحريف

ايدوب كلبه درلر كلات وكلاته بيلك اوزرنده قلعه شين اولسون وخراب

اولسون وبعضلر درلركه بازارلو كويه درلر وبعضلر شهردن طشره اولان

درسواد معناسنه كلاتى سقسقان ديدكلرى قوش كلاژ كف وپاس لطيفى

مرين راه راتوشه نقلست ومآش نه يان باد. ارزنين بركلاش كلاغ

قوزغون كلاك دبه اسم عامدر طاغ دباسنده وادم دباسنده استعمال

اولنور كلاول كل دسته سى وكاكل كلاون قبا وبيوك اولان نسنه كلاه بورك

كلبه دكان كلته اوله جانوركه جوق ياشمش اشدن قلمش اوله ومعيار جماليده قيروغى كسك

اشكدر ديو نقل ايلدي كلج كمر سبدي كه حمايجلر ايوكله كمر طاشرلر كلج كاف عجميله

شكر معناسنه در بو لغت هم غين معجمه بابندن وهم كاف عجمي بابندن زيرا كه اكسنك

ارالرنده تبادل و تواخي وارد ركلخ وشنو ديدكلري پس كه معروفدر كلنج طوكرك

كودده حاصل اولور غان كنده وني قيمت ودون وحقير ديش بزاركوه وهم

تن كلنج كلخ چه تجق غلغلجه ودغدغه معناسنه كلزار وكلستان كالك لاملك

سكوني وسينوك كسره سي وبالعكس جايز در موارد استعمالاتنده وزننه تابع اولور

هر قنغي وجه ازرنه مستقيم كلرسه ايله او قنوكرك كلشن اوزلو بلجق كلشن

كلزار وكلستان معناسنه كلفت قوش بورني منقار معناسنه لطيفي باز

عشقت زه بدل چنك وكلفت وين عجب من رنده ماندم دل بكفت كلفخشنك

وكلفرشنك الوقدن اشغه طكوب صوم اولان بوز كلك قلم اصلده قمش ايچون

وضع اولنمشدر صكره قلم معناسنه استعمال اولندي كلك شيله كه شاشي دخي

درلر احوال معناسنه كوزك صفتي اولور وصاچنك صفتي دخي اولور كسر

لامله استعمال اولنور وهم قياس دخي بودر زيرا بايله دخي لغت كليك درلر

وشمس

وشمس فخري معيار جماليده ضم لامله نقل ايلدي كلكونه كل رنكلو دملك اولور

وعورتلر يوزنه سوردكلري قزل درلر بعض يرلرده فكر ديمكله معروفدر

كلكوي كويلر اچنده ومحله لر ارالرنده قره بلجق كه طوار اياغيله اوزلنمشدر

كلنار كراسح ديدكلري يمش كلند وكلندر كاخنج كه انكله بوستانجي صوغانك ويو

غلن اوتن ايرتلر ومشكل معناسنه دخي كلر كلندح وكلند اولجك كلو طوزنه ديدكلري

قوش كلو بوغز كلوتنه توده كه عورتلر بيونلرنه وبشلرنه صررلر وابانه ده

مركب معناسنه نقل اولندي كلوج كوددوشن اتمك كه تنورده كوله دوكلر

لطيفي كر اخشم كر دشد مملوج ماند محتاج كهنها وكلوج كلوخ كسوك

مدر معناسنه كلسوشه ياره زخم معناسنه كلوك بورجق كه جوب جنددن دركشنه

دخي درلر كلوله يومق ويوالق كه يايله اتر لر كلونده اولدركه بر يردن برين كشلك كندرلر

شمس فخري تحفه دوستانت راكردونا زمه ومهر ساخته كلوند كله هاء اصليله

بورك كلاه لفظندن تخفيف اولنمشدر كله كسر كاف عربيله وتشديد لامله برده

معناسنه دراسدي عروس سپهري چه كرد اشكار رخ از كله بسز كوهر نكار كله

کسر کاف عجمیله وتخفیف لامله شکایت معناسنه در گله فتح کاف عجمیله ولامك
تضعیفی وتخفیفی جایز سوری حمك اولوردم معناسنه کلید اغی حلقه کلید انختر مفتاح
معناسنه اکرجه ترکیده قفل معناسنه شایع اولمشدر کلیدان وکلیدانه کلیدك
قوانی طاغلمش پریشان معناسنه کلیسا کلیسیا اکی وجهله بله استعمال اولنور
کلیك شیلکه شاشی دخی درلر کم فتح کاف عربیله اکسك دمك اولرنا قص معناسنه
کم ضم کاف عربیله بیك استین معناسنه عربی لغتدر فارسیده عاریتدر کم
ضم کاف عجمیله یتوك ضاله معناسنه کم کسر کاف عربیله ترك دلنده مقام توصیفده
ومقام تعلیلده استعمال اولنور فرس دلنده که توصیفی وکه تعلیلی ایله دا لفظنده
میمندن نتهکم ترالفظنك تاسی ایله ترکیب ایدوب کت درلر کا مانترك کماه
هم کماریدن لفظندن وهم کاستن لفظندن اسم مصدردر وصیغهٔ امرو
وصف ترکیبی کماریدن صرتمق کاس برنوع یعنی بردوقاغجدن ویاسقسیدن
ویابقردن قولتوقده کتورریاتوق دیلر کماشتن قومق یعنی قیوورمك وطبشورمق مستقبلا
تنن شین رایه قلب اولنور کمارد وکمارنده درلر کماشه برنوع ضمع درجاوشیرزه بکزر بعید دکلکه

جاویشر هندی اولا کمان یایی انوکله اوقو اترلر وکوکده کی قوس برجی کمان ظن معناسنه
اسم مصدردر وصیغهٔ امرو وصف ترکیبی کمانچه وکمان اقلیوکه چلرلر جغانه معناسنه کمان رستم
وکمان شام الکم سنغل قوس قوزخ معناسنه شمس فخری کمترین طاق حشمت خسرو درعلو
جون کمان سام بود کمان کروهه وکمان کهن اول یایی کما نوکله یوالو اترلر کمانه یبرقانجی
یعنی معدنلر وقیولر کمانیدن ظن اتمك کمتر اکسوکراك صیغهٔ تفضیل انقص معناسنه
کمترین وکمترینه اکسکراك حاللو اولان کمر اکی معنایه کلور اولا قوشق وبربیوك طاغدن
یوالنمش یومری قیا کمرا قیون آغلی وصغراخوری وهر یرکه انده طواریته وطاق وجار طق
معناسنده دخی کلور شمس فخری تو قهرمان جهانی ودین ودنیا بست زچار پایهٔ توبر
فلك کمر اکمرا کمراه وکمره ارغون طاغی معناسنه کمرسان توفه کمست جمست معناسنه کم
شدن یتمك کم کردن یتورمك کم کردن اکسك نقص معناسنه کمسلی تنوروکه درویشلر بللرینه بغلرلر
کمند اخروق ترکسندن فارسیسی شایع در کمیز سدك بول معناسنه کمیژ قورشوات وکیس انکه یلیسی
وفیروغی قره اولر کمی وکمین بصو وکمین لفظنی اکوکلی معناسنه دخی کلور کمین کاه وکمین کهه بصویری
کمینا کلسوکلی کن اتو جیق یرك دبر معناسنه وکردن لفظندن صیغهٔ امرو وصف ترکیبی حضرت

مولانا قدس سره نماز کن بصفت چون فرشته می باید کنار سدره بمشی ضم کاف عربیله کنار

وکنار فتح کاف عربیله قراق طرف معناسنه وکنار حالت وصلتدن وقوچمق معناسندن دخی

کنایت اولنور سلطان ولد خود حدیث عشق را بنود کنار کیر دایم عشق را الدر کنار

کنارنک صاحب طرفی اولن الجا عرق بک که بر مملکتده حکم ایدر زمانده اولن بیوک پادشاهه

اطاعت ایدر کنان سلقوم جوتی کناغ ابریشم تیلی وایلک تیلی کنام بر تجلر بتاغنه درلر

واوتلق معناسنه دخی کلور کنب کندر کنبوزه حیله ومکر وحقیقتده اولدر که بر کمسنه بر کمسنک

درت یاننی دولانوب اولدر کنج فتح کاف عجمیله کزکه کوکسی ایچره کدر واروقه طوملر جقر کنجاب

وکنجال کسبه دیدکلری صوصامک کوبکی وبسنه که صقوب یاغن الورلر کنجده اتر

دوت دیدکلری بس کراودیر دندر کنجشک سرچه عصفور معناسنه اول

مقدارده اولان قوشلرک مجموعنه اطلاق اولنور کنجور خزینه کنجه

هکبه خرچین معناسنه لطیفی در کنجه نهادن بهار بنهاد بر اسب باد پارا

وچکا سنک الینی ششمش اشک شمس فخری هر کز مثل زند از وی حسود را نبت

کند بعیسی کسی هیچ کنجه را کنجید صوصام دیدکلری اوت که شب وغن انوک تخمندن

اگرچه اوقلنک معنا التجزیه تنادن لکن لغت عنا ولنور صح

جقر کنجیدن صغمق یعنی بر نسنه بر نسنه نک اچنه کنجینه خزینه کنج کشل دختر کاغدال

کرهن شکر بلب تو همچون کنجی زرین قلمی نه سرکین رنجی کندا وبجه معناسنه در مطلقا

واولاغ که دتسا قلرک الله ایقلونا وردلر فرخی روز رزم از بیم او دست

ودریای عدو کنده‌ها کرد درکاب واژدها کرد دعنان وچونکه معناسنه دخی کلور

قلجک وبچاغک کسمزنه درلر وبر سبیل استعاره کودن طبیعت اولنلره دخی

اطلاق اولنور کند وکندا فتح کاف عجمیله مردار قوقو ویمش مردار قوقولو نسنه

کندا موینه مردار توکه اندن بله طوغرزغب معناسنه کندا ضم کاف عربیله

وعجمیله عالم وفیلسوف معناسنه کنداب یوسون بغلامش بیر صوکه اقمز ایسه

طور ر کندا ور بهادر مبارز معناسنه کندر وکندو وکنک دیدکلری مشهور

نسنه که تتسوادرلر کندزا شکی قلعه کهن دز لفظندن تخفیف اولنمشدر که

بدان کندز بلند نشین که درین بوستان جشم کشای کندسی اغو قوندز دیدکلری اوت

که مشهوردر کندش ثلکه بمو غنی تدقدن صکره حلاجلر اد رلرعو رتلر اکیرلر

کندش پیچ اولنع انوکله حلاجلر کلادرلر عربجه ملفه معناسنه کندلاش بیدین دیدکلری اوت

ویدین یمرده یه دخی درلر وحقیقتده قوقمش تورالاشك ادیدر کندم بغدای کندمکلکه
کوده جوق طیبلر قتنده شولول دیمکله معروفدر جمعنده ثالیل درلر کندنا بللو براوت
ادیدر عربجه کراث درلر کندو قوان کدار وابولطجنده بالییر کندواله قرت ومحکم اولن
کندون وکندوری وکندوله اولکه بلجعله وترسلا وررلر کبکبی وبنك درلر اجنده غله وکیك
طولدررلر ورومیم کندوری دیمکلری سفره که کندرك دخی درلر اتراك طایفه سندن جوق اولور شکوود
کشاده درهرد وآزاده وار میان کوی کندوری افکنده زان کنده کلبه که دستا قلرك ایقلرینه
واللترندا وررلر کنده ضم کاف عجمیله کلمه که حلاجلر ادرلر کندیدن یموق یعنی مراد قوقمق
کنز نونك فتحه سی ایله سلقوم حوتی کانار وکان لفظندن تخفیف اولنمشدر مثال فتحه لطیفی
چودختر تراشدمکن جام یا درطب در رسید وکنز کو مباد مثال سکون فوالادی دلا
کشیدن باید عقاب فی نازوبتان رطب نباشد نی خار وکنز بر بارد کنزا عالم وفیلسوف معناسنه
درالفك ماقبلی دالدخی ورادخی روایت اولندی اصح بودر که زادر کنش اش معناسنه جوق
کلور اکرچه اصلده کردن معناسنه دراسم مصدردر زیرا امر که مجرد که اخرنه شین لاحق
اوله اسم مصدر اولور دانش وبینش وخواهش بکی کنشت جهودلر کلیساسی خواجه ثانی

ذوفلك وملك مسجد مؤذن زند و شت و کلیسا ایمن کنشت

اندروز

اندروز دیدکلری یمشجك که عربجه
محلب درلر وچوغانه دخی درلر کتفال وکتفاله
جماس معناسنه دریعنی اولکه اوغلانین
اوین ودوستین کوزایدر وبولردیدلرکه
کنفالکی کرد وشمس فخری معبار جمالیك رو
سبی معناسنه نقل ایلدی وبو بیتی انشا ایلدی
احتساب ونفاذ او برداشت ازجهان نام کنك وکنفا
له کنك فتح کاف عربیله وسکون نونله ترکستانده
بر الوتغا نونك ادیدر وبر معروف شهرك ادیدر وبر
جزیره نك ادیدر وهندستانده بر رودخانه نك
ادیدر وبیل بوکلماسز دخی درلر کنك کسر کاف عربیله

قزت اغلان كنك ضم كاف عربيله دلسوز معناسنه

كلر وبو عرنك معناسنه كلور كنكاج طانشوق

مشورت معناسنه كنكره فتحتيله اوللي كاف

عربي صكره عجمي كاف عجمي معروف اوت اديدر عربجه حر

شف درلر كنكر ضمتينله اولكي كاف عربي صكره عجمي

كاف عجمي اكي معنايه كلور اولاد بلكجي ثانيا بيقوش ديد

كلري قوش كنكراز جودار ديد كلري دانه كه

بغداي اجنده اولر كنكروز سقزي كنكره بدن كه باروا او

زرنده يابرلر كنند برنوع بيل در اوجي اكي جتال انوكله اكنجيلر

يري برابر ادريك قوپادرلر نجته بركير كنند وتبر وتيشه

وناوه تاناوه كنبي خارزني كروبيابان كنو كندر كنب معناسنه

واوايله با ارسند توانخي وتبا دلـ وارد ر كنودان و

كنودانه كنند تخمي شهدانه كنور اولكه بالجقدن وترسدن

اورلر اجنه غله وكيك طولدردلر تايله دخي

نونله دخي روايت اولنوب در زيراكه كنند لفظندن

تخفيف اولنمشدر كنون شمدي اكنون لفظندن تخفيف

اولنمشدر كنه كسر كاف عربيله وتضعيف نونله واخرنده

هاء علامتله مصطكي معناسنه سقز كنه ضم كاف عجميله وهاء

اصليله كناه لفظندن تخفيف اولنمشدر كنهان ركجو

كرك اغدر ييراغي شعرلق اغاجي بيراغنه بكزر قفقوسي تتوك

ققوسنه بكزر كنهان درلر ولونهان درلر كنيز وكنيزك قزنق

كه قراوش ديمكله معروفدر كنيسه جهودلرك كليساسيدر كو

فتح كاف عربيله بهادر معناسنه دركاو لفظندن تخفيف

اولنمشدر كو فتح كاف عجميله جقور ير كو ضم كاف عربيله

قانيدن تمك اولور كوا اكه ضمّ كاف عجميله اوج معنايه كلور
اوّلا طوب كه چوكانله چلرلر و هرنسنه كه يومري اوله
طوب بكي اكه دخي درلر ثانيا كفتن لفظندن صيغهٔ امر
ثالثا وصف تركيبي لطيفي اكن خواهي كه در روي شوي
فاش بكو عهد وسخن وراست كوباش كوا تا كه ضمّهٔ كاف
عربيله محلّ معناسنه در كواچو وكواچه صالنجق كه
اغلنجقلر براغاجه ايپ بغلاييب صالنورلر كوارش و
كوارشن اخرنده نونله دخي نونسز دخي اول معجون
كه معده يه قوّت ويرر تعريب ايدوب جوارش و
جورشن درلر اصل بوبيدي كه نونسز اولايدي زيرا
كه كواريدن لفظندن اسم مصدر دربوندن نقل
اولنمشدر نونله كه پارسيده ومعربنده شايع اولمشدر غلطاوزره

اتفاق

اتّفاق اتمك قبيلندندر كاه اولوركه شكري قوامه كتورلر اول معده يه قوّت
ويرن ادويه دن اكا قارشدرب بوكا دخي كوارش وجوارش درلر
طبيبلر اصطلاحنده ريختنه وريختجه درلر كوار وكواره سيد كه انكله
يمش طاشرلر كواريدن سكورهك حضم معناسنه بوندن صيغهٔ امر
كوار كلور وبعض تراكيبده صفت دخي استعمال اولنور كواز الدە
صغرسورجك اغ كوارش كوارشه اخري زاي عجميله طغه معناسنه در كوازه
اخري زاي عربيله صوق بشمش يومرده تعريب ايدوب جوازق درلر
كواليدن قزنمق اندوختن معناسنه كوله طانق شاهد معناسنه كوب
ضمّ ميحله ابن بق لفظ عربيدر جمعنده ابا ريق درلر امّا كه ضمّله كوفتن
لفظندن صيغهٔ امر ووصف تركيبي در كوب بكي كوبان سوري
شمس فخري كمترين بخششي زهمت شاه ٭ صد هزاران دهست وكوبان
كوبال وچوماق كوبجي الوكشي عزيز معناسنه كوبر فلفل ديدكلري
اسپي اوت كوپال باديه ديدكلري اوت طبيبلر قتنده بابونه وبابرنج

دیمکله معروفدر وبعض یرلرده قیون کوزی دخی درلر کوباله صوازن
تبب حق که یمزر یعرکن اولر حباب درلر شعرلرده عربسی چوق کلور کوبه
دبلك که چلولر کوبه امرنك غنی بادی عجمباله نشیش که حما مجلر انوکله قان
صورر لر عربجه محجمه درلر شمس فخری شهنشاهی که تدبیر ضمیرش نهد
برپشت مهر وماه کوبه کوبین اوّلکه حصیر اوتندن دکرمی اورر لر بزرخانه
لرك دوکلن حبوبی انوك اوزرنه قورلر اندن صکره دنکه اوررلر یاغ
اندن مترشح اولب چقر ثقلی کجر وبعضلر دیدیلر که کازور توقاغی در خسته
بازکشای ای نگار چشم بعبرت ثانت نکوید فلك بکونه کوبین کوتاه وکوته
قصه قصیر معناسنه کوتلان دوه جی اکی که انوکله دوه یوکنی اکرر
قرلر کوتوال قلعه بکی کوچ اکی معنایه کلور اوّلا امی وراه زن معناسنه
ثانیا بیقوش دیدکلری قوش بوم وجغد معناسنه کوجك کچی صغیر معناسنه
کوچه سوقق بازار معناسنه کوخك اوزم جنسی خصله معناسنه کوذاب
بریان آشی که التنده دانه برنج بشورلر تعریب ایدوب جوذاب درلر

شمس فخری معیار جمالنده بکمزدر دیو نقل ایلدی دوشاب معناسنه
کووره اواجق جدر که اوردك کودك اوغلان صبی معناسنه کودن
اغزیورر یشلو قالك یلان آتی بوندن استعاره ایدوب کج فهملو ولنلده
کودن درلر کودیان وکودین وکوینه بیوك توقق وبیوك چکوج مثلا
کاروزتنفاعی ودکلر لرك وریسی ودمرجلرك بیوك چکوجی کور فتح کاف
عجمیله کبر معناسنه واوله بااراسنده تبادل وتواخی واردر لطیفی چند کافر در
آتشی را کور عاقبت یا بدا واتش جور کور ضم کاف عربیله ترکیب وفارسیده
کوزی کور میان اعجمی معناسنه کور ضم کاف عجمیله اوچ معنایه کلور
اوّلا عشرت ونشاط معناسنه اکثر بود که آخرنه یا کتورب کوری همی
کنند درلر یعنی جون کور همی دنند ثانیا قولان دیدکلری جانور که بیابان
اشکی درلر ثالثا منله قبر معناسنه کوراب الغم سلغم یعنی اوّلکه طرفی نهار
ده کورنور یعنی صباح وقتنده واخشام وقتنده عربجه آل درلر واولکه
اوپله وقتنده سو کبی کورنور بای اصحالرنده سراب درلر کوراة لشکرك

جمع اولدوغي وقت طوندغي يير نه مقدار سه چوقلغنه واز لغنه کوره

کرنك وکوران درلو لطيفي کردکرد او سيرکه کورانش بيشت فرسخ زمين

بداورانش کورزم صغرمنتري ديدکلري نخود مقداري ودخي بيوجك

دانه چکلردر اغجه رق صارولغه مايل تيز آقدن بيدا اولر باله قتر مسکر

اولراون درهم مقداري که بر رطل باله قتالر غيثان کنور رقوصدرر

اما جماع قوت وير رسمريدر باله اوج بال قدر اشي صو قتمق کرك چوق قادر

شدرب چلقمق کرك بر ساعت اوستني ورتوب قدوقدن صکرن بيدا اولب

سوجي يکي دوتر بو سببدن بوکا اندلس ولايتنده تربة العلدر لر وبعض

يرلوده شحم الارض در لر طب کتابلرنده تعريب ايدوب جورجندم

کورموش کوز سوز سيك ديدکلري جانورکه يير التنده يورر کوره بازار

لوکوي وجوق کوي کوره سيل بچو کي فتح کاف عربيله در کوري عشرت ونشاط

معناسنه در کوژه آخرنده زاء عجميله اکري واکي بوکلمش نسنه اسدي

زمرد م بدان راستي خواستت که هر جانورلو زطور استست کوز

ضم کاف عجميله اکي معنايه کلور اولا قوزکه کردکان معناسنه ثانيا

اومرق تير معناسنه کورد د کوزلان قوردي که دقنجق وردار قوفر

جنفساد رلو کوزکابي سختيان کوزن صغن کيکي کوزنك اعلام رجا

لدرنو کوزوره بويني اوزن اجي بوش شيشه که عربجه قافوزه قازوزه

درلر کوزه بردق کوره کير بردقجي کوزهرا اولدر که تعريب ايدوب

جوزهردرلر فلك القمرك ممثلندن عبارتدر کوزينه قوزلو حلوا کوس وکو

ست يان باشي اسب معناسنه وکوس معروف ومشهور کوب بکي برساز

درکه چالولر کوساله بوزاغو کوست وکوستو وکوستنه کبست وکبستو

وکبستنه معناسنه درواوله باراسنده تبادل ونواخي وارددر کوش

قيون وکچي جنسي هر قنقسي کرکسه اولسون کوسفند وکوسپند دنور غنم معنا

سنه واکثر بودرکه خصوصيله قيون مراداولر کوش قولق ازن معناسنه

وقرس ايلرنك اون درد دنجي کوني واکثر بودرکه تعريب ايدوب جوش درلر

کوشراب بکمزد وشاب معناسنه معبار جماليده بويله نقل اولنوب درقيا س

197

بو يدي كه كوشاب كوشتاب لفظندن تخفيف اولنوب ات صوينه ديالردي

كوشاد حبطيان ديكلري اوت كه مشهور ادويه دندر كوشت ات لحم

معناسنه كوشت باوه كوفته لو وقيملو شوربه كوشت امنج امنج يعني

كنز ديدكلري دمردن جنكال كوهيه قولغه كيرن بوجك كوس سراي

اولكه نه دينرسه يخشي فهم ايليه شمس فخري رشك عيسى شود اكردد مدحت

رابصدق كوش سراي كوس ماهي اواجق يلان باشى ديدكلري اغجه بونجوكم

مكاريلر پالان اتلارنك يولارلرنه وقوسقون لرنه دوزرلر وكلب

حلقنه سنه دوزدلر كوشوار وكوشواره كوپه كه قولاغنه كچورلر

كوشه بوجاق وقابك تجاغك قولبي كوشيدن دورشمك كوغ بيلك بر معنا

سنه كوف اكو ديدكلري بيوك قوش كه كجه اوچر عربجه هامه درلر

وبيقوشه ديجه درلر كوفتن دوكمك قرع معناسنه مستقبلاً تنده قابايه

قلب اولنوب كوبد وكوبنده دينور كوف جان جلاء كوك ماروله ديد

كلري اوت كه بوستانده اولور ويرلر كوكنار خشخاش شمس فخري تاكند در

خواب

خواب جشم فتنه را تاجدا امد بيستان كوكنار و بر نوع اغاجك اديدر

كوكه فتحتيله اغزيوريشلو قالك ات كودن معناسنه وقالك قيون درسي

كورك كول ضم كاف عربيله ارقه پشت معناسنه وصونك صغاجن بري

كول اما ضم كاف عجميله بون ابله معناسنه كولان حضض ديدكلري

عصاره كه طبيبلر قتنده معتبر ادويه دندر كولاج برنوع حلوادر شكر

له بادم اچيله قارشدرلر و نشاسته دن يوفقه ورقلر ادرلر اراق قات قات

دوشرلر شكري وبادمي بيله قودبويرلرده كولاج درلر نونسن كوسنج

قولنج علتي معردفدر كوم چمن وسبزه كه صولر كنارنده بتر شمس فخري معجار

جمالنده بو معنايه نعتي كاف وزا فضلنده نقل ايلدي نته كم سابقا ذكر

اولندي وكاف دوا وفضلنده بو لفظي سولمش وبيل لنمش ومكل لنمش

برلرده قورين اوت درد نقل واشبو بيتلري انشا ايلدي بيت انچنان

كشت عدل تو كه بر وزير ده ازپس بوم بر دارد نخل اكو بر خلاف او

رويد بيقين دانه كه كوم بر دارد كومش پرقادچه يعني معدين لروقبولر

واوغونلو قازنج لطیفی نامل کردو کتان کتهٔ پاك جو کومش کاب پاك آور
دازخاك کون انوراجق برك آدیدر دبر معناسنه کون ضم کاف عجمیله
درلو یعك اولر کونه معناسنه رنکدن عبارتدر کونده بر نوع سپید درکه
اوتدن وچبوقدن سیرك اورر لو صمان طشرلو کونشه او نوراجق بردکه
قالك اندن عبارتدر کونه درلو ورنك معناسنه کوناکون وکونه کون
درلو درلو کونه درخته اغاجك دیبی کوه طاغ کوه بوق غایط معناسنه
کوت ضم کاف عربیله وتشدید واوله لفظ عربیدر بجا معناسنه فارسیده
دخی استعمال اولنور واوك تشدیدی وتخفیفی جایز شیشه معناسنه که
حجام لر انوکله قان صورر لر کوهامون بر ایوندر که اوغلنجقلر اوینرلر
طپرق یغسه لرجوره سنده جزیلر جزرلر وصوصجرلر اول طپراغك اچنه بر قلچی
کزلرلر الیله وبرماغیله اول طپراغی دبردرلر اول کزلو قلچی بولماغچون
عربجه بوا بونه بقیری درلو کوهان دوه نك اورکجی وهرجانورکه ارتنده
دخی استعمال اولنور کوهر اولدرکه تعریب ایدوب جوهر درلر یعنی هرنسنه که

کندو

کندو ذاتیله قایم اوله غیرسیله قایم اولمیه طاش اغچ بیکی واول که غیر
سوز قایم اولمیه عرض درلر اغلق وقرالق بیکی کوهرتاب وکوهرتاو
درلیك عورتلر کیرلر النده قفتانك رنکی کورنز کوهری بدل وعوض
لطیفی کوهری نیست این وجود ت راضیعت او راست ضیعت کل کوهر
بدن برنسنی برنسنه دن بدل اتمك اتوك یرنه قومق کوهسار وکوهستان
طاغلق وبیشه لك طاغك بیوکلیکدن وچوقلغندن واغچك کورلکندن
عبارتدر کوهنج الوج دیدکلری طاغ یمشی که عربجه زعرور درلر کوهه
کوهان معناسنه کوی محله کاه اولرکه یای خذف ایدوب کو درلر
کوی ضم کاف عجمیله اوج معنایه کلور اولا طوب که جوکانله چلرلر
وهر نسنه که اکا بکزر یومری اوله ثانیا کفتن لفظندن صیغهٔ امر ثالثا
وصف ترکیبی بیهوده کوی ویاوه کوی وراست کوی بیکی کویا صیغه
مبالغه درکفتن لفظندن سویلانن دیمك اولور وهم مقام تمثیل دخی
استعمال اولنور دیاربین وصنابین معناسنده کوی انکل ایلکه کجمش

دكه كمال اصغهاني اي كريمي كه كند چرخ زخورشيد هلال جامه‌ٔ

قدرترا هر سر مه كوي انكل كويا وكويي ديانسين وصناسين دملك اولور

مقام تمثيلده استعمال اولنور كويافت وكوي يافت بسيح يعني مرام

زاده كوي چه سوق كرچه معناسنه كوير جورن يركه انده اوت بتمز

شمس فخري باغ جنت شود كرا زخلقش بوزد باد بر رهين كوير كوين

اولجك فقين معناسنه كوشير يابق كه انوكله بوغزيدن باغ چقاررلر

كويه طواربناغي كه فتح كاف عربيله وهاء اصليله صمان كاه لفظندن

تخفيف اولنمش كه فتح كاف عجميله وهاء اصليله وقت وتخت وفيو

مجلر بونه بيى وادات اسم زمان واسم مكان كاه لفظندن تخفيف

لنمشدر كه ضم كاف عربي وهاء اصليله طاغ كره لفظندن تخفيف

اولنمش كه ضم كاف عجميله وهاء اصليله بوق كوه لفظندن تخفيف

اولنمشدر كه كسر كاف عربيله وهاء اصليله كچي دملك اولر صغير معناسنه

وكازير معناسنه دخي روايت در كه كسر كاف عربيله وهاء علامتله

اسم

اسم استعمال اولنور وادات استعمال اولنور اسم استعمال اولندقده ذوي العقول

دن اولانك ذاتنه دلالت ايدر كم معناسنه هركه جويريديكي وكه

حست كه نيافت ننه چه كم غير ذوي العقولدن اولانه دلالت ايدر

نه معناسنه هرچه كوبي صفت نست ديكي وجه خبرشنيدي يكي وچه جانور

ست آن يكي ادات اولندقده اكي نسبه اراسنده ارتباط ايچون كلن

يا صفتله موصوف اراسنده داكه عاشق شد كه شد ديكي ويا معلولله علت

اراسنده فرزن كه تاب ندارم ديكي ويا معنا بله غايت اراسنده بكوش تاكه

بر سي ديكي وبنوك امثالي ذاو رسه برا فر برامر متعلق اول اكسنك اراسنده

توسل اولنور كفتم كه چوني ديكي وبكوش كه بداني ديكي كهيد سماركه نعريب

ايدوب جهيند درلر كهت كچرلك صيغه تقضيد دراصغر معناسنه كهر

كوهر لفظندن تخفيف اولنمشدر اسدي كهر كرچه افتد بكف ناسپاس كرامي

بود مرد كوهر شناس كهربا كاه ربا لفظندن تخفيف اولنمشدر كهري كوهري

معناسنه دراندن تخفيف اولنمشدر كهريدن كوهريدن معناسنه در

کهسار وکوهسان کوهسار وکوهستان لفظندن تخفیف اولنمشدر
کهکشان کاه‌کشان لفظند تخفیف اولنمشدر کهکل کاه‌کل لفظندن
اولنمشدر خواجه سنائی چیست این روز کاه خوش بودن افتابی بکه کل اندود
دن کهله اکچه کهن وکهنه اسکی فصیح بودر که اولکه لفظده هاء مضموم
تلفظ اولنه صکره غین ساکن تلفظ اولنه کهنج الوج کوهنج لفظندن تخفیف
اولنمشدر کهواره بشك مهد معناسنه کاهواره لفظندن تخفیف
اولنمشدر کهیانا ایوك دیه کلری اوت طبیبلر قتنده فاوانیا وعود الصلیب
دیمکله معروفدر کهیله بون اولان کمسه بهرامی کونه کهیله چراکننی
بدرخانه رئیس خسیس بولغت لام بابندن دخی روایت اولندی
اوصنجی مرفی بابیله که ثانی حرفی تهجی‌در کهین هر نسنه‌نك کجسی صیغه نسبت
درکه اوج معنایه کلور اولا بیوك بك اسدی دلارام دا بر رخ از شرم کی
سمن لاله شد لاله لولو زخوی ثانیا داغ معناسنه لفظ عربیدر اخر الدوا
لکی فارسیده دخی شایع اولمشدر ثالثا قچن معناسنه وقدن سؤال درکه

که برنده

که برنده بعض شعرلرده ضرورت وزن دن کلور کیا بر مملکت پادشاهنه
دیدلرکه اول مملکت فورر دشمن دن مرزبان معناسنه وعناصر اربعه معنا
سنه دخی کلور کیا کسر کاف عجمیله اوت بنات معناسنه کیاه لفظندن تخفیف
اولنمشدر پادشابکی خواجه عصمت بر مهر نو تابسزه حظ سرنه بر آورد
نشناخت دلم خاصیت مهر کیارا کیاضن آهسته معناسنه شمس فخری
معیار جمالنده جرب وشرین سوزدکه برکسه بی مطیع اتمکیچون سیلرلو
دیو نقل ایلدی اشبو بیتی انشا ایلدی همه اعدای خودرا دوست کردی
بمردی وباحسان وکیاخن کبار کاهلك نی کبار یعنی نشاطله سونوسونو
ارغمز سوزن وکاهلکه انمك سوزن کیارا تاسه کیازا اوتلوق یعنی اول
یرکه انده اوت چق اوله کیان اوج معنایه کلر اولا کوردلرك وبرتیه عربلرنك
اولوی که قبی کجیله طوتر ثانیا که لفظنك جمعی‌در یعنی بیوك بکلر وساس لفظنك
شرحنده ذکر اولندی که ارباب تواریخ عجم بکلرنی دردت مرتبه اوزرنه
قسمت اتمشلر اکنجسی ملوك کیان دردنجی بوز سکسن یه بکلك ایدیلر ثانیا طبا

معناسنه کلر کیان وکیانا دد لر لطیفی این کیان کز شکر نعمت غافلند یارب

این نازو نعیم ودولت ورفعت چراست کیانا طبایع کیاه اوت نبات

معناسنه کاه اولرکه هاء حذف اد دلر خفاسندن اوزونته کمرذکر اولندی

کیپا اولکه اچین برنجله وقیمیله طلدر لر کیبو کلبوك دیدکلری قوش که

اسکنه دخی د دلر کیبه حجام لر شیشه سیه که انوکله قان صورر لر کیج احمق که

کندوی بکانور وکندوی اوکر کیر ادوك التی ذکر معناسنه کیرود ار

بر لفظ د دصواش کوننه سنو یلر طوت طوت دیمك اولر کیز جام اغجی صنوبر

معناسنه کیست کم در لفظ مرکب دد که ایله است لفظندن ذوی العقول

دن سؤال اولنور غیر ذوی العقول دن سؤال اولنسه جیست د دلر کیستان

منکنه دیدکلری الت که انوکله شیره صقرلر چرنهشت معناسنه کینه چرحان

که ایلنك هنوز اکدن چقن یوماغنه د دلر کیسو بلوك یعنی اول ساج که

بوزاوزرنه صرقدر لر کیسه معروف کیش ایکی معنایه کلور اولا دین ثانیا

صقدن که اچنه اوق قویرلر کیغ چیق که کوزدن چقر وکر بکلر دینه جمع اولر

کیغی بوجها دینا معناسنه

کیغ جزا ومکافات که بر کسنك اندکی ایش مقابلسنده اولر اما یرامز مکافاتنده

استعمال اولنور کیع فتح کاف عربیله بر نوع نغاردر اچنه بوغدا بودر

لر بعضلر بولغتی معناسنه کلن لغتله مترادف عدا اندلر کیك فتح کاف

عربیله بر برغوث معناسنه کیك امالهٔ کاف عربیله ببك انسان العین

معناسنه کیکواشه بر اوتی کیك بو طایفه اد یدر که جمع ایدوب کیلان

د دلر جمع اقلیمه علم بکی اولمشدر نسبتلرنده کیلی د دلر وکیلانی د دلر تعریب

ایدوب جیله وجیلان د دلر کیل دارو ایرلنود یدکلری اوت که

طبیبلر قتنده سرخش دیمکله معروفدر کیل کزو اسکی سبر که بیر اغجی

قلمامش دربلکه یلغون اغاجندن شایلر بغلادیغی سبر که د رمناسبت

لفظ بوکا شاهد وصادق د ر کیلو اولکه صوازرنده یاکنارنده بیرلر استنجا

اتمك ایچون برنج وجلو معناسنه کیله معروف کیل معناسنه تعریب

ایدوب کیلج د دلر شیخ سعدی جو پر کیك جوامانت شکست بشوی

ای برادر ازانبار دست کیمخت صغری که اشك وقتر وقولان صغر

صغرسندن ادرلر کیمیا حیله که عقله قارشمش اوله شمس فخری با خصم اکر
بسازی وتابوکنی سرش آن نین مهم زیرد لی وکیمیا بود کین کسر کاف عجمیله
ادات نسبتدر غمکین ونمکین واند وهکن کبی اکثر بودر که انجن یا ونون
کتورلر رزین وسمین کبی کین وکینه کسر کاف عربیله بللو بر صفتدر که
لطلوا ولورسن خصمکدن انتقام المق استرسن کینه خواه وکینه کش
اولکه خصمندن انتقام المق استر کینه کاه وکینه که صواشیری معرکه معنا
سنه کیو الوبک کبی معناسنه کیوان زحل دیدکلری یلدزکه یدنجی قات
کوکدەدر کیوس اکری کز معناسنه دقیقی بحر یران صنم عاشقی فوس ایده
که جزیران رخ او عاشقی کیوس اید کیه مصطکی سقزی محمود هروی مغنی
ادلو کتابنده نونله دخی یایله دخی نقل ایلدی کهان جهان کیهسه بوکرتلن
دیدکلری دکن که علیق دیمکله معروفدر اکثر بودرکه یمشنه الطلاق اولنور
حرف اللام لابرلا بر نوع حلوادر کولانج دخی درلر عامه تحریف ایدوب
کلاج سابقا شرح اولندی بعضلر درلرکه لابر لاخانکی حلوادر لابه اسم

مصدر

اسم مصدردر دیلورمق معناسنه لابه کردن ولابیدن مصدردر دیلور
مق معناسنه لاد ایکی معنایه کلور اولا مهره دیوار ثانیا وله دیدکلری
قماش لادن معروف لارون بلدرجن دیدکلری قوش لازورد لا الف دن
صکره زاء عجمیله اول طاشدر که تعریب ایدوب لاجورد ولازورد
درلر لاش ولاشه اولکه عامه تحریف ایدوب لش درلر لاغر ارق لاغیه
سود لکن دکلری اوت لاف اوکنمک معناسنه اسم مصدردر وصیغه
امر ووصف ترکیبی لاف زدن ولافیدن اوکنمک لاک ایکی معنایه کلر
اولا انکنه که اجنده اون یغورر لر وطوت یورلر ثانیا لاک دیدکلری نسنه
که انوکله قزل بویرلر هندوستاندن کلر مرو بکی بر اوتک یسی درو
دیدیلر که کوکدن اوتک اوزرنه یاغز عنصری زیشش بغلتید شامس
بخاک زخون دلش خاک هر تک لاک لاک پشت قیلر بغه سنک پشت معنا سنه
لاکجه ولاکنته توتماج اشی ودیدلر که اوماج اشی تعریب ایدوب
لاخشه درلر لال ایکی معنایه کلر اولا دلسوز کشی اخرس معناسنه ثانیا

لعل معناسنه کلور عنصري دولت چونارکعبه دولب چو سوسن سرخ
دو رخ چو نار شکفته دو برکه لاله لال لالکا یشمق کفش معناسنه لاله
بر نوع قزل چچك در لام بزك دیور وارایش معناسنه شمس فخري معباد
جمالك بویله نقل ایلدي و بو بیتي انشا ایلدي وانکه در بند کیاو نون
شد نکند باد ریب و زحمت لام و لامه اولکه دلینا ازرنه لام الف عقدا
ددلر ترك دلنده طیلسان ددلري ب دلنده و فرس دلنده طیلسان اولدرکه
شرح اولندی لامان یلدق معناسنه اسم مصدر در و شعرلرا و قیوب
یرلمق که حقیقتده بو دخي محبوبلر یلد قلنمقدر و تملق ایتمك در لامه لام
معناسنه در لاندن و لانیدن دیرتمك جنبانیدن معناسنه لانه اکي
معنایه کلور اولا یوا وبیکار و کاهل اولن کمسه ثانیا یوا اشیانه معناسنه
لانیسه هندستان چرپن لرندن بر طاغك ادیدر وافواق اغجي انده بتر
لاي قرن بلچق هما معناسنه لاینی بر نوع قصه چق یکلري طراجق کوکلك در
عربجه جماع و مدرعه ددلر لب طوطق و طرف معناسنه سنه دخي استعمال
اولنور

اولنور لب جوي یکي لبان بر بر اشلیجي نسنه قلج واینه و بونلر بکزرنه وارایسه
صیغه و استشهاد اولنان بیت بو کاه لالت ادر اولکه شعله معناسنه نقل
ایلدلر ضعیف بو لغت اصح بودرکه لام و یا فضلندن در التنده اکي نقطه
ایله فرجی کردون ز برق تیغ چو الش لبان لبان کوه ازني بوکوس چو کشتي
نوان نوان لبخ بر نوع اغج ددچنا راغاجنه بکزر لبنی میعه سایله دیدکلري
دارودر لت لحت لفظندن تخفیف ولنمشدر جوماق معناسنه و دکمك
معناسنه اسم مصدر در تصرف اولنان مصدري لت کردن و لت
زدن در دوپاره معناسنه مثلا لت کتان ددلر و پاره پاره دیمکه لت لت
ددلر و قیوقنادنه لت ددلر مصراع معناسنه لنی پاره پاره اولمش سکمش
نسنه تنبر تنبل کیشي که ایش سورمز هان یبریتور لج دیموك لکد معناسنه
هندو شاه نخجواني صحاح العرس ادلو کتابنده بو لغتي کسر لام ایله تصحیح ایلدي
اما معیار جمالنده اسلوبندن اکلنور که کسر لام ایله اولمیه زیرا که غارج
لفظي بونك امثالندن افراز ایلدي کسر دایله معارج قافیه سنده

ایراد ایلدی لجب اجب وزننه اوازصوت معناسنه لجك اتاکینك قراکی
نقشلو وسچقلو دربه که عورتلر لبرلر لخلخه خوش قوقولو ادویه دن تن
کیب اولنمش صوق نسنه که شیشه لره چنه صقلرلر وچلقایوب قوقولرلر
وساچیرلر ودرتنلر لجم ولجن ازلوتن بلجق که یوللرده ولویلر اراسنده
لهوارا یاغیله دلك دلك ویاره پاره اولور لخ خصیراوتی دخ ودوخ معناسنه
لخت چماق معناسنه کلر ویاره معناسنه کلور وکاه اولور که اخرنه هاء علا
مت الحاق ایدوب لخته درلر خسروانی یازنده شبی کزغم اوانك درستست
ازتنك دلی جامه کند لخته ویاره لج قن بویه بو لغت هم کاف بابنده
روایت اولندی وهم لام بابنده لخیس موی چکلر خیری لورنه دترمه معناسنه
اسم مصدردر واول علتك ادیدر رعده معناسنه لرزیدن دترمك لرج
اسکمش ویاره پاره اولمش لزج شیل کنیه که شاشیه دخی درلر احول معناسنه
لزن ازلوتن بلجق که یوللرده وکویلر اراسنده لهوارا یاغیله دلك دلك ویاره
پاره اولور بو لغت هم جیم عربیله روایت اولندی وهم زاء عجمیله اصح راء

عجمیله

عجمیله درلست محکم ونوی اولن نسنه لبیبی کرشیر شیدی زمن تبادرخور
هست زیراکه ندارم ای صنم لوزه لست لشکرچری سپاه معناسنه لشکرپروه
جاسوسی لطیفی بیایدر لشکریز وهابکی که قصد شماکرده کرنیی شکی لشن لطابنجق
لغبت اصلده لفظ عربیدر صیغه مبالغه مفعولدر ونیجان معناسنه فرس
شاعرلری شعرلرنده اول قدر استعمال ایلدیلر فارسی لغت بکی اولدی اول کوزل
معناسنه که کوکللر اکه مفتون اولرالداز قالرلعل برقیمتی طاشدر لعل کون
برنوع کلدرکه عروس برده درلواسدی زده دردده کل لعل کون که مزانی
عروشیویسرده دردن لغزیدن طیمق دلة وذلل معناسنه لغم اویان لکام
لفظندن تحریفا اولنمشدر لغ قالك طوطق دبرکتیی غضبه کله قافیه درلرکه
لغ فروهشت لقلق لکلك دیدکلری قوشدر که جمیع قوشلرك شیخی درشیخ
الطیوردرلر لك فتح لامله اولکه عامه تحریف ایدوب لك درلر انوکله ابر
یشم بوبرلر واحمق معناسنه دخی کلور بو لغتی شمس فخری ضم نونله روایت
ایلدی واشبو بیتی انشا ایلدی کجا زبند کی ظل حق شدی مایوس اکربنودی

ان کورر بخت ایله ولك سعادت وشرف وبندکي حضرت اوخنك کسبي که
ببابد هزار بار خنك لك و بك يلپ بوي‌من معناسنه اسم مصدر دوتك
بوي وتکا بوي معناسنه ومتاع البيت معناسنه دخي کلر لك ضم لامله يوري‌يه
که اغجه وآدمه ظاهر اولر عجز معناسنه وبوندن درکه دبيله علتنه لك
درلر لکا بوينمش قوم کوت دارش معناسنه لکام اويان که تعريب ايدوب
لجام درلر لکانه بغرسق طولدرمسي که سجوق درلر بوندن درکه بر سبيل
استعاره ارك التنه استعمال اولنور لکتار بولجه اشي لکد ديموك لکن
شمعدان لکين اجلق جوع معناسنه لمتر ولمطر اولکه هيچ نسنه دن قيورمیه
لاييالي معناسنه لنبه ضم لامله سمز فربه معناسنه لنج ضم لامله اورد لك
لطنره ياني ومطلقا اورد معناسنه دخي استعمال اولنور لنجه صالنمق معناسنه
اسم مصدر در لنج ولنجا فتح لامله اويان معناسنه لنجيدن کسر لامله چکوب
چقرمق مثلا قلج قندن وقلج وبچاق چکمك وهر نسنه ازرنه اهختن معناسنه
لند ارك التي لنك اقسق لنك کسر لامله بلدر ساق معناسنه لنکار يرمز سوز

لنکيدن اقسمق عرج معناسنه لوقاب دعا معناسنه لوبيا حبوب جنسندن
بکولجه ديد کلري دانه لوج اکري کوز لوکنيي شيد وشاشي درلر احول
معناسنه لوخ حصير اوتي دوخ معناسنه لور اولدرکه سوزلمش پين
صوينه سود ياغرت قاتوب قينه درلر عربجه کريص درلر لوره سيل
يولي که بجوك درلر سيلاب کند ومعناسنه واله غوج اولز جايلوس
معناسنه لوسانه حاوکلك چابلوس معناسنه کسايي اجل چون دام کر
ده کير وپوشيده نجاك اندر صبا از دوريك دانه برون کرده بلوسانه
لوسنرن لطادجي چاشنی کير معناسنه لوش بلجق که الطواد بتر قالور دبر
لرکه ليقه يعني اولکه سيل صوکنه بولانق صولردن قالور عربجه ترنوق
درلر واغزي اکري کشيه دخي درلر لوخ صغمق حلب معناسنه اسم
مصدر در وصيغه امر ووصف ترکيبي لوغيدن صغمق دوشيدن معنا
سنه لوف براوت اديدر ترکجه يلان يصدوغي وايو بنجري وقولنج جوکي
وقرت قولاغي درلر لرفا اکي معنايه کلور اولا قبه قور وغي که جي علم

دیمکله معروفدر ثانیا بر حکیم آدیدر یونان حکیملرندن لولو واو اصلیله قرق چیلر لوزلي دریغماجي اولر وقت بشارتده لولود بو صدا اتدکلري سببدن لولو درلر جمع ایدوب لولیان درلر هر کوزل که فتنه ویغماجي اوله بر سبیل استعاره اطلاق اولنور واو مقلوبیله لفظ عربیدر انجود بیلك اولي جمع ایدوب لالي درلر فارسي شعرلرده چوق استعمال اولنور لوله معروفدر که دخي درکه اکیرلر لوند اولکه بنجه کرکسه یوریه نفس آرزوسنه تابع اوله لوید بیوك قازن لویشه لواشه لغجی که یوزاتلوك بورننه نعلبند لر اورلر لهیله احمق ویون وبون اولن کمسه بنداد فاحزي منتجنده لام بابندن نقل اولندي معیار جمالیده مُصَنِّفُنُك خطیله کافله یازلمش بولندي لهاد لجك ملان معناسنه لیان لام وبا فصلنده ذکر اولنان لغتده لام وبایله دخي روایت اولندي لیسیدن یلامق بوندن درکه چناق یلایجي اکدیله کاسه لیس درلر لیف خرما ابي وهر اوت کوکي که تیل تیل اوله لیمه جرك شوح معناسنه لیولنك کشیي توف معناسنه لیوه اویا والله اعلم

حرف

حرف المیم میم مفتوحه که فعللر اولنه ادخال اولنور علامت نهي درملاك ومرسان کبي میم ساکن که کلمنك آخرینه الحاق اولنور ضمیر متکلمدر اسم لر آخرنده ضمیر مجروردر مضاف الیه معناسنه جانم بنم جانم دلم بنم کوکلوم دمك اولر فعللر آخرنده ضمیر مرفوعدر فاعلیت معناسنه دانستم ودانم کبي وکاه اولرکه مفعولیت معناسنه لاحق اولر خواجه سلمان دیر لب میلم وعده که کامت بدهم غالب انست که ما را بزبان میدآرد ما بیز بخسن معنا سنه ضمیر متکلم مع الغیردر ماتم یاس ماج وماکان قنجق ایت قیاس بودرکه ماجان لفظي اولایدي اما معرزه مقامنده استعمال ایدرلر مزکان کبی ماخ علتلو قلب کومشرکه بجمن بو سببدن درکه اکي یوز اولن کمسیه وهمت سوزکشنیه ماخ درلر ماخي ترك ات که عربجه بردون درلر ماریلان مارا بزم ضمیر متکلم مع الغیردر علامت مفعولله مرکب اولمشدر مارا سفند فوس ایلرنك یکوم طفوز بخي کوني در مارا فسا ریلا بنجي مارجنه مرلجود بدکلري اوت ملبون دیمکله معروفدر ماردي قزل سرخ معنا سنه

مارماهي يلان باليغ كه تعريب ايدوب مارماهيج دير لر مارنين ومارنينه
بري ادبري عورت درهندستان نوابعنده شنكونه نام جرين ده اكسي
يالوكزبر حصاب وبركنبد يا يمشلر درحصارك هرطاشني وكنبدك هردركيني
يوزكشي يرندن قلدر ويمزدبر لركه اول ارادهده عامقبول درماري ديلمش
مقتول معناسنه مانه شكر معناسنه ومعيار جمالينه شكا معناسنه مازه
بودن اكثرباغبانلر بوداپجق كسوب دكدكلرنه درلر مازيانه برنوع
حلوادر صافي مشاش درلر ماس الماس ديديكلري قيمتي طاش ماد رانا مادر
ندر وماد ندر اوكي انا ماره دشي انثى معناسنه ماديان وماديانه
فسرق يوند ماست يوغرت ماسه سين مهمله اله بعض قبيله دلنده ماشه
معناسنه درشين معجميله ماش فيك كه بربكلو دانه در حبوب جنسندن
ماشوالك وغليب ماشه قصاج معناسنه كلور وجلاه لرك اوكرت
ديدكلري اوت كوكندن ايلك صيرجق التلو ذ دخي درلركورك معناسنه
دخي كلركه انوكله بلجق كورر لر ماغ در بنك ايج يوزي بو معنانه تركچه دله

دخي

دخي شايع در وقره بتق ديدكلري قره قوش كه صويه بتراجنده بالق
لمونتر يود رقره بالق دخي درلر دقيقي اي حسرو مبارك يار اكجا بودحابي
كه باز باشد برتيد ماغ را ماكوب مكوك كه جلاه لر التند ندر ماكول
ييلكن كشي سيارخوار معناسنه شمس فخري بولغتي ارباب لغت كلوبنه
درد بو تفسير اتدكلر سببدن بوينينه بغلنان ايپ معناسنه حمل ايلدي
واشبو بيتي انشا ايلدي بهر ماكول تا يكي دار ي حلق جانرا زغصه ماكول
ننه كم رس لفظي دخي اكا حمل ايلمشدي معلوم دركه كلوبنه بوعزي
قولي ديمك درجق بيجلرك صفتي در ماكيان توق مالامال لبطلو مالو
ش باشل كورته كله ماله اولكه انوكله صوالر نبا لرك التنه درلر وجلاه
لوك اوت كوكندن ايلك صيراجق لرنه درلر لبيبي جوغز واشه رشي يسر
نخي وچندان كه ماله ازده بكشن بست شايد ماليدن اومتودلك وقرك
معناسنه مام انا مادر معناسنه مان ضمير متكلم مع الغير درحالت
جرده براسمك مضاف اليه الميق اعتبار يله اسدي ره نيك وبد كشته تخم

ماست

حرذکشتی ونوشه مان را، راست وحالت تصنیده برفعلك مفعولی اولمق
اعتباریله فردوسیکه اوداد مان سرددان دستگاه ستایش مراون که بمو
درا، واوبرق معناسنه که خاغان درلوکا، اولرکه یالکوزخان درلرننه
کم ذکراولندی وکا، اولرکه یالکز مان درلراسدی وزین راه دشوارکم
نیست پیس بروشاد ذی مهین ومان حویش وماندن لفظندن صیغه
امربکن دمك اولرو بوانکی معنایه نظر بعض ترکیب لرده صفت دخی استعمال
اولنور دورمان وحورمان بکی مانا بکزرکه وهمان وهما نا معناسنه دخی
کلر ماندن قلمق مستقبلاتنده نونه فتح حرکت ویررلر ماند وماند، درلر
مانستن بکرمك مستقبلاتنده سین حذف اولنوب ماند ومانند دینلس
التباس مقامنده معلوم اولر مانند ومانند بکدش مانیدن ماندن معناسنه
ومانستن معناسنه کلر ماه اوج معنایه کلور اولا ای که دنیا کوکنده درتانیا
آی که بریلك اون ایکی بخشند برجشنه درلر مثلا سنهٔ قمریه ده محرم صفر ربیع
الاول ربیع الآخر جمازی الاولی جمازی الآخر رجب شعبان رمضان

شوال ذالقعده ذی الحجه سنه شمسیه ده تاریخ روم اعتباریله تشرین احر
کانون اول کانون اخر شباط اذار نیسان ایار خزیران تموز اب ایلوك
تاریخ فرس قدیم وتاریخ جلالی اعتبارنجه فرودین ارد بهشت خرداد
تیر مرداد شهریور مهر ابان اذر دی بهمن اسفندار مده ثالثا فرس
ایلرنك اون ایکنجی کونی ماه پرویس جدوارد یدکلری داروکه تریاك
لردن دراغولری دفع ایدر ماهتاب ای ایدنی ماهودان حب الملوك
دیدکلری داروکه مسهلدر ماهه منقب که دلکولر التندندر ماهی بالق
ماهی ریز خمس بالق ماهی کور سنزان بالق ماهبابه وماهیا، وماهی ا،
بالق بخششی طورله کونشد ادرلر عربجه صحناة درلر مای اول یرکه انده حادو
لرچق اوله مثلا بابده ولایتی یکی شمس فخری تاکه خوانند شاعر وصاف
چشم وزلف بنان بجین ویمای متاره معروف متواری کزلو فرخی دوش
متواریك بوقد سحر اندرامد بخیمه ان دلبر مجرور یکی شاعرلرك راویسی
ایدر مجاجنك زبق دیدکلری دنمه الت که خاتونلر اوعزلین استعمال ایدرلی

مجركسه سخن ايش كه اجرت سوزي اشلنور شاكار معناسنه مجيدن قرو
من نمس معناسنه مخ اغراوين كه ياوك اتلر اورلر لو مخالطه سبتنان ديدكلري
دار وكه معروفدر محمل قطيف اسدي چرشان جه حز وحرير جه ديناد   چرمحمل
ودبياحه مشك وعبير مخنده هر بجوك كه حركت ايدر عربجه هامه درلر
جمع ايد وب هرام درلر مخيدن ديرنمك مثلا ارغمق ودترمك واور
برمك وقوبرمق كه بونلر از اجق حركتدن عبارتدر شمس فخري معبار جماليه
بشلمق معناسنه نقل ايلدي مخيك يايله مخنك معناسنه درنونله اكي وجهله
بله روي لغت درمدنيل مدنك كليدبري مدهوش ديوانه وشيد
معناسنه كلر شمس فخري حديث خلقا نوميكفت دوش باد صبا باغ بلبل زار
كشت واله ومدهوش مدي صيغه نهي درمك معناسنه باهادن ابدال
اولنمش درفربه وفزني كبي مر اكي معنايه كلور اولا صغش شمار معناسنه
ثانيا ايچون ديمك اولر لام حان معناسنه مرزيدن مرابكا مرج سوز اقليمه
استعمال اولنور وبستان اولكلرنده استعمال اولنور مرحو مرجك عوس معناسنه

مرجنه

ورخشه نحس ورد اردجل معناسنه مردار تاريخ فرس قديم دن وتاريخ
جلاليدن برايك اديدر تاريخ جلاليه متعين اورته يايادي وتاريخ
فرسده كبيسه اعتبار اولنمد وغندن ايلار كرودورادر وهم فرسد
ايلرنك يدنجي كوني كه مرداداينده اول كون بيرام ادرلر ايدي مردار
معروف مردارخوار جيلق ديدكلري برنجي قوش كه دولكج دجه درلر
مردافكن ومرداوزن اراقدرجه بهادر مردري خالي فرذوسي
برفت وجهان مردري چاندازو نكرتا نين دش كراآب رو مردم ادم اغلا   ني
وكوزك بيكي نته كم لفظي بواكي معناده مشترك در مردن اولمك مستقبلا
تنده فصيح بودركه مي مسكور ايدوب مابعدنده برباز يان ايدوب مير د
وميرنده درلركا اولركه وزن مزبورتندن ياسز استعمال ايدرلر مرده
الوميت معناسنه مزد سوز اقليم سوزنده استعمال اولنر بستان سوزنده
استعمال اولنور ودكك قرقلرنده استعمال اولنور اما ميداني نقلندن و
ابانه شرحندن شيله اكلنور كه اكي قاف ارا سنده يومري بن مرد د

يالر مرزبان اصل تركيبك مقتضاسي سوز سقليجي ديمك اولور اطلاقاتندن
مراد اولان اول پادشاه بر طرف مملكتي دوتب قوريه كمسه يي دخل
وتعدي ايتمكه قوميه شمس فخري جندا ملكه كه باشد مرزوشب عدل
وانصافش در انجا قرار مرزبان مرزغن مقبره مرس اورده طابن كافرلردن
برينك اديدر مرغ مرغول معناسنه ودخي شول يره كه انده درلو درلو
مرغول لرله مفتون ادرلر مرغ مرغول معناسنه ودخي شول يره كه انده
قوش طير معناسنه مرغ ابي اوردك دكلري قوش مرغ زار چمن كه انده
چق قوشلر اولا اصل تركيبك مقتضاسي قوش چوق اولا يرديمك در اما
اطلاقاتنده مطلق چمن معناسنه استعمال اولنور مرغزن مقبرگاه زالى
غين ازرنه تقديم كاه غين زا اوزرنه مرغوا يرامز فال شمس فخري بنال
نيك نهادم اساس اين خدمت جنان مكن كه مرا مرغوا شود مروا مرغول
قورچق ساچ مرك الوم مروشبله ديدكلري اوت كه معروفدر مروا ايو
فال مرواريد انجو مروش صيغه نهي حاضردر كه اكمه وميل ايله وميل

ايدر

ايدرمه معناسنه مر حساب وقياس معناسنه در مري سرازرنه اتفاق
ايدوب كوكل بركتمك مژد اجرت وثواب مژدگان بشارت لطيفي هران
زجي تنزان مژكان بجانست دلم رازان جراحت مژد كانست مژدكاني
مشتلق مژدور كرجي واجرت الوب اشليجي اجير معناسنه مژده مشتلق
معناسنه اسم مصدردر تصرف اولنان مصدري مژده دادن
ومژده كردن در مژكان كربكلر صيغه جمع درامتا كاه اولركه وحدت
مقامنده دخي استعمال اولنور مژه زاء عربي وعجميله كربك وتصغير
صيغه سي ازرنه مژك دخي درلرهمان مكبر معناسني قصد ادرلر
دللرده شايع اولان زاء عجميله در وزاء عربيله دخي روايت اولندي
مز فتحه وضمليه وزاء عربيله طارجاشي معناسنه مزيدن طادمق
زيرا كه مز لفظندن تصرف اولنمشدر وهم برنسنه ني اغزيله صورمق
معناسنه دخي كلر مثلا اغلنجقلر امجكي وجام شيشه مزيد مرمان ديد
كلري ايون ميس بقر نحاس معناسنه مست اسرك سكران معناسنه

مست ضم میمله شکایت مست قوش ادینه که قوشه یدوررلر وانوکله قوشی
اوندیررلر مستی شکایت اتمك معناسنه اسم مصدردر اکر مست شکایتلو
معناسنه صفت استعمال اولندی اخرنده یا یاء مصدریه اولوردی اما اشدیدیکی
لیبی باده خورر ومستی کن مستی چه کنی ازغم زیرا که بود مستی خوشتر زغم
مستی مسکار سوجنك یکیسی واکنیسی مسکه کن یاغ که عربجه زبد درلر
مشان اولك وفارق مشت یومرق واوج معناسنه دخی کلر مشتاسنك
ومشت سنك ال قیاس که انلر عربجه سله درلر مشخته بر نوع صافی حلوا
درعربجه مشاش درلر مشك فتحله تلوم مشك ضمله معروف ومشهور
اما درلو درلو اولور عربجه کسر میمله وسین مهمله مسك درلر مشکبید
سرخون بججکی که عرقین چقاررلر مشك زمین تبالق دیدکلری اوت که عربجه
سعد درلر مشکك برلغاری دیدکلری خوش قوقولو کن مشنك حرامی رهزن
معناسنه شمس فخری زنرد وراهزن اطراف ملك تردجنان که محو شد
کتب نیز نام شنك ومشنك مشکوی اول خوش بوی ونفیس دوشکلر وخالی

لکه

لرکه کشك لوی وتخت لوی انوکله بزررلر وشمس فخری معیار جمالیده بن تخانه
دردیو نقل ایلدی وخسرو وشیرین خلوت سراسنه دخی مشکو درلردی
معلوم درکه اسم جنس افرادندن بریسنه اطلاق اتمك قبیلندندر مع
اوده طاین کافر مفاك چقور مغز باشداغی بینی دماغ معناسنه وکموك
اجنده کی الیك نفی وفخ معناسنه مغلاك درویش حقیر مغند دشبدرکه
سکوك صندقدن صکره چولك بتر ودیدلرکه اوردیدکلری غلت درکه
ادملك کودسنده طوملر چقرمك قصه جق سکوکه صیدك اردنجه انزلراورر
لوعربجه مطرد درلر مك ادات استثنادر الا معناسنه وهم کردیدك
لفظندن صیغه نهی درکه مك دکلر فرس شاعرلرنك شعرلرنده داللرنه
تابع اولب دالی تخفیف ایلدلرنته کم تبرین جماعتنك عموما عادتلرندندر
بوشکوه رنکا بوی مردم لسودرز ویان بتا ومکرهرسوی تازیان مکس سکك
زباب معناسنه مکست شکست تابعیدر اتباع ومزاوجه طریقه سیله
ایله استعمال اولنور صغلود یمك اولر مکل کسر تینله ابل وزننه سلك

علو معناسنه شمس فخری درمجاری حلق اوکشنه اب خونخوار وجانستان
چومکل مکیب صیغهٔ نهی دراکری کتمه ویوز چورسه اولرکج مرو ورخ
مستاب معناسنه شمس فخری امروزبا زمانه نصیحت همی کند کین عهد راستیت
رخ از راستی مکیب ومتعدی دخی استعمال اولنور راکمه وبیانه میل اندرمه
ویولدن چقرمه معناسنه مکیس مکاس لفظنک اماله سیدر محابا معناسنه
فارسیده شایع اولمشدر مکیدن اممک مل سوجی ملان دلجک که اغزی اجق
بوغزده کورنز امجک اوجی کیبی ملاطه اروبلجغی که صمان سزایلر لرانوکله
کریج وطاشیه اوررلر بوآداورلدکدن صکره کربجله طاش اراسنده غی بلجغه
اطلاق اولنور وبعضلر دیدلرکه ملاطه اولدرکه قپیل شیلیان درلو بلجغی
کولله قارشدررلر خلکله اروارسنده دوکرلر ملح جکرکه ملغه قاشوق لفظ
عربی درامافارسیده دخی مستعمل درواوزانده دخی اعتبار اولنور اودلرون
ننده برمثقال مراد اولور ومعاجین امثالی نسنه لروزننده درت مثقال
مراد اولور ملنا اول اغلق که طرق دبنده ظاهر اولر احمد برمك ملك ازناخود

همی

همی جدا خواهی کرد درت کند ای دوست خطا خواهی کرد کسر میمله کلك وسلك
وزننده استعمال اولنور ملك ضم میمله عرب لغتنده پادشه لق معناسنه در
وفارسیده تحیت وسلام معناسنه دروبورجق دیدکلری دانه که کشنه
دخی درلر من ضمیر متکلم درانا معناسنه وکربی دیدکلری که هوادن
یغز ویتمن معناسنه دخی کلور که وزن مخصوصك اسمی درعربیجه منا درلر
ونشنیه سنده منوان درلر هر اقلیمده بر درلو صایلر منا ور رختن ولایتنده
برشهرك ادیدر منجوشه سنبدر وجی منج اروز بنور معناسنه منجیك شعیده
که مشعبدلر ادلرنته کمر بر باره دمری ویابر یوزکی براجی صلو طلو طاسك
اجنه قودلر یوقادر واتلر منجو مرجمك عدس معناسنه منجوق علم باشی
منجب مشبك که عامه تحریف ایدوب مشبق درلر مند ادات بست درلو
دیمك اولور درد مند اغرلو مستمند شکایتلو اندوه مند قیغلو مندور
قیغلو شمس فخری توان شهی بود بر عطای تو موقوف غنای مردم درویش
وشادی مندور مند شول بردت وسکاك که بوینی صنمش اوله مفش

همت وطبیعت والولق منکش کشتن کوکل دنمك منك قمار منکوا اعلام رجالدن

دراسدي جنین کفت کاي افسر انجمن دبیر شهم منکوا نام من یعني اصلیسي قمار

بازدمك اولر منکیدن طودلد نمق وفکرنمق رنجه وغدمه وزمزمه معنا سنه

موقیل شعر معناسنه موید میداني روایتنده کونسه لطین کافرلرك الودانشمند

لري که جمیع مشکل لرني اکا صوردلر واما فرس شاعرلرك شعرلرنده استعمال

اولنانده اکلنور که هر ملتك ادلر دانشمندلرنه اطلاق اولنه موتا ب

وموتا ومزمان غزال معناسنه موجینه وموچینه منقاش مور وموره

قرنجه مورد مرسین اغجی که طبیبلر فتنده اس مادیمکله معروفدر مورش

بونجق موري بوغزنك که کنك دخي درلر موزان رکیبي چکی وبرسبیل استعاره

کوزه دخي اطلاق اولنور موزه ادوك موزه دوز ادیکجي یعني ادوك دکجي

موسیجه قمریه بکزر برنوغ قوش درعربجه دبسي درلر موسیقار الت

غنادن عبارتدر قبوز وطنبور وعود وقانون موسیقي موسیقان بنسو

اولان صناعتك ادیدر علوم ریاضیه دن برقسم درانده بحث اولنور که

نغمات

214

نغمات نجه تالیف اولنور ونه وجهله اولجاق شافز اولر ونه نبتله اولجق

استلذاذدن حاصل اولر ونفرات اراسنده ازمنه سنخلله نجه اولور نغماتك

تالیفاتنه وتنافنه واستلذاذینه نظربحثنه صناعت تالیف درلر ونفرات

اراسنده ازمنه متخلله نظربحثنه علم ایقاع درلر موش صچان فاره معناسنه

موغ اوده طبن کاف واوي خذف ایدوب مغ دخي درلر موفلون

اکلیك الملك دیدکلري اوت که طبیبلر فتنده معروفدر مول اونیاش

معناسنه لبطیفي بدین خط زیبا بدین قد وطول عجب ار باشد ش زمی

مول ومولیدن لفظندن اسم مصدر در وصیغه امر ووصف ترکیبي

مولش اکلنش درنك معناسنه مولیدن اکلنمك درنك کردن معناسنه

موي قیل سعر معناسنه مویز قروا وزم مویه اغلمق معناسنه اسم مصدر

در مه ماه لفظندن تخفیف اولنمشدر مه کسر میمله اولوسید معناسنه

مهبار یولو مهتر الور قصیغه تفضیل در مهد منقبت که دلکرلر التلر [ندن]

حسد وزننه استعمال اولنور مهر درت معنایه کلر اول سوکو ومحبت

وشفقت معناسنه كلر ثانيا كنش افتاب معناسنه ثالثا تاريخ فرس قديم دن

وتاريخ جلاليدن براي آديدر تاريخ جلاليده متعين اول يا آيي آيي در

تاريخ فرسده كبيسه اعتبار اولنمدوغندن ايلر وكيرودوراد ردآبعا

فرس ايلرنك اون التنجي كوني كه مهر ماهده بيرام ادرلردي مهرضم ميميله اكي

معنايه كلر اولا معروف ومشهور اولكه كيسه لره وقابولره اورلر

ثانيا طاي كه انك كنجنه درلر عربيده صحيح در مهراب اعلام رجالدن در

لطيفي چنان لرزه بكرفت مهراب راكه افتد بكه نوره مهراب را مهراج

اعلام رجالدندر جمله سندن بري هندستان پادشاهي كه ضحاك زما

ننده قرنداشي اوغلي بهوا كا مخالفت ايلدي تختين النداندي ضحاك

كرشاسب جهانكيري كوندرب واردي بهو بي طتدي تختني مهراجه اليوره

دي مهربان شفقتلو مهركان مهر ماهك اون التنجي كوني كه فرس عادتنجه

بيرام ادرلر تعريب ايدوب مهرجان درلر مهره بونجق واولكه انوكله

كاغد وبن صيقل اورلر مهره پشت اكورخه سكوكي پشت مهر معناسنه

مهلك

مهلك سكل بالو معناسنه مهمان قنقي مهيار اعلام رجالدندر اسدي بس

صف بمهيار وسنبار داد كمين كه بكرداب ونشواد دا آدمي سوجي مي كسره

مضارع اولنه كلر مال اولورميداند ومي شناسد بكي ماضي اولنه كلر

حكايت حال ماضي اولورميدانست وميشناخت بكي يعني بلوردي واكلردي

وامر اولنه كلر لطيفي تو همبدان كه هيج نعمت وخواست بنود همچو تندرستي

داست ميان بيد واورته ميانه اكي اورته وسط معناسنه ميان بند

قوشق ميتر اعلام رجالدندر مينو اول بوز دغاني جوماق كه بيرقلري ناخ

بكي سرتيز اولسه ميتين كلنك كه انوكله طاش كسرلر وقزمه كه انوكله

برقازرلر عسجدي كبي كه اوكندازكان كه بميتين سيم مكن برو برنجشايش

ومياش رحيم ميجودن فرومق لمس معناسنه مستقبلاتنده واو يرنه الف

وياكتور رلر ميچايد وميچاينده درلر مير بك امير لفظندن تخفيف اولنمشدر

ومردن لفظندن صيغهٔ امر ووصف تركيبي ميره دوزنلك واتفاق معناسنه

كلر شهيد بكسره ميره همه باد ست ودم يكدله ميره همه مكر ومريست

میز قنوق مهمان معناسنه شمس فخري مكارم ونعمت باد میزبان كرم بجوك
جود تو صاحب دلان وشاهان مین وصیغهٔ امر دخي مزیدن لفظندن
ایشه دیمك اولور یعني تنبول ایله خسروي كرانجت بارمند بود كو بشنو درده
راز كو رانكین بابكرد ارین بر سو شیرجیین كرد و بكوشش اندره میز وبعض
تركیب لرده صفت دخي استعمال اولنور میزبان قنوق آلجي مضیف معناسنه
میزد اول مجلس كه انده شادلق وعشرت اولا اسدي طوسي هند وشاه نخجواني
نقلنده بانك حركتي بله فرخي اند ورمیزد باخرد ودانش واندره نبرد باهز بازو
ومعبار حمالي تقریرنده یانك سكونیله زدن لفظندن صیغهٔ حاله موافق
شمس فخري ایا شهي كه بوقت مصاف لشكر توره بیم هر شب مریخ چرخ درمیزد
بیاد بزم تو نوشید شادكا بها صبوح كرده مه ومهر وره هر دو میزد میزیدن
ایشمك تبول معناسنه میش قیون ضان معناسنه میشتاي ما طعلق
دیدكلري اوت كه طبیبلر قتنده عصاه الراعي دیمكله معروفدره شبانك
عصاسي اولدغي ساقي اولدوغي سببدن دكلدره بلكه اجلقده چوق
بند

بندكي سببدن در میشنه جهودلر مغلي عماره دیدم جنین بتي كه صفت
كردم سرمست پیش میشنه بنشسته میغ بلوت سحاب معناسنه وطو
مان معناسنه دخي كلور میكده میخانه میلاق شاكردانه مینا كوك اسمان
معناسنه واو لاجوردي نسنه قیو مجلو كومش یوزنه اوردلر مینو او
جمق بهشت معناسنه میو دكل جیغي تاك معناسنه بلكه هر جبق كه انده
یمش بتر یمشنه میق درلر جبوغنه میو درلر یمشنه انوكیچون میق درلر
كه جبوقلرده وطاللرا وجنده بتر میق یمش ثمر معناسنه میویز قورو اوزم
موین اول دارو كه طبیبلر تغریب ایدوب میویزج درلر وزبیب الجبل
دخي درلر میوین اخرنده زاء عجمیله مرمسق لبلاب معناسنه میهماك
قنوق بابله دخي یاسزه دخي لغت در شیخ كمال خجندي نجانهٔ كه جنین
میهمان فرود اید هماي سدره دران اشیان فرد واید میهن او
برق خاغان مغناسنه عنصري بدل كفت اكر جنك جوي كنم به بیكاد
او سرخ روبي كنم بكیرد مراد دره ومبهم كه بي سر ببینند خسته تنم

حرف النون نون ساكن كه كلمه نك آخرنه لاحق اولور علامت مصدر در شنا
ختن وشنيدن كبي ونون مفتوح حرف نفي در كلمه نك اوّل لرنه داخل
اولور نفي حكم قصدا اولنن يرلرده متصل يازلور مثلا فعل لرده ومصدر
لرده واسم فاعل واسم مفعول صيغه لرنك ندانست ونداند وندا
نستن وندانسته ونداننده كبي ونفي ذوات ونعوت وسلب صفات
متعلقه قصد اولندقده آخرنه هاء علامتله منفصل يازلور مثلا اسماء
جواهرده واسماء مصادرده واسم زمان واسم مكان ونعوت ومبا
لغه صيغه لرنده واسم فاعلكه مفعولنه متعلق در انوك يعني وسلبي
قصد اولندقده وقس على هذا اللطيفه خبر بنه حيدري ونه داناي كامل
داننده كه ونه دانندهٔ دلي نا ادات نفي در بو كلمه سابقه اراسنده فرق
بو كه سابقله نفي توصيف قصد اولنور بونكله توصيف نفي قصد اولنور
بو سببدن دركه اسماء مصدر صفات قلنور ياء مصدريه لاحق
اولنه قابل اولور اسدي بود مرده هركسي كه نادان بود كه نادان شيء مردك

حان

جان بور نا استوار خاين كشي ناب حرف خالص يعني غيري نسنه قارشما
مش فرخي نابست هران چينه كه الوده بنا شد زين روي تراكويم وكازاده
وناي وسوري دش معناسنه دخي كلس شمس فخري هميشه تاكه نكويد ناب
وامعشوق مدام تاكه بود بيل راتوان از ناب نابروا سراسيمه معناسنه
كلس شمس فخري بنده ملك سليمان شهنشه ايران كه آسمان ز معالي او
ست نابرواِ نابكار مفسد ناچار ضروري ديمك اولور لابد معناسنه
ناخ معروف ويصي دمرنلو سكود مور دخي درلر ناجود ساغركه انوكله
شراب اچرلر ناد كيجلرك الوسي كه مجموعنه حكيم ادر عربجه رباب درلر
ناخوش برمز ناخوش منش كوكلي بولنمس ناخون طرنق ناخنه كورده
طغر علتي كه بكا رندن يانندن برده بتر نادان جاهل ناربستان الجك
دكرمسي واول قبز كه الجكي ناربكي هنوز قلقش اولا ناهر معناسنه نار
خو جلنار ديد كلري داروكه معروفدر ناردكنه قراط معناسنه
بر فتحه اوج سكونله تلفظ اولنور ناردين سنبل ديد كلري داروك

شرح اولندي بعضلر قتنده ناردين كه مطلق ذكر اولنه خصوصيله
سنبل رومي مراد اولور **نارمشك** بردارونك اسميدر **نارنك** نارغ في تخ
هميشه تازه درخت سمزينايد كل بروك نيايد ازشاخ نارون نارنك **نارون**
فن اغاجك بر نوعيدر بغايت اوزن اولور قوه اغاجه طبيبلر درداروسيجه
البق درلر **نان** قبان دليكه عربجه رمان القبان درلر **ناز** قتنده اسم مصدر
در وصيغه امر و وصف تركيبي **نازندن** ناز ايلمك **نازسز** كجمز اقجه وهرنسنه
نك كجمزي **ناشنا** هنوز فرني اچ اولن كسه كمال اسفهاني محروم ان كرسنه
كه برخوان پاشاه عمري ننشسته باشد ولوهند ناشتاست **ناطن** بشمينه
حلوا **ناطل** اوزاندن يدي درم در بعضلر قتنده استاردر و بعضلر
قتنده الي اوقيه در **ناغشت** فلفل سودان ادلرندندركه بربرده
مرفردلر فلفل يرنه استعمال ادرلر **ناغوش** باشين صويه طلدرمق
شمس فخري نه هركه غوطه خورد دربراورد زبحار بساكه بود مردن
وي ازناغوش **ناف** كوبك نره معناسنه **ناف جام** عيش ايشن **نالك**

ادات

ادات نسبت در غمناك ودردناك بكي ويعز كوينكندن دوزلمش مفتوش
مثلك شمس فخري شرف وقدر اونيابد خصم نكهت مشك ناب ندهد ناك
ناكاه اكسوزن **ناكزير** ناچار يعني ضروري **ناكوار و ناكوارد** اخرنده
دالله دخي دالسز دخي تخمه عليه دالسوزك مثالي شمس فخري ظلم در
ايام عدل ورافت ماند درسوراخ غم جورسو سما دازانعام
عامست مانده است دوزوشب دردرد ورنج ناكوارد اكونك
مثالي لطيفي هركه اندر معده دارد ناكوارد كل شكر ارد ذريانش خاصه ارد
ناكواكيدن اكين واوت صررمق وتبسرمك وبزمك وخرقون صدق
اورمقدن باشي اورمقدن وياسوسزلقدن شيله كه ايرق اوزاميه
عربجه كنه درلر **ناكهان** ناكه معناسنه كمال اسفهاني ازين بشارت
خرم كه ناكهان امد هزار جان غمين كشته شادمان امد **نال** بر نوع
ايجه طلوصرو قمش دروديد لركه قلم اجنده كي اينجه جك نيل در
فرنجه ازلب جوي عدوي تو برامدز بخشست درين سبب كاسته

ورزد ونوان آمد نال نالان اكلد لو نالیدن اكلمك نام آد نامدار ادلو كشي
نامرد ارككسز وكنیلك سز نامزد نشانلو دیمك اولور ناموس آه لو نامدار معناسنه
نامیدن آد قومق بركسه نك ادین دیمك وبرنسنه ادمق نان اتمك نانجیز
تنوردن اتمك چقرجق آلت كه عربجه ملقط درلر ناكه اكلد وناخواه بن
معروف دارود رواو رسیه در الف ثابت درماه وراه قافیه سنده استعمال
اولنور ناخورش قتق ادام معناسنه واو رسمی در نانوا اتمكجی خباز معناسنه
ناودان الوق مثلا دكرمنك وطاملرك ناورد جنك اسدی چنان كشت بركرد
داوردجوی زخون كشت درجای ناوردجوی شمس فخری دلیرانش
كه ناورد وبرخاش كنند ازكینه با بهرام آورد ناوك قوغش اوقی حقیقتده
اول الوق بكی نسنه نك آدیدر كه انوك اچنده اول اوقی اتارلر واول اتلن
اوقه تیرناوك درلر اما شایعا اوقه دخی ناوك درلر شمس فخری دیده د.و
ست بتور وشنی باد سینهٔ خصم برازناوك چرخ ناوه هرنسنه كه اچی دیلمش
اولا اسم عامدر الوقه الحلاق اولنور ناودان معناسنه وتكیه الحلاق

او

اولنه لاك معناسنه وبونك امثالی اغجدن اولان اچی قوق بتكلر واكثر بودر
كه بلجق تكنه سنه درلر شمس فخری فلك چون كل كشندر بام قصرش بربید دزان
هلالش شكل ناوه ناویدن اغاجك اچنی ایوب ناوه ایلمك ناهار هنوز قرن
اج اولن كمسه ناشنا معناسنه فردوسی نهادند خوان وبخندیده شاه كه
ناهار بودی هما نابراه ناهید زهره یلدزی نای دودك كه چلرلر مزمار
معناسنه وكرتلوك حلقوم معناسنه نای زن دودكجی ناین اوتبلدی
نایاب بولنمز نسنه كمال اصفهانی ازتست این كه همه چیزچنین نایابست
ان كه كن توكه زخ همه ارزان كنزد نبارش اونكو یزد جنك ومعركه
فردوسی قوام رزیش بذرشد كرد به پیروزی روزكار بنزد نبرده بها
در فردوسی از ایرانیان شد تهم كینه خواه دلبر وبزده بهرد زمكاه
نبشتن یزمق كتابت معناسنه مستقبلاتنده باواو ونشین سینه قلب
اولنور واره برده بریازیاده اولنور نویسد ونویسنده دینلر نبهره
اقچنك وهرنسنه نك كرستی وكجمزی ناسره معناسنه بنی ضم نونله قرآن آدیدر

نبید خرما سوجسی که خوشاب ایدوب اکشدرلر لفظ عربیدر فارسیده
مطلقا سوجی معناسنه اطلاق اولنور بنیره ترون نجه و نجیل ایرق دیدکلری
اوت خاس سزوکه بشمقجلر کونله بشنی اراسنده دکرلر نخ بر نوع ادی اوت
درکه فرس ولایتنده انو که اوسبوردلر و بیجزلر نجد دمور بوقی حبث
الحدید معناسنه و ایری طاشلر که برنسنه یه سوررلر دیرلر کوبك
طاش و ابق طاش بکی و طاروا تمکینه دخی درلر بر سبیل استعاره منجیك
دوماد کرندره دولب بردوسوی از ان قلیه هر وزان نان نجد نجد چمدك
که اکی برماغله محکم دوتلر نخجب اوشکار معناسنه نخجیر و آل اوجی
صیاد معناسنه فرخی ما ممکن است این سخن بر خاص لفظیست این در
مبانهٔ عام نخجیر والان این فلك راشکرد باشد فزون ز بهرام نخزانه
ایر کج نهار معناسنه نخست اول نخستین اولکی نخیدن باش یرمق نخکلون
و نخکله چتك قوز لطیفی مغز معنی راست نابدر و برون و رسرا و بشکنی
چون نخکلون لبیبی ای بز فنی علم بکنر دجهان بر نکرده ذنو مکر بمردی

کرچه

کرچه ز سختی ز نخکله مغزست جمله بیرون کنم بجان کرمی نخم شکر جبین
لرك نثار اول [illegible] هواده بکن طو نجق التلری شمس فخری بکه انك شاه رز
باشد چرخ ساز ز مرطا بر نجم بولغت نا یله دخی روایت اولندی اصح
بودر که نونله اوله نخین بوسو کمین معناسنه و بوسیه بری کمین کاه
معناسنه شمس فخری سپهر در رخ اعدای او کشید کمان ز جانه بر بره
بد خواه او کشاده نخیز ند عنبر بینه نزار کك فزکر معناسنه نود براو
یون ادیدر معروف و اغجك از دکینه دخی درلر کسای مردوم اندر
خور زمانه شد ست نرد چون شاه کنت شاه جوردد نرکه جرکه نزم
یرمشان مرموت صالنجاق نن ادرك التی ذکر معناسنه و هر جانورك
النته دخی اطلاق اولنور سرکان دیلنجلر شمس فخری از جهان بر داشت
حرادی سوال کرد قارون خلق را تا نوکان نزا سد شمس فخری صف
دشمن ترا نبند دیس ور همه اهنین نزا باشد نزاد اصل و نسب فردوسی
بپرسید از و پهلوان از نزاد بر ویك بیك ستر و بن کرد یاد نزاد اروق

لاغر معناسنه نزد قات عند معناسنه نزدیك یقین قریب معناسنه نز
غد شول مصل که اعزیدن دپر غز دید لرکه تشنج اعضادن عبارتدر
اصل بودر که زانك سکونی وغینك فتحیله تلفظ اولنه ذال معجمه بابندن
لطیفی روسیاه و پوست رویش نزغد هست همچون هیمهٔ بیری زده
وعکسی جاینده دال مهمله بابندن عنصری کربت دو نزغچ بروی نکسوست
پی بهشتی نزغد باشد بوست نزم لوماك که یای فضلسك بوچه طاغلرده
وصولو یرلرده اولر عنصری ز نزم ومیغ که بدور ور روشن ازمه وتیر
جنان غود که تاریست ان مه تابان نونك کسرهیی وزانك سکونیله استعمال
اولنور نزند اولکه حالی متغب اولمش اولا کرك صولغله اسدی کنون
سوسن درد مندی کرفت کلت ریخت ولاله تزندی کرفت کرکسه
قیغوبیله لطیفی کنونم ز قهر زمانه نزند مراخرچه نایداز لهو وخند کرکسه
عاجر قلقله اسدی حردنیز دارم که جون دل نزند عاند کند دردم
اسان به بند کرکسه عضیله که هیبتلو اولا اسدی همچو موربد مهتران

کوسفند که برمرجستی جوشیر نزند نزیج بدکسه که پادشاهلرك اوکی سیره والو
لوك یانی سره بیدلر عربجه جنیبب درلرجمع ایدوب جنایب درلرفاد
سیده دخی عربسی شایع درنس اغز جورسی رددکی کبرالوده بیاری ونهی
برکس من بوسهٔ جند بروبرده مر وبرنس من نسبو طاینجق وبالی خذ ف
ایدوب نسو دخی درلر نسترون ونسترن کل نسرین دومه کی ازکیسوی
اونسیم مشك ابدود زلفك اونسیم نستردن نستق اولکه جدلك وجدالك
هرکز یوز جوره میه نس الاجق رودکی نسری ساخت برسر کهسار دور
ماند از سرای خویش وتبار نسرم اول یرکه قونا ولاکونش اولمیه ویا
ازدوقنه نسرین بر معروف چچك درنسك مرجمك عدس معناسنه منجیك
ان کوزکی وخاراهیه برون کنند نسکی زلف تونتواند برون کنشید وکا فر
کتابنك جزئی درنته که قران سوره سوره بجزیه اولنمش درکافرلرك
دخی کتابی منسك نسك بجزیه اولنمش درخسروانی چه مایه زاهدوپر
هینکار وصومعکی که نسك خون شد وبر عشقش وایارده لوی نسناس

اسدي روایتنده هندوستانده سرندیب قاتنده بر بوجه طاغ وار در دات
اهوام درلر نسناس اول طاغده چوق اولر بر نوع مخلوق در بو بلري بوجه
وکوده لري قللو ورنکلري کوکسه وقرالري قزل وباشلرنك اکي یاننده یوزي
واکي یاننده کوزي وار هر بري هم ارکك هم دیشي هر برسي طوغرا کسیه بر قبلی
دوتب یرلر هنوز طویمزلر بغایت یکرك اولرك نسو طاینجاق نشاختن دکمك
وبرکتمك اسدي یکي ده مني زرین بساخت بد وکونه کون هر اندر شناخت
نشاستن اوتورتمق اجلاس واقعاد معناسنه قیاس بویدي که نشستن لفظنك
تعدیه سنده نشیانیدن دینلندی نشاستن اشدلدي اسدي سبهید
مراو زابکنتی نشاست بکین جستن دبو خفتن بخواست نشاندن اغ
ولطشر دکمك وبرکسه یي برایش ایچون نصب ایلمك واوتورتمق اجلاس
واقعاد معناسنه نشبید اولنه که اوکله بالق اولرلر نشخوار کوش که طوار
اغزنده چیبن چاینر که واو سمي اوله سروتر قافیه سنده استعمال اولنه لطیفي
مزا ز طعنه حاشاك انده خورم وکرچین خانیل چون نشخوردم وچاینر که

استخوان واوي کبي الف یا زله والفاوتنه یا رویار قافیه سنده استعمال اولنور
اسدي چنان دانکه بخت بد تت خوار کرد جهان خور دن وباز نشخوار کرد
نشستن اوتورمق جلوس وقعود معناسنه مستقبلاتنده سین مهمله حذف
اولنوب اوك بدلنده یا ونون کتوررب نشیند ونشیننده درلر وکاه اولور
که اولنده نون حذف ایدوب شنید درلر نشك جام اغجي صنوبر معناسنه
زود کي انکه نشك افرید وسر وسهي وانکه بید افرید ونار وبهي فتح نونله
اشك ودلك قافیه سنده استعمال اولنور نشکرده بجعوکه بشمقجلر وسراجلر
اوکله سختیان وقیش کسرلر نشکنج جمدك نخد معناسنه عنصري ان صنم راز
کا زوا زشکنج تن بنفشه شد ودولب نازنج نشل برنسنه دن اصلمق مغاسنه
اسم مصدر وصیغهٔ امر ووصف ترکیبي شمس فخري کورت باید که بکذر ري
زشها دست خود در رکاب شاه نشل نشلیدن برنسنه دن اصلمق نشواد
اعلام رجال دندر اسدي بس صف بهیا رمنا بد دادکمین که بکرداب ونشواد
داد نشیب انیش که کاه اولور که اولنده نوني حذف ایدوب شیب درلر

رودكي سيب تو با فراز هراز تو با نشيب فرزند ادمي هتواندر نشيب وتيب
نشي برنوع ازون تلوكن بي در نون بابندن دخي روايت اولندي نشيمن
قنوك انوراجق يري كه انوران درلر وبو امعناسنه سنه دخي كلور وساير
جاورلرك دخي يتاغي كلور لغت لطيف عنصري بكويش كه من نامه نغزنات
فراز آوري رستم از مغز پاك نغل ضمتينله دريك دمك اولور صولرده استعمال
اولنور وبر سبيل استعاره فكر اولنان محل لره وياز يلره ودريك يرته لر استعمال
اولنور نغل فتحتينله چقور يير واين كه قيوك يانن ويولجي قونر رودكي كوسبنليم
جهان هست بكردار نغل چون كه خواب بود سوي نغل بايد شد تقنغ بر
بيورك غله يلجك منزورد ركه بر سببه درت يول اولر ماوراالنهر اقلمنده
مستعملدر بولغت هم اكي تايله روايت اولندي وهم اكي نونله ابواب العباس
اي ميرت اكندم شيت بصد دبا نغنغكي چند تر امر شدم انباز نغن
خواهن نانخواه لفظندن تحريف اولنمش در لطيفي جونان از ارزنست ويا
جوينست بنفتاع ونغن خواهن همينست نغوشا ونغوشاك برمذهب در

سكا

كافرلرندن شمس فخري اي خسروي كه باشدا سرادجرح وانجم بر لوح خاطرتو چون
نور خور هويدا از بس كه گبر وكافر دراه حق بكشتي درروم وهند وارمن منسوخ
شد نغوشا بوشكور سخن كوي كشتي سليمانت كرد نغوشاك بودي مسلمانت كرد
نغول دريك دمك اولور واوله دخي واوسز دخي لغتدر حضرت مولانا قدس
الله سره در عهد ايدر قيصريك رسول تا مدينه از بيابان نغول نفاغ قفاسكوكي
اهيايه معناسنه بو لغت شايع اولدوغي يرلرده بوندن صاغرلر دوزدلر
شراب اچرلر بوسيدن نفاغ لفظي شاعرلر صاغر معناسنه استعمال ايدرلر
بولغت هم تايله روايت اولندي هم نونله اصح بودر نونله درنفام يوزك
فر الغندن وطنوقلغندن وتوزلولغندن عبارتدر يا ظاهرا دقيقي بخيز ديكي
كردنند ارميان كه روي اندران كرد كرد نغام شمس فخري رح احباب
سرخ ويا بهجت روي اعداي او هميشه نغام يا معني شويله كه شفاعت وقتنده
يوز قراسي ديو تعبير ادرلر رودكي همه نيوشه خواجه بنيكوئي وبصلح همه
نيوشة نادان بجنك كاو نغام نغ اولك سويلركن اغزندن توكركي ساچلر شمس فخري

ستم را، عدم بران همي رفت فروهشتة زبيمش جون شتر نغج بتك ميرفت وخون

ازديد، ميريخت جنان كاب ازدهات وقت سخن نغج نفرين قريش لفست معنا سنه

نفرين كردن ونفريدن قريش ورمك نفول بلدرشتالنك معناسنه نقب

اول كه يرالتندن قزرلر قلعه لره والوسرايلر، يول ايدوب كيررلر عامه تحريف

لغم درلر نكاب بهله كه دستوانه دخي درلر حميد الدين خوارزمي اين نكاب ازبهر

شاهان بركف دست منست ثانيا ازردتلوتربنا خرجنك باز نكار نقش

معناسنه اسم مصدر در وحاصل فعل وصيغهٔ امر ووصف تركيبي نكاريدن

ونكاشتن نقشلمق نقش ايلمك مستقبلياتنده نكارد ونكارند درلر نكاهبان

كورب كوزدجي رقيب معناسنه نكاه كردن ونكرستن بقمق التفات معناسنه

ونظر معناسنه اكي مصدرك مستقبلاتنده سين خذف اولنور نكرد ونكر

نده دينلر نكس اولكه ايشه كاهل دبرنه كسر نونله وسكون كاف عربيله استعمال

اولنور نكس ضم نونله وسكون كاف عربيله اوزنك كه صيروصغلدقد نصكره

ينه اوزلر نكوا يو نكون ونكوسار باشي اشاغه نكوهيدن ذم ايتمك نكهبان

نكاهبا

نكاهبان لفظندن تخفيف اولنمشدر نكاه داشتن نكاه كردن لفظندن تخفيف

اولنمشدر نكين يوزك قاشي نلك طاغ اركي اواجق طكوزاروكي دخي درلر

نم ونمج جه كه عرجه ندي درلر عنصري سنك بي غ واب بي زايش به زنادان

بود بادايش نمنك بمشان كه الوج انواعندندر قويع الدهركو هندوندانند

بازسيم دسرب همه دروغ زن وخربطند وحين سرند نمنك وبسدنن

ديكشان يكي باشدا زانك هردو بكونه شبيه يكديكرند نمد كجه نمدزين

تكلتو وايرك قوملر دخي درلر نمك طوز نمكدان طوزلق نمكزار طوزله

نمكسود قروات قديد معناسنه نمودار مثال وارنك ولورنك نمودن

كسترمك مستقبلاتنده واو يرنه الف وياكلر نمايد ونمايند نمونه اورنك

وفاسد وهيج وزشت معناسنه دخي كلر شمس فخري اي حسروي كه بزمت

شد فلد داغونه باحسن نورايت خورشيد شد غونه عنصري نكاري

كزوبت غونه شود بياداي اوراجكونه شود كساتي خوب كرسوي مانكه

نكند كرمكن شوكه ما غونه شديم نو يكي جديد معناسه فتح نونله شايع

شايع د روضم نونله دخي لغت درسيح كمال خجندي عيد مي ايد ومردم مه نوم

مي طلبند ديد ها طاق خرابروي او ميطلبند نوابش معنا[illegible] كلور اولا رونق

حال وغني لبق وير قلوبق معروف [illegible]ان رفتن وامدن كجا شد كار بنواجه بنوا

شد ثانيا چري معناسنه كلور دقيقي اي خسروي كه نزد همه خسروان دهر بنام

ونامه تو نوا وفرسته شد ثالثا بر نوع سازا ديدركه چلرلر منوچري نواي

نواي خوب ترك نوابين دراورده صبرهن بي نوائي رابعا بر مقام اديدركه

موسقي اعلي قتنده معلومدر عنصري رم راهوي كرچه بيحد زم نواد حجازو

نوا يا فتم خامسا طنو وبندار خاطري دريكه بو مقامده كلن نوازندان معنا

سنه در خفاف بنوانيست هيچ كار مرا تا دلم نزد زلف او بنواست دكر دلم نوا

ست بهر نواي نوابين بت مكن بخير ه تو جانم چو دل اسير و نواست نوآجست

يكله دكلش باغ لطيفي باز اين دل بژمرده در هجر تو بخته دركوي تو شد تازه

چون باغ نواجسته نواختن اوخشمق وايو نغملريله برسازي چلمق مستقبلا

تننده خازايه قلب اولنور نوازد و نوازنده دينلر نوآدره نوروون تيره معنا سنه

نواد

نوارا اودكن واورغان وچادرك يولري اوزرنه دكد كلري كه معرو

فدر شمس فخري بود ز فيض ازل خيمه بقاي ترا ابد طنابي وامبخ وار دوام

نواد نوار صيغۀ امردر نواختن ونوازيدن لفظندن واسم مصدر وو

صف تركيبي نوازيدن نواختن معناسنه دراندن تصرف اولنمشدر

نوآسته كريج وكرمدك فترقتر برى برى اوزرنه يغرلر نوان نويدن لفظندن

صيغۀ مبالغه فاعلدر ارغانجي ديمك اولور نوابين يكله دورين نسنه

بديع معناسنه عمارة شناخست همه آتش زدين وهمه شاخ پر زر كشيد

ست وفراخست ونوابين نوباره ونوبر نوروونده فرخ همچو نوباوه مي

نهد بر چشم نامۀ او خليفۀ بغداد نظامي نوبر باغ هفت چرخ كهن درة

التاج عقل وتاج سخن نوخيدن اكلمك خميدن معناسنه نوشكورالاتامار

نوخيده كمانست سپر كرد رمه دار وجهار اسدي بو وجهله نقل ايلدي

وبو بيتي استشها دطريقه سنجه ايراد ايلدي بو سببدن بزدخي بورادر اكا اتبا ع

ايدوب نقل ايلدك اكرچه جزم اعتقادمزدر نو لفظي ما قبلنك صفتي درحيدن

لفظي خميدن لفظندن تخفيف اولنمشدر نته كم بو وجهله خا بابنده بيان اولندي
وبو بيله استشهاد اولندي نود لفسان تسعين معناسنه نودار آن ونو
دارآنه شاكردانه نودار اعلام رجالدندر شمس فخري نودر منشي شهنشه
اعظم كه درجهان چون او نزاد مادر ايام نودره نودره ونود الوزاده
دقيقي اي سرازادكان تاج بر كان شمع مهمان وچراغ دوده وده نوده
شمس فخري نودر منش شهنشه اعظم كه جهان چون او نزاد مادر ايام نودن
نورد لايق وجلاده لرك كدورديكلري التلري كه بزي طوقلنجه اوزرنده
صرلر رودكي خواجه از مهتران نورد مغست همچنان شعرمن بدلش نورد
دو نورديدن لفظندن صيغهٔ امر ووصف تركيبي نورديدن دورمك
مستقبلاتنده تخفيف قصد ايدوب اوّلكي دالي بايله حذف ايدرلر نور
دو نورنده درلر نوز هنوردمك اولور شمس فخري نو باش تاكه شود صبح
دولتش روشن كه درجهان نه ميد ست صبح جاهش نوز نوز اخرنده زاء
عجميله جام اغجي ناز معناسنه شمس فخري جمال ملت ودين خسروي كه در

بخشش

بخشش ز باد همت او پشت اسمان شد كوز ز اب دولت او سرفراز همچون
سرو بباغ فطرت سرسبز باد همچون نور نوزان قورقنج اواز شمس فخري ز نوس
زهرهٔ مريخ اب كردد اكر بر اسمان زندان سهم كين تو نوزان حق بود كه
اول قورقنج اوازي ايدنك صفتيدر جانور اولسون سازلر اولسون نوز
ده اون طقوز تسع عشر معناسنه نوستن كسر واوله اكلمك ناليدن معناسنه
عنصري از نزندي او نوست همچو دل بولاد خون كرست همي نوسه اينكم سغل
توس قوزخ معناسنه نوش اجمك معناسنه اسم مصدردر و صيغهٔ امر
ووصف تركيبي وبال وشكر وطتلو شربتلر دخي مراد اولور و جام اغجنه دخي
درلر نوز لفظندن ابدال ايدوب نوشتن كسر واوله يازمق واوله باراسنده
تبادل و نوانج واردر مستقبلاتنده سين مهمله يله نويسد و نويسنده
درلر نوشتن فتح واوله ابرق كتمك نوشيدن اجمك شرب معناسنه نوف
ينقو كه طاغدن كلر صدا معناسنه عنصري از نك اسب و بانك و نعرهٔ مرد
كوه بر نوف هوا بر كرد نوفيدن ينقولنمق و صدا اتمك اسدي ز نوفيدن

بوق واز بانك نیز همه بیشه شد جون حزان برك بید نوك یلمان یعني قلیجك
وبجاغك وسكونك سوري اوجي وكسن یري نوكرده تروك نبیره معناسنه
نوكنان یكشق یعني جوق سویكلن كشنیه نول اغز جورسي فرنج ونس معناسنه
نون شمدي اكنون معناسنه اندن تخفیف اولنمشدر كسا ي نون نامزده اي
سكفنی كار راست بامرد كان یكونه شدیم نوند ضم نونله وفتح واوله یورغه
آت وبیك نونده نیز فهملوكه زیرك درلر نوی قران نبي معناسنه واو له
بار اسنه تبادل وتوانچه وردر نوید مشتلق بشارت معناسنه ودنزیچي وار
غابچي لوان ولرزان معناسنه ونواله معناسنه دخي كلور وبعضلر بشارت
ادجي معناسنه دجي روایت ایلدي ونویدن لفظندن صیغهٔ ماضي ده مصدر
مقامنده دخي استعمال اولنور نویدن امزغنمق نعاس معناسنه ویرنده طورب
حركت اتمك مثلا ارغنمق ودنزمك ومطلقا معناسنه دخي نقل اولندي شمس فخري
شاد بر تخت مملكت بنشین بعد ازین بهر كار حصم منو نوین ونوبین شهزاده
لفظ نوكه فتحله وضمله مروي لغت در فتحله اولینه نسبت ایدوب نوین درلر

جونین

چونین وزننه ضمله اولینه نسبت ایدوب نوبین درلر دوبین وزننه نویه
یكله جقمش تازه اوغلدروق كه عربجه سرع وسرعرع درلر نه یوق حرف نفي
در اخرنده هاء علامت باب اولنده شرح اولندي ونه ضم نونله وهاء اصلي
بله طقوز تسع معناسنه نهاد اصل وبنیاد دیدن كه تركیب وبنیه درلر ونها
دن لفظندن صیغهٔ ماضي ومصدر مقامنده دخي استعمال اولنور نهاد یكي
كتنیلك قفتان كه صقلرلر نهادن قومق وضع معناسنه مستقبلاتنده الف حذف
اولنور نهد ونهنده دینلر نهار عربجه كند زفار سنده نقصان معناسنه در
نهاري صغرالق دیدكلر آزیمك كه قادین تمام طویمز نهاریدن قورمق ترسیدن
معناسنه نهاز ابرج كه سورنك اوكنجه قولاغز اولور وبر سبل استعان قومك
وسوزك وهر نسنه نك مقنداسنه الطلاق اولنور نهال فدید كه دكرلر فدوك
درلر وقلم كه اشلرلر وشاعرلر انجه ونازك طال معناسنه استعمال ایدرلر
محبوبلرك بو ینی اكا تشبیه ادرلر نهاله كرمله كه صیادلر اچنه كرب كزلنور لر
نهان كزلو ونهان معناسنه نهانخانه ونخاندن كلركه عربجه مجناد درلر

نهبهر اولدرکه هر برجی طقوز طقوز قسمت اد دلر وهر بر قسمت بریلدزه
تعین اددلر نهجبین طولاشق بیچ معناسنه نهن یابق که انوکل بوغرتدن یاغ
چقردلر نهفت اورتلو نهفته معناسنه وعلم موسقیدن بر معروف مقام
ادیدرکه اهلی اولن بلور ونهفتن لفظندن صیغه ماضیه ومصدر مقامنده
استعمال اولنور نهفتن کزلمك واورتمك مستقبلاتنده نهند ونهنده دلر
ننه کم سفتن لفظندن سبند وسنبنده دلردی نهمار حدسز بیوك اولن
نسنه وچق معناسنه دخی کلر نهنبن قپاق نهنبیدن قپقلمق وکزلمك واو
تمك نهفتن لفظندن تصرف اولنمشدراسدی نهنبید هاب کشیدان
مغاك بکرشاب وابرایناندرادپاك نهنبین کسر بایله واندن صکره یایله تن
تجین وزننه نهنین معنا معناسنه دروفتح بایله یاسز سپردن وزننه لطیفی
زنان ز انیست بی مردبیت دمکن که دیکیی راهمی باید نهنین نهنك تمساح
دیدکلر جانور نهیب قورقوخوف معناسنه نی فتحله قامش قصب معنا سنه
ودودك که چلرلر نی اما که کسر یله حرف نفی دردر نیا حد معناسنه ده
فر

فردوسی تنبین که خنم اورد بانیا هم اذا بلهی باشد وکیمیا نیابه نوبت
نیارد صیغه فعل مضارعدر نفی قدرت ایچون استعمال اولنور زمان
حالده واستقبالده هر فعلکه اندن قدرت نفی اولنور انك مصدرنك
اوزن ویا قایم مقام مصدرنك اوزرنه ادخال اولنور نیارستدن
ونیاردبر دیکی که البمیه والاتمیه دیمك اولور یعنی المغه وایلتمکه قد
رتی یوقدر نیارت صیغه ماضیه در نفی قدرتچون استعمال اولنور زمان
دوزامد دیمك اولور یعنی قدرتی اولمدی اتمکه ودوزمکه نیاز
حاجت نیام قین وصبان طوتقی مقوم معناسنه نیایش دعا فردوسی
به پیروزی ایدز نیازش کنید جهان افرین داستایش کنید نیب سیب
لفظندن صکره اتباع ومزاوجه طریقه سنجه ذکر اولن لطیفی علیبی که بحران
کرانست انار وسیب ونیب اورا زیانست ینبال تنبت ولایتنده بر یرك
ادیدر هندل وبندلان اغرلق او یخوده بصرکابوس معناسنه بعضلر بند
لان سیسی دیو نقل ایلدی نیرنج ونیرك حیله نیرو قوت زور معناسنه

نیز ومند قوتلو نیز حرف عطف در دخی معناسنه نین سکوك جك وشبط و
کوند ردخی درلر نیسان کسر نونله مخالف سوز ویلان وغدء انیسان معناسنه
که ذکر اولندی نیسان فتح نونله روم تاریخنده برایك آدیدرکه ابریل
وابریلس دیمکله معروفدر کونش انك اونی آکنجی کونی ثور برجنه انتقال ایدر
نیست یوق ویوقدر شیخ سعدی هرکرا صورت نبندار نرعشق صورتی دار
دولی جانیش نیست ودکل معناسنه دخی کلر نیستان ساز وقامشلر نیس
نیشتر نیش اکی معنایه کلور اولا نیشتر ثانیا هر صوقجی جانورك دکنی اروبکی
وعقرب بکی نیشه سپسی ودلودرك نیطل ناطل معناسنه در نیفه ایچ طون
اغی که اکی بچاسنك اراسنه دکرلر اغلنجقلره دکمز لر اجق قودلر تغریب ایدو
ینفق درلر نیك ونیکو ایو جید معناسنه نیل اکی معنایه کلور اولا مصر ادماغی
که مشهوردر ثانیا چویت که انوکله کوك رنکلر بویانر وحقیقتده انوك اوتنك
ادیدر طبیبلر حب نیل که درلر کوك چچکلو صرمشق تخمی مراددر مسهلدر
نیلوفر مشهوردر چچکدر صار و تخفیف ایدوب نوفر دخی درلر نیم یاریم

ویارو نصف معناسنه نیم جهر بر نوع مخلوق یادم یوزلو برکوزلو وبر
اللو وبر ایقلو ایرکك صاغ دیشسی صول اکی بربرینه کلوب بربرنه متصل طورر
سالو همان بر آدم صورتنده اولورلر اسدی به بیکار نشان هرکس اهنك کرد
کزان نیم جهران برارندك دسوادی برون شد شتابان چوج تیر کز بیشا
یکی راکند دستکیر کز بران بیك پای ازان سان شتافت که اسب دوام کر
دشر اندر نیافت نیم سوخت اکسوکه بریانی یانمش اولانه درلر نیم لنك
قریان که اجنده یای قورلر نیمه یارم ویارو نیم معناسنه نیو بهادر دلاور
معناسنه نیوش ونیوشه قولاق اورمق معناسنه اسم مصدردر
وجوشب انجقوری انجقوری اغلمق شاك نجاوی جوشیدم که حال خود
بکریم زبانم برنك دداز نیوشه ونیوش صیغه امر ووصف ترکیبی نیوشیدن
قولق اورمق واشتمك وانجقوری انجقوری اغلمق حرف الواو واو مفتوح
که عرب دلنده حرف عطفدر فارسیده دخی استعمال اولنور کسائی بکر
به ده وبغلبه سپر زوضیم همه وکرنیم بذرد دبرنش ونا وان کن افصح بودرکه

ماقبلنده کلن کلمه نك اخرین مضموم تلفظ اداروا وی تلفظ ایتمیلر مکرکه الیف
دن ویادن صکره ضمه ایله لطیفی زاهد وصوفی وحرابانتیان هرسه بیکجا
زاضدادان وکاه اولرکه ماقبلنده کی کلمه نك اخرینی اشباع ضمه ایله تلفظ
ایدرلر ضرورت وزن دن همام تبسیتری برسروچشم من کذرکن تاجوببا
دی بکل بیادالی وهروا ومضموم که کلمه نك اخرنه کلراندن صکره بریاد دخی
الحاق اتمك جایزاهوواهوی ودوودوی بکی واکرو باز معناسنه واکردن
کروایلمك یعنی اچمق واداشتن کرودتمق یعنی منع ایلمك کاه اولرکه همین
تحسین لفظ ایچون کلن بیت دلبرعیاره که خنده ردودل ربودوفاوانهفت
روی جفاوانمود وهم واولفظی اسم جنس درجمیع اشلره اطلاق اولنور
عون وا وسمان وا وبلغوروا وشکنبه وابکی واداث مصاحبت ومفا
رنت دخی اولر معناسنه واوله باراسنه تبادل وتوانجی وارد در لطیفی
نیست عجب کر خصما وازنم چونکه بمردان نیم ووازغ والیستن صوکه قلان
هرنسنه ده استعمال اولنور مثلا رجال خلف سلف دن صکره وجماعت

امامند

جماعت امامندن صکره وبجس متفوطه دن صکره برنده قلروا بتن درلر
وایکیدن اغنه اتمق استفاف معناسنه واخ داستلق ودرستلك هرنسنه
یه صفت اولرر ودکی چونکه مالیده بدوکستاخ شد کارمالیده بدودر
واخ شد ومعیار جمالیده شول کمان که یقینه یقین اوله شمس فخری کمان
برم که بدوملك تا ابد بافنیست بصد دلیل مبرهن کمان من شد واخ و
اخیدن بموق درمك واداشتن کرودوتمك وادیج دکلده اوزم
بتن بر واد ادات تشبیه درکه مبشه به اولانك اخرنه لاحق اولر واردن
اودوه که اتمکجلر خمیره صاچرلر وقابله معناسنه دخی کلور واردین ماه
مه قابله معناسنه وارن وارنج دیرسك مرفق معناسنه اولکی لغت
هم دانك فنخله استعمال اولنور الکن ودامن مقافیه سنده وهم کسره سیله
استعمال اولنور واروا وسجك واردن نحس لیبی ندادم بخت را بامن چه
کینست بکه نالم بکه زین بخت وارون وارونه ترس ومقلوب دیمك اولور
باسکونه معناسنه واریدن یوتمق اوا ریدن معناسنه وازغ خرمالبی

واشامه دلبند دستار معناسنه واشه قراغو واقواق براغج اديدر
هندستان جزيره لرنده اولور واكردن اچمق كه كروا يلمك لازمدر
وال برنوع بيوك بالقدر والا مقداردره وهمتده يوجه اولان برزكوار
وبلند معناسنه والاد قوركه پاپوجلر دلنده استعمال اولنور برقوراكي
قوردرلر وار بورج قرض ودين معناسنه وانكو كورنجي بوستين دوزمعناسنه
بعضلر بولغتي والفظندن صكره تايله تصحيح ايلدي اصح بودركه نونله در
واها اشلرجمع صيغه سيدر واهم امدن ديرلمك وبوزلمك انقباض معناسنه
واهم جست كروسينه قورلمش فيل ل وصفنده مفلل معناسنه وقولق وصفنده
تقعا معناسنه ودودن وصفنده قالصه ومشتمن معناسنه وج اكبر ديد
كلري اوت وجركر مفتي دينبي بوسه ونظرت حلال باشد باري جحت دارم
برين زوجرلر وخشت خسه مشترونك شيجي كوني وخشور پيغمبر شمس فخري
جمال ملت ودين نيست نوتا رتبت بودبشاهان مانند امت ووخشور ور
ادات نسبت درلو معناسنه پيسه ورصنعتلو مايه ورمايه لو اسدى زنرك

خواست چين كمال بجم كفت كاي مايه وريهان وهم واو عاطفه ار لفظنه دا خل
اوله كه ادات شرطدر ايردك الف دوشوردرلر ودخي اكو معناسنه در
ورا اكا ورادود ماوراء النهر اقليمنك اديدر ورتاج ايم كوججه بدكلري
اوت وج دونق فرمعناسنه وزج فتحيتله اكبر ديدكلري اوت اكثر بودر
كه اورتاسندن راين تخفيف ايدوب وج ديرلر وجيم يرينه زاء عجمي دخي
جايزدر ورچه اكوچه معناسنه ماقبلنه معطوف ورخاستن اروطورمق
قيام معناسنه مستقبلاتنده خانوك فتحه سي كسريه والف بايه وسين رايه
ابدال اولنور ورخيزد ورخيزيد ديرلر ورتج بلدرچين ديدكلري
قوش سمانه معناسنه ورداشتن كتورمك مستقبلاتنده شين دايه
قلب اولنور ورد اردور دارند ديرلر ورده كوكرچين يواسي اسدي
كبوتر بازلرك كوكرچين او دكرجك انجى دردي بونقل ايلدي ورزا اكين
كشت معناسنه ورزرود ماوراء النهر اقليمي ورارود درلر دود درلر
ورديش براشي عادت ادنمك معناسنه اسم مصدردر ورزكار ورزكر

وویوزی اکنجی حارث معناسنه وریزندن اکین اکمك وبرنسنه عارت ادنمك

ورس برس معناسنه یعني لواشه اغجی که نعلبندلر یوزانلرك بورننه اوردلر

ورستاد وظیفه ورسیج اوك سقفي آسمانه معناسنه ورش قري درغ

ارن که بربیوك ادمقدن بند بغلایوب صوجقاردلر ورغان وورغن

باغی معناسنه درطوس عبارتي در ورفان شفیع ورکار بریلده اکنجی دفعه

یتشن یمش واوت وسبزه که عربجه خلفه درلر ورکاك سجنجیل دیدکلري

جیلاق ورکردن اوینده رمق ورکوشی قولق سلفومي که جنك وجلب دخي

درلر شنف معناسنه ورنا کوکجه کوکرجین ورند اورمجك عنکبوت معناسنه

ورنك یماوکوزه وروان چارطاق ورمین اول انمك که اربه اونیله بغدای

اونندن قارشق بشرمشلردر وریب اکري بوشکور نوائي بروکاربتن

فریب که ماذان همه راست بیند و یرب وزك قریفا بزك معناسنه وزنك

یماوکونه راء مهمله یله وزاء عجمیله دخي روایت اولنمشدر ویرندن

ییل اسمك هبوب معناسنه وستا تفسیر صحف ابراهیم عبد السلام وسناد

جق

چوق بسیار معناسنه رودکی امیر وزباقبال نوائي میرخراسان همه نعمت

وهم روي نکو دارم ود سناد وسنی اکي عورتلر که برکشنك نکاحیده

التنده درترکجه اورتکنه الجي صکن غنه قوماد دلر فارسیجه هر برسنه اخري

به نسبت وسني درلر وبناج درلر وش ادات تشبیه در مشبه به اولا

نك اخرنه لاحق اولور ماهوش وخورشید وش یکي وشکرده چابك اولان

کمسه وشتا د شین معجمله وسناد معناسنه در روشنه ات کشنمسي صهیل

معناسنه اکثر بودر که واوي حذف ایدوب سنه درلر وشه اولپس

درکه طبیبلر قتنده وشق دیمکله معروفدر انوك تعریبي در وشي قزل سرخ

معناسنه شینك تخفیفي جایز وتضعیفي جایز مثال تخفیف اسدي زسم کوز

نان زمین جزع رنك وشي کشته دیك وشخ ازخون رنك مثال تضعیف

وتخفیف خسروي روي وشی وارکن بوشي ساغر باغ نکه کن که جمله وشي

وارست وغیش قلبه انبوه معناسنه که ترکجه چوق وکوردلر وقن کوچه

وکرکد که انوکله کلیم طوقرلر وقواق واقواق لفظندن تخفیف اولنمشدر

لطیفی هر بید نفس که اید در حتم از رقیبش هر هوی من بنالد بجمون در خت و قوان

وقیه اقیه لفظندن تخفیف اولنمشدر ومیدن اوالمق وند کرد مه دید

کلري اوت ولمشك سقزلق اغجنك یمشی که نزکجه جدنه درلر وطبیبلر

قاتنده خطب الخضرا دیمکله معروفدر وتنك دکاکك بوطانن یري که

طوره مادین یاشی کلور ونین کنکر سقزي که طبیبلر قتنده کنکر زد دیمکله معرو

فدر وهشت خمسهٔ مسترقهنك بشنجی کوني خاء معجمیله دخی لغتدر وهنك

حلقه وی اول ضمیر غایبدر هو معناسنه وید و وید ینوك کم معناسنه ویر

یادکه اسم مصدردر برنسنه یي اکماك معناسنه ویرا اکا الیه معناسنه

روایت ایلدي ویش صرماشق ویك فتح واو له وای سنی دمك اولر لطیفی

ایاد دي ریز بو یان جو بیك اکر وانکر دي نز او یل و دیك ویك کسر واو له

یکیین لك طغ معناسنه ویل وویله فتح واو له وای دمك اولر ویل کسر واو له

طغ معناسنه در حرف الهاء کلمه نك آخرنه اکی درلو کلور بری هاء اصلی جمیع

حالنده ها تلفظ اولنور بر درلو دخی اولمزکن ومه بکی اکنجسی هاء علامت که

ویني خالص نسنه قارشمش نابت معناسنه واسدي خاصه معناسنه

تلفظ

تلفظ دخلي یقدر مهان ماقبلنك فتح سین محافظه اتمکیچون الحاق اولنمشدر

بنده وکریه ومنه بکي حالت توصیف ده وحالت اضافتده ینه هاصور

تنده یازلور بااو قونز اوزرنه برهمن یازلر شهزادهٔ جوانبخت بکي ونو

باوهٔ باغ مکرمت بکی الف ونونله جمع اولنه ویا مصدریه الحاق اولنه کاف

عجمیله تلفظ اولنور شهزادگان وهمکي بکي وعرب لغتنده آخرنده هاء

تانیث اولن اسملر فارسیه نقل اولندقده بو قبیلدن اولر غمزه وخمره بکي

ویاخود تاء اصلي بکي تلفظ اولنور ازون یازلر دولت وسعادت بکي کاه

اولرکه هاء علامت محاذاتنده ضرورت وزندن برحرف ساکنه احتیاج

اولنور اول وقت دخي صریح ها تلفظ ایلمك قبیح در افصح بودرکه فتحه

یي سلکرك تلفظ اولنه شبیله که نه صریح ها تلفظ اولنه ونه الف تلفظ اولنه

لطیفی اي شاه ستمکاره واي دلبر عیاره تاکي دل بیچاره باشد بفراقت خود

هارا بجوردزلش ایلك سمط معنا هات اسم متحیر اولب قلان هال ارام

معناسنه درماله اي اغلی هامال بکدش مانند معناسنه هامون یازي

صحرا معناسنه هبا توز غبار معناسنه هباك دبه آدمك اولسون وطاغك اولسون
شمس فخري بكسر هو تكرد م از مهرت و رجه بسكا ضم تبغ هباك هج علم بكي وسكو بكي
برنسنه يي طوبس طغري بو قارود كمك شمس فخري معبا رجماليده الج وهج قافيه
سنده كترديكي معلوم دركه انوك اعتقادنده فتح هايله در اما كمينه بعض يرلرده
ضم هايله تصحيح اولنمش بولدم وهندوشاه نخجواني صحاح الفرس ادلو كتابنده
بكسر الهاء بو تصحيح اديدر هجده اون سكز ثمانه عشر معناسنه هده حق
رودكي مهر هوا هي دمن توبي مهري هده خواهي زمن توبي هده هر كل افرادي
معناسنه در هر طمان تارميغ معناسنه هراس قورقو وبيم معناسنه فردوسي
بيزدان هران كس كه شد ناسپاس بدلش اندر آيد زهرسو هراس هراسان قورقو
صيغهٔ مبالغه در هراسه كسر هايله ايوق اكينه وبمش اغجلرنه ادلر هراسيدن
فتح هايله قورقمق ترسيدن معناسنه كمال اسقها نجه بايدش زستمكاركان
هراسيدن كسيي كه حفظ خدايش نكاهبان آمد هراش قوصمق استفراغ معناسنه
اسم مصدر در هراوش ضم هايله دوشكون افتاده معناسنه ها بابندن دخي

كلر

كلروها، معجمه بابندن دخي كلر هراينه البته ولابد معناسنه خواجه
سلمان كر بنكرد عروس جمالت درراينه خودبين سو هراين ان به كه تنكرد
هج ايل حدي وسنوري اسدي ذمهرش مبادا نهي هيج دل ز فرناس
خالي مبادا ايج هرج هرش اغوز فله معناسنه هركاره هران قزان كه اجنده
اتش سنور درلر اما مبداني نقلنده هركان طنجيره دو پاتيله اولدر كه عربجه
هيطله درلر هرمز مشتري يلدزي برجيس معناسنه واعلام رجالدندر
هروآنه اكي معنايه كلر اولا اشكنجه كه بر سجلويه ادلر ثانيا بيمارستان كه
عربجه دار الشفا درلر شمس فخري دشمنش كرچه ادمي شكلست هست
كمتري بسي ز بهائه هست ديوانه حكم كن كه شها تا برندش بسوي هروانه
حق بود ركه بيمارستان معنادر بر سبيل استعاره عقوبت دخي استعمال
اولنور هرنه عورتك اوديري هزار اكي معنايه كلر اولا بيك كه عدد معين
در الف معناسنه ثانيا بلبل ديدكلري قوش اواز لو قوش هزارا وا وج
وجهله استعمال اولنور بري اولكه اوالفظي توضيح مراد ايچون الحاق اولنور

همان نفس بلبل وصدا اولنور اکنجسي اولکه تنبيح ايچون الحان اولنور يعني بلبل
صدا الواو جنجي اولکه اواهزار لفظنك مميزي اولا يعني بك صدا شمس فخري
سزد که اهل هر چون هزارا وا ابن بر زند جمله بتحسين او هزارا وا هزار تو قرت
بيرکه عربجه حفت وقبه درلر هزارچشمه اول فرده که طبيبلر قانندن غله
ساعه ديمکله معروفدر هزارخانه شيردن که بشوکه جك کيبادرلر هزاردستان
بلبل هزاك ابله ونادان اولن کمسه وزبون ومعزور معناسنه دخي کلور دقيقي
که يارد داشت يا او خويشتن راست نه بد بود مردم راهزاکان هزده اوك
سکز مجده معناسنه جيم عربيله وزاء عجميله دخي لغتدر هزمان هرزمان
لفظندن تخفيف اولنمشدر هزبر ارسلان عربيده وفارسيده مستعمل لغت
دراسدي برد سهم او دل زعزان هزبر کند کرد او خشك بادان در ابر
هزير ايو يينکو معناسنه هزينه خرج ونفقه کمال اسفهان در جمع مال عمر هزينه
چه ميکني زيرك بناشد انکه زافزود وعمر کاست هست وارديمك اولو
هستي وارلق وجود وذات معناسنه دخي کلور هسن بوزيخ معناسنه لبيبي

بيش

بيش من خواند يکي شعر يکي زاشعارش زان زمان باز هنوز اين دل من بر هر ست
هش اوص عقل معناسنه خواجه سنائي هر چرا هست کفتني از يده وبار کفتني او
راشريك هش ميدار هشت سکز ثمانيه معناسنه هشتار سکسان ثمانون
معناسنه هشت کردن اغزبن اوندرمك هشتم سکزنجي ثامن معناسنه
هشتن قومق مثلا الدن قومق هشتويش خمسهٔ مسترقه نك دردنجي کوني
هشتيدن اغزبن اوندرمك هشت کردن معناسنه هشيار وهشيوار
اوصلو هفت يدي سبع معناسنه هفتاد يتمش سبعون معناسنه هفدانم
هديك اشي عاشوره اشي دخي درلر هفتده وهفده اون يدي سبع عشره
معناسنه اخرنده کي هاء اصلي درکاه اولورکه هاء علامت يکي تلفظندن
دسور درلر هکرز هرکز لفظندن تخفيف اولنمشدر اسدي هکرز ار کس
رفت وبيچاره دل مخواه آزرو نانکودي بخجل هلندود بر نوع اوندر بابال
ريباس جنسندن هلياك کشك ترف معناسنه هليون مارچوبه ديدکلري
اون که عامه تحريف ايدور لجود درلر همان هميشه همواره لفظندن تخفيف

اولنمشدر هما ل بکدش مانند معناسنه وحامال لفظندن تخفیف اولنمشدر
اسدي زشاهان کسبی بد سکالم بنود بکنج وبلشلر هالم بنود هانا مانا معناسنه
درفرق بودرکه همانا تحقیقه یقین در شمس فخری از قاف تا بقافت مامور
حکملردر ماناکه کرد رایدون نزدیك شد هما نا همانند مانند معناسنه
در همایون قتلو فرخنده وفرخ معناسنه همتا بکدش همچنان همچنین بویله
همچو وهمچون یکی معناسنه در هجو باریاریکی همچو دوست دوست بکی همداستان
قناعتلو همدم مصاحب همراز سرداش همراه وهمره یولداش همرف دشنی
تمام دوزن طوار که یاشی کامل اولر همزاد اکیز توام معناسنه وبیله طوغان
قرن معناسنه همسایه قوکشی همسر بشداش همسود ایت بورني دیدکلري
یمش همشکم برقرندن بیله طوغر همعنان انیله بله یانه یان یوریین همبخت
بینه که اسکجلر دکرلر ومعیار جمالیه مطلقا ادیکه وشمغه دکلن کون
همنام اداش همنشین بله اوترانکاه اولرکه اورتا دغي نوني حذف
ایدوب همشین درلر شمس فخری اکر قلم زجوار کفت کهر باشد سیزده که

کیر

کیرد همشین همنشین ارنك هموار دوز دیمك اولر بروك واکثر اشیانك
صفتی واقع اولر هموآره همیشه کاه اولرکه بو معنایه هاسز دخی استعمال ایدرلر
احمد کوماك چون سك همه از برای مردار دریکدکر اوفتاده هموار همو
رد سقف اغجی همه قو همیدون شویله دیمك اولرشاکر بخاری باتشرد رون
بر مثال سمند رهمیدون باب اندرون چون نهنکا همیاز وارتق شریك
معناسنه الف بابندن دخی ها بابندن دخی مستعمل لغت در هنجار بنانی
که انوکله دیواري راست اورلر هندام برلو یرنجه دیمك اولر بولفظ ن
تعریب ایدوب برنسنه یی یرلو یرنجه تعدیل وتسویه اتمك ده هندمه
درلر هندوانه قربوز هنك اوص عقل معناسنه شمس فخری اکر بخوا
تدبیر ونجابت از بن سبس نکند باده هیج ازالت هنك وقوت معناسنه
دخی کلر لطیفی کند کربه بر موش آهنك شیر ولیکن غیدار داوهنك شیر و
قصد معناسنه کلر کویاکه اهنك لفظندن تخفیف اولنمشدر شمس فخری اکر
بوداند سر شهنك اوبنودي برارد ها هنك او واد ب معناسنه کلر کویاکه فرهنك

لفظندن تخفیف اولنمش لطفی تعظیم پذ دکن از فرنکست کاهنك خلاف ترك

هنکست هنکام وقت هنکامه معروف هنکفت سیق بیز و قالك بیز ضم کافله

ضفت ونهفت قافیه سنده استعمال اولنور هوا ایرك وچرك که یاردن افرمده معناسنه

جووعو قافیه سنده استعمال اولنور هوازي ناکاه دیمك اولر هواسیدن

تیسرهك مثلا طوطق ویمش هور کونش افتاب معناسنه هوزه چکوك دیدکلری

قوش هوش اوج معنایه کلر اولا وص عقل معناسنه ثانیا جان شمس فخری اکو

چه چرخ دهد مهلتش ولی اخر ندست سحنهٔ قهر نواش براید هوش زبند کی

شهیي جون تو سر چرا تابد کسی که او را یك ذره عقل باشد وهوش ثالثا هلاك

معناسنه هوشازده صوصالق اولن دوه که صو ایچب قانمز هیمان معناسنه

هول قور خوف معناسنه هواناك قورقولو هوید دوه هویدیکه عربجه

هویه دد لر ایچی اوتله طلوار قسنه قور لر اسدي وراجان رزنه پیل سپید

عمان بر هیونان عودي هویر هوید اشکار افتح هایله کنیرا ورنه وضم

هایله سوید اوزنه هید یبا انوکله صمان صاو رد لر دانه سین ایرتلماغیچون

هیدخ یوزات هیربد اولکه مجوسیلرك اتشخانلرنده کیجه وکندوز قللق اد لرقو

مجوسیلر انوك امرنه مطیع اولرلر انلرك اراسنده قطع خصومت وقاضیلق

اول ایدر تعریب ایدوب هربذ دیلر جمع ایدوب هرابذه دیلر فردوسي

جو بر داشت پرده ز بر هیربد شیاوش چه بود لرزان زبد هیره سکون

واکسه قفا معناسنه جمهور اراسنده هایله شایع اولمشدر حجة نصاب

صبیان بیتنده قفا خیره دیر اول قطعه ده که واقع اولمشدر هیچ نسنه کور

مدم الا حایله یازلمش کوردم حق بودر که بو غلط اوزرنه اتفاق ایتمك

قبیلندندر زیرا که فارسیده حا اولمز مکر که عربیدن ویاخود غیریدن

منقول اوله هیز اصلده حمام طاسنه دیلردي صکره مخنثلك ایدن

اغلانلره شایع وذایع اولدي بوني دخي اکثر قوم حایله یازدیلر بو دخي

غلط اوزرنه اتفاق ایتمك قبیلندندر هیزم اطون هیش صبان که انوکله

اکنجلر بر سوردلر همشین قومق مثلا الدن قومق یایله دخي لغتدر فرس

شاعرلرنك شعرلرنده واقع اولمشدر اکرچه فصیح شایع بو سوزدر هبط

غوغه كه اكي كيشي بر بريله سوكوشوب ايدرشرلر هيكل اوج معنايه كلور

اولا هر جسمك قالبي ثانيا اغلبجقلر بوغازنه و بازوسنه بغلادقلري

ثالثا بتخانه اديدر شمس فخري مرحبا ان براق برق مبرك جو كوهست اهنين

هيكل از ركابش جدا نكرد دفتح همچوان بت برست از هيكل هيمه الطون هيزم

معناسنه هيمه كش الطونجي هين اكي معنايه كلور اولا سيل معناسنه ثانيا

حرف تنبيه درشمدي اكاه اول ديمك اولور هيون بيودوه كه سيرك درلر

حرف الياء ياء ساكن كلمه نك اخرنه اوج معنايه لاحق اولر اولا مصدريت

ايجون لاحق اولر ياء مصدريه درلر حالت اضافتده و حالت توصيفده

كسره حركت ويررلر خوبي درست و دلنوازي بي غايت اوبكي ورابط

است واند مثل لو لر لاحق اولدقده جايز در اصل ازرنه ساكن قويا لر

لطيفي اختيار عشق بركل مهريت سر نهادن اندرين ره سروريست و

جايز كه فتحه حركت ويرلر لطيفي اهل عرفانرا دوديدن دوريست اين دوي

اندر نوازمستوريست ثانيا خطابجون اولر خواجه سنا ني جه كنم زحمت للحق

توي

توي ودوي جو يقين شد كه من منم تو توي ثالثا توحيد ايجون لاحق اولر

لطيفي باد هيرا شدم بنده كون كاهل عالم طايع فرمان اوست فعلك اخرنه

اكي معنايه لاحق اولر برسي اولكه ضمير خطابدر دي اوردك زيني اورا

سبن ميزني اوردسين و علي هذا اكنجي ادي معناسنه سابقا بر حالتك كينو

نتنه دلالت اتمكيجون لاحق اولر فعل ماضي اخرنه الحاق اولنور حكايت

حال ماضي قصد اولنور و بعض رابط و ادوات اخرلرنه الحاق اولنور

يا متعلقلرنك حالتي ايله اتصاف قصد اولنور و يا متعلقلرنه متعلق

اولانك حالتيله اتصاف قصد اولنور ناصر خسرو من زود ست اين

خزان اخريمقام برشدم ورنه هركز ادمي ديدي كه او عنقاستي بشت

اين منت مقلد خم كه كردي در سجود ورنه در جنت امید قليه وحلوا سيني

يا عرب دلنده حرف نداد ركاه اولر كه فارسيده استعمال اولنور و فار

سيده حرف عطف در او معناسنه شيخ سعدي با مشو يا راز رق

بيرهن يا بكشت برخانمان انكشت نيل يا مكن با بيل بانان دوستي يا بنا كن

خانه راد رخورد بیل یاد اکلمق معناسنه اسم مصدر در عربجه تذکر دیرلر

یادکار ذبترك یارا و یارای طاقت و مجال یارد صیغه مضارع در انبات و

نفیا استعمال اولنور نفی نون بابنده شرح اولندی انبا فی انبات قدرت

ایچون کلر زمان حالده و یا زمان استقبالده دقیقی که یارد داشت با اوخو

شین راست بباید بود مردم راهزاکا یارا اوج معنایه کلر اولا یارج

دیدکلری داروی مرکب که تنقیه دماغ ایچون درلو درلو ترکیبلر اتمشلر

در ثانیا قول باغی اسدی نهان پاك با یاره و طوق ز رهمه پهلوانان زرین

کمر کمال اصفهانی ای سروری که زیبد نعل مرکب تو در دست و پای

دولت خلخال و یاره باشد ثالثا رشوت معناسنه کلر یاری ایلی یعنی الکی

قوندانسك عورتلری که بری برنه ایلی درلر یاز قولج و یازیدن لفظندن

اسم مصدر و صیغه امر و وصف ترکیبی یازان یازیدن لفظندن صیغه

مبالغه فاعلدر یازده اون بر احد عشر معناسنه یازیدن کرنمك تمطی

معناسنه و میل ایلمك یاسمن بر نوع معروف چچك تارون وزننه استعمال اولنور

اولنور عر

عربیسی یاسمین درنازنین وزننه یافتن بولمق مستقبلاتنده فا بایه قلب اولنور

یابد و یابنده دربنلر یافه بر مرسوز یاکند یاقوت شاکرنجار نی کجا تو باشی

کشتند نی خط خوبان جست راجه خط هر کجا بود یاکند بولغت باء عجمی

بابندن دخی روایت اولندی و کافك فتحه سی جایز ضمه سی جایز یال

بیون کردن معناسنه عنصری از و رسید بتو نقد صد هزار درم

زبنده بودم او جون کشید یال یال و بال سنجی معناسنه کن عبارتدر

یالغ بو ینوز دن دوزلمش قدح که انوکله شراب ایچرلر بوباء عربی

بابندن دخی روایت اولندی اصح بودر که یا بابندن درکه آخر حروف

تهجی در عماره بغشان بطارم اندر مر ترك خویش را با چنك سغد یانه و با

یالغ و کدو یام اول قاصد که علی التعجل خبر و یا بنی ایلنور جبر ایلچی درلر شمدی

اولاقچی درلر ایلرو زمانده هر منزلده اتلر وقتر لر صقلرلردی و اول اتلر

یام اتی درلردی شمس فخری ازبرای الجیان صیت تو در بر طرف بسته

اجرام سماوی ز ابلق ایام یام یاور یاردمجی معین معناسنه یاوری یاردم

نصف معناسنه یاوه کردن یتورمك کم کردن معناسنه یج اوردك
ایج یوزی شمس فخری بی مدحت اوهر که دهن را بکشاید دندانش کند
جرخ برون بك بیك از یج بو لغت باعربی بابندن روایت اولندی و
اصحی دخی اولدر یخ بوز یججه طلوکه هوادن یغر یخجال ویخدان بوزلق ین
دآن تکری تعالی یزغند تتری دیدکلری یاوت که نخجی سماق اولر بو لغت باء
عجمی بابندن دخی روایت اولندی بزك اول یواواوارە اولن کسه نه ریه کد
سکر کوکل یکی بیلکه اویرکوز یشب یشم طاشی که معروفدر یشك ازو یعنی
سوری دیش ناب معناسنه یشم معروف یشمه یرنداق یعنی حام دری که
نوین الودلر واودلر ترث ایدوب سنه دکولر وکونله بشته اراسنه بشمقلر
سزوادلر منجیك چون خوان نهادنهادی فرو نهد بشت جوطبع خویش
یخامی جو بشمه نی جریو یفتنج برنوع بیوك قش یلان دربعض یرلرده اکا انکرك
درلر یغر خاقان پادشاهك ادیدر یغر غایتده بیر اولن عربیه وعجمیه مستعمل
لغت دریك بو واحد معناسنه اصل بودر که فتحله تلفظ اولنه احمد کرمانی

در فن بل وجود هر یك خون وخروسك همیشه درتك کاه اولر که اماك
کسر تلفظ اولنور یکان یکان بر بر احاد معناسنه یکانه اولکه هزندوکما
لنده عصراجنده براولانظیری اولمیه وحید وفرید معناسنه یلکایك بر بر
یکبارکی برکردن یکسبی برکزدیمك اولور یکجندی برزوقت یکران قولا
ات یکسان دوب دوزوعجم طبیب لر اعضای مفردیه اندامهای یکسان
درلر یعنی اولکه کلوك اسم جزئنه اطلاق اولنورات کبی وسکر کبی وسکوك

کبی که هر پارەسنه دخی ات وسکر وسکوك دینور یکسو بریکا یکسون
ویکون ویکونه یکسان معناسنه دوب دوزدیمك اولنور یکشبه
برکجه لك یل باد ردلاور معناسنه یلبه جبه یلدا کوزك آخرندە غی او
زون کجه که ارتەسی کون دونر یله طولامه تفتان یلنجوج عوداغاجی
یله صلمه دیمك اولوراسدی یکی نعره زد همجو شیر بله که غرد جوازعزم
ببندکله یله کردن صلمه ایلمك تشبیب معناسنه وندا ونثار اتمك معناسنه
دخی کلور فرد وسی کنم هرجه دارم بدیشان بله کرفتم زکینی یکی بیغله

يللي آمد ايتمك فرود امدن معناسنه رودكى زاشب يلي آمد انكه زم زم
تابرد اسبش هم انكه كرم كرم بنجور ايت سكاكي بنتون درناس ديدكلري
اوت كه معروفدر بنجندن كوسمك بنخشودن قشاغولمق مستقبلاتندر واو
برنه الف ويكلر بنخشايد وبنخشانيده دلر بنك عادت بوبه ارزومندلق
معنيا رجمالي اوسكوبندن اكلنوركه باء عجمي بابندن اوكه غوبه و زننه وبعض
صحيح كتابلرده اولي اخر حروف تهجي اوله واخري ثاني حروف تهجي ايله كوبه
وزننه چون مرا بوبه در كاه نوخيز دجه كنم رهي اموز رهي راوازين غم
برهان يوز پارس ديدكلري جانوركه برتجيلردندر فهد دلر وسچرمق و
اسنمك معناسنه دخي كلركه پارسك صفتيدر شمس فخري زهفت حصن فلك
بنجمين شود خالى چوشه بميدان روي اورد مبازريوز يوزبان پارسجي فهاد
معناسنه يوغ بويندرق كه اكوزك بوينه قوشب جفت سوررلر وفكليه
وعربيه قوشلو بوشكور كرايدون كه بشنوكويم دروغ دروغ اندرا ردسرين
بيوغ يوكان رحم زهدان معناسنه اصح بودركه باء عربي بابندندر يون تكلتو

تكلتوغ

تكلتوغدزين معناسنه يوهه بويمول ديدكلري قوشكه يرتجيلردندر
وديدلركه قره كوز وديدلركه دلوجه يهيدن بقمق وبوزمق لطيفي اكه جه
خانه عمر يهيك كرد بجوره اساس عمروي اند امان حق بادا
والله اعلم بالصواب واليه
المآب تمت بعون
وحسن التوفيق
تاريخ م ٩٥
تحريرا في اوايل شهر جمادي الآخر
من شهور سنه اربع وخمسين
وتسعمائه

241
Süleymaniye U. Kütüphanesi
İZMİR 643
T.C.
İZMİR
HİSAR KÜTÜPHANESİ
SAYI
678

من كلام سلطان سليم رحمه الله

اي مرادم عكسنه دور ايلين چرخ و فلك

شمدي نيلر سیر كه نامراد اولمق ديلر

١٥١